543/2002 Z. z.

Časová verzia predpisu účinná od ~~01.04.2024~~30.12.2024 do 31.03.2025

(informatívne konsolidované znenie k návrhu zákona č. .../2024, ktorým sa vykonávajú opatrenia Európskej únie na zmiernenie globálneho odlesňovania a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony)

543

ZÁKON

z 25. júna 2002

o ochrane prírody a krajiny

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

PRVÁ ČASŤ
ÚVODNÉ USTANOVENIA

§ 1

Predmet zákona

(1) Tento zákon upravuje pôsobnosť orgánov štátnej správy a obcí, ako aj práva a povinnosti právnických osôb a fyzických osôb pri ochrane prírody a krajiny s cieľom dlhodobo zabezpečiť zachovanie prírodnej rovnováhy a ochranu rozmanitosti podmienok a foriem života, prírodných hodnôt a krás a utvárať podmienky na trvalo udržateľné využívanie prírodných zdrojov a na poskytovanie ekosystémových služieb, berúc do úvahy hospodárske, sociálne a kultúrne potreby, ako aj regionálne a miestne pomery.

(2) Ak tento zákon neustanovuje inak, vzťahujú sa na ochranu zložiek životného prostredia[4]) osobitné predpisy.[5])

(3) Tento zákon sa nevzťahuje na ochranu

a) poľnohospodárskych plodín a kultúr,[6])

b) hospodársky významných druhov a rodov rastlín a zvierat,[7])

c) rastlinných a živočíšnych škodcov vonkajšej a vnútornej karantény,[8])

d) rastlinných a živočíšnych pôvodcov nákaz a ochorení ľudí a zvierat.[9])

§ 2

Základné pojmy

(1) Ochranou prírody a krajiny sa podľa tohto zákona rozumie starostlivosť štátu, právnických osôb a fyzických osôb o voľne rastúce rastliny, voľne žijúce živočíchy a ich spoločenstvá, prírodné biotopy, ekosystémy,[10]) nerasty, skameneliny, geologické a geomorfologické útvary, ako aj starostlivosť o charakteristický vzhľad a využívanie krajiny. Ochrana prírody a krajiny sa realizuje najmä obmedzovaním a usmerňovaním zásahov do prírody a krajiny vrátane ochrany prírodných procesov, podporou a spoluprácou s vlastníkmi, správcami a užívateľmi pozemkov, ako aj spoluprácou s orgánmi štátnej správy, obcami, samosprávnymi krajmi, štátnymi odbornými organizáciami, vedeckými inštitúciami a mimovládnymi organizáciami,[10a]) ktorých predmetom činnosti je ochrana prírody a krajiny. Ochrana prírody a krajiny sa podľa tohto zákona realizuje vo verejnom záujme.

(2) Na účely tohto zákona sa považuje za

a) územný systém ekologickej stability taká celopriestorová štruktúra navzájom prepojených ekosystémov, ich zložiek a prvkov, ktorá zabezpečuje rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine. Základ tohto systému predstavujú biocentrá, biokoridory a interakčné prvky nadregionálneho, regionálneho alebo miestneho významu,

b) zložky ekosystémov horniny a nerasty,[11]) reliéf, pôda, voda, ovzdušie, rastlinstvo, živočíšstvo a antropické objekty a látky; zložky sa skladajú z prvkov ekosystémov, ktorými sú najmä jedince druhov rastlín, živočíchov, nerastov a skamenelín, ich časti a vývinové štádiá, tvary reliéfu, pôdne typy, jazerá, vodné toky, pramene, ponory, gejzíry, formy osídlenia a využitia krajiny,

c) významný krajinný prvok taká časť územia, ktorá utvára charakteristický vzhľad krajiny alebo prispieva k jej ekologickej stabilite, najmä les, rašelinisko, brehový porast, jazero, mokraď, rieka, bralo, tiesňava, kamenné more, pieskový presyp, park, aleja, remíza,

d) biocentrum ekosystém alebo skupina ekosystémov, ktorá vytvára trvalé podmienky na rozmnožovanie, úkryt a výživu živých organizmov a na zachovanie a prirodzený vývoj ich spoločenstiev,

e) biokoridor priestorovo prepojený súbor ekosystémov, ktorý spája biocentrá a umožňuje migráciu a výmenu genetických informácií živých organizmov a ich spoločenstiev, na ktorý priestorovo nadväzujú interakčné prvky,

f) interakčný prvok určitý ekosystém, jeho prvok alebo skupina ekosystémov, najmä trvalá trávna plocha, močiar, porast, jazero, prepojený na biocentrá a biokoridory, ktorý zabezpečuje ich priaznivé pôsobenie na okolité časti krajiny pozmenenej alebo narušenej človekom,

g) mokraď územie s močiarmi, slatinami alebo rašeliniskami, vlhká lúka, prírodná tečúca voda a prírodná stojatá voda vrátane vodného toku a vodnej plochy s rybníkmi a vodnými nádržami,

h) druh aj poddruh alebo nižšia taxonomická jednotka rastlín alebo živočíchov,

i) voľne rastúcu rastlinu (ďalej len „rastlina") jedinec rastlinného druhu alebo druhu húb, ktorého populácia sa udržuje samovoľne, a to i v prípade jeho držby alebo pestovania mimo jeho prirodzeného výskytu v biotopoch,

j) voľne žijúceho živočícha (ďalej len „živočích“) jedinec živočíšneho druhu, ktorého populácia sa udržuje samovoľne, a to aj v prípade jeho držby vrátane chovu v ľudskej opatere,

k) jedinca rastlina alebo živočích určitého druhu, živý alebo mŕtvy, všetky jeho časti a vývinové štádiá, ako aj akýkoľvek výrobok a tovar, pri ktorom je zo sprievodnej dokumentácie, obalu, štítku alebo z akýchkoľvek iných okolností zrejmé, že je vyrobený z častí rastlín alebo živočíchov tohto druhu,

l) chov v ľudskej opatere držba živočíchov, ktorej výsledkom je rozmnožovanie živočícha,

m) drevinu rastúcu mimo lesa (ďalej len „drevina") strom alebo ker vrátane jeho koreňovej sústavy rastúce jednotlivo alebo v skupinách mimo lesného pozemku,[12])

n) genofond súbor dedičných vlastností rastlín a živočíchov,

o) osobitne chránenú časť prírody a krajiny časť prírody a krajiny, ktorou sú chránené druhy (§ 33), vybrané druhy rastlín a živočíchov (§ 37), chránené územia a ich ochranné pásma (§ 17 a § 24), územia európskeho významu (§ 27), územia medzinárodného významu (§ 28b), súkromné chránené územia a ich ochranné pásma (§ 31) a chránené stromy a ich ochranné pásma (§ 49),

p) sťahovavý druh druh, pre ktorého populáciu alebo jej časť platí, že väčší počet jej jedincov sa cyklicky a predvídateľne pohybuje na väčšie vzdialenosti, pričom presahuje hranice Slovenskej republiky,

q) prírodný biotop suchozemské alebo vodné územie prírodného alebo poloprírodného charakteru rozlíšené geografickými, abiotickými a biotickými charakteristikami,

r) biotop európskeho významu prírodný biotop, ktorý je v Európe ohrozený vymiznutím alebo má malý prirodzený areál, alebo predstavuje typické ukážky jednej alebo viacerých biogeografických oblastí Európy,

s) biotop národného významu prírodný biotop, ktorý nie je biotopom európskeho významu, ale je v Slovenskej republike ohrozený vymiznutím alebo má malý prirodzený areál, alebo predstavuje typické ukážky biogeografických oblastí Slovenskej republiky,

t) prioritný biotop biotop európskeho významu, ktorého ochrana má zvláštny význam vzhľadom na podiel jeho prirodzeného výskytu v Európe,

u) stav prírodného biotopu súhrn vplyvov pôsobiacich na prírodné biotopy a ich typické druhy, ktoré ovplyvňujú ich prirodzený areál, štruktúru a funkciu, rovnako ako dlhodobé prežívanie ich typických druhov,

v) biotop druhu prostredie definované špecifickými abiotickými a biotickými faktormi, v ktorom druh žije v ktoromkoľvek štádiu jeho biologického cyklu,

w) druh európskeho významu

1. druh voľne žijúceho vtáka prirodzene sa vyskytujúci na európskom území členských štátov Európskej únie, ktorý je, zohľadňujúc trendy a kolísanie početnosti jeho populácie,

1a. ohrozený vyhynutím,

1b. zraniteľný špecifickými zmenami jeho biotopu,

1c. vzácny vzhľadom na jeho málo početnú populáciu alebo obmedzené rozšírenie na tomto území, alebo

1d. druhom vyžadujúcim si zvláštnu pozornosť z dôvodu špecifického charakteru jeho biotopu

(ďalej len „druh vtáka európskeho významu“),

2. iný druh živočícha alebo druh rastliny prirodzene sa vyskytujúci na európskom území členských štátov Európskej únie, ktorý je

2a. ohrozený, s výnimkou druhov, ktorých prirodzený areál je na tomto území okrajový, a ktoré nie sú ohrozené alebo zraniteľné v západnej palearktickej oblasti,

2b. zraniteľný, ktorý bude pravdepodobne v blízkej budúcnosti ohrozený, ak naň budú naďalej pôsobiť ohrozujúce faktory,

2c. vzácny, s málo početnou populáciou, vyskytujúci sa na geograficky ohraničených územiach, alebo riedko rozptýlený v rozsiahlejších areáloch, ktorý nie je zatiaľ ohrozený alebo zraniteľný, ale ktorý sa dostal do nebezpečenstva, alebo

2d. endemický, vyžadujúci zvláštnu pozornosť z dôvodu špecifického charakteru jeho biotopu alebo z dôvodu možného vplyvu jeho využívania na jeho biotop alebo stav,

x) druh národného významu druh živočícha alebo rastliny, ktorý nie je druhom európskeho významu, ale ktorý je v Slovenskej republike

1. ohrozený,

2. zraniteľný, o ktorom sa predpokladá, že v blízkej budúcnosti bude ohrozený, ak naň budú naďalej pôsobiť ohrozujúce faktory,

3. vzácny, s málo početnou populáciou, ktorý nie je zatiaľ ohrozený alebo zraniteľný, ale ktorý sa dostal do nebezpečenstva, alebo

4. endemický, reliktný a vyžadujúci zvláštnu pozornosť z dôvodu špecifického charakteru jeho biotopu,

y) prioritný druh druh európskeho významu, ktorého ochrana je nevyhnutná vzhľadom na jeho malý prirodzený areál v Európe,

z) stav druhu súhrn vplyvov pôsobiacich na príslušný druh, ktoré môžu ovplyvniť dlhodobé rozšírenie a početnosť jeho populácie,

za) lokalitu geograficky určené územie, ktorého hranice sú jasne vymedzené,

zb) vybrané domestikované živočíchy - kone, osly a ich krížence, dobytok, ošípané, ovce, kozy, hydina, bežce, králiky a kožušinové živočíchy,

zc) živočícha, ktorý unikol, živočích držaný človekom, ktorý sa od svojho držiteľa svojvoľne vzdialil bez návratu,

zd) uzatvorený objekt stavba alebo zariadenie, ktoré zabraňuje vybraným domestikovaným živočíchom vo voľnom pohybe mimo tejto stavby alebo zariadenia, napríklad budova, ohrada, dvor, oplotený pozemok,

ze) nájomcu aj vypožičiavateľ alebo podnájomca, ak je zapísaný v katastri nehnuteľností formou poznámky,[65])

zf) ekosystémové služby prínosy a úžitky, ktoré poskytujú prirodzene fungujúce ekosystémy,

zg) väčším počtom vlastníkov sa rozumie najmenej 50 vlastníkov,

zh) zelenú infraštruktúru sieť prírodných a poloprírodných prvkov, predovšetkým plôch zelene a vodných ekosystémov, ktorá je vytváraná a spravovaná tak, aby poskytovala široký rozsah ekosystémových služieb, s osobitným zreteľom na zabezpečenie biologickej rozmanitosti, ekologickej stability a priaznivého životného prostredia a prepojenie urbanizovaného prostredia s okolitou krajinou,

zi) zelený park územie so súvislými plochami drevinovej a inej vegetácie poskytujúce prostredie pre biodiverzitu v urbanizovanom prostredí, ktoré je územným plánom vymedzené na tento účel,

zj) zelenú strechu vrchná časť budovy alebo inej stavby pokrytá vegetáciou, ktorá poskytuje prostredie pre biodiverzitu v urbanizovanom prostredí,

zk) ekodukt objekt, ktorý prekonáva umelú prekážku v migračných trasách živočíchov a ktorý slúži ich migrácii a zároveň znižuje negatívne dopady fragmentácie krajiny,

zl) hendikepovaného chráneného živočícha chránený živočích, ktorý v dôsledku poranenia, poškodenia, choroby, straty rodiča alebo iných okolností nie je schopný dočasne alebo trvalo samostatne prežiť vo voľnej prírode,

zm) prírodné procesy procesy pôsobiace bez priameho vplyvu človeka, ktoré podmieňujú dynamiku vývoja ekosystémov, ich špecifickú štruktúru a funkcie a vytvárajú predpoklady pre zachovanie biologickej rozmanitosti a funkcií ekosystémov,

zn) ochranu prírodných procesov súbor opatrení, ktorými sa obmedzuje a zakazuje vykonávanie činností, ktoré môžu narušiť prirodzený priebeh prírodných procesov, na takej rozlohe územia Slovenskej republiky, ktorá zabezpečí, že biologická rozmanitosť v podmienkach Slovenskej republiky nebude klesať.

DRUHÁ ČASŤ
VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÍRODY A KRAJINY

§ 3

Základné práva a povinnosti pri všeobecnej ochrane prírody a krajiny

(1) Každý je povinný chrániť prírodu a krajinu pred ohrozovaním, poškodzovaním a ničením a starať sa podľa svojich možností o jej zložky a prvky na účel ich zachovania a ochrany, zlepšovania stavu životného prostredia a vytvárania a udržiavania územného systému ekologickej stability.

(2) Významný krajinný prvok možno užívať len takým spôsobom, aby nebol narušený jeho stav a nedošlo k ohrozeniu alebo k oslabeniu jeho ekologickostabilizačnej funkcie.

(3) Vytváranie a udržiavanie územného systému ekologickej stability je verejným záujmom. Podnikatelia[14]) a právnické osoby, ktorí zamýšľajú vykonávať činnosť, ktorou môžu ohroziť alebo narušiť územný systém ekologickej stability, sú povinní zároveň navrhnúť opatrenia, ktoré prispejú k jeho vytváraniu a udržiavaniu.[15])

(4) Podnikatelia a právnické osoby, ktorí svojou činnosťou zasahujú do ekosystémov, ich zložiek alebo prvkov, sú povinní na vlastné náklady vykonávať opatrenia smerujúce k predchádzaniu a obmedzovaniu ich poškodzovania a ničenia.

(5) Podnikatelia a právnické osoby sú povinní opatrenia podľa odsekov 3 a 4 zahrnúť už do návrhov projektov, programov, plánov a ostatnej dokumentácie vypracúvanej podľa osobitných predpisov.[16])

§ 4

Všeobecná ochrana rastlín a živočíchov

(1) Každý je pri vykonávaní činnosti, ktorou môže ohroziť, poškodiť alebo zničiť rastliny alebo živočíchy, alebo ich biotopy, povinný postupovať tak, aby nedochádzalo k ich zbytočnému úhynu alebo k poškodzovaniu a ničeniu.

(2) Ak činnosť uvedená v odseku 1 vedie k ohrozeniu existencie druhov rastlín a živočíchov alebo k ich degenerácii, k narušeniu rozmnožovacích schopností alebo k zániku ich populácie, štátny orgán ochrany prírody a krajiny (ďalej len „orgán ochrany prírody") túto činnosť po predchádzajúcom upozornení obmedzí alebo zakáže.

(3) Zakazuje sa odchytávať a usmrcovať živočíchy na miestach ich prirodzeného výskytu. Tento zákaz neplatí, ak sa odchytávanie alebo usmrcovanie uskutočňuje v súvislosti s vykonávaním vedeckovýskumnej činnosti alebo ak hrozí bezprostredné ohrozenie života alebo zdravia človeka alebo poškodenie jeho majetku, alebo ak to ustanovujú osobitné predpisy[17]) alebo tretia časť tohto zákona.

(4) Každý, kto buduje alebo plánovane rekonštruuje nadzemné elektrické vedenie, je povinný použiť také technické riešenie, ktoré bráni zraňovaniu a usmrcovaniu vtákov.

(5) Ak dochádza k preukázateľnému zraňovaniu alebo usmrcovaniu vtákov na elektrických vedeniach alebo telekomunikačných zariadeniach, môže orgán ochrany prírody rozhodnúť, aby ich správca vykonal technické opatrenia zabraňujúce ich zraňovaniu a usmrcovaniu.

(6) Každý, kto buduje vodnú stavbu alebo líniovú stavbu, ktorá môže ohroziť zabezpečenie priaznivého stavu populácií druhov živočíchov v ich prirodzenom areáli v dôsledku narušenia alebo obmedzenia ich migračných trás, je povinný použiť také riešenie, ktoré zachováva migračnú priechodnosť. Za týmto účelom je povinný na vlastné náklady vykonať opatrenia umožňujúce migráciu živočíchov v miestach, ktoré sa križujú s ich migračnými trasami, a to zriadenie vhodných stavebných konštrukcií alebo technických zariadení a zabezpečenie ich funkčnosti.

(7) Ak je prevádzkou vodnej stavby alebo líniovej stavby ohrozené zabezpečenie priaznivého stavu populácií druhov živočíchov v ich prirodzenom areáli v dôsledku narušenia alebo obmedzenia ich migračných trás, môže orgán ochrany prírody po dohode s príslušným orgánom štátnej správy[17a]) rozhodnúť, aby vlastník alebo správca vodnej stavby alebo líniovej stavby na vlastné náklady vykonal opatrenia na obnovu migračnej priechodnosti podľa odseku 6.

§ 5

Priaznivý stav druhu, priaznivý stav prírodného biotopu a priaznivý stav osobitne chránenej časti prírody a krajiny

(1) Stav druhu sa považuje za priaznivý, keď

a) údaje o populačnej dynamike druhu naznačujú, že sa dlhodobo udržuje ako životaschopný prvok svojho biotopu,

b) prirodzený areál druhu sa nezmenšuje a pravdepodobne sa ani v dohľadnej budúcnosti nebude zmenšovať a

c) existuje a pravdepodobne bude aj naďalej existovať dostatočne veľký biotop na dlhodobé udržanie jeho populácie.

(2) Stav prírodného biotopu sa považuje za priaznivý, keď

a) jeho prirodzený areál a územie, ktoré v tomto areáli pokrýva, sú stabilné alebo sa zväčšujú,

b) špecifická štruktúra a funkcie, ktoré sú potrebné na jeho dlhodobé udržanie, existujú a pravdepodobne budú existovať aj v dohľadnej budúcnosti,

c) stav jeho typických druhov je priaznivý.

(3) Stav osobitne chránenej časti prírody a krajiny z hľadiska jej ochrany (ďalej len „stav osobitne chránenej časti prírody a krajiny“) sa považuje za priaznivý, keď predmet jej ochrany je v súlade s cieľmi ochrany určenými v dokumentácii ochrany prírody a krajiny podľa tohto zákona.

(4) Udržiavanie a dosiahnutie priaznivého stavu osobitne chránenej časti prírody a krajiny sú činnosti vykonávané vo verejnom záujme.

(5) Vlastník, správca alebo nájomca pozemku s osobitne chránenou časťou prírody a krajiny je povinný pri jeho bežnom obhospodarovaní (§ 61) zabezpečovať priaznivý stav osobitne chránenej časti prírody a krajiny.

(6) Ak udržiavanie alebo dosiahnutie priaznivého stavu osobitne chránenej časti prírody a krajiny podľa odseku 5 nemožno zabezpečiť bežným obhospodarovaním (§ 61), možno vlastníkovi, správcovi alebo nájomcovi dotknutých pozemkov poskytnúť finančný príspevok (§ 60).

(7) Ak vlastník, správca alebo nájomca dotknutých pozemkov nezabezpečí ani po predchádzajúcom upozornení priaznivý stav osobitne chránenej časti prírody a krajiny alebo ak je zabezpečenie priaznivého stavu osobitne chránenej časti prírody a krajiny potrebné z dôvodu jej bezprostredného ohrozenia, môže tak urobiť organizácia ochrany prírody a krajiny zriadená podľa § 65 ods. 1 písm. k), § 65a a § 65b (ďalej len „organizácia ochrany prírody") na vlastné náklady.

§ 6

Ochrana prírodných biotopov a mokradí

(1) Ochrana prírodných biotopov je súbor opatrení potrebných na zachovanie alebo obnovu priaznivého stavu biotopov európskeho významu a biotopov národného významu.

(2) Ak orgán ochrany prírody v konaní podľa druhej a tretej časti tohto zákona alebo ako dotknutý orgán podľa § 9 ods. 1 upozorní osobu, že činnosťou, ktorú plánuje vykonať, a ku ktorej nebol vydaný súhlas alebo záväzné stanovisko podľa tohto zákona, môže dôjsť k poškodeniu alebo zničeniu biotopu európskeho významu alebo biotopu národného významu, je na uskutočnenie tejto činnosti potrebný súhlas orgánu ochrany prírody. Upozornenie obsahuje aj identifikáciu biotopu, popis jeho stavu a vymedzenie jeho hranice.

(3) Orgán ochrany prírody v rozhodnutí, ktorým sa vydáva súhlas na vykonanie činnosti podľa odseku 2, uloží vykonanie primeraných opatrení na kompenzovanie negatívnych účinkov činnosti na biotop európskeho významu alebo biotop národného významu, ak je to potrebné pre zabezpečenie ochrany biotopu európskeho významu a biotopu národného významu.

(4) Zoznam biotopov európskeho významu vrátane prioritných biotopov a biotopov národného významu a podrobnosti o podmienkach vydávania súhlasu a opatreniach podľa odseku 3 ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“).

(5) Na zmenu stavu mokrade, najmä jej úpravu, zasypávanie, odvodňovanie, ťažbu tŕstia, rašeliny, bahna alebo iného materiálu, sa vyžaduje súhlas orgánu ochrany prírody; to neplatí, ak ide o činnosť vykonávanú správcom vodného toku v súlade s osobitným predpisom[18a]) mimo chránených území alebo v súlade s dohodnutými zásadami starostlivosti o vodný tok podľa odseku 6.

(6) Organizácia ochrany prírody vopred prerokuje a písomne dohodne so správcom vodného toku zásady starostlivosti o vodný tok v chránených územiach a spôsob jej výkonu vrátane možnosti použitia mechanizmov a podmienok ich vstupu do chránených území, a to spravidla na obdobie jedného roka. O dohodnutých zásadách starostlivosti o vodný tok organizácia ochrany prírody bezodkladne informuje miestne príslušný okresný úrad.

§ 7

Ochrana prirodzeného druhového zloženia ekosystémov

(1) Ochrana prirodzeného druhového zloženia ekosystémov zahŕňa reguláciu rozširovania nepôvodných druhov[19]) a sledovanie ich výskytu, veľkosti populácií a spôsobu ich šírenia. Reguláciu rozširovania inváznych nepôvodných druhov[20]) a sledovanie ich výskytu, veľkosti populácií a spôsobu ich šírenia upravuje osobitný predpis.[21])

(2) Každý, kto drží v zajatí nepôvodné druhy živočíchov, je povinný zabezpečiť, aby nedošlo k ich úniku do životného prostredia.

(3) Súhlas orgánu ochrany prírody sa vyžaduje na

a) výsadbu a pestovanie nepôvodných druhov rastlín alebo pestovanie nepôvodných druhov rastlín za hranicami zastavaného územia obce,[21a])

b) výsadbu a pestovanie nepôvodných druhov rastlín alebo pestovanie nepôvodných druhov rastlín v zastavanom území obce na výmere viac ako 1 000 m^2,

c) vypustenie nepôvodných druhov živočíchov do životného prostredia.

(4) Súhlas podľa odseku 3 je možné vydať, len ak výsadba a pestovanie nepôvodných druhov rastlín, pestovanie nepôvodných druhov rastlín alebo vypustenie nepôvodných druhov živočíchov do životného prostredia preukázateľne nebude mať nepriaznivý vplyv na pôvodné druhy rastlín alebo živočíchov, alebo prírodné biotopy. Súčasťou súhlasu vydaného podľa odseku 3 môže byť aj určenie podmienok regulácie výsadby a pestovania nepôvodných druhov rastlín alebo pestovania nepôvodných druhov rastlín a určenie podmienok regulácie vypustenia nepôvodných druhov živočíchov do životného prostredia.

(5) Ak sa má na lesnom pozemku vykonávať výsadba a pestovanie nepôvodných druhov rastlín alebo pestovanie nepôvodných druhov rastlín, súhlas podľa odseku 3 sa pre nepôvodné druhy rastlín uvedených v návrhu programu starostlivosti o lesy[21b]) vydáva ako súčasť záväzného vyjadrenia podľa § 9 ods. 1 písm. m).

(6) Ak orgán ochrany prírody súhlas podľa odseku 3 na pestovanie nepôvodných druhov rastlín nevydá, v rozhodnutí môže nariadiť ich likvidáciu, najmä ak zníženie nepriaznivého vplyvu nepôvodných druhov rastlín na pôvodné druhy rastlín alebo živočíchov, alebo prírodné biotopy nemožno dosiahnuť reguláciou pestovania nepôvodných druhov rastlín podľa odseku 4.

(7) Podrobnosti o podmienkach vydávania súhlasu podľa odseku 3 a zoznam nepôvodných druhov rastlín a živočíchov, pre ktoré sa vydanie tohto súhlasu nevyžaduje, ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

§ 8

Preventívne a nápravné opatrenia orgánu ochrany prírody

(1) Orgán ochrany prírody po predchádzajúcom upozornení obmedzí alebo zakáže až do odstránenia nedostatkov činnosť, ktorej následkom hrozí poškodenie alebo ničenie prírody a krajiny, alebo činnosť, ktorá takéto poškodenie alebo ničenie spôsobila.

(2) Orgán ochrany prírody tomu, kto činnosťou nevyžadujúcou rozhodnutie orgánu ochrany prírody podľa tohto zákona poškodzuje alebo ničí prírodu alebo krajinu, nariadi, aby v určenej lehote odstránil škodlivé následky tejto činnosti, a určí podmienky na jej ďalšie vykonávanie. Ak škodlivé následky nebudú v určenej lehote odstránené, môže ich odstrániť orgán ochrany prírody na náklady povinného.

(3) Orgán ochrany prírody obmedzí alebo zakáže činnosť tomu, kto nesplnil podmienky určené v rozhodnutí tohto orgánu, alebo tomu, kto nesplnil povinnosti uložené v ním vydanom rozhodnutí podľa odseku 2. Rovnako obmedzí alebo zakáže činnosť tomu, kto vykonáva činnosť vyžadujúcu súhlas orgánu ochrany prírody podľa tretej alebo štvrtej časti tohto zákona bez tohto súhlasu alebo vykonáva činnosť napriek zákazu podľa tohto zákona. Ak uvedenou činnosťou vznikli škodlivé následky na prírode a krajine, ktoré povinný v určenej lehote neodstráni, môže to urobiť orgán ochrany prírody na náklady povinného.

§ 9

Záväzné stanovisko orgánu ochrany prírody

(1) Orgán ochrany prírody je dotknutým orgánom v konaniach podľa osobitných predpisov vo veciach ochrany prírody a krajiny, najmä ak ide o

a) schválenie alebo zmenu územnoplánovacej dokumentácie,[22])

b) vydanie územného rozhodnutia,[23])

c) vydanie stavebného povolenia na stavbu alebo zmenu stavby,[24])

d) vydanie povolenia terénnych úprav, prác alebo zariadení,[25]) ak sa nevyžaduje územné rozhodnutie,

e) vydanie rozhodnutia o zmene v užívaní stavby,[27])

f) vydanie rozhodnutia o odstránení stavby alebo dodatočnom povolení stavby,[28])

g) vydanie rozhodnutia o určení, zmene – zväčšení plochy a predĺžení doby platnosti prieskumného územia,[29])

h) vydanie rozhodnutia o určení, zmene a zrušení chráneného ložiskového územia,[30])

i) vydanie rozhodnutia o určení, zmene a zrušení dobývacieho priestoru,[31])

j) vydanie povolenia banskej činnosti a činnosti vykonávanej banským spôsobom,[32])

k) vydanie súhlasu na zmenu poľnohospodárskeho druhu pozemku na lesný pozemok[32a]) alebo zmenu jedného poľnohospodárskeho druhu pozemku na iný poľnohospodársky druh pozemku, alebo nepoľnohospodárskeho druhu pozemku na poľnohospodársky druh pozemku,[33])

l) vydanie povolenia na výrub drevín podľa osobitných predpisov,[34])

m) schválenie projektu starostlivosti o lesný pozemok[35]) a schválenie alebo zmenu programu starostlivosti o lesy,[35a])~~schválenie alebo zmenu programu starostlivosti o lesy,~~

n) schválenie alebo zmenu projektu alebo geologického zámeru geologickej úlohy,[36]) ak sa geologickými prácami navrhuje realizácia geologického diela,

o) schválenie alebo zmenu základného dokumentu podpory regionálneho rozvoja,[37])

p) vydanie rozhodnutia v konaniach týkajúcich sa prevencie a nápravy environmentálnych škôd na chránených druhoch a chránených biotopoch podľa osobitného predpisu,[37a])

r) vydanie rozhodnutia o odňatí poľnohospodárskej pôdy,[37b]) ak sa na vykonanie činnosti nevyžaduje územné rozhodnutie,

s) vydanie rozhodnutia o vyňatí lesných pozemkov z plnenia funkcií lesov alebo rozhodnutia o obmedzení využívania funkcií lesov na lesných pozemkoch,[37c]) ak sa na vykonanie činnosti nevyžaduje územné rozhodnutie,

t) schválenie zvernice alebo bažantnice,[37d])

u) schválenie všeobecných zásad funkčného usporiadania územia v obvode pozemkových úprav,[37e])

v) vyhlásenie pozemkov za lesné pozemky,[37f])

w) vydanie rozhodnutia v zisťovacom konaní alebo záverečného stanoviska v konaní o posudzovaní vplyvov strategického dokumentu alebo jeho zmeny alebo navrhovanej činnosti alebo jeho zmeny na životné prostredie.[37g])

(2) Orgán ochrany prírody ako dotknutý orgán v konaniach podľa osobitných predpisov uplatňuje záujmy ochrany prírody a krajiny najmä formou vyjadrenia alebo záväzného stanoviska.

(3) V prípadoch uvedených v odseku 1 písm. a) až w) sa vyžaduje záväzné stanovisko orgánu ochrany prírody; to neplatí, ak ide o rozhodovanie podľa odseku 1 písm. c) až f) a n), ak sa týka činnosti vykonávanej v zastavanom území obce v území s prvým alebo druhým stupňom ochrany okrem činností vykonávaných na stavbách, ktoré sú miestom rozmnožovania alebo odpočinku chránených živočíchov.

(4) Orgán verejnej správy príslušný na konanie podľa odseku 1 je obsahom záväzného stanoviska orgánu ochrany prírody viazaný; to neplatí, ak ide o rozhodovanie podľa odseku 1 písm. a) až f) a týka sa činnosti vykonávanej za účelom plnenia úloh obrany štátu vo vojenských obvodoch a ak ide o rozhodovanie podľa odseku 1 písm. b) až f) a týka sa činnosti vykonávanej za účelom plnenia úloh obrany štátu na územiach potrebných na zabezpečenie úloh obrany štátu[38]) alebo slúžiacich na zabezpečenie úloh obrany štátu, ktoré spravuje Ministerstvo obrany Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo obrany“) alebo právnická osoba v jeho zakladateľskej alebo zriaďovateľskej pôsobnosti.

§ 10

Súčinnosť s inými orgánmi

Orgán ochrany prírody je povinný ako dotknutý orgán poskytnúť potrebnú súčinnosť iným orgánom rozhodujúcim podľa osobitných predpisov[39]) o činnostiach, ktoré môžu mať vplyv na ochranu prírody a krajiny, najmä ak ide o rozhodnutie o predbežnej otázke.

TRETIA ČASŤ
OSOBITNÁ OCHRANA PRÍRODY A KRAJINY

PRVÁ HLAVA
ÚZEMNÁ OCHRANA

§ 11

Územná ochrana prírody a krajiny a jej stupne

(1) Územnou ochranou prírody a krajiny (ďalej len „územná ochrana") podľa tohto zákona sa rozumie ochrana prírody a krajiny na území Slovenskej republiky alebo jeho časti.

(2) Pre územnú ochranu sa ustanovuje päť stupňov ochrany. Rozsah obmedzení sa so zvyšujúcim stupňom ochrany zväčšuje.

§ 12

Na území Slovenskej republiky platí prvý stupeň ochrany, ak tento zákon alebo všeobecne záväzný právny predpis vydaný na jeho základe neustanovuje inak. V prvom stupni ochrany sa uplatňujú ustanovenia o všeobecnej ochrane prírody a krajiny podľa druhej časti zákona.

§ 13

Druhý stupeň ochrany

(1) Na území, na ktorom platí druhý stupeň ochrany, je zakázané

a) jazdiť a stáť s motorovým vozidlom[44]) motorovou trojkolkou, motorovou štvorkolkou, snežným skútrom alebo záprahovým vozidlom, najmä vozom, kočom alebo saňami, na pozemky za hranicami zastavaného územia obce mimo diaľnice, cesty a miestnej komunikácie, parkoviska, čerpacej stanice, garáže, továrenského, staničného alebo letištného priestoru,

b) jazdiť na bicykli, trojkolke, kolobežke alebo samovyvažovacom vozidle na pozemkoch za hranicami zastavaného územia obce mimo diaľnice, cesty, miestnej komunikácie, účelovej komunikácie[45]) a vyznačenej cyklotrasy,

c) použitie veľkoplošnej formy holorubného spôsobu hospodárenia v lesoch.[45aa])

(2) Na území, na ktorom platí druhý stupeň ochrany, sa vyžaduje súhlas orgánu ochrany prírody na

a) umiestnenie výsadby drevín a ich druhové zloženie za hranicami zastavaného územia obce mimo ovocného sadu, vinice, chmeľnice a záhrady,[45a])

b) likvidáciu existujúcich trvalých trávnych porastov[46]) s výnimkou činnosti povoľovanej podľa osobitných predpisov,[47])

c) výstavbu lesných ciest a zvážnic, rekonštrukciu lesných ciest a zvážnic, ktorou sa menia ich technické parametre alebo účel využitia, a budovanie protipožiarnych rozčleňovacích pásov,[47a])

d) oplotenie pozemku za hranicami zastavaného územia obce okrem oplotenia lesnej škôlky, ovocného sadu a vinice,

e) pasenie, napájanie, preháňanie a nocovanie hospodárskych zvierat[48]) na voľných ležoviskách, ako aj ich ustajnenie mimo stavieb alebo zariadení pri veľkosti stáda nad tridsať dobytčích jednotiek,[49]) umiestnenie košiara, stavby a iného zariadenia na ich ochranu,

f) vykonávanie technických geologických prác,[50]) banskej činnosti a činnosti vykonávanej banským spôsobom,

g) umiestnenie informačného, reklamného alebo propagačného zariadenia[51]) za hranicami zastavaného územia obce,

h) aplikáciu chemických látok a hnojív, najmä pesticídov, toxických látok, priemyselných hnojív, digestátov a silážnych štiav pri poľnohospodárskej, lesohospodárskej a inej činnosti na súvislej ploche väčšej ako 2 ha,

i) budovanie a vyznačenie turistického chodníka, náučného chodníka, bežeckej trasy, lyžiarskej trasy, cyklotrasy alebo mototrasy,

j) vykonávanie prípravy alebo výcviku ozbrojenými zbormi, ozbrojenými silami, Hasičským a záchranným zborom alebo zložkami integrovaného záchranného systému[52]) za hranicami zastavaného územia obce,

k) organizovanie verejných telovýchovných, športových a turistických podujatí,[53]) ako aj iných verejnosti prístupných spoločenských podujatí za hranicami zastavaného územia obce alebo mimo športových a rekreačných areálov na to určených,

l) umiestnenie prenosného zariadenia, ako je predajný stánok, prístrešok, konštrukcia alebo zariadenie na slávnostnú výzdobu a osvetlenie budov, scénickej stavby pre film alebo televíziu za hranicami zastavaného územia obce,

m) umiestnenie zariadenia na vodnom toku alebo na inej vodnej ploche neslúžiaceho plavbe alebo správe vodného toku alebo vodného diela,

n) použitie zariadenia spôsobujúceho svetelné a hlukové efekty, najmä ohňostroj, laserové zariadenie, reprodukovanú hudbu mimo uzavretých stavieb,[54])

o) vypúšťanie vodnej nádrže alebo rybníka,

p) vypaľovanie bylín, stromov alebo krov.

(3) Zákaz podľa odseku 1 písm. a) a b) sa nevzťahuje na vjazd alebo státie vozidla[55])

a) slúžiaceho na obhospodarovanie pozemku alebo patriaceho správcovi vodného toku alebo vlastníkovi, správcovi a nájomcovi pozemku, na ktorý sa vzťahuje tento zákaz,

b) na miesta, ktoré okresný úrad v sídle kraja vyhradí návštevným poriadkom národného parku a jeho ochranného pásma (§ 20) alebo uverejnením zoznamu týchto miest na svojej úradnej tabuli, webovom sídle a na úradnej tabuli dotknutej obce,

c) ak jeho vjazd alebo státie boli povolené podľa osobitného predpisu,[56])

d) slúžiaceho na vykonávanie výskumu, ktorý je vykonávaný na základe požiadavky uplatnenej v záväznom stanovisku orgánu ochrany prírody [§ 9 ods. 1 písm. w)] v konaní podľa osobitného predpisu[56aa]) v rozsahu, spôsobom a za podmienok uvedených v tomto stanovisku.

(4) Súhlas podľa odseku 2 písm. e), k) a n) sa nevyžaduje na miestach vyhradených orgánom ochrany prírody spôsobom uvedeným v odseku 3 písm. b).

(5) Podrobnosti o vydávaní súhlasu podľa odseku 2 písm. j) sa v záujme riadneho a plynulého zabezpečenia prípravy a výcviku ozbrojenými zbormi, ozbrojenými silami a Hasičským a záchranným zborom upravia v dohodách o spolupráci medzi ministerstvom, Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky a ministerstvom obrany.

(6) Na území, na ktorom platí druhý stupeň ochrany, sa môže ~~náhodná~~ asanačná ťažba,[56a]) pri ktorej hrozí negatívne ovplyvnenie predmetu ochrany územia, vykonať len v určenom rozsahu a za určených podmienok, ak tak rozhodol orgán ochrany prírody. Orgán ochrany prírody rozhodne o obmedzení vykonania ~~náhodnej~~ asanačnej ťažby alebo určení podmienok jej vykonania v poraste, v ktorom sa ~~náhodná~~ asanačná ťažba plánuje vykonať alebo v ktorom sa jej vykonanie predpokladá, ak si to vyžaduje predmet ochrany dotknutého chráneného územia alebo jeho ochranného pásma.

(7) Orgán ochrany prírody oznámi začatie konania o obmedzení alebo určení podmienok vykonania asanačnej~~náhodnej~~ ťažby na základe podnetu organizácie ochrany prírody. Ak ~~náhodná~~ asanačná ťažba bola ohlásená podľa osobitného predpisu,[56b]) oznámi začatie konania najneskôr do 10 dní od jej ohlásenia. Orgán ochrany prírody súčasne s oznámením o začatí konania vydá predbežné opatrenie, ktorým ~~náhodnú~~ asanačnú ťažbu obmedzí alebo určí podmienky jej vykonania; predbežné opatrenie stráca účinnosť dňom, keď rozhodnutie vo veci nadobudlo právoplatnosť.

§ 14

Tretí stupeň ochrany

(1) Na území, na ktorom platí tretí stupeň ochrany, je zakázané

a) vykonávať činnosti uvedené v § 13 ods. 1 písm. a); § 13 ods. 3 platí rovnako,

b) vchádzať alebo jazdiť na bicykli, trojkolke, kolobežke alebo na samovyvažovacom vozidle na pozemkoch za hranicami zastavaného územia obce mimo diaľnice, cesty, miestnej komunikácie a vyznačenej cyklotrasy; § 13 ods. 3 platí rovnako,

c) pohybovať sa mimo vyznačeného turistického chodníka alebo náučného chodníka za hranicami zastavaného územia obce,

d) táboriť, stanovať, bivakovať, jazdiť na koni, zakladať oheň mimo uzavretých stavieb, lyžovať, vykonávať horolezecký alebo skalolezecký výstup, skialpinizmus alebo iné športové aktivity za hranicami zastavaného územia obce,

e) organizovať verejné telovýchovné, športové a turistické podujatie, ako aj iné verejnosti prístupné spoločenské podujatie,

f) použiť zariadenie spôsobujúce svetelné a hlukové efekty, najmä ohňostroj, laserové zariadenie, reprodukovanú hudbu mimo uzavretých stavieb,

g) vysádzať alebo pestovať nepôvodné druhy rastlín alebo vypúšťať alebo chovať v zajatí nepôvodné druhy živočíchov mimo uzavretých stavieb,

h) zbierať rastliny vrátane ich plodov,

i) organizovať spoločné poľovačky,

j) vykonávať banskú činnosť a činnosť vykonávanú banským spôsobom,

k) rozorávať alebo inak odstraňovať existujúce trvalé trávne porasty,

l) používať iné spôsoby hospodárenia v lesoch ako prírode blízke hospodárenie.[56c])

(2) Na území, na ktorom platí tretí stupeň ochrany, sa vyžaduje súhlas orgánu ochrany prírody na

a) vykonávanie činností uvedených v § 13 ods. 2 písm. a), c) až e), i), j), l), m), o) a p),

b) umiestnenie informačného, reklamného alebo propagačného zariadenia,[51]) ako aj akéhokoľvek iného reklamného alebo propagačného pútača, alebo tabule,

c) aplikáciu chemických látok a hnojív, najmä pesticídov, herbicídov, toxických látok, priemyselných hnojív, digestátov a silážnych štiav pri poľnohospodárskej, lesohospodárskej a inej činnosti,

d) let lietadlom alebo lietajúcim športovým zariadením, najmä klzákom,[57]) ktorých výška letu je menšia ako 300 m nad najvyššou prekážkou v okruhu 600 m od lietadla alebo lietajúceho športového zariadenia,

e) osvetlenie bežeckej trate, lyžiarskej trate a športového areálu mimo uzavretých stavieb,

f) vykonávanie technických geologických prác,

g) umiestnenie stavby s výnimkou stavieb, na ktoré sa vyžaduje rozhodnutie o umiestnení stavby,[57a])

h) vykonávanie terénnych úprav, najmä výkopov a násypov, ktorými dochádza k narušeniu pôdneho krytu alebo materskej horniny, ak sa na ich vykonanie nevyžaduje povolenie podľa osobitného predpisu,[57b])

i) vnadenie alebo prikrmovanie zveri okrem prikrmovania senom, letninou a trávnou alebo ďatelinotrávnou silážou.

(3) Zákaz podľa odseku 1 písm. c) neplatí na pohyb

a) v súvislosti s obhospodarovaním pozemku, výkonom práva poľovníctva alebo výkonom rybárskeho práva a na pohyb správcu vodného toku, obhospodarovateľa lesa a vlastníka, správcu a nájomcu pozemku, na ktorý sa vzťahuje tento zákaz,

b) na miestach, ktoré okresný úrad v sídle kraja vyhradí návštevným poriadkom národného parku a jeho ochranného pásma (§ 20) alebo uverejnením zoznamu týchto miest na svojej úradnej tabuli, webovom sídle a na úradnej tabuli dotknutej obce; tieto miesta môžu zahŕňať aj celé chránené územie a jeho ochranné pásmo,

c) v súvislosti s výskumom, ktorý je vykonávaný na základe požiadavky uplatnenej v záväznom stanovisku orgánu ochrany prírody [§ 9 ods. 1 písm. w)] v konaní podľa osobitného predpisu[56aa]) v rozsahu, spôsobom a za podmienok uvedených v tomto stanovisku.

(4) Súhlas podľa odseku 2 písm. h) sa nevyžaduje na terénne úpravy nevyhnutné pre zabezpečenie prírode blízkeho hospodárenia, ktoré sa vykonajú na základe písomnej dohody s organizáciou ochrany prírody.

(5) Zákaz podľa odseku 1 písm. d) až h) neplatí na miestach vyhradených spôsobom uvedeným v odseku 3 písm. b). Zákaz podľa odseku 1 písm. h) neplatí na vlastníka, správcu a nájomcu pozemku, na ktorý sa vzťahuje tento zákaz. Zákaz zakladania ohňa mimo uzavretých stavieb neplatí, ak ide o činnosť súvisiacu so zabezpečením zdravotného stavu lesného porastu.

(6) Na území, na ktorom platí tretí stupeň ochrany, sa môže ~~náhodná~~ asanačná ťažba,[56a]) pri ktorej hrozí negatívne ovplyvnenie predmetu ochrany územia, vykonať len v určenom rozsahu a za určených podmienok, ak tak rozhodol orgán ochrany prírody. Orgán ochrany prírody rozhodne o obmedzení alebo v prípade nevyhnutnosti zákaze vykonania ~~náhodnej~~ asanačnej ťažby alebo určení podmienok jej vykonania v poraste, v ktorom sa ~~náhodná~~ asanačná ťažba plánuje vykonať

alebo v ktorom sa jej vykonanie predpokladá, ak si to vyžaduje predmet ochrany dotknutého chráneného územia alebo jeho ochranného pásma.

(7) Orgán ochrany prírody oznámi začatie konania o obmedzení alebo zákaze vykonania ~~náhodnej~~ asanačnej ťažby alebo určení podmienok jej vykonania na základe podnetu organizácie ochrany prírody. Ak ~~náhodná~~ asanačná ťažba bola ohlásená podľa osobitného predpisu,[56b]) oznámi začatie konania najneskôr do 10 dní od jej ohlásenia. Orgán ochrany prírody súčasne s oznámením o začatí konania vydá predbežné opatrenie, ktorým ~~náhodnú~~ asanačnú ťažbu obmedzí, v prípade nevyhnutnosti zakáže alebo určí podmienky jej vykonania; predbežné opatrenie stráca účinnosť dňom, keď rozhodnutie vo veci nadobudlo právoplatnosť.

(8) ~~Náhodnú~~ Asanačnú ťažbu, ktorou môže vzniknúť holina[57c]) s výmerou viac ako 0,3 ha, možno na území, na ktorom platí tretí stupeň ochrany, vykonať len na základe súhlasného stanoviska organizácie ochrany prírody alebo v rozsahu a za podmienok určených v rozhodnutí podľa odseku 6. Organizácia ochrany prírody vydá súhlasné stanovisko k ~~náhodnej~~ asanačnej ťažbe, ak jej vykonanie nie je v rozpore s predmetom ochrany dotknutého chráneného územia alebo jeho ochranného pásma, najneskôr do 10 dní od oznámenia ~~náhodnej~~ asanačnej ťažby,[56b]) inak predloží orgánu ochrany prírody podnet na začatie konania o obmedzení alebo zákaze vykonania ~~náhodnej~~ asanačnej ťažby alebo určení podmienok jej vykonania podľa odseku 7.

§ 15

Štvrtý stupeň ochrany

(1) Na území, na ktorom platí štvrtý stupeň ochrany, je zakázané

a) vykonávať činnosti uvedené v § 14 ods. 1; § 13 ods. 3 a § 14 ods. 3 a 5 platia rovnako,

b) zriadiť poľovnícke zariadenie[58b]) alebo rybochovné zariadenie,[58c])

c) umiestniť informačné, reklamné alebo propagačné zariadenie, ako aj akýkoľvek iný reklamný alebo propagačný pútač, alebo tabuľu,

d) aplikovať chemické látky a hnojivá,

e) rúbať dreviny okrem inváznych nepôvodných druhov drevín uvedených v zoznamoch podľa osobitných predpisov,[58a])

f) zbierať nerasty alebo skameneliny,

g) oplocovať pozemok okrem oplotenia lesnej škôlky, ovocného sadu a vinice,

h) umiestniť košiar, stavbu alebo iné zariadenie na ochranu hospodárskych zvierat,

i) vykonávať geologické práce,

j) umiestniť zariadenie na vodnom toku alebo inej vodnej ploche neslúžiacej plavbe alebo správe vodného toku alebo vodného diela,

k) voľne pustiť psa okrem psa používaného na plnenie úloh podľa osobitných predpisov[59]) (služobný pes) a poľovného psa,

l) prikrmovať alebo vnadiť zver.

(2) Na území, na ktorom platí štvrtý stupeň ochrany, sa vyžaduje súhlas orgánu ochrany prírody na

a) vykonávanie činností uvedených v § 13 ods. 2 písm. a), c), i), j), l), o) a p) a § 14 ods. 2 písm. d), e) a h),

b) pasenie, napájanie, preháňanie a nocovanie hospodárskych zvierat na voľných ležoviskách, ako aj ich ustajnenie mimo stavieb alebo zariadení pri veľkosti stáda nad tridsať dobytčích jednotiek,

c) umiestnenie stavby,

d) chytanie, usmrtenie alebo lov živočíchov v mokradiach.

(3) Zákaz podľa odseku 1 písm. h) neplatí a súhlas podľa odseku 2 písm. b) sa nevyžaduje na miestach, ktoré okresný úrad v sídle kraja vyhradí uverejnením zoznamu týchto miest na svojej úradnej tabuli, webovom sídle a na úradnej tabuli dotknutej obce.

(4) Na vykonanie ~~náhodnej~~ asanačnej ťažby na území, na ktorom platí štvrtý stupeň ochrany, sa vzťahujú ustanovenia § 14 ods. 6 až 8 rovnako.

§ 16

Piaty stupeň ochrany

(1) Na území, na ktorom platí piaty stupeň ochrany, je zakázané

a) vykonávať činnosti uvedené v § 15 ods. 1; § 13 ods. 3 a § 14 ods. 3 a 5 platia rovnako,

b) zasiahnuť do lesného porastu,

c) narušiť vegetačný a pôdny kryt,

d) pásť, napájať, preháňať alebo nocovať hospodárske zvieratá,

e) umiestniť a používať intenzívny svetelný zdroj na osvetlenie územia,

f) rušiť pokoj a ticho,

g) chytať, usmrtiť alebo loviť živočícha,

h) meniť stav mokrade alebo upravovať koryto vodného toku,

i) umiestniť stavbu,

j) vysádzať rastliny.

(2) Na území, na ktorom platí piaty stupeň ochrany, sa vyžaduje súhlas orgánu ochrany prírody na vykonávanie činností uvedených v § 13 ods. 2 písm. i), j) a l) a § 14 ods. 2 písm. d).

§ 17

Chránené územia a ich ochranné pásma

(1) Lokality, na ktorých sa nachádzajú biotopy európskeho významu a biotopy národného významu (§ 6 ods. 3), biotopy druhov európskeho významu, biotopy druhov národného významu a biotopy vtákov vrátane sťahovavých druhov, na ktorých ochranu sa vyhlasujú chránené územia, významné krajinné prvky alebo prírodné výtvory, možno vyhlásiť za chránené územia:

a) chránená krajinná oblasť (§ 18),

b) národný park (§ 19),

c) prírodný park (§ 20a),

d) chránený areál (§ 21),

e) prírodná rezervácia, národná prírodná rezervácia (§ 22),

f) prírodná pamiatka, národná prírodná pamiatka (§ 23, § 24 ods. 3),

g) chránený krajinný prvok (§ 25),

h) chránené vtáčie územie (§ 26),

i) obecné chránené územie.

(2) Zoznam druhov európskeho významu vrátane prioritných druhov, druhov národného významu a druhov vtákov, na ktorých ochranu sa vyhlasujú chránené územia, ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

(3) Ak to vyžaduje záujem ochrany národného parku, chráneného areálu, prírodnej rezervácie, národnej prírodnej rezervácie, prírodnej pamiatky alebo národnej prírodnej pamiatky možno vyhlásiť ich ochranné pásmo, a to spôsobom, akým sa podľa tohto zákona vyhlasuje príslušné chránené územie. Súčasťou ochranného pásma národného parku môže byť aj zastavané územie obce, územie určené na zastavanie alebo územie určené k územnému rozvoju.

(4) Na území ochranného pásma chráneného územia s tretím stupňom ochrany platí druhý stupeň ochrany (§ 13).

(5) Na území ochranného pásma chráneného územia so štvrtým stupňom ochrany platí tretí stupeň ochrany (§ 14).

(6) Na území ochranného pásma chráneného územia s piatym stupňom ochrany platí štvrtý stupeň ochrany (§ 15).

(7) Ak ochranné pásmo prírodnej rezervácie (§ 22) alebo ochranné pásmo národnej prírodnej rezervácie (§ 22 ods. 2) nebolo vyhlásené podľa odseku 3, je ním územie do vzdialenosti 100 m smerom von od jej hranice a platí v ňom tretí stupeň ochrany (§ 14).

(8) Ak ochranné pásmo prírodnej pamiatky (§ 23) alebo ochranné pásmo národnej prírodnej pamiatky (§ 23 ods. 2) nebolo vyhlásené podľa odseku 3, je ním územie do vzdialenosti 60 m smerom von od jej hranice a platí v ňom tretí stupeň ochrany (§ 14). Toto ustanovenie neplatí, ak ide o ochranné pásmo jaskyne a ochranné pásmo prírodného vodopádu (§ 24).

(9) Ak ochranné pásmo prírodnej rezervácie, ochranné pásmo prírodnej pamiatky, ochranné pásmo národnej prírodnej rezervácie alebo ochranné pásmo národnej prírodnej pamiatky nebolo

vyhlásené podľa odseku 3 a ak nie je v záujme takého chráneného územia, aby malo ochranné pásmo podľa odsekov 7 alebo 8, možno spôsobom, akým sa chránené územie vyhlasuje, ustanoviť, že ochranné pásmo podľa odsekov 7 a 8 neplatí.

(10) Ak v dôsledku ustanovenia zón v chránenom území podľa tohto zákona nie je možné určiť stupeň územnej ochrany v ochrannom pásme podľa odsekov 4 až 8, platí na ňom stupeň ochrany určený vo všeobecne záväznom právnom predpise, ktorým sa ustanovujú zóny chráneného územia.

§ 18

Chránená krajinná oblasť

(1) Rozsiahlejšie územie, spravidla s výmerou nad 1 000 ha, s rozptýlenými ekosystémami, významnými pre zachovanie biologickej rozmanitosti a ekologickej stability, s charakteristickým vzhľadom krajiny alebo so špecifickými formami historického osídlenia môže vláda Slovenskej republiky (ďalej len „vláda“) nariadením vyhlásiť za chránenú krajinnú oblasť.

(2) Na území chránenej krajinnej oblasti, ak v tomto zákone nie je ustanovené inak, platí druhý stupeň ochrany (§ 13).

(3) Podrobnosti o územnej ochrane chránenej krajinnej oblasti a vymedzenie jej hraníc ustanoví vláda nariadením. Podrobnosťami o územnej ochrane sa určuje najmä územný a časový rozsah uplatňovania zákazov a obmedzení podľa § 13.

§ 19

Národný park

(1) Rozsiahlejšie územie, spravidla s výmerou nad 10 000 ha, prevažne s ekosystémami podstatne nezmenenými ľudskou činnosťou alebo v jedinečnej a prirodzenej krajinnej štruktúre, tvoriace najvýznamnejšie prírodné dedičstvo, v ktorom je ochrana prírody nadradená nad ostatné činnosti, môže vláda nariadením vyhlásiť za národný park.

(2) Cieľom ochrany národného parku je zachovanie alebo postupná obnova prirodzených ekosystémov vrátane zabezpečenia nerušeného priebehu prírodných procesov najmenej na troch štvrtinách územia národného parku. Tento cieľ sa zabezpečuje zonáciou národného parku (§ 30 ods. 3).

(3) Na území národného parku, ak nie je v tomto zákone ustanovené inak, platí tretí stupeň ochrany (§ 14).

(4) V lesoch národných parkov možno hospodáriť výlučne spôsobom, ktorý nie je v rozpore s cieľom podľa odseku 2.

(5) Orgán ochrany prírody môže na území národného parku obmedziť rozsah a spôsob dopravy a vstup verejnosti do národného parku alebo do jeho časti, ak je to v záujme ochrany prírody a krajiny.

(6) Podrobnosti o územnej ochrane národného parku a jeho ochranného pásma a vymedzenie hraníc ustanoví vláda nariadením. Podrobnosťami o územnej ochrane sa určuje najmä územný a časový rozsah uplatňovania zákazov a obmedzení podľa § 13 a 14.

§ 20

Návštevný poriadok národného parku

(1) Orgán ochrany prírody, v ktorého územnom obvode je najväčšia časť národného parku, po dohode s orgánmi ochrany prírody, v ktorých územných obvodoch sú ostatné časti národného parku, po vyjadrení dotknutých obcí, oboznámení sa s pripomienkami vlastníkov, správcov a nájomcov dotknutých pozemkov uplatnenými v lehote podľa odseku 2 a po prerokovaní s riaditeľstvom národného parku vydá vyhláškou návštevný poriadok národného parku a jeho ochranného pásma; upraví v ňom najmä podrobnosti o povinnostiach návštevníkov, o rozsahu a spôsobe dopravy a o kultúrno-výchovnom využívaní národného parku a jeho ochranného pásma. Návštevný poriadok možno vydať aj pre časť územia národného parku.

(2) Orgán ochrany prírody oprávnený vydať návštevný poriadok národného parku a jeho ochranného pásma oznámi návrh návštevného poriadku vlastníkom, správcom a nájomcom dotknutých pozemkov zistených z evidencie v katastri nehnuteľností; ak je týchto vlastníkov, správcov a nájomcov väčší počet alebo ak ich pobyt nie je známy, možno oznámenie návrhu doručiť verejnou vyhláškou. Vlastník, správca a nájomca dotknutého pozemku je oprávnený k návrhu návštevného poriadku uplatniť pripomienky v lehote 30 dní od doručenia návrhu alebo jeho verejného oznámenia.

§ 20a

Prírodný park

(1) Rozsiahlejšie územie, spravidla s výmerou nad 500 ha, prevažne s ekosystémami pozmenenými ľudskou činnosťou, ktoré tvoria biocentrá nadregionálneho významu, alebo ktoré sú dôležité pre zabezpečenie priaznivého stavu biotopov európskeho významu, biotopov národného významu, biotopov druhov európskeho významu alebo biotopov druhov národného významu, môže vláda vyhlásiť za prírodný park.

(2) Na území prírodného parku platí druhý (§ 13) alebo tretí (§ 14) stupeň ochrany, ak tento zákon neustanovuje inak.

(3) Stupeň ochrany prírodného parku, vymedzenie jeho hraníc a podrobnosti o územnej ochrane prírodného parku ustanoví vláda nariadením, ktorým sa prírodný park vyhlasuje. Podrobnosťami o územnej ochrane sa určuje najmä územný a časový rozsah uplatňovania zákazov a obmedzení podľa § 13 a 14.

§ 21

Chránený areál

(1) Lokalitu, spravidla s výmerou do 500 ha, na ktorej sú biotopy európskeho významu alebo biotopy národného významu alebo ktorá je biotopom druhu európskeho významu alebo biotopom druhu národného významu a kde priaznivý stav týchto biotopov záleží na obhospodarovaní človekom, môže vláda nariadením vyhlásiť za chránený areál.

(2) Za chránený areál možno vyhlásiť aj územie s trvalejším výskytom chránených druhov živočíchov, rastlín, nerastov a skamenelín, plochy slúžiace na prírodovedecké účely a kultúrno-výchovné účely, niektoré časti prírody dotvorené ľudskou činnosťou, arboréta a botanické záhrady.

(3) Na území chráneného areálu platí druhý (§ 13), tretí (§ 14), štvrtý (§ 15) alebo piaty (§ 16) stupeň ochrany.

(4) Stupeň ochrany chráneného areálu, vymedzenie jeho hraníc a hraníc jeho ochranného pásma a podrobnosti o územnej ochrane chráneného areálu a jeho ochranného pásma ustanoví vláda nariadením, ktorým sa chránený areál a jeho ochranné pásmo vyhlasuje. Podrobnosťami o územnej ochrane sa určuje najmä územný a časový rozsah uplatňovania zákazov a obmedzení podľa uplatňovaného stupňa ochrany (§ 13 až 16).

§ 22

Prírodná rezervácia

(1) Lokalitu, spravidla s výmerou do 1 000 ha, ktorá predstavuje pôvodné alebo ľudskou činnosťou málo pozmenené biotopy európskeho významu alebo biotopy národného významu, alebo biotopy druhov európskeho významu, alebo biotopy druhov národného významu, môže vláda nariadením vyhlásiť za prírodnú rezerváciu.

(2) Prírodnú rezerváciu, spravidla predstavujúcu nadregionálne biocentrum ako súčasť najvýznamnejšieho prírodného dedičstva štátu, môže vláda nariadením vyhlásiť za národnú prírodnú rezerváciu.

(3) Ak sa zistia nové skutočnosti, môže vláda nariadením zrušiť ustanovenie prírodnej rezervácie za národnú prírodnú rezerváciu; urobí tak vždy, ak sa národná prírodná rezervácia stane súčasťou vyhlásených zón chránenej krajinnej oblasti alebo národného parku (§ 30).

(4) Na území prírodnej rezervácie a národnej prírodnej rezervácie platí štvrtý (§ 15) alebo piaty (§ 16) stupeň ochrany.

(5) V prípade ohrozenia prírodnej rezervácie alebo národnej prírodnej rezervácie návštevnosťou môže orgán ochrany prírody rozhodnúť o jej uzavretí alebo o uzavretí jej časti pre verejnosť alebo dočasne obmedziť vstup do nej alebo do jej časti. Zákaz alebo obmedzenie vstupu je orgán ochrany prírody povinný vopred prerokovať s dotknutými obcami.

(6) Stupeň ochrany prírodnej rezervácie alebo národnej prírodnej rezervácie, vymedzenie jej hraníc a hraníc jej ochranného pásma a podrobnosti o územnej ochrane prírodnej rezervácie alebo národnej prírodnej rezervácie a jej ochranného pásma platnosti ustanoví vláda nariadením. Podrobnosťami o územnej ochrane sa určuje najmä územný a časový rozsah uplatňovania zákazov a obmedzení podľa uplatňovaného stupňa ochrany (§ 14 až 16).

§ 23

Prírodná pamiatka

(1) Bodové, líniové alebo iné maloplošné ekosystémy, ich zložky alebo prvky, spravidla s výmerou do 50 ha, ktoré majú vedecký, kultúrny, ekologický, estetický alebo krajinotvorný význam, môže vláda nariadením vyhlásiť za prírodnú pamiatku.

(2) Jedinečnú prírodnú pamiatku, ktorá predstavuje súčasť najvýznamnejšieho prírodného dedičstva štátu, môže vláda nariadením vyhlásiť za národnú prírodnú pamiatku.

(3) Ak sa zistia nové skutočnosti, môže vláda nariadením zrušiť ustanovenie prírodnej pamiatky za národnú prírodnú pamiatku; urobí tak vždy, ak sa národná prírodná pamiatka stane súčasťou vyhlásených zón chránenej krajinnej oblasti alebo národného parku (§ 30).

(4) Na území prírodnej pamiatky a národnej prírodnej pamiatky platí štvrtý (§ 15) alebo piaty (§ 16) stupeň ochrany, ak tento zákon neustanovuje inak (§ 24).

(5) Stupeň ochrany prírodnej pamiatky alebo národnej prírodnej pamiatky, vymedzenie jej hraníc a hraníc jej ochranného pásma a podrobnosti o územnej ochrane prírodnej pamiatky alebo národnej prírodnej pamiatky a jej ochranného pásma ustanoví vláda nariadením. Podrobnosťami o územnej ochrane sa určuje najmä územný a časový rozsah uplatňovania zákazov a obmedzení podľa uplatňovaného stupňa ochrany (§ 14 až 16).

§ 24

Jaskyňa a prírodný vodopád

(1) Jaskyňou podľa tohto zákona je človeku prístupný a prírodnými procesmi vytvorený dutý podzemný priestor v zemskej kôre, ktorého dĺžka alebo hĺbka presahuje 2 m a rozmery povrchového otvoru sú menšie ako jeho dĺžka alebo hĺbka.

(2) Prírodným vodopádom podľa tohto zákona je prírodný skalný útvar, cez ktorý vodný tok pôsobením prírodných síl bez zásahu človeka padá z výšky nad 3 m alebo preteká súvislým alebo kaskádovitým skalným zrázom strmým viac ako 75° a voda v koryte pretrváva celý rok.

(3) Jaskyne a prírodné vodopády sú prírodnými pamiatkami. Jedinečnú jaskyňu alebo prírodný vodopád, ktoré predstavujú súčasť najvýznamnejšieho prírodného dedičstva štátu, môže vláda vyhlásiť za národnú prírodnú pamiatku (§ 23 ods. 2).

(4) V jaskyni je zakázané

a) vstúpiť alebo inak do nej preniknúť; zákaz sa nevzťahuje na vstup do sprístupnenej jaskyne podľa odseku 15 a na vstup do verejnosti voľne prístupnej jaskyne podľa odseku 18,

b) poškodzovať alebo ničiť horninové prostredie, chemickú a mechanickú výplň jaskyne, biotopy živočíchov a ostatné zložky a prvky jaskynného ekosystému,

c) zbierať nerasty, skameneliny, archeologické nálezy alebo paleontologické nálezy,

d) chytať alebo usmrtiť živočíchy,

e) vykonávať činnosť meniacu stav vodných tokov, jazier a miest presakovania zrážkových vôd,

f) vykonávať činnosť meniacu zloženie alebo prúdenie jaskynného ovzdušia,

g) vykonávať technické geologické práce, banskú činnosť alebo činnosť vykonávanú banským spôsobom,

h) skladovať alebo vyrábať priemyselné výrobky, poľnohospodárske produkty a iné materiály,

i) táboriť, bivakovať alebo zakladať oheň,

j) vpustiť alebo ustajniť hospodárske zvieratá alebo domáce zvieratá,

k) organizovať telovýchovné alebo športové podujatie,

l) znečisťovať podzemné priestory,

m) rušiť pokoj a ticho,

n) umiestniť stavbu,

o) umiestniť reklamné alebo propagačné zariadenie.

(5) V jaskyni sa súhlas orgánu ochrany prírody vyžaduje na

a) vykonávanie prieskumu a výskumu jaskyne,

b) sprístupnenie a prevádzkovanie jaskyne alebo jej časti na kultúrno-výchovné účely, liečebné účely a na iné verejné sprístupnenie (ďalej len „sprístupnenie jaskyne“),

c) zriadenie výskumnej stacionárnej stanice alebo výskumnej plochy a umiestnenie s tým súvisiacich technických zariadení,

d) vykonávanie prípravy alebo výcviku ozbrojenými zbormi, ozbrojenými silami, Hasičským a záchranným zborom alebo zložkami integrovaného záchranného systému,

e) umiestnenie alebo použitie zariadenia spôsobujúceho svetelné alebo hlukové efekty, najmä laserového zariadenia, intenzívneho svetelného zdroja alebo zariadenia na reprodukciu hudby,

f) nakrúcanie filmu,

g) organizovanie kultúrno-výchovného podujatia alebo iného spoločenského podujatia prístupného verejnosti.

(6) V prírodnom vodopáde je zakázané

a) vykonávať činnosť meniacu vodný tok alebo vodný režim nad prírodným vodopádom,

b) poškodzovať, zasiahnuť alebo ničiť skalný útvar prírodného vodopádu,

c) vykonávať skalolezeckú alebo lezeckú činnosť na skalných útvaroch prírodného vodopádu,

d) kúpanie v toku v bezprostrednej blízkosti nad prírodným vodopádom alebo pod prírodným vodopádom.

(7) V prírodnom vodopáde sa súhlas orgánu ochrany prírody vyžaduje na

a) umiestnenie zariadenia na vodnom toku nad prírodným vodopádom okrem zariadenia, ktoré slúži správe vodného toku,

b) preháňanie a napájanie hospodárskych zvierat na vodnom toku nad prírodným vodopádom vo vzdialenosti do 100 metrov proti toku od skalného stupňa, cez ktorý voda prepadá.

(8) Ak si to vyžaduje záujem ochrany jaskyne alebo prírodného vodopádu, môže okresný úrad v sídle kraja vyhláškou vyhlásiť ich ochranné pásmo, a to spôsobom, akým sa podľa tohto zákona

vyhlasuje prírodná pamiatka. Okresný úrad v sídle kraja vyhláškou vymedzí hranice ochranného pásma jaskyne alebo prírodného vodopádu a podrobnosti o ich územnej ochrane. Podrobnosťami o územnej ochrane sa určuje najmä územný a časový rozsah uplatňovania zákazov a obmedzení podľa odsekov 9 až 12.

(9) Na území ochranného pásma jaskyne je zakázané

a) vykonávať činnosť meniacu stav vodných tokov, ponorov alebo jazier,

b) vykonávať banskú činnosť alebo činnosť vykonávanú banským spôsobom,

c) umiestniť priemyselné alebo poľnohospodárske skládky, najmä skládky ropných látok, chemikálií, chemických hnojív alebo organických hnojív,

d) vypúšťať odpadové vody alebo obsahy žúmp a močovkových nádrží alebo koncentrovane vypúšťať hnojovicu,

e) umiestniť stavbu,

f) vykonávať aplikáciu chemických látok a hnojív, najmä pesticídov, herbicídov, toxických látok, priemyselných hnojív, digestátov a silážnych štiav pri poľnohospodárskej, lesohospodárskej a inej činnosti,

g) ustajniť hospodárske zvieratá alebo umiestniť košiar,

h) ťažiť drevnú hmotu holorubným hospodárskym spôsobom,

i) stavať plynovody, ropovody alebo produktovody nebezpečných látok.

(10) V ochrannom pásme jaskyne sa súhlas orgánu ochrany prírody vyžaduje na

a) vykonávanie prípravy alebo výcviku ozbrojenými zbormi, ozbrojenými silami, Hasičským a záchranným zborom alebo zložkami integrovaného záchranného systému,

b) vypúšťanie vodnej nádrže alebo rybníka,

c) umiestnenie zariadenia na vodnom toku alebo na inej vodnej ploche neslúžiaceho správe vodného toku,

d) vykonávanie technických geologických prác alebo likvidovanie geologických objektov,

e) výstavbu lesnej cesty alebo zvážnice alebo ich rekonštrukciu, ktorou sa menia ich technické parametre alebo účel využitia,

f) rozorávanie existujúcich trvalých trávnych porastov,

g) táborenie,

h) organizovanie telovýchovného, športového alebo kultúrno-výchovného podujatia, ako aj iného verejnosti prístupného spoločenského podujatia.

(11) V ochrannom pásme prírodného vodopádu je zakázané

a) vykonávať činnosť bezprostredne meniacu vodný režim toku nad prírodným vodopádom,

b) ťažiť riečny materiál z koryta vodného toku nad prírodným vodopádom,

c) poškodzovať evorzné tvary vytvorené v mieste dopadu vody na dne toku pod prírodným vodopádom,

d) umiestniť zariadenie na vodnom toku nad prírodným vodopádom okrem zariadenia, ktoré slúži správe vodného toku,

e) vykonávať technické geologické práce, banskú činnosť a činnosť vykonávanú banským spôsobom.

(12) V ochrannom pásme prírodného vodopádu sa vyžaduje súhlas orgánu ochrany prírody na

a) umiestnenie stavby,

b) ťažbu drevnej hmoty holorubným hospodárskym spôsobom,

c) výstavbu lesnej cesty alebo zvážnice,

d) likvidáciu geologického diela alebo geologického objektu,

e) vykonávanie terénnych úprav, prác alebo zariadení,

f) rozorávanie existujúcich trvalých trávnych porastov.

(13) Ak pri stavebných prácach, geologických prácach, banskej činnosti alebo činnosti vykonávanej banským spôsobom, prípadne inej technickej činnosti dôjde k objaveniu jaskyne, fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá jaskyňu objavila, je povinná zastaviť práce a neodkladne nahlásiť objavenie jaskyne orgánu ochrany prírody. Orgán ochrany prírody nariadi prieskum a výskum novoobjavenej jaskyne, ktorý zabezpečí organizácia ochrany prírody alebo oprávnené osoby na prieskum a výskum jaskýň (§ 56 ods. 2). O spôsobe pokračovania prác rozhodne orgán ochrany prírody.

(14) Ak k objaveniu jaskyne alebo časti jaskyne dôjde pri prieskume a výskume vykonávanom na základe súhlasu orgánu ochrany prírody podľa odseku 5 písm. a), súhlas na prieskum a výskum sa vzťahuje aj na objavenú jaskyňu alebo jej časti.

(15) Súhlas na sprístupnenie jaskyne alebo jej časti podľa odseku 5 písm. b) možno vydať pre jaskyne, v ktorých bol uskutočnený komplexný speleologický prieskum a výskum, a ak nedôjde k

a) degradácii alebo devastácii jej prírodných a kultúrnych hodnôt nadmerným zásahom do horninového prostredia, chemickej a mechanickej výplne a vodného režimu,

b) poškodeniu biotopov vzácnych alebo ohrozených živočíchov, archeologických alebo paleoantropologických nálezov,

c) poškodeniu prírodných hodnôt na povrchu jaskyne.

(16) Na sprístupnenie jaskyne dáva súhlas ten orgán ochrany prírody, v ktorého územnom obvode je najväčšia časť jaskyne, ktorý ho vydá po dohode s orgánmi ochrany prírody, na ktorých území sú ostatné časti jaskyne, a so súhlasom správcu jaskyne.

(17) V sprístupnenej jaskyni alebo jej časti sa možno pohybovať len so sprievodcom po označených trasách, ktoré sú zakreslené v dokumentácii ochrany prírody [§ 54 ods. 2 písm. d)], a musí byť zaistený bezpečný pohyb návštevníkov.[62])

(18) Jaskyne alebo časti jaskýň, v ktorých nehrozí nebezpečenstvo poškodenia ich prírodných a kultúrnych hodnôt a v ktorých je zaistený bezpečný pohyb návštevníkov,[62]) môže orgán ochrany prírody po dohode so správcom jaskýň vyhlásiť vyhláškou za verejnosti voľne prístupné jaskyne.

(19) Orgán ochrany prírody, v ktorého územnom obvode je najväčšia časť sprístupnenej jaskyne alebo verejne voľne prístupnej jaskyne, po dohode s orgánmi ochrany prírody, na ktorých území sú ostatné časti jaskyne, a po prerokovaní so správcom jaskyne vydá vyhláškou návštevný poriadok jaskyne; upraví v ňom najmä podrobnosti o územnej ochrane a využívaní jaskyne a o správaní sa návštevníkov.

(20) Robiť reklamu alebo uverejňovať reklamu na vstup do jaskyne, ktorá nie je sprístupnenou jaskyňou podľa odseku 15 alebo verejnosti voľne prístupnou jaskyňou podľa odseku 18, je zakázané.

(21) Jaskyne ako vlastníctvo Slovenskej republiky[63]) spravuje organizácia ochrany prírody zriadená ministerstvom. Jaskyňu možno prenechať do nájmu iba na čas určitý, najviac na tri roky; po jeho skončení možno nájom dojednať opätovne.

(22) Podrobnosti o žiadosti na vydanie súhlasu na sprístupnenie jaskyne a o sprístupňovaní jaskyne ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

§ 25

Chránený krajinný prvok

(1) Významný krajinný prvok, ktorý plní funkciu biocentra, biokoridoru alebo interakčného prvku najmä miestneho alebo regionálneho významu, môže vláda nariadením vyhlásiť za chránený krajinný prvok.

(2) Na území chráneného krajinného prvku platí druhý (§ 13), tretí (§ 14), štvrtý (§ 15) alebo piaty (§ 16) stupeň ochrany.

(3) Stupeň ochrany chráneného krajinného prvku, vymedzenie jeho hraníc a podrobnosti o jeho územnej ochrane ustanoví vláda nariadením. Podrobnosťami o územnej ochrane sa určuje najmä územný a časový rozsah uplatňovania zákazov a obmedzení podľa uplatňovaného stupňa ochrany (§ 13 až 16).

§ 25a

Obecné chránené územie

(1) Lokalitu, spravidla s výmerou do 100 ha, s kultúrnym, vedeckým, ekologickým, estetickým alebo krajinotvorným významom môže obec vyhlásiť všeobecne záväzným nariadením za obecné chránené územie.

(2) Obecné chránené územie môže obec vyhlásiť vo svojom katastrálnom území na pozemku vo vlastníctve obce alebo na inom pozemku po dohode s jeho vlastníkom alebo správcom. Obce sa môžu dohodnúť na vyhlásení spoločného obecného chráneného územia na susediacich

katastrálnych územiach na pozemkoch vo vlastníctve obcí alebo na iných pozemkoch po dohode s ich vlastníkmi alebo správcami.

(3) Vymedzenie hraníc obecného chráneného územia a podmienky jeho ochrany, najmä určenie opatrení na zabezpečenie starostlivosti o predmet ochrany územia a určenie zásad a regulatív využívania územia vrátane určenia zákazov činností alebo obmedzenia činností, ktoré môžu mať negatívny vplyv na predmet ochrany územia, ustanoví obec všeobecne záväzným nariadením, ktorým sa obecné chránené územie vyhlasuje.

§ 26

Chránené vtáčie územie

(1) Biotopy sťahovavých druhov vtákov, najmä oblasti ich hniezdenia, preperovania, zimovania, ako aj miesta odpočinku na ich migračných trasách a biotopy druhov vtákov európskeho významu možno na účel zabezpečenia ich prežitia a rozmnožovania vyhlásiť za chránené vtáčie územia.

(2) Ministerstvo obstaráva národný zoznam navrhovaných chránených vtáčích území (ďalej len „zoznam vtáčích území"), ktorý schvaľuje vláda uznesením. Zoznam vtáčích území vláda po jeho schválení zasiela Európskej komisii.

(3) Zoznam vtáčích území, ktorý obsahuje názov lokality navrhovaného chráneného vtáčieho územia, katastrálne územie, v ktorom sa lokalita nachádza, výmeru lokality a odôvodnenie návrhu ochrany, uverejňuje ministerstvo vo svojom vestníku.

(4) Pri posudzovaní vplyvov akejkoľvek činnosti na životné prostredie podľa osobitného predpisu,[64]) pri povoľovaní tejto činnosti, ako aj pri inej činnosti podľa tohto zákona sa navrhované chránené vtáčie územie zaradené do schváleného zoznamu vtáčích území považuje odo dňa schválenia tohto zoznamu za chránené územie vyhlásené podľa tohto zákona.

(5) V chránenom vtáčom území sa zakazuje vykonávať činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na predmet jeho ochrany. Na vykonanie ~~náhodnej~~ asanačnej ťažby a opatrení na ochranu lesa[64aa]) v chránenom vtáčom území, v ktorom platí iný ako piaty stupeň ochrany, sa primerane vzťahujú ustanovenia § 14 ods. 6 a 7.

(6) Vláda nariadením vyhlási biotopy druhov vtákov európskeho významu a biotopy sťahovavých druhov vtákov uvedené v schválenom zozname vtáčích území za chránené vtáčie územie a ustanoví vymedzenie hraníc chráneného vtáčieho územia a zoznam činností podľa odseku 5 vrátane územného a časového obmedzenia ich výkonu.

§ 27

Územie európskeho významu

(1) Územím európskeho významu podľa tohto zákona sa rozumie územie v Slovenskej republike tvorené jednou alebo viacerými lokalitami,

a) na ktorých sa nachádzajú biotopy európskeho významu alebo druhy európskeho významu, na ochranu ktorých sa vyhlasujú chránené územia,

b) ktoré sú zaradené v národnom zozname týchto lokalít (ďalej len „národný zoznam“) obstaraným ministerstvom a prerokovaným s Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo pôdohospodárstva“).

(2) Do národného zoznamu môžu byť zaradené len lokality, pre ktoré bol vypracovaný návrh podľa § 54 ods. 12 písm. b).

(3) Ministerstvo alebo ním poverený okresný úrad v sídle kraja prerokuje s vlastníkmi, správcami a nájomcami pozemkov dotknutých zamýšľanou ochranou zaradenie územia európskeho významu do národného zoznamu; súčasťou prerokovania je najmä odôvodnenie zaradenia lokality do národného zoznamu, vymedzenie činností, na výkon ktorých je potrebný súhlas orgánu ochrany prírody alebo výkon ktorých je zakázaný podľa tohto zákona, a spôsob náhrady za obmedzenie bežného obhospodarovania (§ 61).

(4) Národný zoznam prerokúva vláda, ktorá ho po odsúhlasení zasiela Európskej komisii na schválenie.

(5) Národný zoznam, ktorý obsahuje názov územia európskeho významu, katastrálne územie, v ktorom sa územie európskeho významu nachádza, výmeru územia európskeho významu, mapu s vyznačenými hranicami územia európskeho významu na základe jeho geometrického a polohového určenia, určenie kategórie chráneného územia podľa § 17 ods. 1 písm. a) až f) pre územie európskeho významu, stupeň územnej ochrany územia európskeho významu, podrobnosti o jeho územnej ochrane a odôvodnenie jeho ochrany, ustanoví vláda nariadením. Podrobnosťami o územnej ochrane sa určuje najmä územný a časový rozsah uplatňovania zákazov a obmedzení podľa uplatňovaného stupňa ochrany (§ 13 až 16).

(6) Národný zoznam sa priebežne aktualizuje podľa stavu biotopov európskeho významu a druhov európskeho významu, na ktorých ochranu sa vyhlasujú chránené územia alebo na základe návrhu Európskej komisie; ustanovenia odsekov 2 až 5 sa použijú rovnako. Ak Európska komisia navrhne zaradiť do národného zoznamu lokalitu s výskytom prioritných biotopov alebo prioritných druhov, ktorú na základe relevantných vedeckých informácií považuje za dôležitú pre ich zachovanie alebo prežitie, takáto lokalita sa zaradí do národného zoznamu aj v prípade, keď je návrh na jej zaradenie sporný, a to až do vyriešenia sporu alebo do rozhodnutia Rady Európskej únie o tomto návrhu. Ak Európska komisia neschváli lokalitu zaradenú do národného zoznamu, táto sa z národného zoznamu bezodkladne vyradí.

(7) Územie európskeho významu uvedené v národnom zozname ustanovenom podľa odseku 5 sa považuje za chránené územie vyhlásené podľa tohto zákona so stupňom ochrany uvedenom v národnom zozname. Pri posudzovaní vplyvov akejkoľvek činnosti na životné prostredie podľa osobitného predpisu,[64]) pri povoľovaní tejto činnosti, ako aj inej činnosti podľa tohto zákona sa postupuje v súlade so stupňom ochrany územia európskeho významu, tak ako vo vyhlásenom chránenom území.

(8) Ak sa územie európskeho významu nachádza na chránenom území [§ 17 ods. 1 písm. a) až f)] alebo v jeho ochrannom pásme s druhým až piatym stupňom ochrany, pričom stupeň ochrany na území európskeho významu a na vyhlásenom chránenom území alebo v jeho ochrannom pásme je rôzny, platia na spoločnom území podmienky ochrany určené neskorším právnym predpisom.

§ 28

Európska sústava chránených území Natura 2000

(1) Európska sústava chránených území Natura 2000 (ďalej len „európska sústava chránených území“) je koherentná európska ekologická sústava pozostávajúca z lokalít s výskytom biotopov európskeho významu, biotopov druhov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov, ktorej cieľom je umožniť zachovať, a ak je to potrebné, obnoviť priaznivý stav týchto biotopov a druhov v ich prirodzenom areáli. Na území Slovenskej republiky európsku sústavu chránených území tvoria chránené vtáčie územia a územia európskeho významu (ďalej len „územie európskej sústavy chránených území“).

(2) Pre územia európskej sústavy chránených území sa v dokumentácii ochrany prírody a krajiny podľa § 54 ods. 4 písm. a), b) a d) určia opatrenia, ktoré zodpovedajú ekologickým požiadavkám druhov a biotopov, na ochranu ktorých boli tieto územia zaradené do národného zoznamu alebo vyhlásené za chránené územia, v súlade so zabezpečením cieľa podľa odseku 1. Tieto opatrenia sa v príslušnom rozsahu uplatnia aj v plánovacích dokumentoch podľa osobitných predpisov,[64a]) ktoré určujú podmienky alebo spôsob využívania týchto území.

(3) Využívanie území európskej sústavy chránených území je podriadené zachovaniu alebo zlepšeniu stavu druhov a biotopov, na ochranu ktorých boli tieto územia zaradené do národného zoznamu alebo vyhlásené za chránené územia.

(4) Na vykonanie činnosti, ktorou môže v území európskej sústavy chránených území dôjsť k poškodeniu alebo zničeniu biotopov európskeho významu alebo biotopov druhov európskeho významu, na ochranu ktorých bolo toto územie zaradené do národného zoznamu alebo vyhlásené za chránené územie, alebo k významnému vyrušovaniu týchto druhov v ich prirodzenom vývine, sa vyžaduje súhlas orgánu ochrany prírody; orgán ochrany prírody je povinný vlastníka, užívateľa alebo správcu pozemku alebo osobu, ktorá plánuje takúto činnosť vykonať, vopred písomne upozorniť na to, že na jej vykonanie sa takýto súhlas vyžaduje, a to na základe vlastného podnetu alebo podnetu organizácie ochrany prírody.

(5) Akýkoľvek plán, program[64b]) alebo projekt[64c]) (ďalej len „plán alebo projekt“), ktorý môže mať pravdepodobne samostatne alebo v kombinácii s iným plánom alebo projektom na území európskej sústavy chránených území významný vplyv, nemožno podľa tohto zákona alebo osobitných predpisov schváliť, povoliť alebo odsúhlasiť (ďalej len „schváliť alebo povoliť“), ak nebol predmetom primeraného hodnotenia vplyvov na území európskej sústavy chránených území z hľadiska cieľov jeho ochrany (ďalej len „primerané hodnotenie vplyvov“) a nebolo preukázané, že nebude mať nepriaznivý vplyv na integritu tohto územia z hľadiska cieľov jeho ochrany (ďalej len „nepriaznivý vplyv na integritu územia“); ustanovenie odseku 11 týmto nie je dotknuté.

(6) Každý, kto obstaráva alebo zamýšľa uskutočniť plán alebo projekt podľa odseku 5, je povinný predložiť návrh plánu alebo projektu na posúdenie orgánu ochrany prírody; návrh plánu alebo projektu možno predložiť spolu so žiadosťou o vydanie rozhodnutia alebo záväzného stanoviska, ak sa ich vydanie k návrhu plánu alebo projektu podľa tohto zákona vyžaduje.

(7) Orgán ochrany prírody posudzuje návrh plánu alebo projektu z hľadiska možnosti jeho významného vplyvu na územie európskej sústavy chránených území a vydáva k nemu odborné stanovisko. Orgán ochrany prírody vydáva odborné stanovisko k návrhu plánu alebo projektu z vlastného podnetu alebo na základe žiadosti navrhovateľa. Ak orgán ochrany prírody vydáva záväzné stanovisko k návrhu programu starostlivosti o lesy podľa § 9 ods. 1 písm. m), ktorý sa vzťahuje na územie európskej sústavy chránených území, odborné stanovisko je jeho súčasťou.

(8) Ak podľa odborného stanoviska orgánu ochrany prírody nemožno vylúčiť pravdepodobnosť významného vplyvu plánu alebo projektu na územie európskej sústavy chránených území, či už samostatne alebo v kombinácii s iným plánom alebo projektom, návrh plánu alebo projektu podlieha primeranému hodnoteniu vplyvov v konaní podľa osobitného predpisu.[64])

(9) Na účely primeraného hodnoteniu vplyvov je navrhovateľ povinný vypracovať alternatívne riešenia návrhu plánu alebo projektu a opatrenia s cieľom vylúčiť nepriaznivý vplyv návrhu plánu alebo projektu na územie európskej sústavy chránených území alebo v čo možno najväčšej miere takýto vplyv zmierniť, ak jeho vylúčenie nemožno dosiahnuť.

(10) Primerané hodnotenie vplyvov návrhu plánu alebo projektu sa vypracúva ako súčasť dokumentácie podľa osobitného predpisu.[64d]) Dokumentáciu k primeranému hodnoteniu vplyvov je oprávnená vyhotovovať autorizovaná osoba (§ 28a) alebo organizácia ochrany prírody prostredníctvom autorizovanej osoby, ktorá je v pracovnoprávnom vzťahu s organizáciou ochrany prírody.

(11) Ak sa na základe primeraného hodnotenia vplyvov v konaní podľa osobitného predpisu[64]) nepreukáže, že plán alebo projekt nebude mať nepriaznivý vplyv na integritu územia, a neexistujú iné alternatívne riešenia bez nepriaznivého vplyvu na integritu územia, alebo ak také nie sú, s menším nepriaznivým vplyvom, takýto plán alebo projekt možno podľa tohto zákona alebo osobitných predpisov schváliť alebo povoliť, len ak sa musí realizovať z naliehavých dôvodov vyššieho verejného záujmu a za podmienky uloženia kompenzačných opatrení. Kompenzačné opatrenia musia byť v porovnateľnom rozsahu zamerané na nepriaznivo ovplyvnené druhy a biotopy a musia zabezpečiť funkcie porovnateľné s funkciami, ktoré plnilo územie ovplyvnené plánom alebo projektom tak, aby bola zabezpečená ochrana celkovej koherencie európskej sústavy chránených území.

(12) Ak sa na území európskej sústavy chránených území vyskytujú prioritné biotopy alebo prioritné druhy, plán alebo projekt podľa odseku 11 možno schváliť alebo povoliť len z takých naliehavých dôvodov vyššieho verejného záujmu, ktoré sa týkajú verejného zdravia a verejnej bezpečnosti ľudí alebo priaznivých dôsledkov zásadného významu na životné prostredie. Z iných naliehavých dôvodoch vyššieho verejného záujmu možno takýto plán alebo takýto projekt schváliť alebo povoliť len v súlade so stanoviskom Európskej komisie.

(13) O tom, či schválenie alebo povolenie plánu alebo projektu s nepriaznivým vplyvom na integritu územia predstavuje naliehavý vyšší verejný záujem, rozhoduje vláda na základe návrhu, ktorý predkladá ministerstvo na základe žiadosti ústredného orgánu štátnej správy, do pôsobnosti ktorého plán alebo projekt patrí. Súčasťou žiadosti je aj informácia o rozsahu a lokalizácii navrhovaných kompenzačných opatrení a výške finančných prostriedkov potrebných na ich realizáciu a stanovisko ministerstva k rozsahu a lokalizácii navrhovaných opatrení uvedených v informácii; informáciu vyhotovuje navrhovateľ a stanovisko vydáva ministerstvo na základe žiadosti navrhovateľa.

(14) Návrh kompenzačných opatrení vypracúva na náklady navrhovateľa organizácia ochrany prírody alebo autorizovaná osoba (§ 28a) v spolupráci s organizáciou ochrany prírody. K návrhu kompenzačných opatrení je navrhovateľ povinný si vyžiadať súhlas ministerstva, a to ešte pred schválením alebo povolením plánu alebo projektu.

(15) Vykonanie kompenzačných opatrení je navrhovateľ povinný zabezpečiť na vlastné náklady spravidla pred uskutočnením činnosti. Ak navrhovateľ nezabezpečí vykonanie kompenzačných

opatrení, môže ich vykonanie zabezpečiť ministerstvo alebo ním poverená organizácia ochrany prírody na jeho náklady.

(16) Podrobnosti o primeranom hodnotení vplyvov a kompenzačných opatreniach ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

§ 28a

Autorizovaná osoba

(1) Dokumentáciu k primeranému hodnoteniu vplyvov návrhov plánov alebo projektov (§ 28 ods. 10) a k návrhu kompenzačných opatrení (§ 28 ods. 14) vyhotovujú fyzické osoby, ktoré sú držiteľmi osvedčenia vydaného ministerstvom (ďalej len „autorizovaná osoba“). Právnická osoba sa môže zaviazať k vyhotoveniu tejto dokumentácie, ak pre ňu túto činnosť zabezpečujú autorizované osoby.

(2) Osvedčenie môže na základe písomnej žiadosti získať fyzická osoba, ktorá má na uvedenú činnosť odbornú spôsobilosť a je bezúhonná.

(3) Odborná spôsobilosť sa preukazuje

a) dokladom o ukončenom vysokoškolskom vzdelaní príslušného odborného zamerania,

b) dokladom o najmenej päťročnej odbornej praxi v oblasti ochrany prírody a krajiny,

c) dokladom o absolvovaní odbornej prípravy zabezpečovanej ministerstvom poverenou organizáciou a úspešnom vykonaní skúšky pred odbornou komisiou zriadenou ministerstvom.

(4) Za bezúhonnú sa považuje osoba, ktorá nebola právoplatne odsúdená za úmyselný trestný čin alebo za trestný čin ohrozenia životného prostredia spáchaný z nedbanlivosti;[72]) táto skutočnosť sa preukazuje dokladmi uvedenými v § 44 ods. 7.

(5) Osvedčenie sa vydáva s platnosťou najviac na päť rokov. Platnosť osvedčenia možno predĺžiť najviac o ďalších päť rokov, pokiaľ sa nezmenili podmienky na vydanie osvedčenia a držiteľ osvedčenia požiada o predĺženie jeho platnosti najmenej šesť mesiacov pred uplynutím platnosti osvedčenia.

(6) Osvedčenie zaniká

a) uplynutím času, na ktorý bolo vydané,

b) smrťou oprávnenej osoby, alebo

c) jeho odňatím.

(7) Ministerstvo môže odňať osvedčenie, ak

a) autorizovaná osoba prestala byť spôsobilá na právne úkony,

b) autorizovaná osoba bola právoplatne odsúdená za úmyselný trestný čin alebo trestný čin ohrozenia životného prostredia spáchaný z nedbanlivosti,[72])

c) bolo osvedčenie vydané na základe nepravdivých údajov uvedených v žiadosti alebo pripojených dokladoch,

d) autorizovaná osoba závažným spôsobom alebo opakovane porušila právne predpisy súvisiace s výkonom jej činnosti, alebo

e) autorizovaná osoba požiadala o odňatie osvedčenia,

f) autorizovaná osoba nesplní povinnosť podľa odseku 8 písm. b).

(8) Autorizovaná osoba je povinná

a) oznámiť ministerstvu bezodkladne zmenu údajov, na základe ktorých jej bolo vydané osvedčenie,

b) zúčastniť sa na základe výzvy ministerstva preškolenia alebo úspešne absolvovať skúšku na overenie odbornej spôsobilosti, ak dôjde k zásadným zmenám v príslušných všeobecne záväzných právnych predpisoch alebo v prípade zistenia závažných nedostatkov v jej činnosti.

(9) Podrobnosti o vydaní osvedčenia, odbornej spôsobilosti, odbornej príprave a skúške odbornej spôsobilosti ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

§ 28b

Územie medzinárodného významu

(1) Územím medzinárodného významu sa podľa tohto zákona rozumie lokalita, na ktorú sa vzťahujú záväzky a odporúčania v oblasti ochrany prírody a krajiny, ktoré pre Slovenskú republiku vyplývajú z medzinárodných zmlúv,[64e]) ktorými je viazaná, z členstva v medzinárodných organizáciách a z medzinárodných programov, ku ktorým Slovenská republika pristúpila. Územia medzinárodného významu tvoria mokrade medzinárodného významu, lokality svetového prírodného dedičstva, biosférické rezervácie a iné medzinárodne významné územia evidované v zoznamoch, ktoré vedú príslušné orgány zriadené na základe medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná, orgány medzinárodných organizácií, ktorých je Slovenská republika členom, alebo orgány medzinárodných programov, ku ktorým Slovenská republika pristúpila.

(2) Ministerstvo vedie zoznam území medzinárodného významu podľa jednotlivých kategórií a uverejňuje ho vo svojom vestníku a na svojom webovom sídle. Zoznam území medzinárodného významu obsahuje názov lokality, výmeru lokality, katastrálne územie, v ktorom sa lokalita nachádza, mapu s vyznačenými hranicami lokality a odôvodnenie zaradenia lokality medzi územia medzinárodného významu.

(3) Ak si to vyžaduje plnenie záväzkov a odporúčaní podľa odseku 1, územie medzinárodného významu sa vyhlási za chránené územie podľa tohto zákona so stupňom ochrany, ktorého uplatnením sa zabezpečí ochrana územia medzinárodného významu v súlade s týmito záväzkami a odporúčaniami.

§ 29

Výnimky z podmienok ochrany chránených území a ich ochranných pásiem

(1) Zákaz činnosti podľa § 13 ods. 1, § 14 ods. 1, § 15 ods. 1, § 24 ods. 4, 6, 9 a 11 a § 26 ods. 5 neplatí a súhlas na vykonávanie činnosti podľa § 6 ods. 5, § 13 ods. 2, § 14 ods. 2, § 15 ods. 2 a § 24 ods. 5, 7 a 10 sa nevyžaduje, ak

a) sa činnosť vykonáva v súvislosti s výkonom štátneho dozoru alebo inej kontrolnej alebo dozornej činnosti podľa tohto zákona alebo osobitných predpisov,

b) ide o činnosti súvisiace so zabezpečením starostlivosti o chránené územie alebo jeho ochranné pásmo, ktoré sa vykonávajú v súlade s dokumentáciou ochrany prírody a krajiny podľa § 54 ods. 4 písm. a) až d),

c) orgán ochrany prírody, ktorý je príslušný na povolenie výnimky alebo vydanie súhlasu, vopred písomne určí, že činnosť je preukázateľne nevyhnutná na zabezpečenie starostlivosti o chránené územie alebo jeho ochranné pásmo,

d) ide o bezprostredné ohrozenie života alebo zdravia človeka,

e) ide o plnenie úloh Horskou záchrannou službou,[64f])

f) sa činnosť vykonáva v súvislosti s ochranou štátnej hranice,

g) ide o bezprostredné ohrozenie alebo narušenie bezpečnosti Slovenskej republiky,

h) ide o vykonávanie prípravy alebo výcviku ozbrojenými zbormi, ozbrojenými silami, Horskou záchrannou službou, Hasičským a záchranným zborom alebo zložkami integrovaného záchranného systému vo vojenských obvodoch a územiach potrebných na zabezpečenie úloh obrany štátu alebo slúžiacich na zabezpečenie úloh obrany štátu, ktoré spravuje ministerstvo obrany alebo právnická osoba v jeho zakladateľskej alebo zriaďovateľskej pôsobnosti.

(2) Zákaz činnosti podľa § 16 ods. 1 neplatí a súhlas na vykonávanie činnosti podľa § 16 ods. 2 sa nevyžaduje v prípadoch podľa odseku 1 písm. a), d) až g) alebo odseku 1 písm. c), ak ide o monitoring a prírodovedný prieskum a výskum, vykonanie opatrení na odstraňovanie a zamedzenie šírenia nepôvodných druhov alebo vykonanie zásahov na záchranu chránených živočíchov a chránených rastlín.

(3) Orgán ochrany prírody môže povoliť výnimku zo zákazu činnosti podľa § 13 ods. 1, § 14 ods. 1, § 15 ods. 1, § 24 ods. 4, 6, 9 a 11 a § 26 ods. 5

a) v záujme ochrany prírody a krajiny,

b) ak činnosť významne neovplyvní stav predmetu ochrany z hľadiska cieľov jeho ochrany,

c) v záujme nevyhnutných dôvodov vyššieho verejného záujmu.

(4) Orgán ochrany prírody môže povoliť výnimku zo zákazu činnosti podľa § 16 ods. 1 z dôvodov podľa odseku 3 písm. a) a b), ak ide o

a) monitoring a prírodovedný prieskum a výskum,

b) vykonanie opatrení na odstraňovanie a zamedzenie šírenia nepôvodných druhov,

c) vykonanie zásahov na záchranu chránených živočíchov a chránených rastlín,

d) umiestnenie informačných tabúľ a značení,

e) činnosti súvisiace s údržbou, rekonštrukciou alebo užívaním turistických chodníkov, náučných chodníkov, pozemných komunikácií, stavieb a zariadení,

f) vykonanie činností, ktorými nedôjde k zmene prírodného prostredia,

g) ohrozenie bezpečnosti alebo zdravia obyvateľov.

(5) Ustanovenia odsekov 3 a 4 sa uplatňujú pri povoľovaní výnimiek na činnosť vykonávanú v chránených územiach vyhlásených po nadobudnutí účinnosti tohto zákona.

§ 30

Zóny chránených území

(1) Chránené územia možno na základe stavu biotopov členiť najviac na štyri zóny, ak je to potrebné na zabezpečenie starostlivosti o ne.

(2) Zóny sa vymedzujú spravidla ako celistvé časti chráneného územia podľa povahy prírodných hodnôt v nich, pôvodnosti ekosystémov, miery zásahu ľudskou činnosťou a využívania územia človekom tak, aby piaty stupeň ochrany bol určený v zóne A, štvrtý stupeň ochrany v zóne B, tretí stupeň ochrany v zóne C a druhý stupeň ochrany v zóne D.

(3) Zóny podľa odseku 2 možno členiť na podzóny, ak sa v rámci zóny nachádzajú časti chráneného územia s rôznym spôsobom starostlivosti alebo cieľom ochrany.

(4) V prípade národných parkov sa

a) zóna A ustanoví najmä na časti územia s prevahou prirodzených ekosystémov alebo človekom málo pozmenených ekosystémov, kde cieľom je zachovať a umožniť v nich nerušený priebeh prírodných procesov; zóna A sa spravidla ustanoví najmenej na polovici územia národného parku,

b) zóna B ustanoví najmä na časti územia s prevahou človekom čiastočne pozmenených ekosystémov, kde cieľom je dosiahnuť stav, ktorý zodpovedá prirodzeným ekosystémom; zóna B sa spravidla ustanoví tak, aby spolu so zónou A boli vymedzené najmenej na troch štvrtinách územia národného parku,

c) zóna C ustanoví na časti územia s prevahou človekom významne pozmenených ekosystémov, kde cieľom je zachovať alebo postupne zlepšiť stav ekosystémov významných z hľadiska biologickej rozmanitosti, ktorých existencia je podmienená činnosťou človeka, alebo obnoviť prírode blízke ekosystémy,

d) zóna D ustanoví, ak je to potrebné z dôvodu zabezpečenia celistvosti územia národného parku, na časti územia so zastavanými plochami alebo plochami významne pozmenenými činnosťou človeka, ktoré sú určené na trvalé využívanie človekom.

(5) Do jednotlivých zón národného parku možno zaradiť aj územia, ktoré

a) nespĺňajú charakteristiku zón podľa odseku 4 písm. a) až c), ale ich zaradenie je potrebné z dôvodu zabezpečenia jednotného spôsobu starostlivosti o zónu a dosiahnutia cieľa ochrany zóny,

b) nespĺňajú charakteristiku zón podľa odseku 4 písm. a) až c) alebo neslúžia na dosiahnutie cieľa zóny podľa odseku 4 písm. b) a c), ale ktorých zaradenie je potrebné z dôvodu zabezpečenia celistvosti zóny.

(6) Určením stupňa ochrany podľa zón sa nahrádzajú doterajšie stupne ochrany ustanovené týmto zákonom alebo všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorým bolo chránené územie vyhlásené.

(7) Vyhlásenie jednotlivých zón a podzón chránených území, podrobnosti o ich územnej ochrane a vymedzenie ich hraníc ustanoví všeobecne záväzným právnym predpisom orgán oprávnený podľa tohto zákona na vyhlásenie chráneného územia. Podrobnosťami o územnej ochrane sa určuje najmä územný a časový rozsah uplatňovania zákazov a obmedzení podľa uplatňovaného stupňa ochrany.

(8) Pozemok, ktorý sa nachádza v zóne A alebo B a nie je vo vlastníctve štátu a nedochádza na ňom k obmedzeniu bežného obhospodarovania, môže organizácia ochrany prírody prenajať, vykúpiť alebo zameniť na účel zabezpečenia celistvosti zóny. Na nájom, výkup alebo zámenu takého pozemku sa primerane vzťahujú ustanovenia § 61a až 61c.

§ 31

Súkromné chránené územie a jeho ochranné pásmo

(1) Vlastník takého pozemku, ktorý spĺňa podmienky ustanovené týmto zákonom pre chránený areál (§ 21), prírodnú rezerváciu (§ 22) alebo prírodnú pamiatku (§ 23) a nebol vyhlásený za chránený podľa § 17 ods. 1, môže na základe predloženého projektu ochrany (§ 54 ods. 13) požiadať okresný úrad v sídle kraja o vyhlásenie súkromného chráneného areálu, súkromnej prírodnej rezervácie alebo súkromnej prírodnej pamiatky (ďalej len „súkromné chránené územie"). Ak to vyžaduje záujem ochrany súkromného chráneného územia, môže okresný úrad v sídle kraja na základe žiadosti vlastníka vyhlásiť ochranné pásmo súkromného chráneného územia spôsobom, akým sa podľa tohto zákona vyhlasuje ochranné pásmo príslušného chráneného územia; ochranné pásmo možno vyhlásiť, iba ak je žiadateľ zároveň aj vlastníkom pozemku navrhovaného ochranného pásma alebo ak vlastníci dotknutých pozemkov s vyhlásením ochranného pásma súhlasia; súhlas vlastníkov zabezpečí žiadateľ.

(2) Ak pozemok spĺňa podmienky na vyhlásenie územnej ochrany podľa odseku 1, okresný úrad v sídle kraja ho vyhlási za súkromné chránené územie a jeho ochranné pásmo vyhláškou, v ktorej sa ustanoví aj stupeň ochrany súkromného chráneného územia a podrobnosti o územnej ochrane súkromného chráneného územia a jeho ochranného pásma vrátane ich územnej a časovej doby platnosti. Zriadená ochrana sa zapíše v katastri nehnuteľností formou poznámky.[65])

(3) V súkromnom chránenom území a v jeho ochrannom pásme môže platiť len stupeň ochrany zodpovedajúci príslušnému chránenému územiu a jeho ochrannému pásmu podľa tohto zákona.

(4) Vlastník pozemku, na ktorom bolo vyhlásené súkromné chránené územie a jeho ochranné pásmo, je povinný ho označiť podľa § 52 ods. 3, a to do šiestich mesiacov odo dňa jeho vyhlásenia.

DRUHÁ HLAVA

DRUHOVÁ OCHRANA CHRÁNENÝCH RASTLÍN, CHRÁNENÝCH ŽIVOČÍCHOV, CHRÁNENÝCH NERASTOV A CHRÁNENÝCH SKAMENELÍN

§ 32

Druhová ochrana

Druhovou ochranou chránených rastlín, chránených živočíchov, chránených nerastov a chránených skamenelín (ďalej len „druhová ochrana") podľa tohto zákona sa rozumie osobitná ochrana druhov rastlín, živočíchov, nerastov a skamenelín (ďalej len „chránený druh") a obmedzenie využívania vybraných druhov rastlín a živočíchov.

§ 33

Chránené druhy

(1) Druhy európskeho významu a druhy národného významu môže ministerstvo ustanoviť všeobecne záväzným právnym predpisom za chránené rastliny a chránené živočíchy.

(2) Nerasty a skameneliny významné z hľadiska ich zachovania, výskytu alebo vedeckého poznania môže ministerstvo ustanoviť všeobecne záväzným právnym predpisom za chránené nerasty a chránené skameneliny.

(3) Za chránené živočíchy sa podľa tohto zákona považujú aj všetky druhy voľne žijúcich vtákov prirodzene sa vyskytujúcich na európskom území členských štátov Európskej únie.

(4) Za chránené rastliny a chránené živočíchy sa považujú aj rastliny a živočíchy, ak najmenej jeden z ich rodičov je chránenou rastlinou alebo chráneným živočíchom podľa odseku 1 alebo je chránený podľa odseku 3 okrem poľovnej zveri.

(5) Druhy podľa odsekov 1 a 2 sa považujú za chránené v rozsahu ustanovenom všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorým sa vydáva ich zoznam.

§ 34

Chránená rastlina

(1) Chránenú rastlinu je zakázané

a) úmyselne trhať, zbierať, rezať, vykopávať alebo ničiť v jej prirodzenom areáli vo voľnej prírode,

b) držať, prepravovať, predávať, vymieňať alebo ponúkať na predaj alebo výmenu.

(2) Zákaz podľa odseku 1 písm. b) sa nevzťahuje na chránenú rastlinu, ktorá nepochádza z voľnej prírody, a chránenú rastlinu, pre ktorú bola vydaná výnimka podľa osobitného predpisu.[66])

(3) Na nález chránenej rastliny v súvislosti s prípravou alebo uskutočňovaním stavby sa vzťahujú osobitné predpisy.[67])

(4) Podrobnosti o druhovej ochrane chránených rastlín ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

§ 35

Chránený živočích

(1) Chráneného živočícha je zakázané

a) úmyselne odchytávať v jeho prirodzenom areáli,

b) úmyselne zraňovať alebo usmrcovať v jeho prirodzenom areáli,

c) úmyselne rušiť v jeho prirodzenom areáli, najmä v období hniezdenia, rozmnožovania, výchovy mláďat, zimného spánku alebo migrácie,

d) medzidruhovo krížiť vrátane krížencov,

e) držať, chovať v ľudskej opatere, prepravovať, predávať, vymieňať alebo ponúkať na predaj alebo výmenu.

(2) Zakázané je

a) zbierať alebo úmyselne poškodzovať alebo ničiť vajcia chráneného živočícha v jeho prirodzenom areáli vo voľnej prírode alebo držať ich vrátane prázdnych vajec,

b) odstraňovať alebo úmyselne poškodzovať alebo ničiť hniezda chráneného živočícha v jeho prirodzenom areáli,

c) poškodzovať alebo ničiť miesta rozmnožovania alebo miesta odpočinku chráneného živočícha v jeho prirodzenom areáli.

(3) Zákazy podľa odseku 1 písm. e) sa nevzťahujú na chráneného živočícha, ktorý nepochádza z voľnej prírody a na chráneného živočícha, pre ktorého bola vydaná výnimka podľa osobitného predpisu.[66])

(4) Zákaz podľa odseku 1 písm. a) a b) sa nevzťahuje na lov druhov vtákov uvedených v osobitnom predpise[68]) mimo obdobia ich hniezdenia alebo rozmnožovania a v prípade sťahovavých druhov mimo obdobia ich rozmnožovania alebo návratu na hniezdiská. Na tieto druhy vtákov, ktoré môžu byť predmetom lovu, sa nevzťahuje zákaz držby a prepravy podľa odseku 1 písm. e).

(5) Zákaz podľa odseku 1 písm. e) sa nevzťahuje na druhy vtákov, ktorých zoznam vydá ministerstvo všeobecne záväzným právnym predpisom, ak boli nadobudnuté v súlade s týmto zákonom.

(6) Kto nájde hendikepovaného chráneného živočícha alebo uhynutého chráneného živočícha v jeho prirodzenom prostredí alebo kto chráneného živočícha pochádzajúceho z voľnej prírody v čase jeho ochrany náhodne odchytí, zraní alebo usmrtí, je povinný to bezodkladne oznámiť spolu s opisom situácie, ako k jeho nálezu, zraneniu alebo usmrteniu došlo organizácii ochrany prírody, ktorá v prípade potreby, najmä ak ide o hendikepovaného chráneného živočícha, ktorý si vyžaduje starostlivosť, určí ďalšie nakladanie s ním. Ten, kto sa stará o nájdeného hendikepovaného chráneného živočícha v súlade s určením organizácie ochrany prírody, má nárok na náhradu výdavkov spojených so starostlivosťou o tohto živočícha.

(7) Úhyn chráneného živočícha vybraného druhu držaného v ľudskej opatere a príčinu jeho úhynu je jeho držiteľ povinný preukázať potvrdením veterinárneho lekára.

(8) Na nález chráneného živočícha v súvislosti s prípravou alebo uskutočňovaním stavby sa vzťahujú osobitné predpisy.[67])

(9) Podrobnosti o druhovej ochrane chránených živočíchov a zoznam vybraných druhov chránených živočíchov, ktorých úhyn sa preukazuje podľa odseku 7, ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

§ 36

Zakázané metódy a prostriedky odchytu a usmrcovania chráneného živočícha

(1) Pri odchyte a usmrcovaní chráneného živočícha je zakázané používať

a) metódy a nevýberové prostriedky, ktoré môžu spôsobiť miestne vymiznutie alebo ohrozenie populácií jeho druhu,

b) akékoľvek formy odchytu a zabíjania z dopravných prostriedkov.

(2) Zoznam zakázaných metód a prostriedkov odchytu a usmrcovania chránených živočíchov ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

§ 37

Obmedzenie využívania vybraných druhov rastlín a vybraných druhov živočíchov

V záujme zachovania priaznivého stavu vybraných druhov rastlín a vybraných druhov živočíchov, ktoré nie sú chránenými rastlinami ani chránenými živočíchmi, možno pre tieto druhy ustanoviť vybrané podmienky druhovej ochrany podľa § 34 až 36. Zoznam vybraných druhov rastlín a vybraných druhov živočíchov, vybrané podmienky druhovej ochrany podľa § 34 až 36 a podrobnosti o nich vrátane územného a časového rozsahu ich uplatňovania ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo po prerokovaní s ministerstvom pôdohospodárstva.

§ 38

Chránený nerast a chránená skamenelina

(1) Chránený nerast a chránenú skamenelinu je zakázané poškodzovať a ničiť.

(2) Na zber a spracúvanie chráneného nerastu a chránenej skameneliny, ako aj na obchodovanie s nimi je potrebný súhlas orgánu ochrany prírody.

(3) Nález chráneného nerastu alebo chránenej skameneliny je nálezca alebo osoba zodpovedná za vykonávanie prác, pri ktorých došlo k nálezu, povinná oznámiť bezodkladne orgánu ochrany prírody.

(4) Orgán ochrany prírody, ktorému bol nález oznámený, vydá nálezcovi na jeho požiadanie potvrdenie o oznámení nálezu a zabezpečí opatrenia potrebné na ochranu nálezu.

(5) Ochrana sa zabezpečuje na mieste prirodzeného nálezu. Ak hrozí nebezpečenstvo poškodenia alebo zničenia nálezu v dôsledku prírodných vplyvov alebo ľudskej činnosti, zabezpečí sa jeho ochrana odberom z miesta prirodzeného nálezu a uložením v zbierke štátneho múzea s prírodovedeckým zameraním.

(6) Odber podľa odseku 5 môžu vykonávať iba právnické osoby a fyzické osoby, ktorých činnosť je zameraná na vyhľadávanie, výskum, prieskum, ťažbu, zber, poznávanie alebo ochranu

nerastov a skamenelín, a to na základe osobitného oprávnenia vydaného orgánom ochrany prírody.

(7) Ak chránenému nerastu alebo chránenej skameneline hrozí poškodenie, odcudzenie alebo zničenie, alebo ak by zabezpečenie jeho ochrany ohrozovalo plynulý chod prevádzkovej činnosti podnikateľa alebo právnickej osoby, je nálezca povinný vykonať jeho šetrný odber.

(8) Ak orgán ochrany prírody písomne neuplatní u nálezcu právo na vydanie nálezu v lehote troch mesiacov odo dňa jeho oznámenia, stáva sa jeho vlastníkom nálezca. V opačnom prípade má nálezca právo na nálezné do výšky desať percent spoločenskej hodnoty nálezu. Nálezca má právo aj na náhradu nevyhnutných nákladov, ktoré mu vznikli v súvislosti s nálezom. O náleznom a náhrade bezodkladne rozhodne orgán ochrany prírody. Nárok na nálezné a náhradu nevyhnutných nákladov zanikne, ak ho nálezca neuplatní do šiestich mesiacov odo dňa nálezu.

(9) Na nález chráneného nerastu a chránenej skameneliny v súvislosti s terénnymi úpravami alebo uskutočňovaním stavby sa vzťahujú osobitné predpisy.[67])

(10) Podrobnosti o ochrane a odbere chránených nerastov a chránených skamenelín a o ich spoločenskom ohodnocovaní ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

§ 39

Vývoz chráneného nerastu a chránenej skameneliny

Chránený nerast a chránenú skamenelinu možno vyviezť len so súhlasom ministerstva.

§ 40

Výnimky z podmienok ochrany chránených druhov, vybraných druhov rastlín a vybraných druhov živočíchov

(1) Zákaz činnosti vo vzťahu k chráneným druhom, vybraným druhom rastlín a vybraným druhom živočíchov (§ 34 až 38) neplatí, ak orgán ochrany prírody, ktorý je príslušný na povolenie výnimky, vopred písomne určí, že činnosť je potrebná na zabezpečenie starostlivosti o chránené druhy, vybrané druhy rastlín, vybrané druhy živočíchov alebo ich biotopy alebo na účely výskumu vykonávaného na základe požiadavky uplatnenej v záväznom stanovisku orgánu ochrany prírody [§ 9 ods. 1 písm. w)] v konaní podľa osobitného predpisu;[56aa]) ustanovenia odsekov 2 a 4 sa použijú rovnako. Zákaz činnosti podľa § 34 ods. 1 písm. a) (zákaz vykopávať alebo ničiť chránenú rastlinu), § 35 ods. 2 písm. b) a c) neplatí, ak ide o činnosť súvisiacu s vykonávaním činnosti, ktorá

a) bola povolená v rámci územnej ochrany orgánom ochrany prírody, pričom sa v konaní preukázalo, že činnosť nebude mať negatívny vplyv na populáciu dotknutého druhu a zároveň

b) na základe výsledku posudzovania vplyvov podľa osobitného predpisu[64]) nebude mať negatívny vplyv na predmet ochrany dotknutého územia a v prípade územia podľa § 28 ani na priaznivý stav predmetu jeho ochrany.

(2) Orgán ochrany prírody môže povoliť výnimku z podmienok ochrany chránených druhov, vybraných druhov rastlín a vybraných druhov živočíchov, len ak neexistuje iná ekonomicky a

technicky realizovateľná alternatíva a výnimka neohrozí zabezpečenie priaznivého stavu populácie dotknutého druhu v jeho prirodzenom areáli.

(3) Výnimku podľa odseku 2 možno povoliť

a) v záujme ochrany dotknutých druhov alebo ochrany prírodných biotopov,

b) pri predchádzaní závažných škôd na úrode, hospodárskych zvieratách, lesoch, chove rýb, vodnom hospodárstve a ak sa výnimka nevzťahuje na druhy voľne žijúcich vtákov, aj pri predchádzaní závažných škôd na inom type majetku,

c) v záujme verejného zdravia alebo verejnej bezpečnosti ľudí a ak sa výnimka nevzťahuje na druhy voľne žijúcich vtákov, aj v záujme iných nevyhnutných dôvodov vyššieho verejného záujmu vrátane tých, ktoré majú sociálny alebo hospodársky charakter a tých ktoré majú priaznivé dôsledky zásadného významu na životné prostredie,

d) na účely výskumu a vzdelávania, obnovy populácie dotknutých druhov a ich navrátenia do biotopov alebo na ich pestovanie alebo chov v ľudskej opatere nevyhnutný na tieto účely,

e) na odber, odchyt alebo držbu jedincov v malom počte za prísne kontrolovaných podmienok, na selektívnom základe a v obmedzenom rozsahu.

(4) Rozhodnutie o povolení výnimky podľa odseku 2 obsahuje

a) určenie dotknutých druhov, pre ktoré platí výnimka,

b) prostriedky, zariadenia alebo metódy povolené na odber, odchyt alebo usmrcovanie dotknutých druhov,

c) podmienky možného rizika a časové a miestne okolnosti, za ktorých možno vykonávať činnosť povolenú výnimkou,

d) spôsob kontroly plnenia podmienok výnimky,

e) ďalšie podmienky výkonu činnosti povolenej výnimkou určené podľa § 82 ods. 12.

§ 41

Evidencia chránených rastlín a chránených živočíchov

(1) Kto má v držbe chránené rastliny a chránené živočíchy, mimo prirodzeného výskytu v biotopoch, je povinný viesť o nich evidenciu podľa tohto zákona, ak ju nevedie podľa osobitného predpisu.[68b])

(2) Evidenciu chránených rastlín, tvorí

a) evidenčný zoznam chránených rastlín (ďalej len „evidenčný zoznam"),

b) písomný doklad preukazujúci spôsob nadobudnutia a pôvod chránených rastlín; obsahuje najmä

1. obchodné meno podnikateľa, názov právnickej osoby alebo meno a priezvisko fyzickej osoby a adresu sídla alebo miesta podnikania podnikateľa, sídla právnickej osoby alebo trvalého pobytu fyzickej osoby, od ktorých bol jedinec nadobudnutý,

2. vedecké meno druhu jedinca,

3. počet nadobudnutých chránených rastlín a spôsob ich nadobudnutia,

4. údaje preukazujúce pôvod chránených rastlín podľa § 42 ods. 1,

5. dátum nadobudnutia jedinca chránenej rastliny, napríklad dátum, keď bol jedinec odobratý z voľnej prírody alebo umelo rozmnožený.

(3) Evidenciu podľa odseku 2 písm. a) vedie ten, kto má v držbe živé jedince chránených rastlín. Evidenčný zoznam predkladá okresnému úradu raz ročne do 31. januára na overenie a potvrdenie správnosti vedenia evidencie za predchádzajúci kalendárny rok. Evidenčné číslo v evidenčnom zozname určuje ministerstvom poverená organizácia ochrany prírody na základe písomnej žiadosti držiteľa chránenej rastliny.

(4) Evidenciu podľa odseku 2 písm. b) vedú držitelia ostatných chránených rastlín.

(5) Evidenciu živých chránených živočíchov, tvorí

a) druhová karta chráneného živočícha a jeho vývinových štádií (ďalej len „druhová karta"),

b) kniha držby a chovu chráneného živočícha v ľudskej opatere (ďalej len „kniha chovu").

(6) Evidenciu chránených živočíchov, a o ktorých sa nevedie evidencia podľa odseku 5, tvorí písomný doklad preukazujúci spôsob nadobudnutia a pôvod chránených živočíchov, ktorý obsahuje najmä

a) obchodné meno podnikateľa, názov právnickej osoby alebo meno a priezvisko fyzickej osoby a adresu sídla alebo miesta podnikania podnikateľa, sídla právnickej osoby alebo trvalého pobytu fyzickej osoby, od ktorých bol jedinec nadobudnutý,

b) vedecké meno druhu jedinca,

c) počet nadobudnutých chránených živočíchov a spôsob ich nadobudnutia,

d) údaje preukazujúce pôvod chránených živočíchov podľa § 42 ods. 1,

e) dátum nadobudnutia jedinca chráneného živočícha, napríklad dátum, keď bol jedinec odobratý z voľnej prírody alebo umelo odchovaný.

(7) Evidenciu podľa odseku 5 písm. a) vedú o živých plazoch, vtákoch a cicavcoch ich držitelia; ak sú držiteľmi podnikatelia, ktorí tieto živočíchy kupujú alebo predávajú, sú povinní druhové karty vedené o takých živočíchoch v záhlaví označiť slovom „obchod". Prevádzkovateľ zariadenia na záchranu chránených živočíchov podľa § 45 ods. 1 písm. c) alebo písm. d) vedie pre hendikepované chránené živočíchy pochádzajúce z voľnej prírody evidenciu v druhovej karte ním označenej v záhlaví slovom „rehabilitácia“ oddelene od druhových kariet ostatných chránených živočíchov určených na iné účely.

(8) Každú zmenu v druhovej karte oznamuje ten, kto ju vedie, okresnému úradu raz ročne do 31. januára za predchádzajúci kalendárny rok písomne doručením kópie druhovej karty s vyznačenou zmenou alebo osobitného listu.

(9) Evidenciu podľa odseku 5 písm. b) vedú o živých bezstavovcoch, rybách a obojživelníkoch ich držitelia. Títo držitelia predkladajú knihu chovu okresnému úradu raz ročne do 31. januára na overenie a potvrdenie správnosti vedenia evidencie za predchádzajúci kalendárny rok. Evidenčné číslo v knihe chovu určuje ministerstvom poverená organizácia ochrany prírody na základe písomnej žiadosti držiteľa chráneného živočícha.

(10) Múzeá s prírodovedným zameraním pri zbierkovej činnosti vedú evidenciu chránených rastlín a chránených živočíchov iba podľa osobitného predpisu.[69])

(11) Botanické záhrady, arboréta, vysoké školy s prírodovedným zameraním a stredné školy s prírodovedným zameraním, Slovenská akadémia vied a ďalšie vedecké inštitúcie, ktoré vykonávajú vedeckovýskumnú činnosť, každoročne najneskôr do konca marca nasledujúceho roka odovzdajú príslušnému okresnému úradu zoznam držaných alebo pestovaných chránených rastlín alebo držaných alebo chovaných v ľudskej opatere chránených živočíchov, ktorý obsahuje najmä

a) názov výskumnej úlohy, v ktorej rámci sa zber alebo odchyt chránených druhov uskutočnil,

b) meno riešiteľa výskumnej úlohy,

c) zoznam chránených druhov, ich počet, lokalitu, kde boli zbierané alebo odchytené,

d) zoznam inak nadobudnutých jedincov chránených druhov.

(12) Držiteľ chránených druhov, ktorý je povinný uviesť v evidencii podľa tohto zákona údaje o totožnosti nového držiteľa jedinca, je oprávnený od neho vyžadovať preukázanie totožnosti;[70]) bez preukázania totožnosti nemôže pôvodný držiteľ jedinca chráneného druhu odovzdať.

(13) Vedenie evidencie o chránených druhoch sa považuje za jej vedenie podľa tohto zákona, len ak sú v nej uvedené úplné a pravdivé údaje; za neúplné a nepravdivé údaje sa nepovažujú zrejmé chyby v písaní a počítaní. Odo dňa prvého uvedenia neúplného alebo nepravdivého údaja v evidencii, sa táto nepovažuje za evidenciu vedenú podľa tohto zákona.

(14) Kto má v držbe chránené druhy, mimo prirodzeného výskytu v biotopoch, je povinný
a) na požiadanie orgánu ochrany prírody podľa § 65 až 68

1. preukázať svoju totožnosť platným dokladom totožnosti,[70])

2. predložiť evidenciu o chránených druhoch podľa tohto zákona,

3. umožniť mu vykonať podrobnú identifikáciu a označenie jedinca chránených druhov,

4. preukázať spôsob nadobudnutia jedinca chránených druhov,

b) uchovávať evidenciu po dobu piatich rokov od vykonania posledného zápisu.

(15) Podrobnosti o vedení evidencie a obsah a vzory evidenčného zoznamu, druhovej karty a knihy chovu ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

§ 42

Preukázanie pôvodu chránených rastlín a chránených živočíchov

(1) Kto má v držbe chránené rastliny alebo chránené živočíchy, mimo prirodzeného výskytu v biotopoch, je povinný na požiadanie orgánu ochrany prírody podľa § 65 až 68 preukázať, že takýto jedinec

a) pochádza z voľnej prírody alebo

b) je z potomstva prvej generácie, alebo

c) je z potomstva druhej generácie a potomstva ďalších generácií, alebo

d) je zaisteným, prepadnutým, zhabaným alebo nájdeným jedincom

(ďalej len „pôvod").

(2) Držiteľ jedinca chráneného druhu, na ktorého držbu sa nevzťahuje zákaz podľa tohto zákona, je povinný preukázať pôvod

a) výnimkou na získanie jedinca chráneného druhu z voľnej prírody podľa tohto zákona,

b) preukazom o pôvode chráneného živočícha (ďalej len „preukaz o pôvode") alebo

c) iným písomným dokladom, ktorý musí obsahovať najmenej náležitosti podľa § 41 ods. 2 písm. b) alebo § 41 ods. 6.

(3) Písomný doklad podľa odseku 2 písm. c) možno predložiť, iba ak sa na jedinca chráneného druhu nevzťahuje povinnosť mať doklad podľa písmena a) alebo b).

(4) Držiteľ živých plazov, vtákov a cicavcov je povinný zabezpečiť a vyplniť preukaz o ich pôvode.

(5) Evidenčné číslo v preukaze o pôvode určuje ministerstvom poverená organizácia ochrany prírody na základe písomnej žiadosti držiteľa chráneného živočícha.

(6) Pôvod chráneného živočícha v preukaze o pôvode určuje okresný úrad na základe písomných podkladov predložených držiteľom jedinca chráneného živočícha

a) po predložení

1. výnimky ministerstva na odchyt alebo zber daného jedinca chráneného živočícha z voľnej prírody kódom „W",

2. dokladu o tom, že chránený živočích sa stal vlastníctvom štátu, kódom „I", ktorý sa používa spolu s iným kódom, napríklad „I/W"; pri posudzovaní pôvodu potomstva je určujúcim kód uvedený za lomkou,

b) kódom „N", ak

1. ide o chráneného živočícha, ktorý nebol chránený do nadobudnutia účinnosti tohto zákona,

2. držiteľ začal viesť o ňom evidenciu v lehote podľa § 104 ods. 6 a

3. nemožno mu určiť pôvod podľa písmena a), c) a d),

c) kódom „F", ak aspoň jeden z rodičov má v preukaze o pôvode vydanom v súlade s písm. a) uvedený pôvod „W" a ani jeden z nich nemá pôvod „N",

d) kódom „C", ak ani jeden z rodičov nemá v preukaze o pôvode vydanom v súlade s písm. a) a b) uvedený pôvod „W" ani „N",

e) kódom „N/F", ak jeden z rodičov má v preukaze o pôvode vydanom v súlade s písm. b) uvedený pôvod „N"; pri posudzovaní pôvodu potomstva je určujúcim kód uvedený za lomkou alebo

f) v súlade so stanoviskom ministerstva, ak držiteľ predloží iný písomný doklad, ako je uvedený v písmenách a) až e), alebo ak jeden z rodičov má uvedený v preukaze o pôvode vydanom pred účinnosťou tohto zákona neznámy pôvod.

(7) Okresný úrad určí pôvod do 30 dní od doručenia kompletných podkladov podľa odseku 6 písm. a) až e) a v prípade podľa odseku 6 písm. f) do 60 dní od doručenia žiadosti o určenie pôvodu a potvrdí preukaz o pôvode odtlačkom pečiatky okresného úradu a podpisom zodpovedného zamestnanca. Ak nemožno určiť pôvod jedinca chráneného živočícha podľa odseku 6, okresný úrad preukaz o pôvode nepotvrdí.

(8) Preukaz o pôvode je neplatný, ak

a) nie je potvrdený odtlačkom pečiatky okresného úradu a podpisom zodpovedného zamestnanca alebo

b) sa preukáže, že

1. pôvod jedinca chráneného živočícha bol určený v rozpore s odsekom 6, alebo

2. bol vydaný na základe nepravdivých údajov.

(9) Držiteľ neplatného preukazu o pôvode je povinný bezodkladne odovzdať jeho originál na písomnú výzvu orgánu ochrany prírody podľa § 65 až 68.

(10) Na akýkoľvek iný doklad, ktorý bol vydaný na základe neplatného preukazu o pôvode sa neprihliada.

(11) Nový preukaz o pôvode jedincov chránených živočíchov, na ktoré už bol raz vydaný neplatný preukaz, možno vydať, ak vyšli najavo nové skutočnosti alebo dôkazy nevyhnutné na preukázanie pôvodu podľa odseku 6.

(12) Pri každom prevode jedinca chráneného živočícha je pôvodný držiteľ povinný odovzdať novému držiteľovi spolu s jedincom chráneného živočícha aj originál preukazu o pôvode. Nový držiteľ je povinný nadobudnúť jedinca chráneného živočícha len spolu s preukazom o pôvode. Preukaz o pôvode sprevádza jedinca chráneného živočícha pri každom jeho premiestnení. Pri strate alebo krádeži jedinca chráneného živočícha jeho posledný držiteľ je povinný bezodkladne doručiť originál preukazu o pôvode okresnému úradu príslušnému podľa jeho miesta trvalého pobytu, sídla alebo miesta podnikania.

(13) Preukaz o pôvode potvrdený podľa odseku 7 je verejnou listinou.

(14) Ustanovenia podľa odsekov 1 až 13 sa nevzťahujú na chránené rastliny a chránené živočíchy, na ktoré sa vzťahuje preukazovanie pôvodu podľa osobitného predpisu.[68b])

(15) Obsah a vzor preukazu o pôvode a postup pri zabezpečovaní a vypĺňaní preukazu o pôvode ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

§ 43

Nezameniteľné označenie chráneného živočícha

(1) Držiteľ živého jedinca chráneného živočícha ustanoveného podľa odseku 5 je povinný ho nezameniteľne označiť pod dohľadom zamestnanca okresného úradu alebo ním poverenej organizácie ochrany prírody, ak okresný úrad neurčí inak. Náklady na nezameniteľné označenie jedinca chráneného živočícha znáša ten, kto ho má v držbe.

(2) Pri strate alebo znehodnotení nezameniteľného označenia je držiteľ jedinca chráneného živočícha povinný o tom bezodkladne písomne informovať okresný úrad. Opätovné označenie jedinca chráneného živočícha sa vykonáva podľa odseku 1. O novom nezameniteľnom označení jedinca chráneného živočícha vedie okresný úrad osobitnú evidenciu a bezodkladne informuje orgán ochrany prírody podľa § 66.

(3) Nezameniteľné označenie uhynutého alebo usmrteného jedinca chráneného živočícha sa nesmie znovu použiť na označenie jedinca chráneného živočícha s výnimkou prípadu, ak sa uhynutý alebo usmrtený jedinec chráneného živočícha ponecháva ako dermoplastický preparát vcelku.

(4) Ustanovenia odsekov 1 až 3 sa nevzťahujú na chráneného živočícha, na ktorého sa vzťahuje povinnosť jeho nezameniteľného označenia podľa osobitného predpisu.[66])

(5) Spôsoby nezameniteľného označovania, lehoty na označovanie, zoznam druhov, ktoré sa nezameniteľne označujú, prípady, keď sa nezameniteľné označenie nevykonáva a iné podrobnosti o nezameniteľnom označovaní ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

§ 44

Zoologická záhrada

(1) Zoologická záhrada je stále zariadenie na držbu živočíchov a ich chov v ľudskej opatere na účel ich vystavovania verejnosti najmenej sedem dní v roku vrátane zariadenia na držbu a predvádzanie živočíchov z radu veľrybotvarých (delfinárium) a zariadenia na chov plazov, obojživelníkov a ďalších živočíchov z taxonomicky nižších skupín v sklenených alebo podobných chovných zariadeniach (terárium). Za zoologickú záhradu sa nepovažujú

a) cirkusy a im podobné zariadenia,

b) obchody so živočíchmi,

c) akváriá ako zariadenia na chov rýb a ďalších vodných živočíchov nižších skupín, ak ich prevádzkovatelia nie sú držiteľmi súhlasu na zriadenie zoologickej záhrady podľa tohto zákona,

d) zariadenia na držbu živočíchov a ich chov v ľudskej opatere, v ktorých sa nevystavujú na verejnosti cicavce v množstve väčšom ako 30 jedincov z 15 druhov alebo vtáky v množstve väčšom ako 50 jedincov z 15 druhov okrem delfinárií,

e) zariadenia na záchranu chránených živočíchov podľa § 45.

(2) Na zriadenie a prevádzkovanie zoologickej záhrady je potrebný súhlas orgánu ochrany prírody; súhlas sa vydáva na čas určitý, najviac na štyri roky.

(3) Názov „zoologická záhrada", „zoo", „zoopark", „zoosafari" alebo „delfinárium" môžu používať iba zariadenia, ktoré majú súhlas podľa odseku 2.

(4) Súhlas podľa odseku 2 vydáva orgán ochrany prírody na základe žiadosti žiadateľa, ktorým je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá má záujem o prevádzkovanie zoologickej záhrady. Žiadosť obsahuje

a) identifikačné údaje žiadateľa, a to: obchodné meno podnikateľa, názov právnickej osoby alebo meno a priezvisko fyzickej osoby, identifikačné číslo (IČO) alebo rodné číslo, adresu sídla alebo miesta podnikania podnikateľa, sídla právnickej osoby alebo trvalého pobytu fyzickej osoby,

b) názov a umiestnenie zoologickej záhrady,

c) právnu formu žiadateľa,

d) označenie vlastníka (zriaďovateľa) zoologickej záhrady, ak nie je totožný so žiadateľom, a údaje o ňom podľa písmen a) a c),

e) základné ekonomické údaje o zoologickej záhrade za tri prechádzajúce kalendárne roky, najmä príjmy (výnosy), výdavky (náklady), ekonomická sebestačnosť, hodnota majetku, dotácie zo štátnych a verejných zdrojov, dotácie z iných zdrojov, počet návštevníkov; ak zoologická záhrada existuje kratšiu dobu, uvedú sa údaje za túto dobu; ak ide o novozriaďovanú zoologickú záhradu, uvedú sa predpokladané údaje na jeden rok,

f) zoznam živočíchov, ktoré sú alebo budú v zoologickej záhrade držané, spracovaný podľa jednotlivých radov,

g) prehľad účasti na aktivitách uvedených v odseku 5 písm. a) prvom a druhom bode; novozriaďované zoologické záhrady uvedú plánovanú účasť na týchto aktivitách,

h) údaje a doklady preukazujúce splnenie podmienok na vydanie súhlasu na zriadenie zoologickej záhrady, najmä stanovisko Štátnej veterinárnej a potravinovej správy[71]) potvrdzujúce splnenie podmienok podľa odseku 5 písm. a) tretieho až piateho bodu.

(5) Súhlas na zriadenie a prevádzkovanie zoologickej záhrady možno vydať, len ak
a) žiadateľ o vydanie súhlasu preukáže a orgán ochrany prírody miestnou ohliadkou overí, že žiadateľ

1. sa zúčastňuje na výskume zameranom na ochranu druhov, odborných školeniach a tréningoch venovaných rozvoju skúseností a zručností potrebných na zachovanie druhu, na výmene informácií vo vzťahu k ochrane druhov živočíchov alebo na chove v ľudskej opatere

chránených živočíchov, na ich odborne zaistenej reintrodukcii alebo repatriácii do voľnej prírody s cieľom uchovať biologickú rozmanitosť,

2. uskutočňuje výchovu verejnosti k ochrane prírody a biologickej rozmanitosti, a to najmä poskytovaním informácií o vystavených druhoch, ich prirodzenom prostredí a úlohe v ekosystémoch,

3. drží živočíchy v podmienkach, ktoré uspokojujú ich biologické, fyziologické a etologické potreby a vytvárajú predpoklady na ďalšie zachovanie druhu, a to najmä vytvorením druhovo špecifických chovných podmienok a priestorov s druhovo špecifickým obohatením,

4. má pre držané živočíchy zabezpečený program preventívnej a liečebnej veterinárnej starostlivosti a podávania potravy,

5. má zariadenie na držbu živočíchov zabezpečené pred ich únikom a proti vniknutiu vonkajších škodlivých a nebezpečných organizmov, šíreniu parazitov, nákazlivých chorôb a organizmov,

6. vedie o držaných chránených živočíchoch evidenciu podľa § 41,

b) žiadateľ o vydanie súhlasu je dôveryhodnou osobou,

c) vydanie súhlasu odporučí vo svojom stanovisku Komisia pre zoologické záhrady (ďalej len „komisia").

(6) Za dôveryhodnú osobu sa na účely odseku 5 písm. b) považuje žiadateľ,

a) ktorý nebol právoplatne odsúdený za úmyselný trestný čin alebo za trestný čin ohrozenia životného prostredia spáchaný z nedbanlivosti;[72]) u právnickej osoby musí túto podmienku spĺňať právnická osoba aj jej štatutárny orgán alebo člen štatutárneho orgánu, a

b) ktorému nebola uložená pokuta alebo iná sankcia za porušenie povinností podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu[68b]) v období dvoch rokov pred podaním žiadosti.

(7) Skutočnosti podľa odseku 6 písm. a) sa preukazujú výpisom z registra trestov. Na účel preukázania bezúhonnosti fyzická osoba poskytne údaje potrebné na vyžiadanie výpisu z registra trestov;[72a]) u právnickej osoby poskytne údaje potrebné na vyžiadanie výpisu z registra trestov osoba, ktorá je jej štatutárnym orgánom alebo členom štatutárneho orgánu a zodpovedným zástupcom, ak bol ustanovený. Údaje podľa druhej vety orgán ochrany prírody bezodkladne zašle v elektronickej podobe Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky na vydanie výpisu z registra trestov. Ak ide o cudzinca, skutočnosti podľa odseku 6 písm. a) sa preukazujú obdobných potvrdením o bezúhonnosti vydaným príslušným orgánom štátu jeho trvalého pobytu alebo orgánom štátu, kde sa obvykle zdržiava; ak tieto dokumenty príslušné štáty nevydávajú, nahradí ich fyzická osoba čestným vyhlásením.

(8) Úlohou komisie je

a) preskúmavať a posudzovať obsah podaných žiadostí o vydanie súhlasu podľa odseku 2 z hľadiska splnenia podmienok podľa odseku 5 písm. a),

b) pripravovať stanoviská ako odborný podklad na vydávanie súhlasu ministerstva podľa odseku 2,

c) pripravovať stanoviská k uzavretiu zoologickej záhrady alebo jej časti podľa odseku 14,

a to do 30 dní odo dňa doručenia žiadosti ministerstva o ich vydanie.

(9) Komisiu zriaďuje ministerstvo. Členov komisie vymenúva a odvoláva minister životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej len „minister životného prostredia") v spolupráci s ministrom pôdohospodárstva Slovenskej republiky. Členom komisie je aj zástupca občianskeho združenia, ktorého cieľom podľa stanov alebo ich zmien platných najmenej jeden rok je ochrana zvierat. Za člena komisie môže byť vymenovaná fyzická osoba s ukončeným vysokoškolským vzdelaním v odbore veterinárny lekár alebo fyzická osoba s iným ukončeným vysokoškolským vzdelaním príslušného smeru. Štatút a rokovací poriadok komisie, v ktorom sa podrobne upraví postavenie a činnosť komisie, vydá minister životného prostredia.

(10) Ak žiadateľ nemôže splniť niektorú z podmienok uvedených v odseku 5 písm. a) a ku dňu podania žiadosti o vydanie súhlasu písomne potvrdí, že uvedenú podmienku splní do dvoch rokov odo dňa podania žiadosti, súhlas podľa odseku 2 možno vydať najviac na dva roky, ak nesplnením podmienok nie je ohrozené plnenie hlavného poslania zoologickej záhrady.

(11) Súhlas podľa odseku 2 obsahuje najmä

a) názov a umiestnenie zoologickej záhrady,

b) právnu formu žiadateľa,

c) identifikačné údaje žiadateľa [odsek 4 písm. a)],

d) identifikačné údaje zriaďovateľa [odsek 4 písm. a)] a jeho právnu formu, ak nie je totožný so žiadateľom,

e) čas platnosti súhlasu,

f) v prípade odkladu plnenia podmienok podľa odseku 10 lehotu, v ktorej má byť tá-ktorá podmienka splnená spolu s jej konkretizáciou.

(12) Prevádzkovateľ zoologickej záhrady musí spĺňať podmienky podľa odseku 5 písm. a) počas celej doby prevádzkovania okrem prípadov uvedených v odsekoch 10 a 13.

(13) Ak prevádzkovateľ zoologickej záhrady neplní podmienky podľa odseku 5 písm. a) alebo podmienky v súhlase na jej zriadenie a prevádzkovanie určené podľa § 82 ods. 12, orgán ochrany prírody môže určiť lehotu, v ktorej musia byť podmienky splnené; lehota nesmie byť dlhšia ako dva roky. Ak orgán ochrany prírody lehotu neurčí, uplatní postup podľa odseku 14.

(14) Ak prevádzkovateľ zoologickej záhrady nesplní podmienky na jej zriadenie a prevádzkovanie, a to ani po uplynutí lehoty, ak bola určená podľa odseku 13, orgán ochrany prírody zoologickú záhradu alebo jej časť uzavrie pre verejnosť a súhlas na jej zriadenie a prevádzkovanie zmení, ak sa uzavretie týka len časti zoologickej záhrady, alebo ho zruší (§ 89 ods. 1). Na uzavretie zoologickej záhrady alebo jej časti sa vyžadujú stanoviská Štátnej veterinárnej a potravinovej správy a komisie, ktoré posúdia, či zoologická záhrada spĺňa podmienky podľa odseku 5 písm. a).

(15) Po uzavretí zoologickej záhrady alebo jej časti pre verejnosť má zriaďovateľ naďalej povinnosť zabezpečiť riadnu starostlivosť o živočíchy a ich vhodné umiestnenie v súlade s osobitnými predpismi.[73])

(16) Na prevádzkovateľa zoologickej záhrady neplatí zákaz podľa § 35 ods. 1 písm. e) a zákaz držby podľa § 35 ods. 2 písm. a), ak sa chránené živočíchy použijú na ich odborne zaistenú reintrodukciu alebo repatriáciu do voľnej prírody s cieľom uchovať biologickú rozmanitosť.

(17) Podrobnosti o podmienkach podľa odseku 5 písm. a) tretieho až piateho bodu ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo pôdohospodárstva.

§ 45

Zariadenia na záchranu chránených rastlín a chránených živočíchov

(1) Zariadeniami na záchranu chránených rastlín a chránených živočíchov sú

a) botanické záhrady,

b) arboréta,

c) chovné stanice,

d) rehabilitačné stanice,

e) záchytné strediská.

(2) Na zriadenie a prevádzkovanie zariadení podľa odseku 1 písm. a) až c) a na prevádzkovanie rehabilitačnej stanice sa vyžaduje súhlas orgánu ochrany prírody.

(3) Botanické záhrady a arboréta sú zariadenia, ktoré
a) sa špecializujú na pestovanie vybraných druhov ohrozených, zriedkavých, vzácnych alebo inak významných chránených rastlín so zameraním na

1. štúdium biologických vlastností a nárokov druhov s využitím výsledkov štúdií pri ochrane ich populácií v prírodnom prostredí,

2. štúdium možností návratu pestovanej populácie do prírodného prostredia,

3. tvorbu genofondových zbierok chránených rastlín,

4. uchovanie existujúcich druhov v umelých podmienkach v prípade ich vyhynutia alebo vyhubenia v prírodnom prostredí,

b) získavajú semená a rastlinný materiál chránených rastlín,

c) realizujú vzdelávanie a výchovu obyvateľstva so zameraním na ochranu chránených rastlín.

(4) Súhlas na zriadenie a prevádzkovanie botanickej záhrady alebo arboréta možno vydať, ak sa v tomto zariadení držia rastliny získané v súlade s týmto zákonom a osobitným predpisom.[68b])

(5) Botanické záhrady a arboréta poskytujú odbornú pomoc orgánu ochrany prírody a iným orgánom štátnej správy.

(6) Chovné stanice sú zariadenia, ktoré

a) sa zriaďujú na účel záchrany druhovej rozmanitosti, genetickej variability, obnovy a posilňovania stability populácií chránených živočíchov,

b) slúžia aj na umiestnenie počas nevyhnutnej doby potrebnej na ošetrenie, ktorá nepresiahne tri mesiace a na zabezpečenie prvotného veterinárneho ošetrenia chorých, poranených alebo inak poškodených živočíchov, ktoré sú neschopné samostatného života v prírodnom prostredí.

(7) Rehabilitačné stanice sú zariadenia zriadené štátom podľa osobitného predpisu,[74]) ktoré

a) sa zriaďujú na účel uvedený v odseku 6 písm. a),

b) sú určené na umiestnenie živočíchov, ktorých zdravotný stav alebo poškodenie si vyžaduje dlhodobejšiu rehabilitáciu a prípravu na návrat do prírodného prostredia.

(8) Orgán ochrany prírody vydá súhlas na zriadenie a prevádzkovanie chovnej stanice a súhlas na prevádzkovanie rehabilitačnej stanice, ak štatutárny orgán alebo člen štatutárneho orgánu prevádzkovateľa tohto zariadenia je dôveryhodný (§ 44 ods. 6 a 7) a ak v tomto zariadení

a) sú vhodné chovné priestory,[73]) najmä ubikácie, výbehy, voliéry, akváriá a teráriá, ktoré zodpovedajú biologickým, fyziologickým a etologickým potrebám konkrétneho druhu a umožňujú primeranú starostlivosť o živočícha,

b) je zabezpečená veterinárna starostlivosť o živočíchy,[75])

c) je zamestnávaná aspoň jedna osoba so stredoškolským vzdelaním príslušného odboru, ktorá má najmenej päťročnú prax v chove príslušnej skupiny živočíchov,

d) sú splnené podmienky ustanovené osobitnými predpismi.[76])

(9) Po prvotnom veterinárnom ošetrení sa živočíchy umiestnené v chovnej stanici, ktoré sú schopné samostatného života, navrátia do prírodného prostredia a tie, ktoré sú dočasne alebo trvalo neschopné samostatného života, sa premiestnia do rehabilitačnej stanice alebo iného chovného zariadenia, napríklad na účel záchranného chovu.

(10) Záchytné strediská sú zariadenia určené na umiestnenie zhabaných, prepadnutých alebo zaistených chránených rastlín a chránených živočíchov, ako aj na umiestnenie ostatných chránených rastlín a chránených živočíchov, ktoré sa stali vlastníctvom štátu. Záchytné strediská určuje ministerstvo po dohode s ich vlastníkom.

(11) Názov „botanická záhrada", „arborétum", „chovná stanica" alebo „rehabilitačná stanica" môžu používať iba zariadenia, ktoré majú príslušný súhlas podľa odseku 4 alebo 8; názov „záchytné stredisko" môže používať iba zariadenie určené podľa odseku 10.

(12) Zariadenia, na ktorých zriadenie a prevádzkovanie je potrebný súhlas podľa odseku 2, musia spĺňať príslušné podmienky ustanovené v odsekoch 3 až 8 počas celej doby prevádzkovania.

(13) Na zariadenia podľa odsekov 6, 7 a 10 neplatia zákazy držby a prepravy podľa § 34 ods. 1 písm. b) a § 35 ods. 1 písm. e) a zákaz držby podľa § 35 ods. 2 písm. a) v súvislosti s plnením ich úloh podľa tohto zákona.

TRETIA HLAVA
OCHRANA DREVÍN

Práva a povinnosti pri ochrane drevín

§ 46

Ustanovenia § 47 až 49 sa použijú, ak sa na drevinu nevzťahujú ustanovenia o chránených rastlinách (§ 32 až 34).

§ 47

(1) Zakazuje sa poškodzovať a ničiť dreviny.

(2) Vlastník, správca alebo nájomca pozemku, na ktorom sa nachádza drevina, je povinný sa o ňu starať, najmä ju ošetrovať a udržiavať. Pri poškodení alebo výskyte nákazy dreviny chorobami môže orgán ochrany prírody uložiť vlastníkovi, správcovi alebo nájomcovi pozemku vykonať nevyhnutné opatrenia na jej ozdravenie alebo rozhodnúť o jej vyrúbaní.

(3) Na výrub dreviny sa vyžaduje súhlas orgánu ochrany prírody, ak tento zákon neustanovuje inak. Súhlas na výrub dreviny sa môže v odôvodnených prípadoch vydať len po posúdení ekologických a estetických funkcií dreviny a vplyvov na zdravie človeka a so súhlasom vlastníka alebo správcu, prípadne nájomcu, ak mu takéto oprávnenie vyplýva z nájomnej zmluvy, pozemku, na ktorom drevina rastie, ak žiadateľom nie je jeho vlastník, správca alebo nájomca a po vyznačení výrubu dreviny.

(4) Súhlas na výrub dreviny sa nevyžaduje

a) na stromy s obvodom kmeňa do 40 cm, meraným vo výške 130 cm nad zemou, a súvislé krovité porasty v zastavanom území obce s výmerou do 10 m^2 a za hranicami zastavaného územia obce s výmerou do 20 m^2,

b) pri obnove produkčných ovocných drevín na účely výsadby nových ovocných drevín, ak sa ich výsadba uskutoční do 18 mesiacov odo dňa výrubu,

c) na stromy s obvodom kmeňa do 80 cm, meraným vo výške 130 cm nad zemou, ak rastú v záhradách[76a]) a záhradkárskych osadách, okrem stromov rastúcich na pozemkoch, ktoré sú územným plánom obce určené na zastavanie,

d) pri bezprostrednom ohrození zdravia alebo života človeka alebo pri bezprostrednej hrozbe vzniku značnej škody[77]) na majetku,

e) ak výrub nariadi orgán štátnej správy podľa osobitných predpisov,[78])

f) ak je výrub preukázateľne nevyhnutný na zabezpečenie starostlivosti o osobitne chránenú časť prírody a krajiny a ak ho vykonáva alebo obstaráva organizácia ochrany prírody,

g) ak orgán ochrany prírody vopred písomne určí, že výrub je preukázateľne nevyhnutný na zabezpečenie starostlivosti o osobitne chránenú časť prírody a krajiny,

h) ak sa výrub vykonáva v súvislosti s odstraňovaním inváznych nepôvodných druhov drevín uvedených v zoznamoch podľa osobitných predpisov,[58a])

i) na porasty rýchlorastúcich drevín založené na poľnohospodárskej pôde v súlade s osobitným predpisom[78a]) a plantáže vianočných stromčekov a okrasných drevín,

j) na územiach so štvrtým alebo piatym stupňom ochrany, kde je výrub drevín zakázaný [§ 15 ods. 1 písm. e) a § 16 ods. 1 písm. a)],

k) ak sa výrub uskutočňuje v súvislosti s plnením úloh obrany štátu vo vojenských obvodoch a územiach potrebných na zabezpečenie úloh obrany štátu alebo slúžiacich na zabezpečenie úloh obrany štátu, ktoré spravuje ministerstvo obrany alebo právnická osoba v jeho zakladateľskej alebo zriaďovateľskej pôsobnosti.

(5) Ustanovenie odseku 4 písm. a) sa nepoužije, ak drevina rastie na území s druhým alebo tretím stupňom ochrany, na cintorínoch, v zastavanom území obce na miestach voľne prístupných verejnosti (ďalej len „verejná zeleň“) alebo na ornej pôde ako solitér, stromoradie, skupina stromov alebo súčasť terasy alebo medze.

(6) Ten, kto z dôvodov uvedených v odseku 4 písm. b) a d) drevinu vyrúbal, je povinný túto skutočnosť písomne oznámiť a zároveň preukázať splnenie podmienok na výrub drevín orgánu ochrany prírody najneskôr do piatich dní od uskutočnenia výrubu. Lehotu na výsadbu nových ovocných drevín podľa odseku 4 písm. b) môže orgán ochrany prírody na základe odôvodnenej žiadosti podanej pred uplynutím stanovenej lehoty predĺžiť, najviac však o šesť mesiacov.

(7) Ustanovenie odseku 3 sa nevzťahuje na výrub dreviny, ak je ho nevyhnutné vykonať z dôvodov podľa osobitných predpisov.[78b]) Ten, kto chce vykonať takýto výrub, je povinný túto skutočnosť písomne oznámiť orgánu ochrany prírody najmenej 15 pracovných dní pred plánovaným uskutočnením výrubu. Orgán ochrany prírody je povinný zverejniť oznámenie na svojom webovom sídle, a to najneskôr do troch pracovných dní od doručenia oznámenia.

(8) Orgán ochrany prírody v lehote 15 pracovných dní od doručenia oznámenia podľa odseku 7

a) vydá súhlasné stanovisko k oznámenému výrubu,

b) výrub obmedzí, zakáže alebo určí podmienky jeho uskutočnenia, ak si to vyžadujú záujmy ochrany prírody a krajiny, alebo

c) upozorní oznamovateľa výrubu, že nepodlieha oznamovacej povinnosti, ak zistí, že nejde o výrub podľa odseku 7.

(9) Výrub drevín podľa odseku 7 možno vykonať len na základe súhlasného stanoviska orgánu ochrany prírody podľa odseku 8 písm. a) alebo v rozsahu obmedzenia alebo podmienok uskutočnenia výrubu určených podľa odseku 8 písm. b); to neplatí, ak orgán vydá upozornenie podľa odseku 8 písm. c).

(10) Výnimka na výrub dreviny podľa odseku 7 sa nevzťahuje na výrub dreviny v korytách vodných tokov, na pobrežných pozemkoch alebo v inundačných územiach nachádzajúcich sa v chránených územiach okrem činností vykonávaných správcom vodného toku v súlade s dohodnutými zásadami starostlivosti o vodný tok (§ 6 ods. 6).

(11) Výrub dreviny podľa odseku 3 možno vykonať len po vyznačení výrubu dreviny a po právoplatnosti súhlasu orgánu ochrany prírody, ktorým je vykonávateľ výrubu povinný sa na požiadanie preukázať.

(12) Prepravca alebo nákupca dreva je povinný na požiadanie príslušníkov Policajného zboru, orgánov ochrany prírody, orgánov štátnej správy lesného hospodárstva,[78c]) členov lesnej stráže alebo členov stráže prírody preukázať pôvod prepravovaného dreva súhlasom podľa odseku 3.

(13) Podrobnosti o ochrane, ošetrovaní a udržiavaní drevín, o podmienkach vydávania súhlasu na výrub drevín, o náležitostiach oznámenia podľa odseku 7 a spôsob vyznačovania výrubu drevín ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

§ 48

Náhradná výsadba

(1) Orgán ochrany prírody uloží žiadateľovi v súhlase na výrub dreviny povinnosť, aby uskutočnil primeranú náhradnú výsadbu drevín na vopred určenom mieste, a to na náklady žiadateľa; uprednostňuje pritom geograficky pôvodné a tradičné druhy. Ak žiadateľ nie je vlastníkom pozemku, na ktorom sa náhradná drevina vysadila, môže mu orgán ochrany prírody uložiť i starostlivosť o ňu, najviac však na dobu troch rokov. Ak nemožno uložiť náhradnú výsadbu, orgán ochrany prírody uloží finančnú náhradu do výšky spoločenskej hodnoty dreviny (§ 95). Orgán ochrany prírody uloží povinnosť zaplatiť finančnú náhradu aj tomu, kto vyrúbal dreviny bez súhlasu, a to do výšky spoločenskej hodnoty dreviny. Finančná náhrada je príjmom obce, na území ktorej sa výrub uskutočňuje; obec je povinná tieto príjmy použiť výlučne na úhradu nákladov spojených s

a) vypracovaním dokumentu starostlivosti o dreviny,

b) vypracovaním dokumentu miestneho územného systému ekologickej stability,

c) výsadbou najmä geograficky pôvodných a tradičných druhov drevín a starostlivosťou o dreviny rastúce na jej území,

d) realizáciou opatrení súvisiacich s vytváraním prvkov miestneho územného systému ekologickej stability [§ 2 ods. 2 písm. a) druhá veta] podľa schváleného dokumentu miestneho územného systému ekologickej stability,

e) budovaním prvkov zelenej infraštruktúry, ako sú zelené parky, zelené strechy alebo ekodukty,

f) realizáciou opatrení na zabezpečenie starostlivosti o chránené územia a chránené stromy podľa programov starostlivosti o chránené územia a chránené stromy,

g) realizáciou iných opatrení vykonávaných na účely ochrany prírody a krajiny v odôvodnených prípadoch na základe súhlasného stanoviska ministerstva.

(2) Náhradnú výsadbu a starostlivosť o náhradnú drevinu podľa odseku 1 na pozemku, ktorý nie je vo vlastníctve žiadateľa o výrub dreviny, možno uložiť len s predchádzajúcim súhlasom vlastníka dotknutého pozemku.

(3) Obce sú povinné viesť evidenciu o

a) príjmoch za finančnú náhradu za vyrúbané dreviny a ich použití na vykonanie opatrení podľa odseku 1,

b) pozemkoch vhodných na náhradnú výsadbu vo svojom územnom obvode.

§ 49

Chránené stromy

(1) Kultúrne, vedecky, ekologicky, krajinotvorne alebo esteticky mimoriadne významné stromy alebo ich skupiny vrátane stromoradí môže okresný úrad v sídle kraja vyhláškou vyhlásiť za chránené stromy. Za chránené stromy možno vyhlásiť aj stromy rastúce na lesných pozemkoch.

(2) Na ochranu chránených stromov sa vzťahujú rovnako ustanovenia § 46 a 47 ods. 1, 2, 3 druhá veta a 11.

(3) Na výrub a spôsob ošetrovania chráneného stromu sa vyžaduje súhlas orgánu ochrany prírody. V prípade povoleného výrubu sa použije obdobne ustanovenie § 48 a následne sa zruší vyhlásenie ochrany chráneného stromu.

(4) Chránené stromy sa nevyhlasujú na území chránených krajinných prvkov, prírodných rezervácií a prírodných pamiatok.

(5) Ak to vyžaduje záujem ochrany chráneného stromu, možno vyhlásiť jeho ochranné pásmo, a to spôsobom, akým sa vyhlasuje chránený strom.

(6) Ak ochranné pásmo nebolo vyhlásené podľa odseku 5, je ním územie okolo chráneného stromu v plošnom priemete jeho koruny, ktorý je zväčšený o jeden a pol metra, najmenej však v okruhu 10 m od kmeňa stromu.

(7) V ochrannom pásme chráneného stromu je zakázané

a) jazdiť alebo stáť s motorovým vozidlom alebo záprahovým vozidlom mimo miestnej komunikácie, účelovej komunikácie alebo inej spevnenej cesty,

b) zriaďovať prístupové komunikácie pre motorové vozidlá alebo záprahové vozidlá,

c) vykonávať technické geologické práce,

d) aplikovať chemické látky alebo hnojivá,

e) vykonávať terénne úpravy,

f) budovať oplotenie pozemku,

g) umiestniť košiar alebo iné zariadenie na ochranu hospodárskych zvierat,

h) ukladať odpad alebo skladovať stavebný materiál, drevo alebo iný materiál, ktorý môže spôsobiť zhutnenie pôdy nad koreňovým systémom chráneného stromu,

i) umiestniť informačné, reklamné alebo propagačné zariadenie,

j) umiestniť stavbu,

k) zakladať alebo udržiavať otvorený oheň, fajčiť alebo odhadzovať horiace alebo tlejúce predmety, manipulovať s horľavými materiálmi alebo vypaľovať vegetačný kryt,

l) vykonávať činnosť narúšajúcu vodný režim chráneného stromu,

m) vysádzať nepôvodné druhy drevín,

n) ťažiť drevnú hmotu holorubným hospodárskym spôsobom,

o) pásť, napájať, preháňať alebo nocovať hospodárske zvieratá.

(8) Na zakázané činnosti podľa odseku 7 sa vzťahujú ustanovenia o výnimkách podľa § 29 ods. 1 a 3 rovnako.

(9) Podrobnosti o ochrane chráneného stromu a jeho ochranného pásma a vymedzenie pozemku, na ktorom sa nachádza chránený strom a jeho ochranné pásmo, sa ustanovia spôsobom, ktorým sa chránený strom a jeho ochranné pásmo vyhlasuje. Podrobnosťami o ochrane sa určuje najmä územný a časový rozsah uplatňovania zákazov podľa odseku 7.

ŠTVRTÁ HLAVA

VYHLASOVANIE, ZMENA A ZRUŠENIE OCHRANY OSOBITNE CHRÁNENÝCH ČASTÍ PRÍRODY A KRAJINY A ICH OZNAČENIE

§ 50

Vyhlasovanie ochrany osobitne chránených častí prírody a krajiny

(1) Orgán ochrany prírody je povinný vlastníkovi, správcovi a nájomcovi pozemku dotknutého zamýšľanou ochranou, ktorého možno zistiť z evidencie v katastri nehnuteľností, dotknutej obci a dotknutým orgánom štátnej správy[79]) písomne oznámiť zámer vyhlásiť chránené územie, zóny chráneného územia alebo chránený strom (ďalej len „zámer“). Orgán ochrany prírody je povinný oznámiť zámer na základe predloženého projektu ochrany (§ 54 ods. 13); ak projekt predkladá organizácia ochrany prírody, orgán ochrany prírody oznámi zámer v lehote do 60 dní odo dňa jeho predloženia. Ak je dotknutý väčší počet vlastníkov pozemkov alebo ak ich pobyt nie je známy, možno oznámenie zámeru doručiť verejnou vyhláškou;[79a]) ak ide o pozemkové spoločenstvo, oznámenie zámeru sa doručí aj jeho štatutárnemu orgánu.

(2) Oznámenie zámeru obsahuje najmä

a) základnú charakteristiku zámeru,

b) podrobnosti o ochrane, najmä ciele ochrany a opatrenia na ich dosiahnutie, rozsah obmedzení bežného obhospodarovania a ekonomické zhodnotenie vplyvu uplatňovania obmedzení bežného obhospodarovania,

c) možnosti riešenia spôsobu a určenia výšky poskytnutia náhrady za obmedzenie bežného obhospodarovania podľa § 61 ods. 1 písm. a) až d).

(3) Obec je povinná do 15 dní od doručenia oznámenia zámeru informovať o ňom verejnosť vo svojom územnom obvode a umožniť nahliadnuť doň na obvyklom mieste, najmä na úradnej tabuli, najmenej po dobu 15 dní.

(4) Vlastník, správca a nájomca dotknutého pozemku, obec a dotknutý orgán štátnej správy má právo najneskôr do 30 dní od doručenia oznámenia zámeru alebo jeho verejného oznámenia podať k nemu písomné pripomienky orgánu ochrany prírody. Vlastník dotknutého pozemku má právo v tej istej lehote sa vyjadriť k možnosti riešenia spôsobu a určenia výšky poskytnutia náhrady za obmedzenie bežného obhospodarovania podľa § 61 ods. 1 písm. a) až d). Orgán

ochrany prírody je povinný najneskôr do 30 dní pripomienky prerokovať s tým, kto ich podal; ak ide o vyjadrenie k možnosti riešenia spôsobu a určenia výšky poskytnutia náhrady za obmedzenie bežného obhospodarovania, orgán ochrany prírody je povinný prerokovať toto vyjadrenie najneskôr do 60 dní a v prípade súhlasu vlastníka s navrhovaným spôsobom poskytnutia náhrady vyzvať ministerstvo alebo ním poverenú organizáciu ochrany prírody, alebo správcu majetku štátu dotknutých navrhovaným spôsobom náhrady, aby s vlastníkom prerokovali podmienky poskytnutia náhrady a v prípade dohody s ním uzavreli zmluvu o budúcej zmluve o poskytnutí náhrady za obmedzenie bežného obhospodarovania podľa § 61a až 61d.

(5) Vlastník, správca a nájomca pozemku, ktorí sú dotknutí podmienkami ochrany určenými v zámere, sú povinní odo dňa oznámenia zámeru až do vyhlásenia časti prírody za chránenú bezodkladne informovať o plánovaných činnostiach, ktoré môžu byť v rozpore s podmienkami ochrany určenými v zámere. Ak to vyžaduje záujem ochrany prírody a krajiny, môže orgán ochrany prírody rozhodnúť o určení podmienok na vykonávanie tejto činnosti alebo ju zakázať. Tieto podmienky platia najdlhšie do vyhlásenia časti prírody a krajiny za chránenú. Ak v dôsledku určenia podmienok vykonávania činnosti alebo jej zákazu dochádza k obmedzeniu bežného obhospodarovania, vzniká nárok na finančnú náhradu podľa § 61e prvým dňom po právoplatnosti rozhodnutia orgánu ochranu prírody.

(6) Ak orgán ochrany prírody najneskôr do dvoch rokov od oznámenia zámeru nevyhlási spôsobom upraveným v tomto zákone územie alebo strom za chránené, povinnosti určené v rozhodnutí podľa odseku 6 zanikajú.

(7) Chránené územia alebo ich zóny so štvrtým stupňom ochrany a piatym stupňom ochrany na pozemkoch v neštátnom vlastníctve sa môžu vyhlásiť len so súhlasom vlastníka pozemku. Ak vlastník pozemku nie je známy, súhlas dáva správca pozemkov určený osobitnými predpismi.[79b]) Ak by nevyhlásením chráneného územia alebo jeho zóny so štvrtým stupňom ochrany a piatym stupňom ochrany na pozemkoch v neštátnom vlastníctve došlo k narušeniu celkovej koherencie európskej sústavy chránených území, možno súhlas vlastníka pozemku nahradiť rozhodnutím orgánu ochrany prírody. Tým nie je dotknutá povinnosť poskytnúť náhradu za obmedzenie bežného obhospodarovania podľa § 61.

(8) Ustanovenia odsekov 1 až 7 sa nevzťahujú na vyhlasovanie súkromného chráneného územia a jeho ochranného pásma (§ 31) a obecného chráneného územia (§ 25a).

(9) Chránený krajinný prvok a obecné chránené územie sa nevyhlasujú na ostatných chránených územiach a v ich ochranných pásmach.

§ 51

Štátny zoznam osobitne chránených častí prírody a krajiny

(1) Štátny zoznam osobitne chránených častí prírody a krajiny (ďalej len „štátny zoznam“) je informačný systém verejnej správy, v ktorom sa evidujú údaje o chránených územiach a ich ochranných pásmach, územiach európskeho významu, územiach medzinárodného významu, súkromných chránených územiach a ich ochranných pásmach a chránených stromoch a ich ochranných pásmach.

(2) Štátny zoznam obsahuje súpis, popis a geometrické a polohové určenie osobitne chránených častí prírody a krajiny podľa odseku 1, ako aj dokumentáciu týkajúcu sa týchto území. Údaje o

geometrickom a polohovom určení osobitne chránených častí prírody a krajiny zapísaných v štátnom zozname sú v rozsahu ich vyhlásenej ochrany záväzné.

(3) Správcom štátneho zoznamu je ministerstvo. Štátny zoznam prevádzkuje ministerstvom poverená organizácia ochrany prírody.

(4) Orgán ochrany prírody zašle do 15 dní odo dňa nadobudnutia účinnosti všeobecne záväzného právneho predpisu, ktorým sa vyhlásila ochrana osobitne chránenej časti prírody a krajiny, podklady organizácii ochrany prírody na vykonanie jej zápisu do štátneho zoznamu; ak sa osobitne chránená časť prírody a krajiny vyhlásila nariadením vlády, príslušným orgánom je ministerstvo.

(5) Organizácia ochrany prírody zapíše osobitne chránenú časť prírody a krajiny do štátneho zoznamu do 30 dní odo dňa doručenia podkladov podľa odseku 4. Ak osobitne chránená časť prírody a krajiny bola vyhlásená na základe podkladov vypracovaných organizáciou ochrany prírody, osobitne chránenú časť prírody a krajiny organizácia ochrany prírody zapíše do štátneho zoznamu do 30 dní odo dňa nadobudnutia účinnosti všeobecne záväzného právneho predpisu, ktorým sa vyhlásila ochrana osobitne chránenej časti prírody a krajiny; ustanovenie odseku 4 sa v tomto prípade nepoužije.

(6) Po vykonaní zápisu osobitne chránenej časti prírody a krajiny do štátneho zoznamu okresný úrad na základe podkladov predložených organizáciou ochrany prírody do 30 dní vyznačí osobitne chránenú časť prírody a krajiny v katastri nehnuteľností;[80]) ak ide o obecné chránené územie, podklady predkladá obec. Prílohou žiadosti o zápis osobitne chránenej časti prírody a krajiny do katastra nehnuteľností je zjednodušený operát geometrického plánu.

(7) Postup podľa odsekov 4 až 6 sa rovnako uplatní aj na zmenu osobitne chránenej časti prírody a krajiny.

(8) V prípade zrušenia ochrany osobitne chránenej časti prírody a krajiny organizácia ochrany prírody zápis zo štátneho zoznamu vyškrtne. Po vyškrtnutí zápisu osobitne chránenej časti prírody a krajiny sa primerane uplatní postup podľa odseku 6 prvej vety.

(9) Údaje zo štátneho zoznamu sú prístupné verejnosti cez sieťové služby.[81])

(10) Podrobnosti o vedení štátneho zoznamu ustanoví ministerstvo všeobecne záväzným právnym predpisom.

§ 52

Označenie osobitne chránenej časti prírody a krajiny

(1) Chránené územia (§ 17 ods. 1 písm. a) až g)), ich zóny (§ 30 ods. 1) a chránené stromy (§ 49), ako aj ich ochranné pásma sa označujú tabuľami so štátnym znakom[82]) Slovenskej republiky a s nápisom. Prírodné pamiatky podľa § 24 sa označujú, len ak boli vyhlásené za národné prírodné pamiatky alebo ak ide o významné alebo ohrozené jaskyne, alebo prírodné vodopády.

(2) Označenie podľa odseku 1 zabezpečí organizácia ochrany prírody.

(3) Chránené územia a zariadenia ochrany prírody a krajiny v nich a chránené stromy možno označiť so súhlasom orgánu ochrany prírody aj tabuľami s osobitným označením. Týmto spôsobom sa označujú aj súkromné chránené územia a obecné chránené územia.

(4) Ak je to v záujme ochrany územia európskeho významu, možno takéto územie označiť ako vyhlásené chránené územie.

(5) Podrobnosti o označení osobitne chránených častí prírody a krajiny ustanoví ministerstvo všeobecne záväzným právnym predpisom.

§ 53

Zmena a zrušenie ochrany osobitne chránenej časti prírody a krajiny

(1) Zmena alebo zrušenie ochrany osobitne chránenej časti prírody a krajiny sa vykoná do jedného roka od podania návrhu alebo od zistenia nových skutočností, ktoré majú závažný vplyv na predmet ochrany, alebo ak predmet ochrany zanikol, a to rovnakým spôsobom, akým sa ochrana podľa tohto zákona vyhlasuje (ustanovuje). Návrh na zmenu alebo zrušenie je oprávnený podať aj správca, vlastník alebo nájomca nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v chránenom území alebo jeho ochrannom pásme, ak už nie je zrejmý predmet ochrany alebo tento zanikol, ako aj pokiaľ nebolo v zákonnej lehote rozhodnuté o nároku na náhradu za obmedzenie bežného obhospodarovania podľa § 61e. Chránený areál, prírodná rezervácia a prírodná pamiatka sa zrušia vždy, ak sa stanú súčasťou vyhlásených zón alebo podzón chránenej krajinnej oblasti alebo národného parku.

(2) Na zmenu alebo zrušenie ochrany podľa odseku 1 sa vzťahujú obdobne ustanovenia § 50 a § 51; v prípade zrušenia chráneného územia na návrh organizácie ochrany prírody orgán ochrany prírody oznámi zámer vlastníkovi, správcovi a nájomcovi pozemku a dotknutej obci, ktorí sa do 30 dní vyjadria k zámeru.

(3) Orgán ochrany prírody na žiadosť vlastníka pozemku zruší súkromné chránené územie. Na zmenu alebo zrušenie súkromného chráneného územia sa vzťahujú obdobne ustanovenia § 31 a 51.

ŠTVRTÁ ČASŤ

DOKUMENTÁCIA OCHRANY PRÍRODY A KRAJINY, PRÍSTUP DO KRAJINY, FINANČNÝ PRÍSPEVOK, OBMEDZENIA VLASTNÍCKYCH PRÁV A PREDKUPNÉ PRÁVO

§ 54

Dokumentácia ochrany prírody a krajiny

(1) Dokumentácia ochrany prírody a krajiny najmä

a) určuje strategické ciele ochrany prírody a krajiny a opatrenia na ich dosiahnutie,

b) vymedzuje chránené územia a ich ochranné pásma vrátane zón a stupňov ich ochrany, biotopy chránené týmto zákonom, chránené druhy a územia medzinárodného významu, stanovuje zásady ich vývoja vo vzťahu k činnostiam jednotlivých odvetví,

c) posudzuje dôsledky zásahov do ekosystémov, ich zložiek a prvkov alebo do biotopov a navrhuje ich optimálne využitie a spôsob ochrany,

d) obsahuje návrh asanačných, rekonštrukčných, regulačných alebo iných zásahov do územia a ďalších preventívnych alebo nápravných opatrení v územnej ochrane, druhovej ochrane a ochrane drevín,

e) určuje programové zámery a opatrenia na dosiahnutie trvalo udržateľného rozvoja[83]) a územného systému ekologickej stability,

f) poskytuje súhrn poznatkov o základných prírodných zložkách ekosystémov chránených území, ich ochranných pásiem a zón,

g) určuje vzácnosť, zriedkavosť a ohrozenosť chránených druhov vrátane prioritných druhov a prioritných biotopov.

(2) Dokumentáciu ochrany prírody a krajiny tvoria:

a) koncepcia ochrany prírody, biodiverzity a krajiny,

b) dokumenty starostlivosti o osobitne chránené časti prírody a krajiny (ďalej len „dokumenty starostlivosti“),

c) dokumenty územného systému ekologickej stability,

d) dokumenty osobitne chránených častí prírody a krajiny,

e) dokumenty starostlivosti o dreviny,

f) dokumenty starostlivosti o lesy.[83a])

(3) Koncepcia ochrany prírody, biodiverzity a krajiny sa vyhotovuje pre územie Slovenskej republiky najmä na účel uvedený v odseku 1 písm. a).

(4) Dokumenty starostlivosti sa vyhotovujú najmä na účel uvedený v odseku 1 písm. b) až d) a tvoria ich

a) programy starostlivosti o chránené územia, územia medzinárodného významu a chránené stromy,

b) zásady starostlivosti o biotopy európskeho významu a biotopy druhov európskeho významu v územiach európskeho významu,

c) programy starostlivosti o chránené druhy a vybrané druhy rastlín a živočíchov,

d) programy záchrany osobitne chránených častí prírody a krajiny,

e) programy starostlivosti o lesy.[35])

(5) Program starostlivosti o chránené územia je dokumentom na zabezpečenie dlhodobej priebežnej starostlivosti o chránené územie a jeho ochranné pásmo; nevypracúva sa pre chránený krajinný prvok, prírodný výtvor, obecné chránené územie a súkromné chránené územie. Program starostlivosti o chránené územie sa priebežne vyhodnocuje a aktualizuje. Rozhodnutia o povolení činnosti alebo plány a iná dokumentácia podľa osobitných predpisov,[83aa]) ktoré môžu mať vplyv na chránené územie, musia byť v súlade s opatreniami programu starostlivosti o chránené územie.

(6) Programy starostlivosti o chránené územia, na ktorých sa nachádzajú lesné pozemky, a programy starostlivosti o lesy, ktoré sa uplatňujú v chránených územiach, sa vypracúvajú so zohľadnením výsledkov komplexného zisťovania stavu lesa,[83ab]) rámcového plánovania[83ac]) a určených modelov hospodárenia po dohode s organizáciou ochrany prírody. Na tento účel si organizácia ochrany prírody s právnickou osobou podľa osobitného predpisu[83ad]) a vyhotoviteľom programu starostlivosti o lesy navzájom poskytujú potrebné podklady a súčinnosť. Programy starostlivosti o územia medzinárodného významu sú dokumentmi na zabezpečenie dlhodobej priebežnej starostlivosti o územie medzinárodného významu; ustanovenia odseku 5 druhej a tretej vety sa vzťahujú na tieto dokumenty rovnako. Programy starostlivosti o chránené stromy sú dokumenty na zabezpečenie priebežnej starostlivosti o chránené stromy a ich ochranné pásma.

(7) Zásady starostlivosti o biotopy európskeho významu a biotopy druhov európskeho významu v územiach európskeho významu určujú priority a ciele ochrany a opatrenia potrebné pre zachovanie alebo obnovu priaznivého stavu biotopov európskeho významu a druhov európskeho významu, pre ochranu ktorých boli územia európskeho významu zaradené do národného zoznamu; tieto zásady starostlivosti sa neuplatňujú vo vzťahu k územiam európskeho významu, pre ktoré bol schválený program starostlivosti o chránené územie podľa § 27 ods. 9.

(8) Programy starostlivosti o chránené druhy a vybrané druhy rastlín a živočíchov sú dokumenty na zabezpečenie starostlivosti o chránené druhy rastlín a živočíchov a vybrané druhy rastlín a živočíchov (§ 37), ktoré určujú opatrenia na zachovanie alebo obnovu ich priaznivého stavu.

(9) Programy záchrany osobitne chránených častí prírody a krajiny sa vyhotovujú v prípade ohrozenia chránených areálov, prírodných rezervácií, prírodných pamiatok, národných prírodných rezervácií, národných prírodných pamiatok, súkromných chránených území, chránených vtáčích území a chránených stromov a ich ochranných pásiem, chránených druhov rastlín a živočíchov a zón a častí zón chránených krajinných oblastí, národných parkov a prírodných parkov a určujú opatrenia potrebné na zlepšenie stavu ich ochrany a odstránenie príčin ich ohrozenia.

(10) Na zabezpečenie územného systému ekologickej stability sa vyhotovuje

a) Generel nadregionálneho územného systému ekologickej stability Slovenskej republiky ako dokument určený na stratégiu ochrany rozmanitosti podmienok a foriem života v štáte,

b) dokument regionálneho územného systému ekologickej stability ako dokument určený na ochranu rozmanitosti podmienok a foriem života v určitom regióne,

c) dokument miestneho územného systému ekologickej stability ako dokument určený na ochranu rozmanitosti podmienok a foriem života na miestnej úrovni.

(11) Na území chránenej krajinnej oblasti, národného parku a jeho ochranného pásma a prírodného parku funkciu dokumentu regionálneho územného systému ekologickej stability podľa odseku 10 písm. b) plní program starostlivosti o chránenú krajinnú oblasť, program starostlivosti o národný park a program starostlivosti o prírodný park podľa odseku 4 písm. a).

(12) Dokumenty osobitne chránených častí prírody a krajiny sa vyhotovujú najmä na účel uvedený v odseku 1 písm. f) a g) a tvoria ich

a) projekty ochrany chránených území a chránených stromov,

b) návrhy chránených vtáčích území a návrhy území európskeho významu,

c) výsledky inventarizačných výskumov a monitoringu osobitne chránených častí prírody a krajiny,

d) rezervačné knihy chránených území a chránených stromov,

e) národný červený zoznam vzácnych, zriedkavých a ohrozených druhov rastlín a živočíchov,

f) národná databáza chránených druhov, druhov európskeho významu a druhov národného významu, na ktorých ochranu sa vyhlasujú chránené územia, biotopov európskeho významu, biotopov národného významu, jaskýň a prírodných vodopádov.

(13) Projekty ochrany chránených území a chránených stromov podľa odseku 12 písm. a) sa vyhotovujú ako podklad na vyhlasovanie ochrany alebo zmeny ochrany chránených území, chránených stromov a ich ochranných pásiem.

(14) Návrhy podľa odseku 12 písm. b) tvoria podklad na vypracovanie zoznamu vtáčích území (§ 26 ods. 2) a národného zoznamu (§ 27 ods. 1) a na zabezpečenie predbežnej ochrany navrhovaných chránených vtáčích území a území európskeho významu.

(15) Výsledky inventarizačných výskumov a monitoringu osobitne chránených častí prírody a krajiny podľa odseku 12 písm. c) obsahujú aj výsledky inventarizačných výskumov a monitoringu častí prírody a krajiny navrhovaných na vyhlásenie ochrany a sú podkladom na hodnotenie stavu a vývoja chránených území a ich ochranných pásiem a chránených druhov a na vypracovanie alebo aktualizáciu projektov ochrany chránených území a chránených stromov alebo dokumentov starostlivosti.

(16) Rezervačné knihy chránených území a chránených stromov podľa odseku 12 písm. d) sú základnou dokumentáciou chránených území, chránených stromov a ich ochranných pásiem. Obsahujú kompletnú zbierku dokumentov týkajúcich sa ochrany a využívania týchto osobitne chránených častí prírody a krajiny.

(17) Národný červený zoznam podľa odseku 12 písm. e) predstavuje východiskový dokument ochrany druhov rastlín a živočíchov slúžiaci na hodnotenie stupňa ohrozenosti a ustanovovanie chránených druhov rastlín a živočíchov.

(18) Národná databáza podľa odseku 12 písm. f) je podkladom na

a) sledovanie výskytu a vývoja populácií chránených živočíchov a chránených rastlín, rozšírenia biotopov, lokalít výskytu chránených nerastov a chránených skamenelín a miesta držby odobratých chránených nerastov a chránených skamenelín,

b) evidenciu a dokumentáciu jaskýň a prírodných vodopádov.

(19) Dokumenty starostlivosti o dreviny podľa odseku 2 písm. e) sú východiskovým dokumentom na zabezpečovanie starostlivosti o dreviny v katastrálnom území obce.

(20) Koncepciu ochrany prírody, biodiverzity a krajiny, programy starostlivosti o chránené územia okrem programu starostlivosti o prírodnú pamiatku, národnú prírodnú pamiatku, prírodnú rezerváciu, národnú prírodnú rezerváciu a chránený areál a Generel nadregionálneho územného systému ekologickej stability Slovenskej republiky obstaráva ministerstvo a schvaľuje vláda, dokumenty podľa odsekov 15, 16 a 18 vedie ministerstvom poverená organizácia ochrany prírody. Ostatnú dokumentáciu obstaráva a schvaľuje príslušný orgán ochrany prírody po prerokovaní s

dotknutými orgánmi štátnej správy, v prípade programov starostlivosti o chránené druhy a vybrané druhy rastlín a živočíchov a programov záchrany chránených druhov rastlín a živočíchov po prerokovaní s ministerstvom pôdohospodárstva; to neplatí pre programy starostlivosti o lesy, ktoré sa vyhotovujú postupom podľa osobitného predpisu.[83b]) Návrh programu starostlivosti o chránené územie orgán ochrany prírody písomne oznámi vlastníkovi, správcovi a nájomcovi dotknutého pozemku, ktorého možno zistiť z evidencie v katastri nehnuteľností, dotknutej obci a dotknutým orgánom štátnej správy a prerokuje s nimi pripomienky, ktoré k návrhu podali; návrh programu starostlivosti o chránené územie predložený organizáciou ochrany prírody orgán ochrany prírody oznámi v lehote do 60 dní odo dňa jeho predloženia. Ak je dotknutý väčší počet vlastníkov pozemkov alebo ak ich pobyt nie je známy, možno oznámenie návrhu programu starostlivosti o chránené územie doručiť verejnou vyhláškou; ak ide o pozemkové spoločenstvo, návrh programu starostlivosti o chránené územie sa oznámi aj jeho štatutárnemu orgánu. Návrh programu starostlivosti o národný park je vždy súčasťou zámeru na vyhlásenie zón národného parku (§ 50 ods. 1).

(21) Orgán ochrany prírody, ktorý dokumentáciu ochrany prírody a krajiny obstaráva, je povinný pred jej schválením prerokovať písomne oznámené pripomienky občianskeho združenia, ktorého cieľom podľa stanov alebo ich zmien platných najmenej jeden rok je ochrana prírody a krajiny (§ 2 ods. 1), doručené tomuto orgánu najneskôr 30 dní pred predpokladaným termínom jej schválenia.

(22) Občianske združenie podľa odseku 21 môže požiadať orgán ochrany prírody, ktorý dokumentáciu ochrany prírody a krajiny obstaráva, aby ho písomne upovedomil o obstarávanej dokumentácii a predpokladanom termíne jej schvaľovania. Žiadosť združenia musí obsahovať najmä názov občianskeho združenia, jeho sídlo, identifikačné číslo, meno a priezvisko osoby oprávnenej konať v mene občianskeho združenia a druh dokumentácie, ktorej sa žiadosť o upovedomenie týka; prílohou k žiadosti musia byť zaregistrované stanovy občianskeho združenia a ich zmeny. Orgán ochrany prírody, ktorému takáto žiadosť bola doručená, je povinný písomne upovedomiť občianske združenie o obstarávanej dokumentácii ochrany prírody a krajiny a predpokladanom termíne jej schvaľovania, a to najneskôr do siedmich dní odo dňa doručenia žiadosti.

(23) Dokumentácia ochrany prírody a krajiny je podkladom na vypracovanie územnoplánovacej dokumentácie,[84]) dokumentov, plánov alebo projektov podľa § 9 ods. 1 a na činnosť a rozhodovanie orgánov ochrany prírody.

(24) Dokumentácia ochrany prírody a krajiny je verejne prístupná.[85])

(25) Na schválenie dokumentácie ochrany prírody a krajiny vyhotovenej odborne spôsobilou osobou (§ 55) si orgán ochrany prírody vyžiada stanovisko územne príslušnej organizácie ochrany prírody.

(26) Na dokumentáciu ochrany prírody a krajiny a činnosti vykonávané v súlade s dokumentáciou ochrany prírody a krajiny, ktoré priamo súvisia so starostlivosťou o územie európskej sústavy chránených území alebo sú pre starostlivosť o toto územie potrebné, sa ustanovenia § 28 ods. 5 a 6 nevzťahujú; to neplatí, ak ide o dokumentáciu ochrany prírody a krajiny podľa odseku 2 písm. f) a odseku 4 písm. e).

(27) Podrobnosti o dokumentácii ochrany prírody a krajiny ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

§ 55

Odborne spôsobilá osoba

(1) Dokumentáciu ochrany prírody a krajiny podľa § 54 vyhotovuje organizácia ochrany prírody alebo fyzická osoba alebo právnická osoba zapísaná ministerstvom v osobitnom zozname (ďalej len „odborne spôsobilá osoba"), ktorý každoročne uverejňuje vo svojom vestníku a zverejňuje na svojom webovom sídle.

(2) Ministerstvo môže na základe písomnej žiadosti zapísať do zoznamu fyzickú osobu alebo právnickú osobu, ktorá

a) má na uvedenú činnosť kvalifikačné predpoklady,

b) je bezúhonná.

(3) Za kvalifikačné predpoklady podľa odseku 2 písm. a) sa považuje vysokoškolské vzdelanie s prírodovedným, lesníckym alebo poľnohospodárskym zameraním a najmenej tri roky odbornej praxe v problematike ochrany prírody a krajiny. Právnická osoba musí zamestnávať aspoň jednu osobu spĺňajúcu uvedené kvalifikačné predpoklady a musí mať vo svojej zriaďovacej listine alebo štatúte[86]) uvedenú činnosť v oblasti environmentalistiky.

(4) Za bezúhonnú sa na účel odseku 2 písm. b) považuje osoba, ktorá nebola právoplatne odsúdená za úmyselný trestný čin alebo za trestný čin ohrozenia životného prostredia spáchaný z nedbanlivosti;[72]) u právnickej osoby musí túto podmienku spĺňať právnická osoba aj jej štatutárny orgán alebo člen štatutárneho orgánu; bezúhonnosť sa preukazuje dokladmi uvedenými v § 44 ods. 7.

(5) Ministerstvo vyčiarkne zo zoznamu fyzickú osobu, ktorá

a) prestala byť spôsobilá na právne úkony alebo

b) bola právoplatne odsúdená za úmyselný trestný čin alebo trestný čin ohrozenia životného prostredia spáchaný z nedbanlivosti,[72]) alebo

c) bola zapísaná do zoznamu na základe nepravdivých údajov uvedených v žiadosti, pripojených dokladoch alebo pri pohovore, alebo

d) zomrela alebo bola vyhlásená za mŕtvu, alebo

e) je v zozname zapísaná po dobu dlhšiu ako desať rokov, alebo

f) požiadala o vyčiarknutie zo zoznamu.

(6) Ministerstvo vyčiarkne zo zoznamu právnickú osobu,

a) ktorá bola zapísaná do zoznamu na základe nepravdivých údajov uvedených v žiadosti, pripojených dokladoch alebo pri pohovore, alebo

b) ktorej štatutárny orgán alebo jeho člen bol právoplatne odsúdený za úmyselný trestný čin alebo trestný čin ohrozenia životného prostredia spáchaný z nedbanlivosti,[72]) alebo

c) ktorá zanikla bez právneho nástupcu, alebo

d) ktorá je v zozname zapísaná po dobu dlhšiu ako desať rokov, alebo

e) ktorá požiadala o vyčiarknutie zo zoznamu.

(7) Ministerstvo môže vyčiarknuť zo zoznamu odborne spôsobilú osobu, ktorá

a) bez závažného dôvodu neoznámila zmenu údajov uvedených v žiadosti a pripojených dokladoch alebo

b) nemôže vykonávať svoju činnosť pre závažné skutočnosti dlhodobého charakteru.

(8) Osoba, ktorá bola zo zoznamu vyčiarknutá z dôvodu uvedeného v odseku 5 písm. e) alebo odseku 6 písm. d), môže opätovne požiadať o zapísanie do zoznamu.

(9) Podrobnosti o zapisovaní do zoznamu podľa odseku 1 a o vedení tohto zoznamu ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

§ 56

Prieskum a výskum

(1) Za účelom poznania a ochrany osobitne chránených častí prírody a krajiny sa podporuje[86a]) ich výskum,[86b]) prieskum, monitoring a ďalšie činnosti zamerané na zisťovanie výskytu a stavu biotopov európskeho významu, biotopov národného významu, druhov európskeho významu a druhov národného významu a ich biotopov, významných geologických a geomorfologických lokalít a možných vplyvov na ne.

(2) Výskum a prieskum osobitne chránenej časti prírody a krajiny je oprávnená vykonávať len osoba, ktorá má na jeho vykonávanie kvalifikačné predpoklady (ďalej len „oprávnená osoba“).

(3) Oprávnená osoba je povinná najmenej sedem dní vopred v elektronickej podobe alebo listinnej podobe oznámiť organizácii ochrany prírody začatie a ukončenie prieskumu a výskumu osobitne chránenej časti prírody a krajiny. Po ukončení prieskumu a výskumu je oprávnená osoba povinná do šiestich mesiacov odovzdať organizácii ochrany prírody správu o jeho výsledku; pri viacročnom prieskume a výskume je oprávnená osoba povinná odovzdať priebežnú správu o jeho výsledku každoročne do 31. januára príslušného kalendárneho roka. Oprávnená osoba môže pri odovzdávaní údajov určiť podmienky, za akých možno tieto údaje sprístupňovať a poskytovať o nich informácie. Informácie o prieskume a výskume organizácia ochrany prírody zverejňuje na svojom webovom sídle; ustanovenia osobitného predpisu tým nie sú dotknuté.[86c])

(4) Pri vykonávaní prieskumu a výskumu oprávnená osoba spolupracuje s vlastníkom, správcom alebo nájomcom pozemku, na ktorom sa prieskum a výskum vykonáva, ak je to vzhľadom na spôsob jeho vykonávania potrebné, pričom je povinná rešpektovať jeho práva a oprávnené záujmy. Ak ide o prieskum a výskum v záujme ochrany prírody a krajiny a nedôjde k dohode s vlastníkom, správcom alebo nájomcom pozemku, na ktorom sa má prieskum a výskum vykonať, o vykonaní prieskumu a výskumu a o podmienkach, za akých sa môže vykonať, rozhodne orgán ochrany prírody. Vykonávaním prieskumu a výskumu nie sú dotknuté ustanovenia osobitných predpisov.[86d])

(5) Ak hrozí zánik biotopov alebo ekosystémov, ich zložiek alebo prvkov alebo zhoršenie ich stavu, môže orgán ochrany prírody nariadiť ich nevyhnutný prieskum, výskum a monitoring a zároveň určiť oprávnenú osobu na jeho vykonanie. Môže tiež rozhodnúť, že náklady spojené s

jeho vykonaním hradí ten, kto svojou činnosťou spôsobil ohrozenie biotopov alebo ekosystémov, ich zložiek alebo prvkov alebo zhoršenie ich stavu.

(6) Orgán ochrany prírody môže oprávnenej osobe obmedziť alebo zakázať vykonávanie prieskumu a výskumu, ak jeho vykonanie môže byť v rozpore so záujmami ochrany prírody a krajiny.

(7) Vzor oznámenia a správy podľa odseku 3 ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

§ 57

Prístup do krajiny

(1) Každý má právo pri rekreácii, turistike a obdobnom užívaní prírody na voľný prechod cez pozemky vo vlastníctve, správe a nájme štátu, obce, právnickej osoby alebo fyzickej osoby, ak tým nespôsobí škodu na majetku alebo zdraví inej osoby. Je pritom povinný rešpektovať práva a oprávnené záujmy vlastníka, správcu a nájomcu pozemku, ako aj podmienky ochrany prírody a krajiny.

(2) Právo podľa odseku 1 sa nevzťahuje na zastavané pozemky alebo stavebné pozemky, dvory, záhrady, sady, vinice, chmeľnice, lesné škôlky, zvernice a na miesta, na ktoré sa vzťahuje zákaz vstupu podľa tohto zákona alebo osobitných predpisov.[86d]) Orná pôda, lúky a pasienky sú z práva podľa odseku 1 vylúčené v čase, keď môže dôjsť k poškodeniu porastov alebo pôdy, ako aj vtedy, keď sa na nich pasie dobytok.

(3) Pri oplocovaní pozemku, ktorý nie je vylúčený z práva voľného prechodu podľa odseku 2, zabezpečí jeho vlastník, správca alebo nájomca možnosť voľného prechodu na vhodnom mieste pozemku.

§ 58

Vstupné do chráneného územia

(1) Na účely regulácie využívania chráneného územia alebo jeho častí môže orgán ochrany prírody (§ 65) alebo ním poverená organizácia ochrany prírody, alebo vlastník súkromného chráneného územia vyberať za vjazd a zotrvanie motorového vozidla[44]) alebo za používanie plavidla, nemotorového vozidla alebo iného dopravného prostriedku v chránenom území alebo za vstup do jeho vybraných častí vstupné; orgán ochrany prírody alebo ním poverená organizácia ochrany prírody môžu vstupné vyberať za vstup do chráneného územia alebo jeho častí, ktoré nie je vo vlastníctve štátu, len so súhlasom vlastníka dotknutého pozemku. Príjem zo vstupného musí byť použitý na zabezpečenie starostlivosti o príslušné územie.

(2) Vstupné podľa odseku 1 neplatia fyzické osoby pracujúce v chránenom území, fyzické osoby, ktoré v ňom majú trvalý alebo prechodný pobyt, ani vlastníci nehnuteľností nachádzajúcich sa v chránenom území. Vstupné sa nevyberá pri činnostiach spojených so zabezpečením starostlivosti o chránené územie, s ochranou zdravia a majetku a za vjazd a zotrvanie motorových vozidiel nemobilných zdravotne postihnutých osôb.

(3) Vstupné podľa odseku 1 je príjmom organizácie ochrany prírody okrem vstupného do súkromného chráneného územia, ktoré je príjmom jeho vlastníka.

§ 59

Vstup na pozemky

(1) Vlastník, správca a nájomca pozemku je povinný

a) umožniť zamestnancom orgánu ochrany prírody a organizácie ochrany prírody a osobám povereným orgánom ochrany prírody alebo organizáciou ochrany prírody vstupovať na pozemok s cieľom plniť povinnosti vyplývajúce z tohto zákona a z ďalších predpisov na úseku ochrany prírody a krajiny,

b) strpieť označovanie osobitne chránených častí prírody a krajiny, umiestňovanie a udržiavanie dočasných zariadení potrebných na zabezpečenie starostlivosti o osobitne chránenú časť prírody a krajiny,

c) strpieť vykonanie nevyhnutných opatrení orgánom ochrany prírody, organizáciou ochrany prírody a nimi poverenými osobami na účel zabránenia závažnému poškodeniu alebo zničeniu ekosystému, jeho zložky alebo prvku.

(2) Zamestnanci orgánu ochrany prírody a organizácie ochrany prírody a osoby poverené orgánom ochrany prírody alebo organizáciou ochrany prírody sú povinní pri výkone činnosti podľa odseku 1 preukázať sa služobným preukazom alebo písomným poverením a postupovať tak, aby ich činnosťou nedochádzalo k neodôvodnenému poškodzovaniu dotknutého pozemku, ako aj k rušeniu práv a právom chránených záujmov vlastníka, správcu a nájomcu pozemku nad mieru ustanovenú týmto zákonom.

(3) Orgán ochrany prírody, organizácia ochrany prírody a nimi poverené osoby vopred oznámia vlastníkovi, správcovi alebo nájomcovi pozemku rozsah a čas trvania výkonu činnosti podľa odseku 1 písm. b).

(4) Nedotknuté zostávajú osobitné predpisy,[87]) podľa ktorých je vykonávanie činnosti podľa odseku 1 vylúčené, obmedzené alebo viazané na osobitný súhlas alebo povolenie.

§ 60

Finančný príspevok

(1) Finančný príspevok zo štátneho rozpočtu je určený na

a) udržiavanie alebo dosiahnutie priaznivého stavu osobitne chránenej časti prírody a krajiny, ktorý nie je možné dosiahnuť len bežným obhospodarovaním pozemku,

b) udržiavanie budovy alebo podzemného priestoru vytvoreného ľudskou činnosťou, ak sú tieto budovy alebo priestory potrebné na zabezpečenie ochrany chránených živočíchov, ktoré sú na ne viazané.

(2) Finančný príspevok poskytuje orgán ochrany prírody na základe písomnej zmluvy uzatvorenej medzi orgánom ochrany prírody alebo ním poverenou organizáciou ochrany prírody a vlastníkom, správcom alebo nájomcom dotknutého pozemku, budovy alebo podzemného priestoru.

(3) Finančný príspevok sa môže poskytnúť vlastníkovi, správcovi alebo nájomcovi pozemku na zabezpečenie opatrení týkajúcich sa starostlivosti o pozemok, budovu alebo podzemný priestor

a) v chránenom areáli, prírodnej rezervácii, prírodnej pamiatke, národnej prírodnej rezervácii, národnej prírodnej pamiatke a chránenom vtáčom území,

b) v území európskeho významu,

c) v územiach medzinárodného významu,

d) s chráneným stromom alebo

e) s chránenými druhmi živočíchov a rastlín.

(4) Výška finančného príspevku je vyjadrením nákladov vlastníka, správcu alebo nájomcu dotknutého pozemku, budovy alebo podzemného priestoru na zabezpečenie realizácie opatrení týkajúcich sa starostlivosti o pozemok, budovu alebo podzemný priestor a určuje sa dohodou medzi orgánom ochrany prírody alebo ním poverenou organizáciou ochrany prírody a vlastníkom, správcom alebo nájomcom podľa

a) náročnosti a rozsahu opatrení týkajúcich sa starostlivosti o pozemok, budovu alebo podzemný priestor,

b) nákladov na opatrenia týkajúce sa starostlivosti o pozemok, budovu alebo podzemný priestor obvyklých v mieste realizácie,

c) rozdielu nákladov medzi bežným obhospodarovaním pozemku rovnakej bonity v mieste realizácie opatrení týkajúcich sa starostlivosti o pozemok alebo udržiavaním budovy alebo podzemného priestoru a požadovaným spôsobom obhospodarovania alebo udržiavania.

(5) Finančný príspevok možno poskytnúť až do výšky 100 % rozdielu nákladov podľa odseku 4 písm. c).

(6) Finančný príspevok sa poskytuje pred realizáciou dohodnutých opatrení týkajúcich sa starostlivosti o pozemok, budovu alebo podzemný priestor, a to v tom kalendárnom roku, keď sa záväzok vlastníka, nájomcu alebo správcu dotknutého pozemku, budovy alebo podzemného priestoru zabezpečiť príslušné opatrenie na udržanie alebo dosiahnutie priaznivého stavu osobitne chránenej časti prírody a krajiny má plniť.

(7) Finančný príspevok možno použiť len na účel, na ktorý bol poskytnutý. Nepoužité prostriedky je vlastník, správca alebo nájomca dotknutého pozemku, budovy alebo podzemného priestoru povinný vrátiť do štátneho rozpočtu.

(8) Ak vlastník, správca alebo nájomca dotknutého pozemku, budovy alebo podzemného priestoru použil finančný príspevok v rozpore s určeným účelom alebo s určenými alebo dohodnutými podmienkami, je povinný ho vrátiť do štátneho rozpočtu a zároveň zaplatiť penále podľa osobitného predpisu.[88])

(9) Orgán ochrany prírody alebo ním poverená organizácia ochrany prírody je povinná zisťovať všetky okolnosti potrebné na poskytnutie finančného príspevku a kontrolovať jeho použitie.

§ 61

Náhrada za obmedzenie bežného obhospodarovania

(1) Ak dochádza v dôsledku obmedzení a opatrení vyplývajúcich zo zákazov a iných podmienok ochrany prírody a krajiny ustanovených týmto zákonom alebo na jeho základe k obmedzeniu bežného obhospodarovania, patrí vlastníkovi za podmienok ustanovených týmto zákonom náhrada, ktorou sa rozumie

a) zámena pozemku za iný vhodný pozemok vo vlastníctve štátu, ak je možná (§ 61a),

b) nájom pozemku (§ 61b),

c) výkup pozemkov do vlastníctva štátu (§ 61c),

d) zmluvná starostlivosť (§ 61d) alebo

e) finančná náhrada (§ 61e).

(2) Bežným obhospodarovaním sa podľa tohto zákona rozumie

a) obhospodarovanie poľnohospodárskej pôdy v súlade s osobitným predpisom,[89])

b) bežné hospodárenie v lesoch,[90])

c) hospodárenie na inom pozemku, ako je uvedené v písmenách a) a b), ktoré je v súlade s podmienkami určenými v povolení činnosti podľa osobitných predpisov.[91])

(3) Ministerstvo alebo ním poverená organizácia ochrany prírody vyhotoví každoročne, v termíne do 30. júna príslušného kalendárneho roku, zoznam pozemkov vo vybraných chránených územiach vhodných na zámenu pozemkov, nájom pozemkov, výkup pozemkov a zmluvnú starostlivosť.

(4) Pre zámenu pozemkov nie sú vhodné pozemky vo vlastníctve štátu

a) potrebné pre potreby prevodu pozemkov ako náhrad podľa osobitného predpisu,[92])

b) v lesoch osobitného určenia, okrem lesov osobitného určenia v chránených územiach, a na lesných pozemkoch s výskytom biotopov európskeho významu alebo chránených druhov.[93])

(5) Výpočet výšky finančných prostriedkov na zabezpečenie financovania náhrad podľa odseku 1 na tri rozpočtové roky vypracúva a aktualizuje ministerstvo v spolupráci s ministerstvom pôdohospodárstva, ministerstvom obrany a Slovenským pozemkovým fondom.

(6) Na stanovenie hodnoty pozemkov a porastov na účely zámeny pozemkov, výkupu pozemkov a nájmov pozemkov sa primerane použijú osobitné predpisy.[93a])

(7) Výška nájmu na lesných pozemkoch s lesnými porastmi sa určí ako podiel všeobecnej hodnoty lesného porastu v rubnej dobe a celkovej doby nájmu. Maximálna výška nájmu za obdobie dojednanej doby nájmu nesmie byť vyššia, ako by bola výška finančnej náhrady za obdobie dojednanej doby nájmu. Pri určení výšky odplaty za zmluvnú starostlivosť sa vychádza z celkovej hodnoty nákladov, ktoré vznikajú v dôsledku ich zvýšenia nad rámec bežného obhospodarovania alebo v dôsledku zníženia priemernej produkcie.

(8) Podrobnosti o obsahu žiadosti o vyplatenie finančnej náhrady, spôsob výpočtu finančnej náhrady, spôsob určenia výšky nájomného a spôsob určenia výšky odplaty za zmluvnú starostlivosť ustanoví vláda nariadením. Podmienky zámeny a výkupu ustanoví ministerstvo v

spolupráci s ministerstvom pôdohospodárstva, ministerstvom obrany a Slovenským pozemkovým fondom všeobecne záväzným právnym predpisom. Podmienky nájmu a zmluvnej starostlivosti ustanoví ministerstvo všeobecne záväzným právnym predpisom.

§ 61a

Zámena pozemkov

(1) Štát zastúpený správcom majetku štátu zamieňa pozemky vo svojom vlastníctve za pozemky iných vlastníkov, ktoré sa nachádzajú v chránenom území.

(2) Ak sa pozemky vhodné na zámenu nachádzajú v tom istom katastrálnom území, správca pozemkov vo vlastníctve štátu po dohode s ministerstvom alebo ním poverenou organizáciou ochrany prírody ponúkne vlastníkovi pozemok na zámenu; ak v tom istom katastrálnom území pozemky vhodné na zámenu nie sú, ponúkne iné pozemky v bezprostredne susediacich obciach alebo v katastrálnych územiach okresu, v ktorom sa nachádza chránené územie s dotknutým pozemkom. Ak opatrenia proti drobeniu pozemkov neumožňujú pozemok zameniť, správca pozemkov vo vlastníctve štátu môže vyčleniť vlastnícky podiel na pozemku vo vlastníctve štátu, ak vlastnícky podiel štátu bude aj po zámene väčšinový.

(3) Zámennú zmluvu možno uzavrieť, ak je porovnateľný stav zamieňaných pozemkov. Porovnateľnosť sa posudzuje podľa druhu pozemku, výmery a vlastností porovnávaných pozemkov alebo hodnoty pozemku podľa osobitného predpisu.[93b])

(4) Pri zámene lesných pozemkov a lesných porastov na nich sa nesmie ich hodnota stanovená znaleckým posudkom podľa osobitného predpisu[93b]) líšiť o viac ako desať percent. Ak hodnota zamieňaných pozemkov a lesných porastov na nich nie je rovnaká, výšku a spôsob úhrady jej rozdielu upraví zámenná zmluva; rozdiel musí byť uhradený.

(5) Za účelom preverenia skutočného stavu zamieňaného pozemku sa vykoná miestna ohliadka, identifikácia hraníc zamieňaných pozemkov a porovnanie s hospodárskou evidenciou. Miestnej ohliadky sa zúčastnia účastníci zámeny. Z miestnej ohliadky sa vyhotoví záznam, ktorý je prílohou zámennej zmluvy.

(6) Osobou oprávnenou na rokovanie o možnosti zámeny pozemkov je

a) vlastník pozemku,

b) zástupca určený spoluvlastníkmi, ak je pozemok v podielovom spoluvlastníctve,

c) orgán pozemkového spoločenstva,[93c]) ak je pozemok súčasťou spoločnej nehnuteľnosti.

(7) Zámenná zmluva musí mať listinnú podobu a musí obsahovať najmä určenie predmetu zámeny, účel využitia, hodnotu zamieňaných pozemkov a porastov stanovenú na základe znaleckého posudku a ďalšie náležitosti určené osobitným predpisom.[93d])

(8) Náklady na vyhotovenie geometrického plánu, náklady na znalecké posudky a správny poplatok za návrh na vklad do katastra nehnuteľností hradí organizácia ochrany prírody.

§ 61b

Nájom pozemkov

(1) Ministerstvo alebo ním poverená organizácia ochrany prírody môže uzavrieť s vlastníkom pozemku zmluvu o nájme pozemku v chránenom území. Nájomná zmluva sa neuzatvára, ak ide o pozemky vo vlastníctve štátu.

(2) Na nájomnú zmluvu uzatvorenú podľa tohto zákona sa nevzťahujú ustanovenia o nájme poľnohospodárskych pozemkov a lesných pozemkov podľa osobitných predpisov.[93e])

(3) Na nájomcu prechádzajú všetky práva a povinnosti, ktoré vyplývajú z osobitných predpisov[93f]) a súvisia s užívaním pozemku na dosiahnutie účelu nájmu, ak sa nedohodnú inak. Nájomca je povinný poskytnúť prenajímateľovi dokumentáciu súvisiacu so spôsobom starostlivosti o pozemok, najmä popis predpokladaného vývoja a očakávaného stavu pozemku po ukončení nájomnej zmluvy.

(4) Nájomnú zmluvu možno uzavrieť na dobu najmenej

a) tridsať rokov, ak je predmetom nájmu lesný pozemok,

b) päť rokov, ak je predmetom nájmu iný ako lesný pozemok.

(5) Po uplynutí dohodnutej doby sa nájomná zmluva obnovuje za tých istých podmienok, za akých bola dohodnutá pôvodne; to neplatí, ak v poslednom roku platnosti nájomnej zmluvy jedna zo zmluvných strán oznámi druhej zmluvnej strane úmysel zmluvu nepredĺžiť alebo ak dôjde k zmene určenia podmienok ochrany prírody a krajiny.

(6) Nájomná zmluva musí mať listinnú podobu a obsahovať najmä určenie predmetu nájmu, účel využitia, výšku nájmu, dobu nájmu, podmienky vypovedania zmluvy a ďalšie náležitosti určené osobitným predpisom.[93g]) Prílohou zmluvy je grafická identifikácia predmetu ochrany v mape zobrazujúcej právny stav k pozemkom a na porastovej mape a dokumentácia podľa odseku 3.

§ 61c

Výkup pozemkov

(1) Ministerstvo alebo ním poverená organizácia ochrany prírody, Slovenský pozemkový fond alebo správca lesných pozemkov vo vlastníctve štátu môže vykúpiť pozemky v chránených územiach, a to najviac za cenu podľa osobitného predpisu.[93b])

(2) Kúpna zmluva musí mať listinnú podobu a obsahovať najmä určenie predmetu kúpy, účel využitia pozemku, cenu pozemku a porastu na ňom stanovenú na základe znaleckého posudku a ďalšie náležitosti určené osobitným predpisom.[93h]) Prílohou zmluvy je grafická identifikácia predmetu ochrany v mape zobrazujúcej právny stav k pozemkom a na porastovej mape.

(3) Pozemky do vlastníctva štátu môže vykúpiť aj navrhovateľ ako kompenzačné opatrenie podľa § 28.

§ 61d

Zmluvná starostlivosť

(1) Zmluvu o starostlivosti uzatvára s vlastníkom pozemku ministerstvo alebo ním poverená organizácia ochrany prírody; zmluvná starostlivosť sa neuplatňuje, ak ide o pozemky vo vlastníctve štátu.

(2) Vlastník je povinný zabezpečiť starostlivosť o pozemok v súlade s podmienkami určenými v zmluve o starostlivosti aj v prípade, ak pozemok sám neobhospodaruje. Na zabezpečenie účelu zmluvy o starostlivosti je organizácia ochrany prírody povinná v prípade potreby poskytnúť vlastníkovi alebo nájomcovi pozemku primeranú súčinnosť.

(3) Ak vlastník zomrel alebo bol vyhlásený za mŕtveho, prechádzajú práva a povinnosti zmluvnej starostlivosti na osobu,[93i]) ktorá sa na základe písomnej dohody oprávnených dedičov zaviaže pokračovať v zabezpečení účelu zmluvy. Práva a povinnosti zmluvnej starostlivosti prechádzajú na nadobúdateľa pozemku, najdlhšie do doby, na ktorú bola zmluva uzavretá.

(4) Štát v zastúpení organizácie ochrany prírody môže vlastníkovi alebo nájomcovi zabezpečujúcemu zmluvu o starostlivosti poskytnúť finančný príspevok podľa § 60 na činnosti vyvolané nepredvídateľnými okolnosťami nad rámec dohodnutého spôsobu starostlivosti o pozemok.

(5) Zmluva o starostlivosti sa uzatvára spravidla na dobu najmenej päť rokov. Po uplynutí dohodnutej doby sa zmluva o starostlivosti predlžuje za rovnakých podmienok o rovnakú dobu; to neplatí, ak v poslednom roku trvania zmluvy o starostlivosti došlo k písomnému oznámeniu o úmysle zmluvnej strany nepredĺžiť alebo zmeniť zmluvu o starostlivosti doručenom druhej zmluvnej strane.

(6) Zmluva o starostlivosti musí mať listinnú podobu a musí obsahovať najmä určenie predmetu starostlivosti, ciele starostlivosti a opatrenia na ich dosiahnutie, výšku odplaty za zmluvnú starostlivosť, dobu starostlivosti a podmienky vypovedania zmluvy. Prílohou zmluvy je grafická identifikácia predmetu ochrany v mape zobrazujúcej právny a užívací stav k pozemkom a na porastovej mape.

(7) Na činnosti vykonávané v súvislosti so zabezpečením starostlivosti o chránené územie a jeho ochranné pásmo uvedené v zmluve o starostlivosti sa nevzťahujú zákazy podľa § 13 ods. 1, § 14 ods. 1 a § 15 ods. 1 a nevyžadujú súhlasy podľa § 13 ods. 2, § 14 ods. 2, a § 15 ods. 2.

§ 61e

Finančná náhrada

(1) Ak nebola uzavretá zámenná zmluva, nájomná zmluva, kúpna zmluva alebo zmluva o starostlivosti a dochádza v dôsledku obmedzení a opatrení vyplývajúcich zo zákazov a iných podmienok ochrany prírody a krajiny ustanovených týmto zákonom alebo na jeho základe k obmedzeniu bežného obhospodarovania, patrí vlastníkovi finančná náhrada s výnimkou prípadov podľa odsekov 3, 5 a 10 písm. e).

(2) Výška finančnej náhrady sa určí z rozdielu nákladov a výnosov vykonávania činností pri bežnom spôsobe obhospodarovania a pri spôsobe obhospodarovania vyplývajúcom zo zákazov a iných podmienok ochrany prírody a krajiny ustanovených týmto zákonom alebo na jeho základe. Finančnú náhradu orgán ochrany prírody zníži o výšku podpory alebo dotácie poskytovanej z verejných zdrojov na kompenzáciu znížených výnosov alebo zvýšených nákladov pri obhospodarovaní pozemku podľa osobitných predpisov[93j]) a o výšku oslobodenia od dane z nehnuteľnosti[93k]) za obdobie, za ktoré sa poskytuje.

(3) Nárok na finančnú náhradu nevzniká, ak

a) sa pozemok nachádza v súkromnom chránenom území alebo jeho ochrannom pásme alebo v obecnom chránenom území,

b) náhrada bola uhradená predchádzajúcemu vlastníkovi pozemku,

c) vlastník pozemku uzavrel zámennú zmluvu, nájomnú zmluvu, kúpnu zmluvu alebo zmluvu o zabezpečení zmluvnej starostlivosti (§ 61a až § 61d).

(4) Osobou oprávnenou na uplatnenie nároku na finančnú náhradu je

a) vlastník pozemku; ak je vlastníkom pozemku štát, je touto osobou správca pozemku,

b) zástupca určený spoluvlastníkmi, ak je pozemok v podielovom spoluvlastníctve, alebo

c) pozemkové spoločenstvo, ak je pozemok súčasťou spoločnej nehnuteľnosti alebo spoločne obhospodarovanej nehnuteľnosti.

(5) Ak vlastník pozemok sám neobhospodaruje, môže nárok na finančnú náhradu uplatniť nájomca pozemku, ak mu takéto oprávnenie vyplýva z nájomnej zmluvy.

(6) Nárok na finančnú náhradu začína plynúť dňom nadobudnutia

a) účinnosti všeobecne záväzného právneho predpisu, ktorým sa vyhlasuje chránené územie alebo menia podmienky jeho ochrany, z ktorého vyplýva obmedzenie bežného obhospodarovania,

b) právoplatnosti rozhodnutia o schválení programu starostlivosti o lesy alebo jeho zmeny, v ktorých boli uplatnené obmedzujúce požiadavky orgánu ochrany prírody,

c) právoplatnosti rozhodnutia orgánu ochrany prírody o nepovolení výnimky na odstránenie následkov škôd v lesoch spôsobených škodlivými činiteľmi, alebo

d) právoplatnosti rozhodnutia orgánu ochrany prírody s určenými obmedzujúcimi podmienkami vykonávania činnosti alebo jej zákazu.

(7) Nárok na finančnú náhradu možno uplatniť písomnou žiadosťou na okresnom úrade v sídle kraja v trojročnej lehote, ktorá, ak ide o obmedzenia na

a) lesných pozemkoch, začína plynúť dňom vzniku nároku podľa odseku 6,

b) iných ako lesných pozemkoch, začína plynúť prvým dňom nasledujúceho roka po roku, za ktorý sa nárok uplatňuje.

(8) Finančná náhrada na lesných pozemkoch sa vypláca každoročne vyplatením pomernej časti z celkovej sumy náhrady za obdobie platnosti programu starostlivosti o lesy po uplynutí roku, za ktorý sa vypláca, ak oprávnená osoba nepožiadala o vyplatenie finančnej náhrady za viac rokov. Ak oprávnená osoba požiadala o vyplatenie finančnej náhrady za viac rokov, finančná náhrada sa vypláca po uplynutí rokov, za ktoré sa vypláca.

(9) O nároku na vyplatenie finančnej náhrady a zániku tohto nároku podľa odseku 6 písm. b) až d) rozhoduje okresný úrad v sídle kraja, v územnej pôsobnosti ktorého sa dotknutý pozemok nachádza. Orgán, ktorý rozhodol o nároku na vyplatenie finančnej náhrady, je povinný viesť

evidenciu rozhodnutí o vyplatení finančnej náhrady. Finančná náhrada sa poskytuje zo štátneho rozpočtu a je splatná do 60 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o jej priznaní.

(10) Nárok na vyplatenie finančnej náhrady zaniká, ak

a) uplynula lehota podľa odseku 7,

b) odpadol dôvod obmedzenia bežného obhospodarovania podľa tohto zákona,

c) oprávnená osoba nedodržala obmedzenia bežného obhospodarovania,

d) oprávnená osoba nezabezpečila dodržanie obmedzení, okrem prípadov, ak ide o mimoriadne okolnosti, najmä následky prírodných pomerov, ktoré oprávnená osoba nespôsobila, a nemožno predpokladať, že by ich odvrátila alebo ich následky mohla odvrátiť alebo prekonať,

e) vlastník pozemku uzavrel zámennú zmluvu, nájomnú zmluvu, kúpnu zmluvu alebo zmluvu o zabezpečení zmluvnej starostlivosti (§ 61a až § 61d).

§ 62

Zákaz prevodu vlastníckeho práva

(1) Vlastníctvo štátu k pozemkom a vodným plochám v územiach s tretím, štvrtým alebo piatym stupňom ochrany je zakázané previesť na iné osoby. Tým nie sú dotknuté práva fyzických osôb a právnických osôb podľa predpisov o majetkovej reštitúcii.[94])

(2) Pri podielovom spoluvlastníctve sa zákaz podľa odseku 1 vzťahuje iba na podiel vo vlastníctve štátu.

(3) Zákaz podľa odseku 1 sa nevzťahuje

a) na prevod vlastníckeho práva k pozemku, ak sa na pozemku umiestni stavba v súlade s týmto zákonom a osobitným predpisom,[23]) ani

b) na prevod vlastníckeho práva k pozemkom tvoriacim zastavané plochy a nádvoria, ak sú na nich ku dňu účinnosti tohto zákona umiestnené bytové budovy alebo nebytové budovy vo vlastníctve fyzických osôb alebo právnických osôb, vrátane priľahlej plochy, ktorá svojím umiestnením a využitím tvorí neoddeliteľný celok s týmito budovami,

c) na prevod vlastníckeho práva k pozemkom nachádzajúcich sa v zastavanom území obce, ktoré svojim umiestnením a využitím tvoria neoddeliteľný celok so stavbou vlastníka,

d) na zámenu pozemkov, ak získaním zamenených pozemkov do vlastníctva štátu dôjde k sceleniu pozemkov alebo k inému usporiadaniu vlastníctva štátu k týmto pozemkom v lokalitách, na ktorých sú sústredené málo pozmenené biotopy európskeho významu, biotopy národného významu, biotopy druhov európskeho významu, biotopy druhov národného významu, prírodné dedičstvo, významné biocentrá či iné prírodné hodnoty,

e) na zámenu pozemkov s tretím stupňom ochrany podľa § 61a.

(4) Prevod vlastníckeho práva podľa odseku 3 písm. a) až c) k pozemkom v národných parkoch a zámenu pozemkov podľa odseku 3 písm. d) je možné uskutočniť len so súhlasom ministerstva.

§ 63

Predkupné právo štátu

(1) K pozemkom nachádzajúcim sa za hranicami zastavaného územia obce v územiach s tretím, štvrtým alebo piatym stupňom ochrany, ktoré nie sú vo vlastníctve štátu, má štát predkupné právo.

(2) Ak sa vlastník pozemku uvedeného v odseku 1 rozhodne pozemok predať, je povinný prednostne písomne ponúknuť pozemok na kúpu štátu zastúpeného orgánom ochrany prírody; to neplatí, ak ide o predaj pozemku osobe, ktorá je manželom vlastníka pozemku alebo jeho príbuzným v priamom rade alebo súrodencom, dieťaťom zvereným vlastníkovi pozemku do náhradnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu alebo dieťaťom zvereným vlastníkovi pozemku do starostlivosti pred rozhodnutím súdu o osvojení alebo osobe, ktorá je príbuzným vlastníka pozemku až do štvrtého stupňa a jej manželovi. Ponuka sa vykoná ohlásením všetkých podmienok.

(3) Ak štát prejaví záujem o kúpu pozemkov, orgán ochrany prírody alebo ním poverená organizácia ochrany prírody je povinná do troch mesiacov uzavrieť s vlastníkom pozemku kúpnu zmluvu, ak sa nedohodnú inak.

(4) Ak štát zastúpený orgánom ochrany prírody ponuku písomne neprijme do troch mesiacov odo dňa jej doručenia, vlastník pozemku, ktorý ponúkol pozemok na kúpu štátu, nemôže pozemok predať inej osobe za nižšiu cenu ako bola uvedená v ponuke; predkupné právo štátu zostáva zachované voči nadobúdateľovi pozemku.

(5) Predkupné právo podľa odseku 1 má prednosť pred predkupným právom dohodnutým zmluvou; prijatím ponuky podľa odseku 3 a uzavretím zmluvy predkupné právo dohodnuté zmluvou zaniká.

(6) Predkupné právo štátu podľa odseku 1 zaniká, ak sa na pozemku nachádza alebo umiestni stavba v súlade s týmto zákonom a osobitným predpisom.[24])

PIATA ČASŤ
ORGÁNY OCHRANY PRÍRODY, ORGANIZÁCIE OCHRANY PRÍRODY, ICH PÔSOBNOSŤ A STRÁŽ PRÍRODY

§ 64

Orgány ochrany prírody

(1) Štátnu správu vo veciach ochrany prírody a krajiny podľa tohto zákona vykonáva

a) ministerstvo ako ústredný orgán štátnej správy vo veciach ochrany prírody a krajiny,[95])

b) Slovenská inšpekcia životného prostredia (ďalej len „inšpekcia"),[96])

c) okresný úrad v sídle kraja,[97])

d) okresný úrad,[97])

e) obec.

(2) Štátnu správu vo veciach ochrany prírody podľa tohto zákona vykonáva aj Štátna veterinárna a potravinová správa.[98])

§ 65

Ministerstvo

(1) Ministerstvo

a) riadi a kontroluje výkon štátnej správy vo veciach ochrany prírody a krajiny a určuje hlavné smery tejto činnosti,

b) plní funkciu hlavného štátneho dozoru vo veciach ochrany prírody a krajiny podľa § 71 (ďalej len „štátny dozor") a vykonáva ústredné revízie stavu osobitne chránených častí prírody a krajiny,

c) obstaráva

1. koncepciu ochrany prírody, biodiverzity a krajiny,

2. program starostlivosti o chránenú krajinnú oblasť, národný park, prírodný park a chránené vtáčie územie,

3. Generel nadregionálneho územného systému ekologickej stability Slovenskej republiky,

4. projekt ochrany chránenej krajinnej oblasti, prírodného parku a chráneného vtáčieho územia a projekt ochrany národného parku, národnej prírodnej rezervácie, prírodnej rezervácie, národnej prírodnej pamiatky a ich ochranného pásma,

5. návrh chráneného vtáčieho územia a návrh územia európskeho významu,

d) obstaráva a schvaľuje

1. program starostlivosti o územia medzinárodného významu a program starostlivosti o chránené druhy a vybrané druhy rastlín a živočíchov,

2. zásady starostlivosti o biotopy európskeho významu a biotopy druhov európskeho významu v územiach európskeho významu,

3. programy záchrany chránených druhov rastlín a živočíchov, programy záchrany chránených vtáčích území a programy záchrany zón a častí zón chránenej krajinnej oblasti, národného parku a prírodného parku,

4. národný červený zoznam vzácnych, zriedkavých a ohrozených druhov rastlín a živočíchov,

e) vykonáva pôsobnosť podľa § 44 ods. 13, § 55, 60 a 63,

f) vydáva záväzné stanovisko ku Koncepcii územného rozvoja Slovenska [§ 9 ods. 1 písm. a)] a k Národnému plánu regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, regionálnemu operačnému programu, sektorovému operačnému programu [§ 9 ods. 1 písm. o)],

g) vydáva súhlas podľa § 7 ods. 3 písm. c), § 13 ods. 2 písm. j), § 39, § 44 ods. 2 a § 45 ods. 2 na zriadenie a prevádzku botanickej záhrady a arboréta, § 62 ods. 4 a predchádzajúci súhlas podľa § 24 ods. 20 a § 94 ods. 5,

h) môže v odôvodnených prípadoch povoliť výnimku zo zakázaných činností, ak ide o druhy podľa § 40,

i) rozhoduje pri pochybnostiach, či ide o nepôvodný druh rastliny, alebo živočícha,

j) rozhoduje podľa § 44 ods. 14,

k) zriaďuje a riadi organizácie ochrany prírody,[74]) ktorých prostredníctvom zabezpečuje výkon štátnej ochrany prírody a krajiny,

l) v súčinnosti s okresným úradom, obcou a inšpekciou vedie pre potreby orgánov ochrany prírody evidenciu fyzických osôb, podnikateľov a iných právnických osôb, ktorým bola uložená sankcia za protiprávne konanie podľa tohto zákona,

m) zúčastňuje sa na medzinárodnej spolupráci, na uskutočňovaní medzinárodných programov, projektov a dohovorov vo veciach ochrany prírody a krajiny,

n) spolupracuje s Európskou komisiou pri plnení záväzkov vyplývajúcich z medzinárodných dohovorov na úseku ochrany prírody a krajiny,

o) podáva správy a informácie v súlade s právom Európskej únie, najmä zasiela Európskej komisii každoročne správu o povolených výnimkách, ktoré sa týkajú voľne žijúcich vtákov, a každé dva roky správu o povolených výnimkách, ktoré sa týkajú ostatných druhov rastlín a živočíchov (§ 40) a informáciu o prijatých kompenzačných opatreniach (§ 28),

p) pri plnení úloh podľa tohto zákona spolupracuje s ministerstvami a ostatnými ústrednými orgánmi štátnej správy, ktoré sú povinné mu poskytnúť potrebnú súčinnosť, najmä informácie a podklady na účel plnenia úlohy podľa písmena o),

q) vydáva odborné stanovisko podľa § 28 ods. 7, ak bol podnet na jeho vydanie zistený v konaní o povolení výnimky alebo vydaní súhlasu podľa tohto zákona alebo v konaní podľa osobitného predpisu,[37f])

r) je dotknutým orgánom v konaní podľa osobitného predpisu[37f]) a vydáva záväzné stanovisko podľa § 9 ods. 1 písm. w) ak sa konanie týka plánu alebo projektu, ktorý môže mať samostatne alebo v kombinácii s iným plánom alebo projektom významný vplyv na územie európskej sústavy chránených území a vydáva stanovisko podľa osobitného predpisu,[98aa])

s) koná podľa § 28 ods. 13 a 14 a rozhoduje o povolení výnimky a vydaní súhlasu, ak sa povoľuje alebo vydáva v súvislosti so schvaľovaním alebo povoľovaním plánu alebo projektu podľa § 28 ods. 11 alebo v súvislosti s potrebou vykonať kompenzačné opatrenia podľa § 28 ods. 14,

t) vydáva a odníma osvedčenia podľa § 28a ods. 1 a 7 a predlžuje platnosť osvedčení podľa § 28a ods. 5,

u) uzatvára dohodu o určení rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti alebo jej zmeny podľa osobitného predpisu.[98ab])

u) plní ďalšie úlohy vo veciach ochrany prírody a krajiny ustanovené v druhej až štvrtej časti tohto zákona.

(2) Evidencia podľa odseku 1 písm. l) obsahuje najmä

a) meno a priezvisko fyzickej osoby, obchodné meno podnikateľa alebo názov právnickej osoby,

b) rodné číslo alebo identifikačné číslo (IČO),

c) adresu trvalého pobytu fyzickej osoby [názov ulice, orientačné (súpisné) číslo domu, názov obce (časti obce), poštové smerovacie číslo, názov okresu],

d) adresu sídla alebo miesta podnikania podnikateľa alebo sídla právnickej osoby [názov ulice, orientačné (súpisné) číslo domu, názov obce (časti obce), poštové smerovacie číslo, názov okresu],

e) deň právoplatnosti rozhodnutia o uložení sankcie a jeho číslo, označenie orgánu ochrany prírody, ktorý sankciu uložil, druh sankcie a označenie protiprávneho konania, za ktoré bola sankcia uložená.

§ 65a

Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky

(1) Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky je odborná organizácia ochrany prírody a krajiny s celoslovenskou pôsobnosťou zriadená ministerstvom ako príspevková organizácia,[98a]) ktorá zabezpečuje úlohy na úseku ochrany prírody a krajiny podľa tohto zákona a osobitných predpisov[98b]) okrem úloh, ktoré sú v pôsobnosti správy národného parku podľa § 65b ods. 3.

(2) Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky

a) obstaráva a zabezpečuje starostlivosť o osobitne chránené časti prírody a krajiny vrátane vykonávania ich revízií,

b) plní funkciu chovnej stanice a rehabilitačnej stanice a uhrádza výdavky spojené so starostlivosťou o hendikepované chránené živočíchy,

c) prijíma oznámenia o nájdených hendikepovaných, uhynutých alebo náhodne odchytených, zranených alebo usmrtených chránených živočíchoch podľa § 35 ods. 6, určuje nakladanie s nimi a vedie o nich evidenciu; podrobnosti o evidencii ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo

d) vedie evidenciu chránených živočíchov a chránených rastlín, ktoré sú v držbe právnických osôb a fyzických osôb mimo prirodzeného výskytu v biotopoch,

e) určuje držiteľom chránených živočíchov a chránených rastlín evidenčné číslo,

f) prijíma nájdené chránené živočíchy podľa § 103 ods. 3 a určuje ďalšie nakladanie s nimi,

g) vedie evidenciu škôd spôsobených určenými živočíchmi,

h) vyhotovuje, obstaráva a vedie vybranú dokumentáciu ochrany prírody a krajiny a iné odborné podklady s ňou súvisiace, poskytuje informácie z nej a realizuje vybrané opatrenia z nej vyplývajúce,

i) vydáva stanovisko k ~~náhodnej~~ asanačnej ťažbe podľa § 14 ods. 8 a súhlasné stanovisko k ~~náhodnej~~ asanačnej ťažbe podľa osobitného predpisu[98c]) a predkladá orgánu ochrany prírody podnet na začatie konania podľa § 13 ods. 7, § 14 ods. 7 a § 28 ods. 4, ktorým je orgán ochrany prírody viazaný,

j) vypracúva dokumentáciu podľa § 28 ods. 10 a návrhy kompenzačných opatrení podľa § 28 ods. 14,

k) vydáva stanovisko k možnosti významného vplyvu návrhu plánu alebo projektu na územie európskej sústavy chránených území,

l) poskytuje podklady pri komplexnom zisťovaní stavu lesa[83ab]) a v súčinnosti s právnickou osobou podľa osobitného predpisu[83ad]) a vyhotoviteľom programu starostlivosti o lesy sa podieľa na rámcovom plánovaní,[83ac]) určení zásad na vyhotovenie programu starostlivosti o lesy a vypracovaní návrhu programu starostlivosti o lesy, ak sa týkajú chránených území a ich ochranných pásiem,

m) stanovuje požiadavky na vypracovanie pokynov na vyhotovenie programu starostlivosti o lesy, ktoré je orgán ochrany prírody povinný zohľadniť pri vydávaní záväzného stanoviska a zúčastňuje sa ich prerokovania,

n) zabezpečuje označovanie osobitne chránených častí prírody a krajiny,

o) vykonáva prieskum a výskum osobitne chránených častí prírody a krajiny, prijíma oznámenia o začatí a ukončení prieskumu a výskumu, vedie evidenciu správ o výsledkoch prieskumu a výskumu a zverejňuje informácie o prieskume a výskume na svojom webovom sídle,

p) je oprávnená na výkon činností podľa § 59 ods. 1 a plní oznamovaciu povinnosť podľa § 59 ods. 3,

q) vykonáva výchovno-vzdelávaciu činnosť v oblasti ochrany prírody a krajiny vrátane sprevádzania návštevníkov v chránených územiach a poskytovania odborného výkladu o prírodných hodnotách územia a dôvodoch jeho ochrany,

r) vyberá vstupné do chránených území,

s) spravuje jaskyne a pozemky vo vlastníctve štátu v chránených územiach a ich ochranných pásmach vrátane lesných pozemkov a poľnohospodárskej pôdy nadobudnuté podľa § 28 ods. 14 a 15, § 30 ods. 8, § 61c ods. 1 a § 63 a osobitných predpisov,[99])

t) užíva pozemky v chránených územiach a ich ochranných pásmach, ktoré sú predmetom nájmu podľa § 30 ods. 8 a § 61b, ako aj iné pozemky, ktoré má v nájme alebo vo výpožičke alebo v správe, ak nie sú predmetom nájmu alebo výpožičky,

u) poskytuje vlastníkovi alebo nájomcovi pozemku súčinnosť pri zabezpečení starostlivosti o pozemok podľa § 61d,

v) vedie evidenciu zmlúv, ktoré uzavrela podľa § 61a až 61d,

w) koná vo veci prerokovania a dohody so správcami vodných tokov o zásadách starostlivosti o vodné toky podľa § 6 ods. 6 a dohody podľa § 14 ods. 4 a § 54 ods. 6,

x) vykonáva monitoring stavu a zmien prírodných ekosystémov v meniacich sa ekologických podmienkach a zabezpečuje opatrenia na udržanie a zlepšenie ich ekologickej stability,

y) vykonáva činnosti spojené so zabezpečením priaznivého stavu osobitne chránenej časti prírody a krajiny vrátane starostlivosti o neobhospodarované pozemky,

z) zabezpečuje výkon stráže prírody prostredníctvom profesionálnych členov stráže prírody a dobrovoľných členov stráže prírody,

za) riadi a koordinuje činnosť členov stráže prírody, stará sa o udržiavanie a zvyšovanie ich odbornej úrovne, poskytuje im potrebný výstroj a pomôcky a uhrádza im výdavky súvisiace s výkonom ich funkcie v súlade s osobitným predpisom,[100])

zb) vedie evidenciu o priestupkoch zistených členmi stráže prírody a o uložených blokových pokutách a údaje z nej zasiela ministerstvu na účely vedenia evidencie podľa § 65 ods. 1 písm. l),

zc) spracúva odborné stanoviská pre rozhodovaciu a inú činnosť orgánov ochrany prírody,

zd) vykonáva kultúrno-výchovnú, propagačnú a edičnú činnosť v oblasti ochrany prírody a krajiny, zabezpečuje činnosť informačných stredísk a iných zariadení ochrany prírody a krajiny,

ze) zúčastňuje sa na medzinárodnej spolupráci a na uskutočňovaní medzinárodných projektov programov a dohovorov v oblasti ochrany prírody a krajiny a zabezpečuje a koordinuje starostlivosť o územia medzinárodného významu,

zf) prevádzkuje štátny zoznam (§ 51 ods. 3) a koná podľa § 51 ods. 5 až 8,

zg) plní ďalšie úlohy vo veciach ochrany prírody a krajiny ustanovené v druhej až štvrtej časti tohto zákona alebo uvedené v jej štatúte.

(3) Evidencia podľa odseku 2 písm. d) obsahuje najmä meno, priezvisko a trvalý pobyt držiteľa jedinca, alebo názov, alebo obchodné meno a sídlo alebo miesto podnikania držiteľa jedinca, evidenčné číslo držiteľa jedinca, ak sa vyžaduje podľa tohto zákona, názov druhu a opis jedinca a spôsob jeho označenia; ďalšie podrobnosti o obsahových náležitostiach evidencie ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

(4) Na činnosti, ktoré vykonáva alebo obstaráva Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky pri zabezpečení plnenia jej úlohy podľa tohto zákona, ak ide o prieskum, výskum, monitoring, označovanie a starostlivosť o osobitne chránené časti prírody a krajiny, sa nevzťahujú zákazy podľa § 13 ods. 1, § 14 ods. 1, § 15 ods. 1, § 24 ods. 4, 6, 9 a 11 a zákazy podľa § 16 ods. 1, ak ide o činnosti podľa § 29 ods. 2, a nevyžadujú sa súhlasy podľa § 13 ods. 2, § 14 ods. 2, § 15 ods. 2, § 24 ods. 5, 7, 10 a 12, § 49 ods. 3 a 7 a § 52 ods. 3.

(5) Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky je za podmienok ustanovených týmto zákonom oprávnená zabezpečovať plašenie, odchyt alebo usmrtenie chránených živočíchov, ktoré svojím správaním mimo miest ich prirodzeného výskytu bezprostredne ohrozujú zdravie alebo bezpečnosť obyvateľov obcí; na tieto činnosti vykonávané alebo obstarávané Štátnou ochranou prírody Slovenskej republiky sa ustanovenia osobitného predpisu[100aa]) nevzťahujú.

§ 65b

Správa národného parku

(1) Zriaďujú sa:

a) Správa Tatranského národného parku so sídlom v Tatranskej Lomnici,

b) Správa Pieninského národného parku so sídlom v Spišskej Starej Vsi,

c) Správa Národného parku Malá Fatra so sídlom vo Varíne,

d) Správa Národného parku Veľká Fatra so sídlom v Martine,

e) Správa Národného parku Nízke Tatry so sídlom v Banskej Bystrici,

f) Správa Národného parku Slovenský raj so sídlom v Spišskej Novej Vsi,

g) Správa Národného parku Muránska planina so sídlom v Revúcej,

h) Správa Národného parku Slovenský kras so sídlom v Brzotíne,

i) Správa Národného parku Poloniny so sídlom v Stakčíne.

(2) Správa národného parku je odborná organizácia ochrany prírody a krajiny, ktorá zabezpečuje úlohy na úseku ochrany prírody a krajiny podľa tohto zákona a osobitných predpisov[98b]) na území národného parku a jeho ochranného pásma, ako aj v ďalšom území vymedzenom v rozhodnutí ministerstva, ktorým sa ustanoví územná pôsobnosť správy národného parku. Správa národného parku je príspevková organizácia v zriaďovateľskej pôsobnosti ministerstva.

(3) Správa národného parku vo svojej územnej pôsobnosti plní úlohy podľa § 65a ods. 2 písm. a) až c), f) až ze) a zg). Na činnosti vykonávané alebo obstarávané správou národného parku pri zabezpečení plnenia jej úloh podľa tohto zákona sa ustanovenia § 65a ods. 4 a 5 vzťahujú rovnako.

(4) Pri správe národného parku pôsobí rada národného parku ako poradný, odborný, konzultačný a iniciačný orgán pre záležitosti príslušného národného parku, ktorého zloženie a pôsobnosť upravuje štatút správy národného parku. Radu národného parku zriadi ministerstvo do troch mesiacov odo dňa zriadenia správy národného parku. Členmi rady národného parku sú predovšetkým delegovaní zástupcovia územnej samosprávy, na ktorej území sa nachádza príslušný národný park, v horských oblastiach zástupca Horskej záchrannej služby, zástupcovia významných právnických osôb pôsobiacich v oblasti ochrany prírody a krajiny, lesníctva a cestovného ruchu a odborníci z vedeckých a odborných organizácií, ktorých menuje a odvoláva ministerstvo.

(5) Správa národného parku spravuje pozemky vo vlastníctve štátu vrátane podielov vo vlastníctve štátu na pozemkoch a spoločných nehnuteľnostiach, ktoré sa v celosti alebo sčasti nachádzajú v národnom parku, ako aj iné nehnuteľnosti a majetok, ktorého správu nadobudla podľa § 104i, a plní úlohy súvisiace so správou tohto majetku.

§ 66

Inšpekcia

Inšpekcia

a) je orgánom štátneho dozoru, ktorého prostredníctvom ministerstvo vykonáva štátny dozor,

b) ukladá fyzickým osobám, podnikateľom a iným právnickým osobám sankcie podľa tohto zákona a informuje ministerstvo o ich uložení,

c) nariaďuje potrebné nápravné opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov,

d) môže nariadiť vykonanie analýzy krvi alebo iného tkaniva (DNA testu) na preukázanie identity jedinca, rodičovstva a dosiahnutej generácie chránených živočíchov, ak je dôvodné podozrenie, že jedinec bol nadobudnutý v rozpore s týmto zákonom,

e) rozhoduje podľa § 44 ods. 14 a § 96,

f) plní ďalšie úlohy podľa § 44 ods. 13 a § 47 ods. 12.

§ 67

Okresný úrad v sídle kraja

Okresný úrad v sídle kraja

a) obstaráva

1. projekt ochrany chráneného areálu, prírodnej pamiatky, chráneného krajinného prvku, chráneného stromu a ich ochranného pásma,

2. projekt ochrany ochranného pásma jaskyne a prírodného vodopádu,

b) vyhlasuje, mení a zrušuje ochranu súkromného chráneného územia,

c) obstaráva a schvaľuje

1. program starostlivosti o chránený areál, prírodnú rezerváciu, prírodnú pamiatku, národnú prírodnú rezerváciu, národnú prírodnú pamiatku a chránený strom,

2. program záchrany chráneného areálu, prírodnej rezervácie, prírodnej pamiatky, národnej prírodnej rezervácie, národnej prírodnej pamiatky a chráneného stromu,

3. na základe žiadosti vlastníka pozemku v súkromnom chránenom území program záchrany súkromného chráneného územia,

d) vykonáva krajské revízie stavu osobitne chránených častí prírody a krajiny,

e) rozhoduje o vydaní súhlasu podľa § 6 ods. 5, § 7 ods. 3 písm. a) a b), § 13 ods. 2 písm. c), f), i) a o), § 14 ods. 2 písm. f) až i), § 15 ods. 2 písm. c) a d), § 24 ods. 5, 7, 10 a 12, § 28 ods. 4 a § 49 ods. 3,

f) je dotknutým orgánom v konaní a vydáva záväzné stanovisko podľa § 9 ods. 1 písm. a) ku Koncepcii územného rozvoja regiónu, územnému plánu mikroregiónu a územnému plánu obce, podľa § 9 ods. 1 písm. b) v územiach s tretím, štvrtým a piatym stupňom ochrany, podľa § 9 ods. 1 písm. d) až g), j) a k) a podľa § 9 ods. 1 písm. l) k programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vyššieho územného celku a ako dotknutý orgán podľa osobitného predpisu[100ab])

vydáva záväzné stanovisko podľa § 9 ods. 1 písm. t), ak na jeho vydanie nie je podľa tohto zákona príslušné ministerstvo,

g) rozhoduje podľa § 19 ods. 5, § 22 ods. 5, § 24 ods. 13, § 50 ods. 5 a 7, § 56 ods. 4 a 5 a § 96,

h) môže v odôvodnených prípadoch povoliť výnimku zo zákazu činnosti podľa § 13 ods. 1, § 14 ods. 1, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 24 ods. 4, 6 a 9, § 26 ods. 5 a § 49 ods. 7 a ak ide o druhy podľa § 40 v súvislosti s povoľovaním výnimky z územnej ochrany, ak tak určí ministerstvo,

i) prijíma nahlásenia podľa § 24 ods. 13,

j) vydáva návštevný poriadok národného parku a jeho ochranného pásma (§ 20) a návštevný poriadok jaskyne (§ 24),

k) vyhlasuje verejne prístupné jaskyne (§ 24 ods. 18),

l) upozorňuje na povinnosť vyžiadať si súhlas podľa § 28 ods. 4,

m) vydáva odborné stanovisko podľa § 28 ods. 7, ak na jeho vydanie nie je príslušné ministerstvo,

n) vydáva osobitné oprávnenie podľa § 38 ods. 6,

o) koná vo vzťahu k chráneným stromom podľa § 49 ods. 2,

p) oznamuje zámer podľa § 50 ods. 1 a koná podľa § 50 ods. 4,

q) koná a rozhoduje vo veciach finančnej náhrady podľa § 61e,

r) nariaďuje potrebné nápravné opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov,

s) vedie zoznam členov stráže prírody,

t) vykonáva štátny dozor,

u) plní ďalšie úlohy vo veciach ochrany prírody a krajiny ustanovené v druhej až štvrtej časti tohto zákona.

§ 68

Okresný úrad

Okresný úrad

a) obstaráva a schvaľuje dokument regionálneho územného systému ekologickej stability,

b) vykonáva okresné revízie stavu osobitne chránených častí prírody a krajiny,

c) rozhoduje o vydaní súhlasu podľa § 13 ods. 2 písm. a), b), d), e), g), h), k) až n) a p), § 14 ods. 2 písm. b) až e), i) a j), § 15 ods. 2 písm. b), § 45 ods. 2 na zriadenie a prevádzkovanie chovnej stanice a prevádzkovanie rehabilitačnej stanice, § 47 ods. 3 na výrub drevín rastúcich za hranicami zastavaného územia obce a § 52 ods. 3,

d) je dotknutým orgánom v konaní a vydáva záväzné stanovisko podľa § 9 ods. 1 písm. a) k územnému plánu zóny, podľa § 9 ods. 1 písm. b) a c) v územiach s prvým a druhým stupňom ochrany, podľa § 9 ods. 1 písm. d) až f) a k), podľa § 9 ods. 1 písm. l), ak ide povolenie výrubu drevín rastúcich za hranicami zastavaného územia obce, podľa § 9 ods. 1 písm. o) k programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce a podľa § 9 ods. 1 písm. p) až v) a ako dotknutý orgán podľa osobitného predpisu[100a]) vydáva záväzné stanovisko podľa § 9 ods. 1 písm. w), ak na jeho vydanie nie je podľa tohto zákona príslušný okresný úrad v sídle kraja alebo ministerstvo,

e) rozhoduje podľa § 4 ods. 2, 5 a 7, § 8, § 56 ods. 6 a § 96,

f) upozorňuje na povinnosť vyžiadať si súhlas podľa § 28 ods. 4,

g) koná podľa § 13 ods. 6 a 7 a § 14 ods. 6 a 7, § 38 ods. 2 a 8, § 47 ods. 7 a 8 a § 103 ods. 2,

h) prijíma oznámenia podľa § 38 ods. 3, § 47 ods. 6 a 7, § 100 ods. 1 a § 104 ods. 10,

i) určuje územné a časové obmedzenie výkonu činností uvedených vo všeobecne záväznom právnom predpise vydanom podľa § 26 ods. 6,

j) upozorňuje stavebné úrady na výskyt chránených živočíchov na stavbách v súvislosti s plánovanými činnosťami, ktoré sú predmetom konaní podľa § 9 ods. 1 písm. c) až f),

k) vydáva potvrdenie podľa § 38 ods. 4,

l) môže uložiť vlastníkovi, správcovi alebo nájomcovi pozemku, na ktorom drevina rastie, a ktorý sa nachádza za hranicami zastavaného územia obce, vykonať nevyhnutné opatrenia na jej ozdravenie alebo rozhodnúť o jej vyrúbaní podľa § 47 ods. 2,

m) v súhlase na výrub drevín ukladá vykonanie primeranej náhradnej výsadby, starostlivosti o náhradnú drevinu alebo zaplatenie finančnej náhrady a ukladá povinnosť zaplatiť finančnú náhradu tomu, kto vyrúbal dreviny bez súhlasu podľa § 48 ods. 1,

n) môže si vyhradiť pôsobnosť obce vo veciach podľa § 47 a § 48, ak sú na to závažné dôvody,

o) ukladá fyzickým osobám, podnikateľom a iným právnickým osobám sankcie podľa tohto zákona a informuje ministerstvo o ich uložení,

p) rozhoduje o nároku na náhradu škody podľa § 97 až 102,

q) určuje, či je výrub nevyhnutný na zabezpečenie starostlivosti o osobitne chránenú časť prírody a krajiny [§ 47 ods. 4 písm. g)] a príslušnosť obce pri rozhodovaní o výrube v prípade podľa § 69 ods. 3,

r) nariaďuje potrebné nápravné opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov,

s) môže nariadiť vykonanie analýzy krvi alebo iného tkaniva (DNA testu) na preukázanie identity jedinca, rodičovstva a dosiahnutej generácie chránených živočíchov, ak je dôvodné podozrenie, že jedinec bol nadobudnutý v rozpore s týmto zákonom,

t) uchováva kópie evidenčných zoznamov, preukazov o pôvode a druhových kariet,

u) vykonáva štátny dozor,

v) plní ďalšie úlohy vo veciach ochrany prírody a krajiny ustanovené v druhej až štvrtej časti tohto zákona,

w) vydáva súhlas na

1. státie plávajúceho zariadenia[100a]) na vodnom toku alebo inej vodnej ploche v chránenom území alebo jeho ochrannom pásme,

2. zriadenie požičovne plavidiel v chránenom území alebo jeho ochrannom pásme,

3. prevádzku prístaviska, prekladiska, vyväziska alebo kotviska v chránenom území alebo jeho ochrannom pásme.

§ 69

Obec

(1) Obec

a) vykonáva v prvom stupni štátnu správu vo veciach ochrany drevín v rozsahu ustanovenom týmto zákonom,

b) môže uložiť vlastníkovi, správcovi alebo nájomcovi pozemku, ktorý sa nachádza v zastavanom území obce, vykonať nevyhnutné opatrenia na ozdravenie dreviny alebo rozhodnúť o jej vyrúbaní podľa § 47 ods. 2,

c) je dotknutým orgánom v konaní a vydáva záväzné stanovisko podľa § 9 ods. 1 písm. l), ak ide povolenie výrubu drevín rastúcich v zastavanom území obce,

d) rozhoduje o vydaní súhlasu na výrub drevín rastúcich v zastavanom území obce podľa § 47 ods. 3,

e) v súhlase na výrub drevín ukladá vykonanie primeranej náhradnej výsadby, starostlivosti o náhradnú drevinu alebo zaplatenie finančnej náhrady podľa § 48 ods. 1,

f) vyhlasuje obecne chránené územie a mení a zrušuje jeho ochranu,

g) obstaráva a schvaľuje dokument miestneho územného systému ekologickej stability a dokument starostlivosti o dreviny,

h) vykonáva štátny dozor vo veciach, v ktorých vykonáva štátnu správu v rozsahu ustanovenom týmto zákonom,

i) plní ďalšie úlohy podľa § 47, § 48 ods. 3 a § 59.

(2) Obec môže vydať všeobecne záväzné nariadenie, ktorým ustanoví podrobnosti o ochrane drevín, ktoré sú súčasťou verejnej zelene.

(3) Ak je na konanie o vydaní súhlasu na výrub dreviny príslušná obec, ktorá je zároveň žiadateľom o vydanie súhlasu na výrub dreviny, okresný úrad určí, ktorá obec vykoná konanie o vydanie súhlasu na výrub dreviny.

(4) Pôsobnosť obce podľa odsekov 1 a 2 na území vojenského obvodu vykonáva ministerstvo obrany.[100b])

§ 70

Štátna veterinárna a potravinová správa
a) posudzuje, či

1. podmienky na držbu živočíchov zodpovedajú ich biologickým, fyziologickým a etologickým potrebám [§ 44 ods. 5 písm. a) tretí bod],

2. pre držané živočíchy je zabezpečený program preventívnej a liečebnej veterinárnej starostlivosti a podávania potravy [§ 44 ods. 5 písm. a) štvrtý bod],

3. zariadenie na držbu živočíchov je zabezpečené pred ich únikom a proti vniknutiu vonkajších škodlivých a nebezpečných organizmov, šíreniu parazitov, nákazlivých chorôb a organizmov [§ 44 ods. 5 písm. a) piaty bod],

b) vykonáva štátny dozor podľa § 71 na účel kontroly dodržiavania podmienok uvedených v § 44 ods. 5 písm. a) tretí až piaty bod,

c) poskytuje ministerstvu informácie o uložených sankciách proti prevádzkovateľom zoologických záhrad podľa osobitného predpisu,

d) poskytuje inšpekcii súčinnosť pri výkone štátneho dozoru podľa tohto zákona.

§ 71

Výkon štátneho dozoru

(1) Štátny dozor je

a) zisťovanie, či fyzické osoby alebo právnické osoby dodržiavajú tento zákon a všeobecne záväzné právne predpisy vydané na jeho vykonanie, ako aj rozhodnutia orgánov ochrany prírody vydané na ich základe,

b) objasňovanie spočívajúce v prešetrovaní podozrení alebo podnetov poukazujúcich na porušenie tohto zákona, ktorého účelom je obstaranie podkladov potrebných na zistenie, či sa stal skutok, ktorý môže byť priestupkom alebo iným správnym deliktom podľa tohto zákona, ako aj to, kto takýto skutok spáchal.

(2) Zamestnanci orgánov ochrany prírody vykonávajúci štátny dozor sú oprávnení

a) vstupovať na pozemky alebo do stavieb, alebo zariadení používaných na podnikanie alebo inú hospodársku činnosť, ak sa na to nevyžaduje povolenie podľa osobitných predpisov,[101])

b) požadovať preukázanie totožnosti osôb a ich pobytu,

c) požadovať vyjadrenia, informácie, údaje a vysvetlenia o skutočnostiach dôležitých na výkon štátneho dozoru,

d) vykonávať potrebné zisťovania,

e) predvolať osoby na podanie vysvetlenia o skutočnostiach dôležitých na výkon štátneho dozoru,

f) vyžadovať predloženie potrebných dokladov, spisov a iných písomností potrebných na výkon štátneho dozoru,

g) nazerať do príslušných dokladov,

h) odobrať prvopisy dokladov a iných písomností potrebných na zabezpečenie dôkazov,

i) odobrať potrebné vzorky,

j) požadovať od osoby, ktorá má v držbe chránené živočíchy alebo chránené rastliny ich identifikáciu,

k) používať technické prostriedky na zhotovenie fotodokumentácie, videodokumentácie a zvukových záznamov potrebných na zabezpečenie dôkazov, ak ich použitie nezakazuje osobitný predpis,[102])

l) obmedziť alebo zakázať výkon činnosti do objasnenia veci alebo zabezpečenia dôkazov počas výkonu štátneho dozoru.

(3) Na plnenie úloh v rámci výkonu štátneho dozoru môže orgán ochrany prírody prizvať ďalšie osoby. Účasť zamestnancov na výkone štátneho dozoru sa považuje za úkon vo všeobecnom záujme podľa osobitných predpisov.[104]) Prizvané osoby majú nárok na cestovné náhrady podľa osobitného predpisu.[100]) Prizvané osoby sa môžu zúčastniť výkonu štátneho dozoru iba pod vedením zamestnanca vykonávajúceho štátny dozor a majú oprávnenia podľa odseku 2 písm. a) a povinnosti podľa odseku 5 písm. d).

(4) Pri výkone štátneho dozoru je každý povinný zamestnancovi orgánu ochrany prírody vykonávajúcemu štátny dozor

a) umožniť vstupovanie na pozemky alebo do stavieb, alebo zariadení používaných na podnikanie alebo inú hospodársku činnosť, ak sa na to nevyžaduje povolenie podľa osobitných predpisov,[101])

b) preukázať svoju totožnosť,

c) strpieť výkon štátneho dozoru, poskytnúť súčinnosť a vytvoriť primerané podmienky na výkon štátneho dozoru,

d) podať vysvetlenie o skutočnostiach dôležitých na výkon štátneho dozoru; vysvetlenie môže odoprieť ten, kto by ním spôsobil nebezpečenstvo trestného stíhania sebe alebo blízkej osobe,[105])

e) dostaviť sa na predvolanie za účelom podania vysvetlenia alebo predloženia požadovaných dokladov,

f) predložiť požadované doklady a iné písomností,

g) umožniť odobrať prvopisy dokladov a iných písomností a vzoriek,

h) poskytnúť súčinnosť pri identifikácii chránených živočíchov a chránených rastlín a manipulovať s nimi,

i) umožniť používanie technických prostriedkov na zhotovenie fotodokumentácie, videodokumentácie a zvukových záznamov,

j) zdržať sa činnosti, ktorá bola orgánom ochrany prírody obmedzená alebo zakázaná podľa odseku 2 písm. l).

(5) Zamestnanec orgánu ochrany prírody vykonávajúci štátny dozor je povinný

a) preukázať sa služobným preukazom alebo osobitným písomným poverením na výkon štátneho dozoru,

b) vydať osobe, ktorej boli odobraté doklady a iné písomností, potvrdenie o ich prevzatí a zabezpečiť ich riadnu ochranu pred stratou, zničením, poškodením alebo zneužitím,

c) odovzdať osobe odobraté doklady a iné písomností, ak nie sú potrebné na ďalšie konanie o priestupku alebo správnom delikte alebo konanie o zhabaní podľa tohto zákona,

d) zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, ktoré sa dozvedel pri výkone štátneho dozoru s výnimkou poskytnutia takto získaných informácií súdu na účely občianskeho súdneho konania alebo orgánu činnému v trestnom konaní na účely trestného konania.

(6) Orgány verejnej správy, fyzické osoby a právnické osoby sú povinné v nevyhnutnom rozsahu poskytnúť orgánom ochrany prírody súčinnosť pri výkone štátneho dozoru. Osoba, ktorá sa dostaví na predvolanie podľa odseku 4 písm. e), má nárok na cestovné náhrady podľa osobitného predpisu.[100]) Nárok zaniká, ak ho oprávnená osoba neuplatní do desiatich pracovných dní odo dňa, keď sa dostavila na predvolanie.

(7) Každý, kto vykonáva činnosť, na ktorú sa vyžaduje súhlas alebo výnimka podľa tohto zákona, je povinný sa na požiadanie zamestnancov orgánov ochrany prírody alebo stráže prírody preukázať právoplatným rozhodnutím orgánu ochrany prírody.

(8) Vydavatelia tlače a poskytovatelia internetových služieb sú povinní na účely vykonania štátneho dozoru oznámiť orgánu ochrany prírody na jeho výzvu totožnosť a adresu podávateľa inzerátu uverejneného pod značkou.

(9) Dopravcovia sú povinní na písomnú žiadosť orgánu ochrany prírody oznámiť odosielateľov a adresátov a skutočných príjemcov nimi prepravovaného tovaru, ako aj údaje o čase prepravy a prípadne ďalšie údaje, ak sú im známe.

(10) Policajný zbor je povinný poskytnúť orgánom štátneho dozoru na základe ich žiadosti súčinnosť pri zisťovaní páchateľov priestupkov a iných správnych deliktov, ako aj spoluprácu alebo ochranu, ak je možné odôvodnene predpokladať ohrozenie života alebo zdravia osoby vykonávajúcej štátny dozor alebo marenie výkonu štátneho dozoru.

(11) Pri výkone štátneho dozoru, ktorý si vyžaduje zaznamenať stav zistených skutočností priamo na mieste výkonu štátneho dozoru alebo zaznamenať dôležité informácie z vykonaných úkonov, orgán štátneho dozoru spíše záznam o zistených skutočnostiach alebo vykonaných úkonoch, ktorý obsahuje označenie orgánu štátneho dozoru a osoby vykonávajúcej štátny dozor, miesto a čas zistenia skutočnosti alebo vykonania úkonu a ich stručný opis.

(12) Ak je na podklade zistených skutočností dostatočne odôvodnený záver, že protiprávneho konania sa dopustila určitá fyzická osoba alebo právnická osoba (ďalej len „kontrolovaná osoba“),

vypracuje orgán ochrany prírody protokol, ktorý obsahuje najmä označenie orgánu ochrany prírody a osoby vykonávajúcej štátny dozor, označenie kontrolovanej osoby, miesto a dátum vykonania kontroly, predmet kontroly a kontrolné zistenia s uvedením ustanovenia zákona, ktoré bolo porušené. Orgán ochrany prírody je povinný s protokolom oboznámiť kontrolovanú osobu, ktorá má právo sa vyjadriť ku kontrolným zisteniam v lehote určenej orgánom ochrany prírody. Ak sa kontrolovaná osoba nevyjadrí v stanovenej lehote, má sa za to, že nemá ku kontrolným zisteniam námietky. Lehotu na vyjadrenie môže orgán ochrany prírody z dôležitých dôvodov na základe žiadosti kontrolovanej osoby predĺžiť. Ak boli ku kontrolným zisteniam uvedeným v protokole podané námietky preukazujúce nesprávnosť kontrolných zistení, orgán ochrany prírody vypracuje dodatok k protokolu.

(13) Ak je to možné a účelné, orgán ochrany prírody kontrolovanej osobe nariadi vykonanie opatrení na odstránenie zistených nedostatkov, a to bezodkladne po nariadení alebo v určenej lehote. Kontrolovaná osoba je povinná predložiť orgánu ochrany prírody písomnú správu o splnení opatrení do siedmich dní od ich vykonania.

(14) Ak nebolo zistené porušenie zákona, orgán ochrany prírody vypracuje záznam, ktorý obsahuje najmä označenie orgánu ochrany prírody, predmet štátneho dozoru, miesto a čas vykonania štátneho dozoru, kontrolné zistenia a dátum vypracovania záznamu.

(15) Ak orgán ochrany prírody nezistil subjekt zodpovedný za protiprávne konanie, vypracuje zápis z objasňovania. Na zápis z objasňovania sa primerane vzťahujú náležitosti protokolu podľa odseku 12.

(16) Štátny dozor je ukončený dňom doručenia písomného oznámenia o ukončení štátneho dozoru kontrolovanej osobe alebo vypracovaním zápisu z objasňovania.

(17) Orgán štátneho dozoru môže za marenie alebo sťaženie výkonu štátneho dozoru alebo nesplnenie povinnosti podľa odseku 4 uložiť fyzickej osobe poriadkovú pokutu od 50 eur do 750 eur a právnickej osobe od 100 eur do 5 000 eur. Poriadkovú pokutu je možné uložiť aj opakovane. Výnos poriadkovej pokuty je príjmom Environmentálneho fondu.

(18) Ak sa predvolaná osoba nedostaví na opakované predvolanie na podanie vysvetlenia, môže ju orgán ochrany prírody dať predviesť prostredníctvom príslušného útvaru Policajného zboru.

(19) Na doručovanie písomností pri výkone štátneho dozoru sa použijú všeobecné predpisy o správnom konaní.[112])

(20) Na predpojatosť pri výkone štátneho dozoru podľa tohto zákona sa primerane vzťahuje osobitný predpis.[106])

Stráž prírody

§ 71a

Pôsobnosť a členenie stráže prírody

(1) Stráž prírody plní úlohy pri zabezpečovaní kontroly dodržiavania tohto zákona vrátane informačnej a výchovnovzdelávacej činnosti.

(2) Stráž prírody sa člení na profesionálnu stráž prírody a dobrovoľnú stráž prírody. Člen profesionálnej stráže prírody je v pracovnoprávnom vzťahu zamestnanca organizácie ochrany prírody.

§ 72

Spôsobilosť na výkon funkcie člena stráže prírody

(1) Členom stráže prírody môže byť fyzická osoba, ktorá

a) dosiahla vek najmenej 18 rokov,

b) je občanom Slovenskej republiky,

c) je bezúhonná,

d) je úplne spôsobilá na právne úkony,

e) je na výkon tejto funkcie zdravotne, psychicky a fyzicky spôsobilá,

f) je odborne spôsobilá,

g) zložila sľub podľa odseku 8.

(2) Za bezúhonnú sa na účel ustanovenia odseku 1 písm. c) považuje osoba, ktorá nebola právoplatne odsúdená za úmyselný trestný čin alebo za trestný čin ohrozenia životného prostredia spáchaný z nedbanlivosti.[72]) Bezúhonnosť sa preukazuje výpisom z registra trestov. Na účel preukázania bezúhonnosti poskytne osoba údaje potrebné na vyžiadanie výpisu z registra trestov.[72a]) Údaje podľa tretej vety okresný úrad v sídle kraja bezodkladne zašle v elektronickej podobe prostredníctvom elektronickej komunikácie Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky na vydanie výpisu z registra trestov.

(3) Odborná spôsobilosť uchádzača za člena stráže prírody podľa odseku 1 písm. f) sa preukazuje vykonaním skúšky na organizácii ochrany prírody pred komisiou, ktorú tvorí jeden zástupca okresného úradu v sídle kraja, jeden zástupca organizácie ochrany prírody a jeden zástupca územného útvaru Policajného zboru a raz za päť rokov formou preskúšania.

(4) Obsahom skúšky podľa odseku 3 je preukázanie základných znalostí z trestného práva, právnej úpravy priestupkov, právnej úpravy na úseku ochrany prírody a krajiny, použitia donucovacích prostriedkov, ako aj miestopisu a geografie územia, v ktorom má funkciu vykonávať.

(5) Organizácia ochrany prírody môže od povinnosti overenia odbornej spôsobilosti skúškou a zloženia sľubu upustiť, ak ide o člena stráže prírody, u ktorého dochádza iba k zmene obvodu pôsobnosti.

(6) Prípravu na skúšku odbornej spôsobilosti podľa odsekov 3 a 4 zabezpečuje organizácia ochrany prírody.

(7) Členom stráže prírody sa fyzická osoba stáva dňom zápisu do zoznamu členov stráže prírody, ktorý vedie okresný úrad v sídle kraja. Fyzická osoba môže byť zapísaná do zoznamu členov stráže prírody na základe návrhu organizácie ochrany prírody. Do zoznamu členov stráže

prírody okresný úrad v sídle kraja zapíše aj vlastníka súkromného chráneného územia po preukázaní spôsobilosti na výkon funkcie člena stráže prírody podľa odseku 1.

(8) Navrhovaný za člena stráže prírody skladá do rúk prednostu okresného úradu v sídle kraja sľub v tomto znení: „Sľubujem, že ako člen stráže prírody budem svedomito plniť svoje úlohy pri ochrane prírody a krajiny, dbať na dodržiavanie Ústavy Slovenskej republiky, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov.".

(9) Podrobnosti o zápise do zoznamu členov stráže prírody ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

§ 73

Zoznam členov stráže prírody

(1) Okresný úrad v sídle kraja pre svoj územný obvod vedie zoznam členov stráže prírody na účel zabezpečenia starostlivosti o prírodu a krajinu podľa tohto zákona. Ak pôsobnosť člena stráže prírody zasahuje do územného obvodu viacerých okresných úradov v sídle kraja, člena stráže prírody zapíše do zoznamu ten okresný úrad v sídle kraja, v ktorého pôsobnosti bude najväčšia časť obvodu jeho pôsobnosti.

(2) V zozname členov stráže prírody okresný úrad v sídle kraja uvedie meno a priezvisko, trvalý pobyt člena stráže prírody, dátum zloženia sľubu, ako aj názov obvodu pôsobnosti, v ktorom člen stráže prírody svoju funkciu vykonáva.

(3) Člena stráže prírody zapisuje do zoznamu okresný úrad v sídle kraja na návrh organizácie ochrany prírody alebo vlastníka súkromného chráneného územia po zložení skúšky podľa § 72 ods. 3 a 4 a po zložení sľubu podľa § 72 ods. 8.

(4) Po zapísaní člena stráže prírody do zoznamu a po zložení sľubu mu vydá okresný úrad v sídle kraja do 30 dní preukaz člena stráže prírody a odznak člena stráže prírody. Preukaz člena stráže prírody je verejnou listinou.

§ 74

Preukazovanie príslušnosti k stráži prírody

(1) Člen stráže prírody sa preukazuje odznakom člena stráže prírody, ako aj ústnym vyhlásením „stráž prírody" a na požiadanie aj preukazom člena stráže prírody. Člen stráže prírody pri preukazovaní príslušnosti nesmie odznak a preukaz vydať z rúk; na požiadanie ukáže iba na nahliadnutie ich prednú stranu. Pritom nie je povinný oznámiť svoje meno ani priezvisko. Ak situácia nedovoľuje preukázať sa odznakom alebo preukazom, preukáže sa člen stráže prírody iba ústnym vyhlásením „stráž prírody". Po uplynutí prekážky sa preukáže odznakom člena stráže prírody alebo preukazom člena stráže prírody.

(2) Preukaz člena stráže prírody obsahuje najmä fotografiu, meno a priezvisko člena stráže prírody, názov „STRÁŽ PRÍRODY", názov obvodu pôsobnosti člena stráže prírody, evidenčné číslo, ako aj odtlačok úradnej pečiatky okresného úradu v sídle kraja a podpis prednostu okresného úradu v sídle kraja. Platnosť preukazu člena stráže prírody je päť rokov; po uplynutí tejto doby a absolvovaní preskúšania okresný úrad v sídle kraja vydá členovi stráže prírody nový preukaz.

(3) Vzor preukazu člena stráže prírody a vzor odznaku člena stráže prírody ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

Oprávnenia člena stráže prírody

§ 75

(1) Člen stráže prírody je pri plnení úloh podľa tohto zákona oprávnený vo svojom obvode pôsobnosti

a) sledovať a zbierať údaje o stave prírody a krajiny, jej zložiek a prvkov,

b) kontrolovať dodržiavanie tohto zákona, všeobecne záväzných právnych predpisov vydaných na jeho vykonanie a rozhodnutí vydaných na ich základe,

c) vstupovať na pozemky, do stavieb a zariadení, ak sa na to nevyžaduje povolenie podľa osobitných predpisov,[101])

d) vykonávať potrebné zisťovania,

e) požadovať potrebné vyjadrenia, informácie, údaje a vysvetlenia, ktoré sa týkajú uplatňovania tohto zákona,

f) nazerať do príslušných dokladov,

g) vyzvať osobu, aby upustila od protiprávneho konania, ak je dôvodné podozrenie, že osoba pácha trestný čin alebo priestupok, alebo iný správny delikt,

h) obmedziť osobnú slobodu[107]) osoby pristihnutej pri páchaní trestného činu, zisťovať jej totožnosť, a ak nemožno zistiť jej totožnosť, bezodkladne ju odovzdať útvaru Policajného zboru,

i) zisťovať totožnosť osoby podozrivej zo spáchania priestupku alebo iného správneho deliktu podľa tohto zákona, a ak nemožno zistiť jej totožnosť, bezodkladne ju odovzdať útvaru Policajného zboru; na tento účel môže obmedziť jej osobnú slobodu,

j) odňať jedinca chráneného druhu (§ 33), ak je dôvodné podozrenie, že bol získaný v rozpore s týmto zákonom, a vykonať nevyhnutné opatrenia na jeho záchranu,

k) odňať inú vec ako uvedenú v písmene j), ak je dôvodné podozrenie, že bola získaná konaním v rozpore s týmto zákonom alebo použitá na takéto konanie,

l) používať technické prostriedky na zhotovenie fotodokumentácie, videodokumentácie a zvukových záznamov potrebných na zdokumentovanie stavu prírody a krajiny a na zdokumentovanie zistených konaní v rozpore s týmto zákonom, ak ich použitie nezakazuje osobitný predpis,[102])

m) použiť donucovacie prostriedky,

n) požadovať pomoc Policajného zboru alebo obecnej polície, ak nemôže splnenie svojich úloh zabezpečiť vlastnými silami a prostriedkami,

o) zastaviť a kontrolovať dopravný prostriedok, ktorý sa nachádza v chránenom území alebo jeho ochrannom pásme, na účel overenia oprávnenosti jeho vjazdu na toto územie alebo

prehľadať dopravný prostriedok a obsah batožiny v ňom, ak je dôvodné podozrenie, že sa v nich nachádzajú jedince chráneného druhu, zver alebo ryby získané v rozpore s týmto zákonom,

p) požiadať každého o pomoc v prípade bezprostredného ohrozenia života a zdravia alebo majetku; kto bol o túto pomoc požiadaný, nemusí ju poskytnúť, ak by tým vystavil vážnemu ohrozeniu seba alebo blízke osoby[105]) alebo ak tomu bránia iné dôležité okolnosti,

q) ukladať a vyberať za priestupky na úseku ochrany prírody a krajiny pokuty v blokovom konaní v rozsahu a za podmienok ustanovených osobitným predpisom,[108]) ak tento zákon neustanovuje inak,

r) prikázať osobe, ktorá vstúpila na chránené územie v rozpore s týmto zákonom, aby opustila chránené územie,

s) používať rovnošatu člena stráže prírody,

t) nosiť zbraň, ak je držiteľom zbrojného preukazu vydaného podľa osobitného predpisu,[109]) a použiť túto zbraň

1. v prípade nutnej obrany alebo krajnej núdze,[110])

2. pri zneškodňovaní zvierat, ktoré bezprostredne ohrozujú život alebo zdravie osôb alebo chránených živočíchov,

3. pri hrozbe namierenou zbraňou proti osobe, ktorá je ozbrojená alebo kladie odpor pred odovzdaním útvaru Policajného zboru,

4. pri varovnom výstrele do vzduchu na odvrátenie nebezpečenstva hroziaceho jemu alebo inej osobe alebo na odvrátenie vzniku škody, ktorá bezprostredne ohrozuje záujmy chránené týmto zákonom, alebo

5. pri varovnom výstrele pri úteku osoby, ktorú je člen stráže prírody oprávnený odovzdať útvaru Policajného zboru,

u) pred odovzdaním osoby útvaru Policajného zboru podľa písmen h) a i) presvedčiť sa, či osoba nie je ozbrojená, a zbraň jej odobrať.

(2) Každý je povinný uposlúchnuť výzvu, pokyn, príkaz a požiadavku člena stráže prírody, alebo strpieť výkon jeho oprávnení podľa odseku 1.

(3) Prehliadka podľa odseku 1 písm. o) nesmie sledovať iný záujem, ako zistiť výskyt neoprávnene nadobudnutých jedincov chránených druhov, zveri alebo rýb.

(4) Oprávnenia člena stráže prírody sa nevzťahujú na vstup a vykonávanie kontroly v súkromnom chránenom území (§ 31), ak člen stráže prírody nie je vlastníkom pozemkov v ňom.

(5) Ak osoba pri plnení služobných úloh alebo v súvislosti s ním preukáže svoju príslušnosť podľa osobitného predpisu,[110a]) ustanovenia odseku 1 písm. i) a o) sa nepoužijú.

§ 76

(1) Donucovacími prostriedkami sú

a) hmaty, chvaty, údery a kopy sebaobrany,

b) slzotvorné prostriedky,

c) obušok,

d) putá,

e) služobný pes.

(2) Pred použitím donucovacích prostriedkov člen stráže prírody je povinný vyzvať osobu, proti ktorej zakročuje, aby upustila od protiprávneho konania, s výstrahou, že bude použitý niektorý z donucovacích prostriedkov. Od výzvy a výstrahy môže upustiť iba v prípade, keď je sám napadnutý alebo je ohrozený život alebo zdravie inej osoby, alebo vec neznesie odklad, alebo tomu bránia iné okolnosti.

(3) O tom, ktorý z donucovacích prostriedkov použije, rozhoduje člen stráže prírody podľa konkrétnej situácie tak, aby použitý donucovací prostriedok a intenzita jeho použitia neboli zjavne neprimerané nebezpečnosti útoku.

(4) Člen stráže prírody je oprávnený použiť hmaty, chvaty, údery a kopy sebaobrany, slzotvorné prostriedky a obušok s cieľom

a) zabrániť úmyselnému poškodzovaniu záujmov chránených týmto zákonom,

b) zaistiť bezpečnosť inej osoby alebo vlastnej osoby pred útokom, ak sa po výzve od útoku neupustí, útok bezprostredne hrozí, trvá alebo podľa všetkých známok bude pokračovať,

c) obmedziť osobnú slobodu osoby, ktorá kladie aktívny odpor.

(5) Člen stráže prírody je oprávnený použiť putá

a) na spútanie osoby, ktorá kladie aktívny odpor alebo fyzicky napáda člena stráže prírody alebo osobu, ktorá vystúpila na jeho podporu, úmyselne koná v rozpore s týmto zákonom, po márnej výzve, aby od takéhoto konania upustila,

b) na vzájomné pripútanie osôb za podmienok uvedených v písmene a).

(6) Člen stráže prírody je oprávnený použiť služobného psa s cieľom

a) zaistiť bezpečnosť inej osoby alebo vlastnej osoby pred útokom, ak sa po výzve od útoku neupustí, útok bezprostredne hrozí, trvá alebo podľa všetkých známok bude pokračovať,

b) zabrániť úteku osoby, ak má byť takejto osobe obmedzená osobná sloboda.

(7) Člen stráže prírody používa služobného psa s náhubkom. Ak to povaha a intenzita útoku, prípadne prekonanie odporu osoby vyžadujú, použije služobného psa bez náhubku.

(8) Pri zákroku proti osobe vysokého veku, osobe so zjavným telesným postihnutím a proti osobe mladšej ako 15 rokov je člen stráže prírody oprávnený použiť z donucovacích prostriedkov iba hmaty a chvaty. Ostatné donucovacie prostriedky je člen stráže prírody oprávnený použiť len vtedy, keď útok týchto osôb bezprostredne ohrozuje životy a zdravie iných osôb alebo vlastnej osoby alebo hrozí závažná škoda na chránených častiach prírody a krajiny a nebezpečenstvo

nemožno odvrátiť inak. Člen stráže prírody nie je oprávnený použiť donucovacie prostriedky proti zjavne tehotnej žene.

(9) Rozsah vybavenia člena stráže prírody donucovacími prostriedkami určí organizácia ochrany prírody.

(10) Služobným psom na účel odsekov 1 až 9 je pes pracovného plemena, ktorý je vo vlastníctve člena stráže prírody, má platný veterinárny preukaz a absolvoval skúšku z výkonu služobných a pracovných plemien psov.

§ 77

Povinnosti člena stráže prírody

(1) Člen stráže prírody je povinný

a) sledovať dianie v prírode, ľudské zásahy do prírody a krajiny a ich vplyv na ňu,

b) vykonávať kontrolu dodržiavania tohto zákona, všeobecne záväzných právnych predpisov vydaných na jeho vykonanie a rozhodnutí vydaných na ich základe,

c) nosiť pri plnení úloh podľa tohto zákona na viditeľnom mieste odznak člena stráže prírody a na požiadanie sa preukázať preukazom člena stráže prírody,

d) spolupracovať s príslušníkmi Policajného zboru a obecnou políciou,

e) oznamovať organizácii ochrany prírody nedostatky a udalosti zistené pri obhliadke a kontrole územia,

f) predkladať raz za dva mesiace organizácii ochrany prírody správy o plnení funkcie, o zistených priestupkoch na úseku ochrany prírody a krajiny, o výške uložených blokových pokút a o spolupráci s Policajným zborom alebo obecnou políciou,

g) upovedomiť organizáciu ochrany prírody o ohrození záujmov chránených týmto zákonom,

h) vykonávať nevyhnutné opatrenia na odvrátenie ohrozenia záujmov chránených týmto zákonom a jeho následkov a o svojom konaní bez zbytočného odkladu informovať organizáciu ochrany prírody,

i) odovzdať bezodkladne predvedenú osobu príslušnému útvaru Policajného zboru a odovzdať mu odobratú zbraň,

j) oznamovať priestupky a iné správne delikty a prispievať k ich objasňovaniu a oznamovať trestné činy, ako aj podozrivé osoby príslušným orgánom,[111])

k) zabezpečovať dôkazový materiál o konaní v rozpore s týmto zákonom,

l) spisovať o odňatých veciach písomné záznamy a ich odpis odovzdať kontrolovanej osobe,

m) odovzdať bezodkladne odňaté veci orgánu, ktorý rozhoduje o konaní v rozpore s týmto zákonom,

n) umiestniť v prípade použitia motorového vozidla počas výkonu svojej funkcie na pravej polovici predného skla motorového vozidla označenie „STRÁŽ PRÍRODY" vydané organizáciou ochrany prírody,

o) poskytnúť zranenej osobe pomoc, ak to okolnosti dovolia, ak v súvislosti s použitím donucovacích prostriedkov došlo k zraneniu osoby,

p) spísať o okolnostiach použitia donucovacích prostriedkov úradný záznam a oznámiť bez zbytočného odkladu použitie donucovacích prostriedkov organizácii ochrany prírody,

q) zachovávať pri plnení úloh podľa tohto zákona dôstojnosť a vážnosť svoju vlastnú, ako aj osôb, proti ktorým zasahuje,

r) chrániť preukaz člena stráže prírody a odznak člena stráže prírody pred poškodením, stratou, odcudzením alebo zneužitím; ich stratu alebo odcudzenie bez zbytočného odkladu oznámiť okresnému úradu v sídle kraja, ktorý ho zapísal do zoznamu,

s) nahradiť okresnému úradu v sídle kraja vzniknutú škodu v prípade poškodenia, straty alebo odcudzenia preukazu člena stráže prírody a odznaku člena stráže prírody,

t) zúčastňovať sa na odborno-zdokonaľovacom školení organizovanom organizáciou ochrany prírody,

u) oznámiť okresnému úradu v sídle kraja do 15 dní zmenu skutočností zapísaných v preukaze člena stráže prírody,

v) na vyzvanie organizácie ochrany prírody absolvovať raz za päť rokov preskúšanie z odbornej spôsobilosti a preukázať, že spĺňa podmienky spôsobilosti na výkon člena stráže prírody podľa § 72 ods. 1,

w) odovzdať do 30 dní po vyškrtnutí zo zoznamu členov stráže prírody príslušnému okresnému úradu v sídle kraja preukaz člena stráže prírody a odznak člena stráže prírody.

(2) Pri použití zbrane je člen stráže prírody povinný

a) zachovávať nevyhnutnú opatrnosť, najmä aby nebol ohrozený život osôb,

b) čo najviac šetriť život osoby, proti ktorej zákrok smeruje,

c) zistiť priame následky použitia zbrane, len čo tak môže urobiť bez ohrozenia seba alebo inej osoby, ako aj poranenému poskytnúť pomoc alebo zabezpečiť jeho lekárske ošetrenie,

d) o použití zbrane proti osobe bez zbytočného odkladu upovedomiť útvar Policajného zboru a okresný úrad v sídle kraja.

§ 78

Vyškrtnutie člena stráže prírody zo zoznamu

(1) Okresný úrad v sídle kraja, ktorý člena stráže prírody zapísal do zoznamu, vyškrtne člena stráže prírody z tohto zoznamu

a) na základe žiadosti člena stráže prírody,

b) z vlastného podnetu alebo na návrh organizácie ochrany prírody, ak

1. nastanú okolnosti, ktoré bránia tomu, aby člen stráže prírody naďalej plnil svoju funkciu,

2. člen stráže prírody závažným spôsobom prekročí svoje oprávnenia alebo inak poruší svoj sľub,

3. člen stráže prírody napriek písomnému upozorneniu nevykonáva svoju funkciu podľa tohto zákona,

4. člen stráže prírody prestane spĺňať niektorú z podmienok uvedených v § 72 ods. 1,

5. člen stráže prírody zomrie.

(2) Činnosť člena stráže prírody sa končí dňom vyškrtnutia zo zoznamu členov stráže prírody. V prípadoch uvedených v odseku 1 písm. a) a b) bodoch 1 až 4 okresný úrad v sídle kraja písomne upovedomí člena stráže prírody o vyškrtnutí zo zoznamu členov stráže prírody. O vyškrtnutí člena stráže prírody zo zoznamu informuje okresný úrad v sídle kraja aj príslušnú organizáciu ochrany prírody.

§ 79

Osoby, ktoré majú oprávnenia a povinnosti člena stráže prírody

Oprávnenia a povinnosti člena stráže prírody majú aj ministerstvom určení zamestnanci organizácií ochrany prírody a poverení príslušníci Horskej záchrannej služby; táto skutočnosť sa zaznačí do ich služobného preukazu.

§ 80

Rovnošata a označenie zamestnancov ochrany prírody a krajiny

(1) Zamestnanci orgánov ochrany prírody a zamestnanci organizácií ochrany prírody môžu pri výkone pracovnej činnosti nosiť rovnošatu ochrany prírody a odznak so štátnym znakom Slovenskej republiky.

(2) Podrobnosti o rovnošate a označení zamestnancov ochrany prírody a zamestnancov organizácií ochrany prírody a hodnotu rovnošaty a jej súčastí ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

ŠIESTA ČASŤ
KONANIE

§ 81

(1) Na konanie podľa tohto zákona sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní,[112]) ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Všeobecné predpisy o správnom konaní[112]) s výnimkou ustanovení o miestnej príslušnosti sa nevzťahujú na

a) vydanie záväzného stanoviska podľa § 9,

b) vydanie predchádzajúceho súhlasu podľa § 94 ods. 5 a 6,

c) vydanie stanoviska podľa § 14 ods. 8, § 28 ods. 7 a § 65a ods. 2 písm. i) a vydanie a predĺženie platnosti osvedčenia podľa § 28a ods. 1 a 5,

d) určenie činnosti podľa § 29 písm. c) a § 40 ods. 1 a určenie výrubu podľa § 47 ods. 4 písm. g),

e) určenie ďalšieho nakladania s chránenými živočíchmi podľa § 35 ods. 6 a § 103 ods. 3,

f) vydanie potvrdenia o oznámení nálezu chráneného nerastu alebo chránenej skameneliny podľa § 38 ods. 4,

g) vydanie oprávnenia na odber chránených nerastov a chránených skamenelín podľa § 38 ods. 6,

h) určenie lehoty podľa § 44 ods. 13 a na určenie kompetencie podľa § 67 písm. h),

i) určenie záchytného strediska podľa § 45 ods. 10,

j) vydanie súhlasu podľa § 52 ods. 3 a § 62 ods. 4,

k) konanie o zápise odborne spôsobilej osoby do zoznamu podľa § 55 a konanie o jej vyškrtnutí z tohto zoznamu,

l) rozhodovanie v pochybnostiach, či ide o nepôvodný druh [§ 65 ods. 1 písm. i)],

m) konanie podľa § 13 ods. 7 tretej vety a § 14 ods. 7 tretej vety, § 47 ods. 6 druhej vety a ods. 8, § 54 ods. 20 až 22 a § 71 ods. 2 písm. l) a ods. 11,

n) konanie o zápise člena stráže prírody do zoznamu členov stráže prírody podľa § 73 a konanie o jeho vyškrtnutí z tohto zoznamu podľa § 78,

o) konanie o náhrade škody podľa § 97 až 102,

p) vyhlasovanie ochrany osobitne chránených častí prírody a krajiny podľa § 50 okrem rozhodovania podľa § 50 ods. 5 a 7,

q) zmenu a zrušenie ochrany osobitne chránenej časti prírody a krajiny podľa § 53.

§ 82

(1) Zo žiadosti o vydanie rozhodnutia musí byť najmä zrejmé, kto ju podáva, akej činnosti sa týka a čo sa navrhuje. Každá žiadosť a s ňou súvisiace doklady musia byť vyhotovené písomne a v štátnom jazyku.[113])

(2) Žiadosť sa podáva v dostatočnom časovom predstihu, spravidla najmenej 60 dní pred plánovanou činnosťou. Prílohou k žiadosti o vydanie súhlasu podľa § 13 ods. 2 písm. a), b) až e) a k) až m) a o) a o povolenie výnimky podľa § 14 ods. 1 písm. e), § 15 ods. 1 písm. e), g), h) a j) a § 16 ods. 1 písm. b) až d) a h) je aj súhlas vlastníka, správcu, prípadne nájomcu (ak mu takéto oprávnenie vyplýva z nájomnej zmluvy) pozemku, na ktorom sa má požadovaná činnosť vykonávať, ak žiadateľ nie je jeho vlastníkom, správcom alebo nájomcom.

(3) Účastníkom konania o vydanie súhlasu alebo povolenie výnimky je v prípadoch uvedených v odseku 2 len žiadateľ, ak tento zákon neustanovuje inak. Účastníkom konania o vydanie súhlasu na zriadenie zoologickej záhrady je aj obec, v ktorej katastrálnom území je alebo má byť zoologická záhrada umiestnená. Združenie s právnou subjektivitou,[114]) ktorého predmetom činnosti najmenej jeden rok je ochrana prírody a krajiny (§ 2 ods. 1), a ktoré podalo predbežnú žiadosť o účastníctvo podľa odseku 6, je účastníkom konania, ak spôsobom podľa osobitného predpisu[113a]) potvrdilo svoj záujem byť účastníkom v začatom správnom konaní; potvrdenie musí byť doručené príslušnému orgánu ochrany prírody v lehote na to určenej týmto orgánom a zverejnenej spolu s informáciou o začatí tohto konania ako konania, v ktorom môžu byť dotknuté záujmy ochrany prírody a krajiny chránené týmto zákonom, podľa odseku 7.

(4) Účastníci konania sú v priebehu konania povinní bezodkladne oznámiť orgánu ochrany prírody akúkoľvek zmenu týkajúcu sa predmetu konania.

(5) Ak sa dá účastník konania zastúpiť, podpis splnomocniteľa v dohode o plnomocenstve musí byť osvedčený podľa osobitných predpisov.[115])

(6) Združenie podľa odseku 3 môže formou predbežnej žiadosti písomne požiadať orgán ochrany prírody o účasť v bližšie nešpecifikovaných správnych konaniach, ktoré tento orgán v budúcnosti začne alebo v súčasnosti vedie, a v ktorých môžu byť dotknuté záujmy ochrany prírody a krajiny chránené týmto zákonom. Žiadosť musí obsahovať najmä názov združenia, jeho sídlo, identifikačné číslo, meno a priezvisko osoby oprávnenej konať v mene združenia a určenie konania, o ktorého začatí chce byť združenie upovedomené; prílohou k žiadosti musia byť stanovy[115a]) preukazujúce predmet činnosti podľa odseku 3.

(7) Orgán ochrany prírody je povinný zverejniť na svojej internetovej stránke informáciu o začatí každého správneho konania, v ktorom môžu byť dotknuté záujmy ochrany prírody a krajiny chránené týmto zákonom okrem konaní podľa odseku 8, a to najneskôr do troch pracovných dní od začatia konania; súčasťou uvedenej informácie je údaj o lehote, ktorú určil na doručenie potvrdenia záujmu byť účastníkom v začatom správnom konaní podľa odseku 3, ktorá nesmie byť kratšia ako päť pracovných dní od zverejnenia informácie.

(8) Ustanovenia odseku 3 tretej vety, štvrtej vety a odsekov 6 a 7 sa nevzťahujú na konanie podľa § 44 ods. 2, § 61e, konania uvedené v § 81 ods. 2, konanie o priestupkoch a iných správnych deliktoch podľa § 90 až 93 a konanie o zhabaní jedincov chránených druhov podľa § 96.

(9) Orgán ochrany prírody konanie podľa tohto zákona zastaví, ak

a) dôvod na konanie odpadol,

b) účastník konania, na ktorého návrh sa konanie začalo, vzal návrh na začatie konania späť,

c) účastník konania, na ktorého návrh sa konanie začalo, neodstránil v určenej lehote nedostatky podania, hoci bol na to vyzvaný orgánom ochrany prírody,

d) jeden z účastníkov konania zomrel alebo bol vyhlásený za mŕtveho alebo ak zanikol bez právneho nástupcu a ak s tým súhlasia ostatní účastníci konania,

e) jediný účastník konania zomrel alebo bol vyhlásený za mŕtveho alebo ak zanikol bez právneho nástupcu,

f) sa preukáže, že ten, kto podal žiadosť o vydanie rozhodnutia, nie je účastníkom konania a nejde o konanie, ktoré sa môže začať aj z vlastného podnetu,

g) po vykonaní úkonov voči účastníkovi konania zistí, že nie je príslušný na konanie,

h) účastník konania vzal svoje odvolanie (rozklad) alebo návrh na obnovu konania späť,

i) uplynula lehota na prejednanie iného správneho deliktu.

(10) Proti rozhodnutiu o zastavení konania podľa odseku 9 písm. b), d), e), h) a i) nie je prípustné odvolanie (rozklad); v prípadoch podľa odseku 9 písm. b), d) a e) sa rozhodnutie iba vyznačí v spise.

(11) Orgán ochrany prírody v konaní o vydaní súhlasu na vykonanie činnosti a o povolení výnimky zo zákazu činnosti podľa tohto zákona prihliada aj na to, či je vykonanie činnosti v súlade s dokumentáciou ochrany prírody a krajiny a rozhodnutím vydaným podľa osobitného predpisu[64]) a či sa činnosť vykonáva v súlade s využívaním územia stanoveným podľa osobitného predpisu.[115aa])

(12) V rozhodnutí, ktorým sa vydáva súhlas na vykonanie činnosti, alebo ktorým sa povoľuje výnimka zo zákazu činnosti podľa tohto zákona, orgán ochrany prírody tiež určí podmienky vykonávania činnosti vrátane opatrení na zmiernenie alebo odvrátenie nepriaznivých účinkov činnosti, ak sú potrebné na zabezpečenie záujmov ochrany prírody a krajiny, a čas platnosti vydaného súhlasu a povolenej výnimky. Ustanovenie prvej vety sa rovnako uplatní aj na vydanie záväzného stanoviska podľa § 9 ods. 3.

§ 83

Osobitné ustanovenia o vecnej a miestnej príslušnosti

(1) Ak sa na vykonanie činnosti vyžaduje viac súhlasov, povolení alebo rozhodnutí podľa tohto zákona, o veci rozhoduje v jednom konaní vecne príslušný, kompetenčne najvyšší orgán ochrany prírody. Ak sa povoľujú výnimky a vydávajú súhlasy podľa tohto zákona v súvislosti so schvaľovaním alebo povoľovaním plánu alebo projektu podľa § 28 ods. 11 alebo v súvislosti s potrebou vykonať kompenzačné opatrenia podľa § 28 ods. 14, rozhoduje vždy ministerstvo.

(2) Ak žiadosť o vydanie súhlasu, povolenia alebo rozhodnutia je doručená orgánu ochrany prírody, ktorý nie je príslušný na rozhodnutie podľa odseku 1, je tento povinný žiadosť bez meškania, najneskôr do troch pracovných dní, postúpiť príslušnému orgánu ochrany prírody a upovedomiť o tom žiadateľa. Ak je nebezpečenstvo z omeškania, orgán ochrany prírody urobí nevyhnuté úkony, najmä na odvrátenie hroziacej škody.

(3) Ak sa územie, ktoré má byť vyhlásené za chránené územie, ochranné pásmo jaskyne alebo ochranné pásmo prírodného vodopádu, nachádza na území viacerých krajov, príslušný na jeho vyhlásenie je ten okresný úrad v sídle kraja, v ktorého územnom obvode je najväčšia časť tohto územia. Ak sa územie, ktoré má byť vyhlásené za chránené podľa § 17 ods. 1 písm. d) až g), nachádza na území vojenského obvodu, príslušná na jeho vyhlásenie je vláda, ktorá v nariadení ustanoví aj stupeň ochrany chráneného územia, vymedzenie jeho hraníc a podrobnosti o územnej ochrane.

§ 84

Doručovanie

(1) Orgán ochrany prírody doručuje písomnosti spravidla poštou. Orgán ochrany prírody však môže podľa okolností doručiť písomnosti aj prostredníctvom svojho zamestnanca.

(2) Ak niet osôb oprávnených za štátny orgán alebo právnickú osobu prijímať písomnosti, písomnosť, ktorá nie je štátnemu orgánu alebo právnickej osobe určená do vlastných rúk, sa doručuje ktorémukoľvek ich zamestnancovi, ktorý písomnosť prijme.

(3) Písomnosti určené advokátovi môžu prijímať aj advokátski koncipienti alebo iní zamestnanci, ktorí sú u advokáta pracovne činní a sú advokátom poverení na prijímanie zásielok; platí to aj o prijímaní písomností určených komerčnému právnikovi, notárovi alebo exekútorovi.

(4) Účastníci konania alebo ich zástupcovia sú povinní bezodkladne oznámiť orgánu ochrany prírody zmenu bydliska, sídla alebo miesta podnikania, zmenu osoby určenej na prijímanie písomností alebo akúkoľvek obdobnú skutočnosť nevyhnutnú na riadne doručovanie písomností.

(5) Ak by doručovanie písomností účastníkovi konania bolo spojené s ťažkosťami alebo s prieťahmi alebo ak ide o účastníka konania so sídlom v cudzine, môže mu orgán ochrany prírody uložiť, aby si zvolil na prijímanie písomností zástupcu, ktorému ich možno bez ťažkosti a prieťahov doručovať. Ak si ho účastník konania nezvolí, budú sa preňho písomnosti ukladať na orgáne ochrany prírody s účinkami doručenia; o tom je orgán ochrany prírody povinný účastníka konania poučiť.

(6) Ak sa písomnosť doručuje viac ako dvadsiatim účastníkom, doručovanie možno vykonať verejnou vyhláškou.

§ 85

Lehota na rozhodnutie

(1) Orgán ochrany prírody vydá rozhodnutie do 30 dní, v zložitých prípadoch do 60 dní odo dňa začatia konania; v prípade rozhodnutia podľa § 44 ods. 2 do 90 dní odo dňa začatia konania. Vedúci orgánu ochrany prírody môže túto lehotu v zložitých prípadoch pred jej uplynutím primerane predĺžiť, najviac však o štyri mesiace. Ak dôvodom na predĺženie lehoty je potreba vyčkania na priebeh vegetačnej sezóny alebo rozmnožovacieho cyklu, najviac na jeden rok. Ak orgán ochrany prírody nemôže rozhodnúť do 60 dní a v prípade rozhodnutia podľa § 44 ods. 2 do 90 dní, je povinný o tom účastníka konania s uvedením dôvodov písomne upovedomiť.

(2) Ak sa konanie preruší, lehoty podľa odseku 1 neplynú.

(3) Ak ide o konanie, ktorého predmetom je zabezpečenie povinností podľa osobitného zákona,[115b]) orgán ochrany prírody vydá rozhodnutie do termínu plánovanej činnosti, ak bola žiadosť podaná podľa § 82 ods. 1 najmenej 30 dní pred plánovanou činnosťou.

(4) Odvolanie proti rozhodnutiu podľa odseku 3 nemá odkladný účinok.

(5) Ak ide o konania podľa § 81 ods. 2, orgán ochrany prírody je povinný konanie viesť bez zbytočných prieťahov tak, aby vydal záväzné stanovisko alebo potvrdenie, či vo veci rozhodol najneskôr do 30 dní odo dňa doručenia žiadosti.

§ 86

Podklady na rozhodnutie

(1) Orgán ochrany prírody rozhoduje na základe zisteného skutkového stavu a z vykonaných dôkazov.

(2) Fyzické osoby a právnické osoby sú povinné na základe žiadosti orgánu ochrany prírody podať vysvetlenie o skutočnostiach, ktoré majú význam pre konanie a rozhodnutie podľa tohto zákona. Takto získané informácie sa môžu použiť iba na účely konania podľa tohto zákona. Ustanovenie § 71 ods. 6 a 17 vo vzťahu k predvolaniu platí rovnako.

Odvolanie (rozklad)

§ 87

(1) Na konanie o odvolaní (rozklade) sa primerane použijú ustanovenia § 82 ods. 4, 5, 9 a 10, § 84 až 86.

(2) Odkladný účinok odvolania (rozkladu) je vylúčený v prípade rozhodovania podľa § 8, § 71 ods. 2 písm. l) a ods. 13 a o zhabaní jedincov chránených druhov podľa § 96.

§ 88

(1) Vzdať sa odvolania (rozkladu) proti rozhodnutiu možno na orgáne, ktorý vydal rozhodnutie na prvom stupni, a to až po oznámení rozhodnutia.

(2) Ak o odvolaní (rozklade) nebolo rozhodnuté, možno ho vziať späť. Ak účastník konania vzal odvolanie (rozklad) späť, nemôže ho podať znova.

(3) Ak sa účastník konania vzdá odvolania (rozkladu) alebo vezme svoje odvolanie (rozklad) späť, rozhodnutie nadobudne právoplatnosť dňom doručenia vzdania sa alebo späťvzatia odvolania (rozkladu) orgánu, ktorý vydal rozhodnutie na prvom stupni.

§ 89

Zmena, zrušenie, predĺženie platnosti a strata platnosti rozhodnutia

(1) Orgán ochrany prírody môže ním vydané rozhodnutie z vlastného podnetu alebo na návrh účastníka konania

a) zmeniť, ak

1. dôjde k zmene skutočností rozhodujúcich na vydanie rozhodnutia,

2. to vyžadujú záujmy prírody a krajiny chránené týmto zákonom alebo

3. sa nedodržia podmienky určené v rozhodnutí orgánu ochrany prírody,

b) zrušiť, ak

1. oprávnený bez závažného dôvodu nevyužije rozhodnutie po čas dlhší ako jeden rok,

2. ten, komu bolo rozhodnutie vydané, závažným spôsobom či opakovane porušuje ustanovenia tohto zákona alebo všeobecne záväzných právnych predpisov vydaných na jeho vykonanie,

3. pri činnosti vykonávanej na základe rozhodnutia dochádza k porušovaniu ustanovení tohto zákona alebo všeobecne záväzných právnych predpisov vydaných na jeho vykonanie alebo k podstatnému poškodzovaniu iných oprávnených záujmov v ochrane prírody a krajiny alebo

4. zistí, že rozhodnutie bolo vydané na základe nepravdivých údajov alebo podkladov o splnení podmienok na jeho vydanie.

(2) Orgán ochrany prírody môže platnosť ním vydaného rozhodnutia z vlastného podnetu alebo na návrh účastníka konania predĺžiť, a to aj opakovane, ak

a) nedošlo k zmene skutočností rozhodujúcich na vydanie rozhodnutia od vydania rozhodnutia alebo posledného predĺženia platnosti rozhodnutia,

b) účastník konania požiadal o predĺženie najneskôr 60 dní pred ukončením jeho platnosti,

c) nie sú splnené podmienky na zmenu alebo zrušenie rozhodnutia podľa odseku 1 a

d) to nie je v rozpore so záujmami prírody a krajiny chránenými týmto zákonom.

(3) Rozhodnutie vydané podľa tohto zákona stráca platnosť

a) dňom, keď sa orgán ochrany prírody dozvedel od účastníka konania o skončení vykonávania povolenej činnosti,

b) uplynutím času, na ktorý bolo vydané, alebo

c) smrťou účastníka konania, jeho vyhlásením za mŕtveho, pozbavením spôsobilosti na právne úkony alebo zánikom právnickej osoby bez právneho nástupcu, ktorej bol súhlas alebo výnimka vydané.

(4) Ustanovenie odsekov 1 až 3 sa nevzťahuje na rozhodnutie o priestupku a inom správnom delikte podľa § 90 až 93 a konanie o zhabaní jedincov chránených druhov podľa § 96.

SIEDMA ČASŤ

ZODPOVEDNOSŤ ZA PORUŠENIE POVINNOSTÍ NA ÚSEKU OCHRANY PRÍRODY A KRAJINY

Iné správne delikty a sankcie

§ 90

(1) Orgán ochrany prírody môže uložiť pokutu do 9 958,17 eura a prepadnutie veci podnikateľovi alebo právnickej osobe, ktorá sa dopustí protiprávneho konania tým, že

a) vykonáva činnosť uvedenú v § 6 ods. 2 a 5, § 7 ods. 3, § 13 až 16, § 24 ods. 5, 7, 10 a 12, § 28 ods. 4 alebo § 38 ods. 2 bez súhlasu príslušného orgánu ochrany prírody,

b) vykonáva činnosť zakázanú podľa § 13 ods. 1, § 14 ods. 1, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 24 ods. 4, 6, 9, 11 a 20 alebo § 49 ods. 7,

c) nedodržuje obmedzenie alebo zákaz vyhlásený podľa § 4 ods. 2,

d) porušuje podmienky vykonávania činnosti určené príslušným orgánom ochrany prírody v rozhodnutí o súhlase alebo vo výnimke podľa § 82 ods. 12 alebo podmienky určené podľa § 50 ods. 7,

e) porušuje návštevný poriadok národného parku alebo jaskyne (§ 20 a 24),

f) neoznámi výrub dreviny (§ 47 ods. 7) alebo nález chráneného nerastu alebo chránenej skameneliny (§ 38 ods. 3),

g) nesplní povinnosť uloženú orgánom ochrany prírody podľa § 4 ods. 5 a 7 alebo § 47 ods. 2,

h) nesplní oznamovaciu povinnosť podľa § 50 ods. 5 alebo § 104 ods. 10,

i) nevedie evidenciu o chránenom druhu (§ 41 ods. 1),

j) neoznámi začatie alebo ukončenie prieskumu a výskumu osobitne chránenej časti prírody a krajiny, alebo nepodá správu o jeho výsledku v určenej lehote (§ 56 ods. 3),

k) neumožní osobám oprávneným podľa § 59, 71, 73 a 79 vstup na pozemky alebo do iných nehnuteľností, ktoré vlastní alebo užíva,

l) nesplní povinnosť podľa § 4 ods. 6, § 7 ods. 2, § 35 ods. 7, § 41 ods. 12 a 14, § 47 ods. 2 a 7, § 57 ods. 3, § 71 ods. 7 až 9 alebo § 104 ods. 1, 5 až 9, 13 a 14,

m) uvedie nesprávne údaje v žiadosti o vydanie rozhodnutia podľa tohto zákona,

n) použije falzifikované alebo neplatné rozhodnutie ako podklad na vydanie iného rozhodnutia alebo na akýkoľvek iný úradný účel v súvislosti s týmto zákonom,

o) použije rozhodnutie, ktoré bolo zmenené, bez súhlasu vydávajúceho orgánu ochrany prírody ako podklad na vydanie iného rozhodnutia alebo na akýkoľvek iný úradný účel v súvislosti s týmto zákonom,

p) sfalšuje alebo zmení rozhodnutie alebo si nechá vykonať neoprávnené zmeny v rozhodnutí vydanom podľa tohto zákona,

q) neoznámi nález chráneného druhu živočícha (§ 35 ods. 6).

(2) Pokutu do 23 235,74 eura a prepadnutie veci môže orgán ochrany prírody uložiť podnikateľovi alebo právnickej osobe, ktorá sa dopustí protiprávneho konania tým, že

a) odchytáva a usmrcuje živočíchy (§ 4 ods. 3),

b) poškodzuje chránené nerasty a chránené skameneliny (§ 38 ods. 1) alebo dreviny (§ 47 ods. 1 a § 49 ods. 2),

c) nedodržuje obmedzenie vyhlásené v národnom parku alebo jeho časti podľa § 19 ods. 5,

d) nedodržuje obmedzenie alebo zákaz vyhlásený orgánom ochrany prírody podľa § 22 ods. 5 alebo § 56 ods. 6,

e) vykonáva odber chráneného nerastu alebo chránenej skameneliny bez osobitného oprávnenia alebo nezabezpečí ich šetrný odber (§ 38 ods. 6 a 7),

f) nesplní povinnosti uložené orgánom ochrany prírody v súhlase na výrub dreviny (§ 48 ods. 1 a § 49 ods. 3),

g) zničí zariadenie určené na ochranu osobitne chránenej časti prírody a krajiny alebo označenie osobitne chránenej časti prírody a krajiny (§ 52),

h) nevyžiada si predchádzajúci súhlas ministerstva podľa § 28 ods. 14,

i) použije zakázané metódy a prostriedky odchytu alebo usmrcovania živočíchov (§ 36), ktoré nie sú poľovnou zverou,

j) nedodržuje obmedzenia využívania vybraných druhov rastlín a vybraných druhov živočíchov podľa § 37.

(3) Pokutu do 33 193,91 eura a prepadnutie veci môže orgán ochrany prírody uložiť podnikateľovi alebo právnickej osobe, ktorá sa dopustí protiprávneho konania tým, že

a) vykonáva činnosť zakázanú podľa § 26 ods. 5, § 34 ods. 1 alebo § 35 ods. 1 a 2,

b) ničí chránené nerasty a chránené skameneliny (§ 38 ods. 1) alebo dreviny (§ 47 ods. 1 a § 49 ods. 2),

c) nedodržuje obmedzenie alebo zákaz vyslovený orgánom ochrany prírody podľa § 8 ods. 1 a 3,

d) nesplní povinnosť uloženú orgánom ochrany prírody podľa § 8 ods. 2 alebo povinnosť uloženú v § 24 ods. 13, § 42 ods. 9 a 12, § 43 alebo § 75 ods. 2,

e) nevykoná opatrenia podľa § 6 ods. 3 a § 28 ods. 14 a 15 alebo ich vykoná v rozpore so súhlasom orgánu ochrany prírody,

f) vyviezol chránené nerasty alebo chránené skameneliny bez súhlasu orgánu ochrany prírody podľa § 39 alebo sa ich pokúsil vyviezť,

g) nepreukáže pôvod chránených rastlín alebo chránených živočíchov podľa § 42,

h) nesprávne použije, sníme alebo sfalšuje nezameniteľné označenie chráneného živočícha okrem veterinárneho zákroku nevyhnutného pri ohrození zdravia alebo života živého exemplára (§ 43),

i) prevádzkuje zoologickú záhradu alebo vystavuje na verejnosti živočíchy viac ako sedem dní v roku bez súhlasu orgánu ochrany prírody (§ 44 ods. 2),

j) používa názov „zoologická záhrada", „zoo", „zoopark", „zoosafari", „delfinárium", „botanická záhrada", „arborétum", „chovná stanica", „rehabilitačná stanica" alebo „záchytné stredisko" v rozpore s týmto zákonom (§ 44 ods. 3 a § 45 ods. 11),

k) neplní povinnosti po uzavretí zoologickej záhrady podľa § 44 ods. 15,

l) vyrúbe, objedná výrub alebo dá pokyn na výrub dreviny alebo chráneného stromu (§ 49 ods. 3) bez splnenia podmienok podľa 47 ods. 11, alebo ošetrí chránený strom (§ 49 ods. 3) bez súhlasu orgánu ochrany prírody, alebo sa na požiadanie nepreukáže právoplatným súhlasom na výrub (§ 47 ods. 11) alebo nepreukáže pôvod prepravovaného dreva (§ 47 ods. 12),

m) koná v rozpore s § 13 ods. 6 a 7, § 14 ods. 6 až 8 alebo § 47 ods. 9 alebo s určením výrubu podľa § 47 ods. 4 písm. g),

n) neobnoví produkčné ovocné dreviny v lehote stanovenej podľa § 47 ods. 4 písm. b) alebo určenej podľa § 47 ods. 6 druhej vety,

o) nevykoná opatrenie na odstránenie zistených nedostatkov (§ 71 ods. 13),

p) nevydá zaistenú vec (§ 93 ods. 5),

q) neumožní odňatie veci (§ 93 ods. 6),

r) koná v rozpore s nariadením orgánu ochrany prírody (§ 93 ods. 8),

s) iného navedie alebo nariadi mu vykonať činnosť v rozpore s týmto zákonom alebo všeobecne záväznými právnymi predpismi vydanými na jeho vykonanie.

(4) Ak sa dopustí osoba iného správneho deliktu podľa odsekov 1 až 3 do dvoch rokov po tom, čo jej bola za iný správny delikt podľa tohto zákona uložená sankcia, môže jej byť uložená pokuta do dvojnásobku hornej hranice pokuty.

§ 91

(1) Pri určení výšky pokuty za iný správny delikt podľa tohto zákona sa prihliadne najmä na závažnosť a rozsah protiprávneho konania, okolnosti, ktoré viedli k protiprávnemu konaniu a opakovanie protiprávneho konania.

(2) Prepadnutie veci možno uložiť vtedy, ak vec je vo vlastníctve porušovateľa a vec bola

a) na spáchanie iného správneho deliktu použitá alebo určená alebo

b) získaná iným správnym deliktom alebo bola nadobudnutá za vec získanú iným správnym deliktom.

(3) Prepadnutie veci možno uložiť samostatne alebo spolu s pokutou. Prepadnutie veci nie je možné uložiť, ak hodnota veci je v nápadnom nepomere k povahe iného správneho deliktu.

(4) Vlastníkom prepadnutej veci sa stáva štát.

(5) Ak nebola za iný správny delikt uložená sankcia prepadnutia veci, orgán ochrany prírody môže rozhodnúť o zhabaní veci, ak nepatrí porušovateľovi alebo ak porušovateľ je neznámy a ak to vyžaduje bezpečnosť osôb alebo majetku alebo iný verejný záujem.

(6) O zhabaní veci nemožno rozhodnúť, ak od spáchania iného správneho deliktu uplynuli tri roky. Ustanovenie odseku 4 platí rovnako.

(7) Orgán ochrany prírody môže v rozhodnutí o inom správnom delikte podľa tohto zákona povinnému uložiť, aby v určenej lehote vykonal opatrenia na nápravu následkov protiprávneho konania, za ktoré bola pokuta uložená. Ak povinný v určenej lehote tieto opatrenia nevykoná, možno mu uložiť ďalšiu pokutu až do výšky dvojnásobku uloženej pokuty, a to aj opakovane.

(8) Sankciu možno uložiť do dvoch rokov odo dňa, keď sa o porušení povinnosti dozvedel príslušný orgán ochrany prírody, najneskôr do piatich rokov odo dňa, keď došlo k porušeniu

povinnosti. Ďalšiu pokutu podľa odseku 7 možno uložiť do jedného roka odo dňa, keď sa mala povinnosť uložená v rozhodnutí podľa odseku 7 splniť.

(9) Účastníkovi konania, ktorý sa bez závažných dôvodov nedostaví na pojednávanie alebo inak sťažuje postup konania, môže orgán ochrany prírody uložiť poriadkovú pokutu do 331,93 eura. Ak sa účastník konania bez závažných dôvodov opakovane nedostaví na pojednávanie alebo opakovane inak sťažuje postup konania, môže mu orgán ochrany prírody uložiť poriadkovú pokutu do 3 319,39 eura.

(10) Pokuta je splatná do 30 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, ktorým bola uložená, ak orgán, ktorý pokutu uložil, neurčí dlhšiu lehotu jej splatnosti.

(11) Výnosy z pokút uložených za iné správne delikty podľa tohto zákona sú príjmom Environmentálneho fondu.

(12) Osoba, voči ktorej orgán ochrany prírody rozhodnutím vyslovil výrok o porušení tohto zákona, je povinná uhradiť štátu trovy konania spojené s prerokovaním iného správneho deliktu paušálnou sumou vo výške 33,19 eura. Trovy konania sú splatné v lehote splatnosti uloženej pokuty; ak sa ukladá iná sankcia, tak v lehote 30 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, ktorým bola uložená iná sankcia.

(13) Uhradené trovy konania podľa odseku 12 sú príjmom Environmentálneho fondu.

(14) Za viac iných správnych deliktov podľa tohto zákona tej istej právnickej osoby alebo fyzickej osoby oprávnenej na podnikanie prejednávaných v jednom konaní sa uloží sankcia podľa ustanovenia vzťahujúceho sa na iný správny delikt najprísnejšie postihnuteľný.

§ 92

Priestupky

(1) Priestupku sa dopustí ten, kto

a) pohybuje sa v sprístupnenej jaskyni bez sprievodcu (§ 24 ods. 17),

b) pohybuje sa v sprístupnenej jaskyni mimo označených trás (§ 24 ods. 17),

c) vykonáva činnosť uvedenú v § 6 ods. 2 a 5, § 7 ods. 3, § 13 až 16, § 24 ods. 5, 7, 10 a 12, § 28 ods. 4 alebo § 38 ods. 2 bez súhlasu príslušného orgánu ochrany prírody,

d) vykonáva činnosť zakázanú podľa § 13 ods. 1, § 14 ods. 1, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 24 ods. 4, 6, 9, 11 a 20 alebo § 49 ods. 7,

e) nedodržuje obmedzenie alebo zákaz vyhlásený podľa § 4 ods. 2,

f) porušuje podmienky vykonávania činnosti určené príslušným orgánom ochrany prírody v rozhodnutí o súhlase alebo vo výnimke podľa § 82 ods. 12 alebo podmienky určené podľa § 50 ods. 7,

g) porušuje návštevný poriadok národného parku alebo jaskyne (§ 20 a 24),

h) neoznámi výrub dreviny (§ 47 ods. 7) alebo nález chráneného nerastu alebo chránenej skameneliny (§ 38 ods. 3),

i) nesplní povinnosť uloženú orgánom ochrany prírody podľa § 4 ods. 5 a 7 alebo § 47 ods. 2,

j) nesplní oznamovaciu povinnosť podľa § 50 ods. 5 alebo § 104 ods. 10,

k) nevedie evidenciu o chránenom druhu (§ 41 ods. 1),

l) neoznámi začatie alebo ukončenie prieskumu a výskumu osobitne chránenej časti prírody a krajiny, alebo nepodá správu o jeho výsledku v určenej lehote (§ 56 ods. 3),

m) neumožní osobám oprávneným podľa § 59, 71, 73 a 79 vstup na pozemky alebo do iných nehnuteľností, ktoré vlastní alebo užíva,

n) nesplní povinnosť podľa § 4 ods. 6, § 7 ods. 2, § 35 ods. 7, § 41 ods. 12 a 14, § 47 ods. 2 a 7, § 57 ods. 3, § 71 ods. 7 až 9 alebo § 104 ods. 1, 5 až 9, 13 a 14,

o) uvedie nesprávne údaje v žiadosti o vydanie rozhodnutia podľa tohto zákona,

p) použije falzifikované alebo neplatné rozhodnutie ako podklad na vydanie iného rozhodnutia alebo na akýkoľvek iný úradný účel v súvislosti s týmto zákonom,

q) použije rozhodnutie, ktoré bolo zmenené bez súhlasu vydávajúceho orgánu ochrany prírody ako podklad na vydanie iného rozhodnutia alebo na akýkoľvek iný úradný účel v súvislosti s týmto zákonom,

r) sfalšuje alebo zmení rozhodnutie alebo si nechá vykonať neoprávnené zmeny v rozhodnutí vydanom podľa tohto zákona,

s) neoznámi nález chráneného druhu živočícha (§ 35 ods. 6),

t) neodovzdá preukaz alebo odznak člena stráže prírody v ustanovenej lehote [§ 77 písm. w) a § 104 ods. 16],

u) odchytáva a usmrcuje živočíchy (§ 4 ods. 3),

v) poškodzuje chránené nerasty a chránené skameneliny (§ 38 ods. 1) alebo dreviny (§ 47 ods. 1 a § 49 ods. 2),

w) nedodržuje obmedzenie vyhlásené v národnom parku alebo jeho časti podľa § 19 ods. 5,

x) nedodržuje obmedzenie alebo zákaz vyhlásený orgánom ochrany prírody podľa § 22 ods. 5 alebo § 56 ods. 6,

y) vykonáva odber chráneného nerastu alebo chránenej skameneliny bez osobitného oprávnenia alebo nezabezpečí ich šetrný odber (§ 38 ods. 6 a 7),

z) nesplní povinnosti uložené orgánom ochrany prírody v súhlase na výrub dreviny (§ 48 ods. 1 a § 49 ods. 3),

za) zničí zariadenie určené na ochranu osobitne chránenej časti prírody a krajiny alebo označenie osobitne chránenej časti prírody a krajiny (§ 52),

zb) nevyžiada si predchádzajúci súhlas ministerstva podľa § 28 ods. 14,

zc) použije zakázané metódy a prostriedky odchytu alebo usmrcovania živočíchov (§ 36), ktoré nie sú poľovnou zverou alebo nedodržiava obmedzenia využívania vybraných druhov rastlín a vybraných druhov živočíchov podľa § 37,

zd) vykonáva činnosť zakázanú podľa § 26 ods. 5, § 34 ods. 1 alebo § 35 ods. 1 a 2,

ze) ničí chránené nerasty a chránené skameneliny (§ 38 ods. 1) alebo dreviny (§ 47 ods. 1 a § 49 ods. 2),

zf) nedodržuje obmedzenie alebo zákaz vyslovený orgánom ochrany prírody podľa § 8 ods. 1 a 3,

zg) nesplní povinnosť uloženú orgánom ochrany prírody podľa § 8 ods. 2 alebo povinnosť uloženú v § 24 ods. 13, § 42 ods. 9 a 12, § 43 alebo § 75 ods. 2,

zh) nevykoná opatrenia podľa § 6 ods. 3 a § 28 ods. 14 a 15 alebo ich vykoná v rozpore so súhlasom orgánu ochrany prírody,

zi) vyviezol chránené nerasty alebo chránené skameneliny bez súhlasu orgánu ochrany prírody podľa § 39 alebo sa ich pokúsil vyviezť,

zj) nepreukáže pôvod chránených rastlín alebo chránených živočíchov podľa § 42,

zk) nesprávne použije, sníme alebo sfalšuje nezameniteľné označenie chráneného živočícha okrem veterinárneho zákroku nevyhnutného pri ohrození zdravia alebo života živého exemplára (§ 43),

zl) prevádzkuje zoologickú záhradu alebo vystavuje na verejnosti živočíchy viac ako sedem dní v roku bez súhlasu orgánu ochrany prírody (§ 44 ods. 2),

zm) používa názov „zoologická záhrada", „zoo", „zoopark", „zoosafari", „delfinárium", „botanická záhrada", „arborétum", „chovná stanica", „rehabilitačná stanica" alebo „záchytné stredisko" v rozpore s týmto zákonom (§ 44 ods. 3 a § 45 ods. 11),

zn) neplní povinnosti po uzavretí zoologickej záhrady podľa § 44 ods. 15,

zo) vyrúbe, objedná výrub alebo dá pokyn na výrub dreviny alebo chráneného stromu (§ 49 ods. 3) bez splnenia podmienok podľa 47 ods. 11, alebo ošetrí chránený strom (§ 49 ods. 3) bez súhlasu orgánu ochrany prírody, alebo sa na požiadanie nepreukáže právoplatným súhlasom na výrub (§ 47 ods. 11) alebo nepreukáže pôvod prepravovaného dreva (§ 47 ods. 12),

zp) koná v rozpore s § 13 ods. 6 a 7, § 14 ods. 6 až 8 alebo § 47 ods. 9 alebo s určením výrubu podľa § 47 ods. 4 písm. g),

zq) neobnoví produkčné ovocné dreviny v lehote stanovenej podľa § 47 ods. 4 písm. b) alebo určenej podľa § 47 ods. 6 druhej vety,

zr) nevykoná opatrenie na odstránenie zistených nedostatkov (§ 71 ods. 13),

zs) nevydá zaistenú vec (§ 93 ods. 5),

zt) neumožní odňatie veci (§ 93 ods. 6),

zu) koná v rozpore s nariadením orgánu ochrany prírody (§ 93 ods. 8),

zv) iného navedie alebo nariadi mu vykonať činnosť v rozpore s týmto zákonom alebo všeobecne záväznými právnymi predpismi vydanými na jeho vykonanie.

(2) Za priestupok podľa

a) odseku 1 písm. a), b) a t) možno uložiť pokarhanie alebo pokutu do 331,93 eura,

b) odseku 1 písm. c) až s) možno uložiť pokarhanie, pokutu do 3 319,39 eura a prepadnutie veci,

c) odseku 1 písm. u) až zc) možno uložiť pokutu do 6 638,78 eura a prepadnutie veci,

d) odseku 1 písm. zd) až zv) možno uložiť pokutu do 9 958,17 eura a prepadnutie veci.

(3) Prepadnutie veci možno uložiť samostatne alebo spolu s pokutou.

(4) Ak sa dopustí osoba priestupku podľa odseku 1 do dvoch rokov po tom, čo jej bola za priestupok podľa tohto zákona uložená sankcia, môže jej byť uložená pokuta do dvojnásobku hornej hranice pokuty.

(5) V blokovom konaní za priestupky podľa tohto zákona možno uložiť pokutu do 300 eur.

(6) Orgán ochrany prírody môže v rozhodnutí o priestupku povinnému uložiť, aby v určenej lehote vykonal opatrenia na nápravu následkov protiprávneho konania, za ktoré bola pokuta uložená. Ak povinný v určenej lehote tieto opatrenia nevykoná, možno mu uložiť ďalšiu pokutu až do výšky dvojnásobku uloženej pokuty. Ďalšiu pokutu možno uložiť do jedného roka odo dňa, keď sa mala povinnosť uložená v rozhodnutí o priestupku splniť.

(7) Účastníkovi konania, ktorý sa bez závažných dôvodov nedostaví na pojednávanie alebo inak sťažuje postup konania, môže orgán ochrany prírody uložiť poriadkovú pokutu do 66,38 eura. Ak sa účastník konania bez závažných dôvodov opakovane nedostaví na pojednávanie alebo opakovane inak sťažuje postup konania, môže mu orgán ochrany prírody uložiť poriadkovú pokutu do 331,93 eura.

(8) Pokuta uložená za priestupok je splatná do 30 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, ktorým bola uložená, ak orgán, ktorý pokutu uložil, neurčí dlhšiu lehotu jej splatnosti.

(9) Výnosy pokút uložených za priestupky a uhradené trovy konania za priestupky podľa tohto zákona sú príjmom Environmentálneho fondu.

(10) Na priestupky a ich prejednávanie sa vzťahujú všeobecné predpisy o prejednávaní priestupkov,[108]) ak tento zákon neustanovuje inak.

§ 93

Zaistenie veci

(1) Orgán ochrany prírody môže na prerokovanie priestupku alebo iného správneho deliktu zaistiť vec, o ktorej možno dôvodne predpokladať, že sa na spáchanie

a) priestupku použila alebo sa priestupkom získala, alebo bola nadobudnutá za vec priestupkom získanú,

b) iného správneho deliktu použila alebo sa iným správnym deliktom získala, alebo bola nadobudnutá za vec iným správnym deliktom získanú.

(2) Orgán ochrany prírody môže vec zaistiť podľa odseku 1 bez ohľadu na práva tretích osôb.

(3) Orgán ochrany prírody vydá rozhodnutie o zaistení veci a doručí ho do vlastných rúk osobe, ktorej bola vec zaistená. Ak to vyžaduje naliehavá situácia, môže rozhodnutie o zaistení veci oznámiť ústne; deň ústneho oznámenia rozhodnutia je dňom oznámenia rozhodnutia. Písomné rozhodnutie musí orgán ochrany prírody vydať do piatich dní odo dňa ústneho oznámenia rozhodnutia. Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 kalendárnych dní odo dňa jeho doručenia; odvolanie nemá odkladný účinok.

(4) V rozhodnutí o zaistení veci sa uvedú dôvody, v ktorých dôsledku sa vec zaisťuje, a poučenie o právach a povinnostiach osoby, ktorej sa rozhodnutie týka.

(5) Osoba, ktorej bolo doručené alebo ústne oznámené rozhodnutie o zaistení veci podľa odseku 3, je povinná túto vec vydať orgánu ochrany prírody.

(6) Ak nie je orgánu ochrany prírody zaistená vec vydaná, možno ju osobe, ktorá ju má v držbe, odňať.

(7) O vydaní alebo odňatí zaistenej veci sa vyhotoví úradný záznam, v ktorom je uvedený najmä opis veci. Osobe, ktorá vec vydala alebo ktorej bola vec odňatá, vystaví orgán ochrany prírody o tejto skutočnosti potvrdenie.

(8) Ak orgán ochrany prírody vec, ktorú možno podľa odseku 1 zaistiť, osobe ponechá, súčasne nariadi, aby táto osoba vec nepoužívala, nepredávala alebo s ňou iným spôsobom nenakladala. Odsek 7 platí primerane.

(9) Ak zaistená vec už nie je potrebná na ďalšie konanie podľa tohto zákona alebo ak sa neuplatní postup podľa § 96, orgán ochrany prírody, ktorý vec zaistil, vec osobe, ktorá vec vydala alebo ktorej bola odňatá, bezodkladne vráti. Vrátenie veci potvrdí osoba svojím podpisom.

(10) Zaistiť možno aj jedinca chráneného druhu na zistenie skutkového stavu veci, vykonanie dôkazov v konaní podľa § 90 až 92 alebo pre potreby konania podľa § 96. Na zaistenie jedinca chráneného druhu platia rovnako ustanovenia odsekov 2 až 9.

(11) Orgán ochrany prírody, ktorý zaistí živého jedinca chráneného druhu, je povinný zabezpečiť vhodné podmienky na jeho umiestnenie a starostlivosť. Ak orgán ochrany prírody nemôže sám zabezpečiť takéto podmienky, zabezpečí ich najmä prostredníctvom zariadení podľa § 45 ods. 10.

§ 94

Správa vybraných chránených druhov, správa vybraných chránených častí krajiny a osobitné podmienky správy majetku štátu vo vybraných chránených územiach

(1) Ministerstvo vykonáva správu chránených druhov, ktoré sa stali vlastníctvom štátu

a) na základe rozhodnutia, ktorým bolo vyslovené prepadnutie veci alebo ktorým bol chránený druh zhabaný v konaní podľa tohto zákona alebo v trestnom konaní,

b) podľa § 103 ods. 2 druhej vety a ods. 3.

(2) Ministerstvo môže poveriť správou majetku štátu uvedeného v odseku 1 ním zriadenú organizáciu ochrany prírody.

(3) Ak v odseku 4 nie je ustanovené inak, chránené druhy vo vlastníctve štátu možno

a) navrátiť do voľnej prírody, ak je to možné alebo účelné,

b) umiestniť v zariadeniach na záchranu chránených rastlín a chránených živočíchov,

c) použiť na plnenie úloh vyplývajúcich zo schváleného programu záchrany chráneného druhu,

d) použiť na výskum zameraný na ochranu a zachovanie daného druhu,

e) použiť na zbierkotvornú, výchovnú a vzdelávaciu činnosť múzeí, vedeckých inštitúcií, vysokých škôl a výchovno-vzdelávacích inštitúcií,

f) použiť na vzdelávacie účely orgánov ochrany prírody,

g) previesť na inú fyzickú osobu alebo právnickú osobu v súlade s účelom podľa písmen b) až f),

h) zlikvidovať, ak neživé jedince nemožno použiť inak,

i) použiť iným spôsobom podľa stanoviska ministerstva.

(4) Zakazuje sa akýkoľvek prevod jedincov chránených druhov podľa odseku 1, ako aj akákoľvek zmena ich držiteľa na

a) osobu, ktorej boli jedince chránených druhov zhabané alebo ktorá sa dopustila trestného činu porušovania ochrany rastlín a živočíchov,[115c])

b) neštátny subjekt, ak ide o jedince chránených druhov uvedené v osobitnom predpise,[115d]) ktoré sa nenarodili a neodchovali v zajatí alebo umelo nevypestovali; to sa nevzťahuje na

1. držbu hendikepovaných chránených živočíchov v zariadení na záchranu chránených živočíchov podľa § 45 ods. 1 písm. c) a d) počas nevyhnutnej doby potrebnej na zabezpečenie starostlivosti o ne,

2. držbu hendikepovaných chránených živočíchov, ktoré podľa posudku veterinárneho lekára nie sú schopné z dôvodu trvalého poškodenia ich fyzického zdravia samostatne prežiť vo voľnej prírode, v zariadení na záchranu chránených živočíchov podľa § 45 ods. 1 písm. c) a d),

3. osobu, ktorá je zapojená do medzinárodného záchranného programu, ktorého úlohou je ochrana predmetného chráneného druhu.

(5) Nehnuteľný majetok štátu[116]) nachádzajúci sa v území s tretím, štvrtým alebo piatym stupňom ochrany možno prenechať do nájmu len po predchádzajúcom súhlase ministerstva. Ministerstvo môže ako podmienku predchádzajúceho súhlasu určiť požiadavky na nájom

zabezpečujúce záujmy ochrany prírody a krajiny a správca dotknutého majetku štátu je povinný ich zahrnúť do podmienok výberu nájomcu. Správca dotknutého majetku štátu môže uzatvoriť nájomnú zmluvu len s tým záujemcom, ktorý spĺňa požiadavky ministerstva, požiadavky správcu vyplývajúce z podmienok ochrany prírody a krajiny a ktorý dodržal podmienky podľa osobitného predpisu.[116]) Požiadavky zabezpečujúce záujmy ochrany prírody a krajiny musia byť obsiahnuté v nájomnej zmluve. Nehnuteľný majetok štátu nachádzajúci sa v území s tretím, štvrtým alebo piatym stupňom ochrany možno prenechať do nájmu nájomnou zmluvou uzavretou najviac na desať rokov; to platí aj pre opätovné dojednanie nájmu.

(6) Správca jaskyne môže jaskyňu prenechať do nájmu len po predchádzajúcom súhlase ministerstva. Ministerstvo môže ako podmienku predchádzajúceho súhlasu určiť požiadavky na nájom jaskyne zabezpečujúce záujmy ochrany prírody a krajiny. Správca jaskyne môže uzatvoriť nájomnú zmluvu len so záujemcom, ktorý má najmenej päť rokov odbornú prax v speleologickom prieskume a výskume jaskyne alebo prevádzkovaní jaskyne, a ktorý spĺňa ďalšie požiadavky ministerstva a požiadavky správcu jaskyne vyplývajúce z podmienok ochrany prírody a krajiny. Požiadavky zabezpečujúce záujmy ochrany prírody a krajiny musia byť obsiahnuté v nájomnej zmluve.

(7) Jaskyňu možno prenechať do nájmu nájomnou zmluvou uzavretou iba na čas určitý, najviac na päť rokov. Pri úplnom dodržaní podmienok nájomnej zmluvy možno nájom jaskyne po vzájomnej dohode zmluvných strán dodatkom k nájomnej zmluve predĺžiť najviac na to isté obdobie, a to aj opakovane, maximálne však na pätnásť rokov; to neplatí, ak o nájom jaskyne prejavila záujem aj iná osoba. Ak o nájom jaskyne prejavilo záujem viacero osôb, správca jaskyne pri výbere nájomcu zohľadňuje predovšetkým zámer sprístupnenia jaskyne, odbornú prax záujemcu v speleologickom prieskume a výskume jaskyne a praktickej starostlivosti o jaskyňu, prioritne vo vzťahu k jaskyni, ktorá je predmetom nájmu, a výšku nájomného.

(8) Sprístupnenú jaskyňu, ktorú prevádzkuje organizácia ochrany prírody, nemožno prenechať do nájmu.

(9) Na správu a nakladanie s chránenými druhmi podľa odsekov 1 a 2 a na nájom jaskyne podľa odsekov 6 a 7 sa osobitný predpis[116]) nevzťahuje.

§ 95

Spoločenská hodnota chránených druhov, drevín a biotopov

(1) Spoločenská hodnota chránených rastlín, chránených živočíchov, vybraných druhov živočíchov, vybraných druhov rastlín, drevín, biotopov európskeho významu a biotopov národného významu vyjadruje najmä ich biologickú, ekologickú a kultúrnu hodnotu, ktorá sa určuje s prihliadnutím na ich vzácnosť, ohrozenosť a plnenie mimoprodukčných funkcií. Spoločenská hodnota drevín sa používa aj na vyčíslenie spoločenskej hodnoty lesných porastov rastúcich v územiach so štvrtým alebo piatym stupňom ochrany a chránených stromov.

(2) Spoločenská hodnota chránených nerastov a chránených skamenelín vyjadruje najmä ich vedeckú, kultúrnu a národnú hodnotu, ktorá sa určuje s prihliadnutím na vzácnosť ich výskytu na území Slovenskej republiky.

(3) Spoločenská hodnota podľa odsekov 1 a 2 sa uplatňuje najmä pri

a) posudzovaní závažnosti konania spočívajúceho v nepovolenom nakladaní s nimi a pri vyčíslení takto vzniknutej ujmy, určenia výšky prospechu, hodnoty veci a rozsahu činu,[117])

b) vypracúvaní znaleckých posudkov,[118])

c) určovaní nálezného podľa § 38 ods. 8,

d) rozhodovaní o náhradnej výsadbe a určovaní výšky finančnej náhrady za vyrúbané dreviny podľa § 48.

(4) Spoločenskú hodnotu chránených rastlín, chránených živočíchov, vybraných druhov živočíchov, vybraných druhov rastlín, chránených nerastov, chránených skamenelín, drevín, biotopov európskeho významu a biotopov národného významu ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

§ 96

Zhabanie jedincov chránených druhov

(1) Orgán ochrany prírody môže zhabať jedinca chráneného druhu, ak

a) držiteľ nevedie o ňom evidenciu podľa § 41 alebo

b) držiteľ nepreukáže jeho pôvod v súlade s § 42, alebo

c) sa s ním nakladá v rozpore s nariadením podľa § 71 ods. 2 písm. l) a ods. 13.

(2) Vlastníkom zhabaného jedinca chráneného druhu sa stáva dňom právoplatnosti rozhodnutia o zhabaní štát.

(3) Orgán ochrany prírody, ktorý rozhodol o zhabaní jedinca chráneného druhu, oznámi to bezodkladne ministerstvu. Živý jedinec chráneného druhu musí byť bezodkladne umiestnený v záchytnom stredisku.

(4) Osoba, ktorej bol živý jedinec chráneného druhu zhabaný, je povinná uhradiť náklady spojené s

a) odobratím, zaistením a so zhabaním jedinca chráneného druhu a s jeho následnou starostlivosťou do právoplatnosti rozhodnutia o zhabaní alebo

b) premiestnením zhabaného živého jedinca chráneného druhu do záchytného strediska v cudzine alebo v Slovenskej republike alebo s jeho navrátením do voľnej prírody.

(5) Povinnosť uhradenia nákladov podľa odseku 4 sa ukladá rozhodnutím; uhradené náklady sú príjmom Environmentálneho fondu.

ÔSMA ČASŤ
NÁHRADA ŠKODY SPÔSOBENÁ ŽIVOČÍCHMI

§ 97

Predmet náhrady škody

(1) Štát zodpovedá za podmienok, v rozsahu a spôsobom ustanoveným týmto zákonom za škodu spôsobenú na území Slovenskej republiky živočíchmi, ktorých zoznam ustanoví ministerstvo všeobecne záväzným právnym predpisom (ďalej len „určený živočích"), na

a) živote a zdraví fyzickej osoby,

b) vybraných domestikovaných živočíchoch,

c) psoch používaných na stráženie vybraných domestikovaných živočíchov alebo používaných pri ich pasení (ďalej len „pastiersky pes“),

d) rybách chovaných v rybníkoch,[118a]) rybochovných zariadeniach alebo malých vodných nádržiach osobitne vhodných na chov rýb,[118b]) ak sú tieto chovnými rybárskymi revírmi[118c]) alebo ak sa v nich vykonáva hospodársky chov rýb na základe osvedčenia podľa osobitného predpisu,[118d])

e) včelstvách a včelárskych zariadeniach,

f) nepozberaných poľných plodinách,

g) drevinách alebo lesných porastoch alebo

h) poľovnej raticovej zveri v oblastiach s celoročnou druhovou ochranou určených živočíchov.

(2) Štát nezodpovedá podľa tohto zákona za škodu

a) spôsobenú určeným živočíchom držaným alebo chovaným v ľudskej opatere alebo živočíchom, ktorý unikol,

b) vzniknutú lovcovi pri love určeného živočícha, ktorý škodu podľa odseku 1 spôsobil.

§ 98

Podmienky nároku na náhradu škody

(1) Náhradu škody na vybraných domestikovaných živočíchoch, rybách, včelstvách a včelárskych zariadeniach a drevinách možno poskytnúť, ak boli prijaté primerané preventívne opatrenia na ich ochranu pred určeným živočíchom. Podrobnosti o primeraných preventívnych opatreniach ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

(2) Náhradu škody na rybách možno poskytnúť, ak škoda bola spôsobená určeným živočíchom, ktorý sa v čase a na mieste vzniku škody preukázateľne zdržiava.

(3) Náhradu škody na rybách a poľovnej raticovej zveri nemožno poskytnúť osobe vykonávajúcej chov rýb a užívateľovi poľovného revíru, ak im bola povolená výnimka z podmienok druhovej ochrany podľa § 35 ods. 1 písm. a) až c) na odchyt, usmrcovanie alebo rušenie určeného živočícha, ktorá mala platnosť aj v čase vzniku škody.

(4) Náhradu škody na poľných plodinách nemožno poskytnúť, ak neboli pozbierané v agrotechnickom termíne na ich zber, obvyklom pre dané územie; náhrada škody sa však poskytne, ak sa zber v agrotechnickom termíne neuskutočnil z dôvodu ochrany prírody a krajiny.

§ 99

Rozsah náhrady škody

(1) Pri škode na živote fyzickej osoby spôsobenej určeným živočíchom sa poskytne

a) jednorazové odškodnenie manželovi (druhovi) usmrteného a každému jeho maloletému dieťaťu, voči ktorému mal usmrtený vyživovaciu povinnosť, a to pozostalej maloletej osobe vo výške tridsaťnásobku priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky zistenej Štatistickým úradom Slovenskej republiky za kalendárny rok, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, v ktorom vznikla škoda (ďalej len „priemerná mesačná mzda“) a ostatným pozostalým vo výške dvadsaťnásobku priemernej mesačnej mzdy; v prípade usmrtenia maloletého dieťa jednorazové odškodnenie patrí každému z rodičov a

b) náhrada primeraných nákladov spojených s pohrebom a náhrada účelne a preukázateľne vynaložených nákladov spojených s liečením poručiteľa v súvislosti so vznikom škody, ktorá sa nahrádza podľa tohto zákona fyzickej osobe, ktorá tieto náklady vynaložila; náhrada nákladov spojených s pohrebom sa zníži o príspevok na pohreb poskytovaný podľa osobitného predpisu.[119])

(2) Pri škode na zdraví fyzickej osoby sa poškodenému poskytne odškodnenie za bolesť a sťažené spoločenské uplatnenie vo výške určenej podľa osobitného predpisu,[120]) ako i náhrada účelne a preukázateľne vynaložených nákladov spojených s liečením poškodeného v súvislosti so vznikom škody, ktorá sa nahrádza podľa tohto zákona.

(3) Pri škode na majetku sa uhradí skutočná škoda. Pri škode na domestikovaných živočíchoch, pastierskych psoch a rybách sa uhradí len škoda, ktorá vznikla v dôsledku ich usmrtenia alebo zranenia spôsobeného určeným živočíchom. Pri určení rozsahu škôd na rybách sa vychádza zo zaznamenanej početnosti výskytu určených živočíchov v blízkosti vodnej plochy, v ktorej sa uskutočňuje chov rýb.

(4) Na preukázanie rozsahu škody podľa tohto zákona možno použiť znalecké posudky;[118]) rozsah škody na rybách sa preukazuje vždy znaleckým posudkom.

(5) Ak bola náhrada škody poskytnutá podľa osobitného predpisu,[121]) náhrada škody podľa tohto zákona sa zníži o sumu náhrady škody podľa osobitného predpisu.

Uplatnenie nároku na náhradu škody

§ 100

(1) Poškodený alebo pozostalá osoba (ďalej len „poškodený") písomne oznámi vzniknutú škodu podľa tohto zákona do 60 dní odo dňa jej zistenia orgánu ochrany prírody, v ktorého územnom obvode ku škode došlo, okrem prípadu, ak ide o škodu na majetku a poškodeným nie je pozostalá osoba; v takomto prípade je lehota na oznámenie škody 48 hodín od jej zistenia. Pri škode na rybách poškodený písomne oznámi orgánu ochrany prírody vznikajúcu škodu podľa tohto zákona po zistení výskytu určených živočíchov v blízkosti vodnej plochy, v ktorej sa uskutočňuje chov rýb.

(2) Právo na náhradu škody musí poškodený uplatniť písomnou žiadosťou doloženou dokladmi a podkladmi potrebnými na posúdenie nároku na náhradu škody na orgáne ochrany prírody a krajiny, v ktorého územnom obvode ku škode došlo, a to ak ide o škodu na

a) živote alebo zdraví, najneskôr do dvoch rokov od vzniku škody,

b) vybraných domestikovaných živočíchoch, pastierskych psoch, včelstvách a včelárskych zariadeniach, nepozbieraných poľných plodinách, drevinách alebo lesných porastoch alebo poľovnej raticovej zveri, do jedného mesiaca odo dňa, keď sa poškodený o škode dozvedel, najneskôr však do šiestich mesiacov odo dňa, keď škoda vznikla.

(3) Pri škode na rybách sa náhrada škody uplatňuje za obdobie odo dňa oznámenia vznikajúcej škody poškodeným podľa odseku 1 po deň predchádzajúci výlovu rýb, ktorý poškodený písomne vopred oznámi orgánu ochrany prírody, v ktorého územnom obvode ku škode došlo. Právo na náhradu škody na rybách musí poškodený uplatniť písomnou žiadosťou doloženou dokladmi a podkladmi potrebnými na posúdenie nároku na náhradu škody na orgáne ochrany prírody, v ktorého územnom obvode ku škode došlo, a to najneskôr do jedného mesiaca odo dňa oznámeného výlovu rýb.

(4) Právo na náhradu škody zanikne, ak sa neuplatnilo v lehotách uvedených v odsekoch 2 a 3, alebo ak vzniknutá škoda nebola oznámená v lehote podľa odseku 1.

(5) Žiadosť o náhradu škody sa považuje za predloženú dňom, keď orgánu ochrany prírody, v ktorého územnom obvode ku škode došlo, bola doručená úplná žiadosť poškodeného. Náležitosti žiadosti, ako i doklady a podklady, ktoré poškodený k žiadosti pripája, upraví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

(6) Ak žiadosť neobsahuje predpísané náležitosti alebo nie sú k žiadosti pripojené predpísané doklady a podklady, vyzve orgán ochrany prírody, v ktorého územnom obvode ku škode došlo, poškodeného, aby doplnil chýbajúce údaje, doklady alebo podklady najneskôr do 30 dní odo dňa doručenia výzvy na doplnenie. V tejto lehote môže poškodený tiež upresniť rozsah náhrady škody, o ktorej poskytnutie žiadal. Orgán ochrany prírody, v ktorého územnom obvode ku škode došlo, môže z osobitných dôvodov túto lehotu na základe žiadosti poškodeného predĺžiť.

(7) Orgán ochrany prírody, v ktorého územnom obvode ku škode došlo, môže na preukázanie času rozhodujúcej udalosti, na preukázanie skutočnosti, že škoda vznikla, ako i na preukázanie rozsahu škody vyzvať poškodeného v prípade pochybností na doplnenie predložených dokladov a podkladov o odborný posudok, prípadne znalecký posudok, a to v primeranej lehote určenej týmto orgánom.

(8) Ak žiadosť poškodeného neobsahuje predpísané údaje, neboli k nej pripojené požadované doklady a podklady ani na základe výzvy orgánu ochrany prírody neboli predpísané náležitosti žiadosti, ako i predpísané doklady a podklady poškodeného doplnené, náhrada škody sa poškodenému neposkytne. Tým nie je dotknuté právo poškodeného domáhať sa priznania náhrady škody na súde, a to najskôr po uplynutí lehoty podľa § 101 ods. 3.

§ 101

(1) Orgán ochrany prírody, v ktorého územnom obvode ku škode došlo, po ohlásení škody (§ 100 ods. 1) do troch dní uskutoční miestne zisťovanie za účasti poškodeného a organizácie ochrany prírody, spíše protokol a zaistí vhodným spôsobom dôkazy. Pri škode na rybách orgán ochrany prírody uskutoční miestne zisťovanie najneskôr do sedem dní od oznámenia vznikajúcej škody a následne opakovane najmenej raz za tri mesiace. Z miestneho zisťovania sa spíše protokol a zaistia sa vhodným spôsobom dôkazy.

(2) Skutočnosti nevyhnutné na posúdenie nároku na náhradu škody posúdi orgán ochrany prírody, v ktorého územnom obvode ku škode došlo, bezodkladne po doručení úplnej žiadosti.

Pri posudzovaní vychádza z predložených dokladov a podkladov, ktorými poškodený preukazuje svoj nárok na náhradu škody, majetkové práva, prípadne iné vzťahy k predmetu náhrady škody, ďalej z odborných alebo znaleckých posudkov, z lekárskej správy v prípade škody na živote a zdraví, z potvrdenia veterinárneho lekára v prípade úhynu zvierat a rovnako tiež zo stanovísk a z údajov o monitorovaní určených živočíchov poskytnutých ministerstvom, prípadne ním zriadených organizácií ochrany prírody.

(3) Ak orgán ochrany prírody, v ktorého územnom obvode ku škode došlo, zistí, že škodu spôsobil určený živočích, sú splnené podmienky ustanovené týmto zákonom a nie sú pochybnosti o čase rozhodujúcej udalosti, o vzniku škody poškodenému a o rozsahu ním požadovanej náhrady škody, zaplatí náhradu škody poškodenému najneskôr do štyroch mesiacov a v zvlášť zložitých prípadoch do šiestich mesiacov odo dňa, keď bola tomuto orgánu žiadosť poškodeného o poskytnutie náhrady doručená, a to spôsobom, ktorý poškodený vo svojej žiadosti navrhol. Ak nie je škoda alebo jej rozsah preukázaný, orgán ochrany prírody náhradu škody nezaplatí.

§ 102

(1) Ak orgán ochrany prírody, v ktorého územnom obvode ku škode došlo, nezaplatí náhradu škody v termíne a za podmienok uvedených v § 101 ods. 3, môže sa poškodený domáhať voči tomuto orgánu priznania škody podľa tohto zákona na súde, a to najneskôr do troch rokov odo dňa, keď bola žiadosť poškodeného o poskytnutie náhrady podľa § 100 ods. 2 a 3 tomuto orgánu doručená.

(2) Na právne vzťahy o náhrade škody spôsobenej určenými živočíchmi upravené v tomto zákone sa vzťahujú všeobecné ustanovenia o náhrade škody,[121a]) ak tento zákon neustanovuje inak.

DEVIATA ČASŤ
SPOLOČNÉ, PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 103

Spoločné ustanovenia

(1) Výkon štátneho dozoru podľa § 71 a konanie o uložení opatrenia na nápravu alebo sankcie vykonáva orgán, ktorý ako prvý začal konanie. Ak súčasne začnú konanie dva alebo viaceré orgány ochrany prírody a nedôjde medzi nimi k dohode, kto konanie dokončí, je na dokončenie konania príslušný orgán ochrany prírody určený najbližším spoločným orgánom vyššieho stupňa; ak je však jedným z týchto orgánov inšpekcia, konanie dokončí inšpekcia.

(2) Chránené rastliny a chránené živočíchy, ktoré boli z miesta ich prirodzeného výskytu odobraté v súlade s týmto zákonom, sa stávajú vlastníctvom toho, komu bola povolená výnimka podľa § 40. Živé jedince chránených druhov, ktoré boli z miesta ich prirodzeného výskytu odobraté podľa tohto zákona na základe určenia vydaného pre organizáciu ochrany prírody podľa § 40 ods. 1 vrátane hendikepovaných chránených živočíchov podľa § 35 ods. 6, sa stávajú dňom ich odobratia vlastníctvom štátu.

(3) Ustanovenie odseku 2 sa nevzťahuje na chráneného živočícha, ktorého je možné na základe jeho nezameniteľného označenia identifikovať ako živočícha, ktorý unikol. Nálezca takéhoto

chráneného živočícha je povinný vydať ho jeho vlastníkovi. Ak vlastník nájdeného chráneného živočícha nie je známy, je povinný odovzdať ho organizácii ochrany prírody, ktorá určí ďalšie nakladanie s ním. Ak sa oň vlastník neprihlási do troch mesiacov od dňa jeho odovzdania, prepadá do vlastníctva štátu.

(4) Na účely posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa osobitného predpisu[64]) sa ochranné pásmo chráneného územia (§ 17 ods. 3, 7 a 8) považuje za chránené územie.

(5) Orgán verejnej správy, ktorý vedie konanie o veci, ktorou môžu byť dotknuté záujmy ochrany prírody a krajiny, môže o veci rozhodnúť najskôr po tom, ako mu bolo doručené rozhodnutie orgánu ochrany prírody o vydaní alebo nevydaní súhlasu alebo povolení alebo nepovolení výnimky zo zákazu, odborné stanovisko alebo záväzné stanovisko, ak sa podľa tohto zákona vyžadujú.

(6) Orgán verejnej správy môže schváliť, povoliť alebo odsúhlasiť plán alebo projekt, ktorým môžu byť dotknuté záujmy ochrany prírody a krajiny, len na základe záväzného stanoviska, v ktorom orgán ochrany prírody vyjadrí súhlas s návrhom plánu alebo projektu, ak sa vydanie záväzného stanoviska podľa tohto zákona vyžaduje a v prípade projektu, ktorým môžu byť dotknuté záujmy ochrany prírody a krajiny, len na základe vydaného súhlasu alebo povolenej výnimky zo zákazu, ak sa podľa tohto zákona vyžadujú; ustanovenie § 9 ods. 4 týmto nie je dotknuté.

(7) Zoznam pozemkov na územiach slúžiacich na zabezpečenie úloh obrany štátu, ktoré spravuje ministerstvo obrany alebo právnická osoba v jeho zakladateľskej alebo zriaďovateľskej pôsobnosti, poskytuje ministerstvu ministerstvo obrany; tým nie sú dotknuté ustanovenia osobitného predpisu.[122])

§ 104

Prechodné ustanovenia

(1) Ten, kto ku dňu účinnosti tohto zákona vykonáva činnosť, na ktorú nebola do 1. januára 2003 potrebná výnimka alebo súhlas podľa doterajších právnych predpisov, ale na ktorú je od 1. januára 2003 výnimka alebo súhlas podľa tohto zákona potrebná, je povinný požiadať príslušný orgán ochrany prírody o ich vydanie do šiestich mesiacov odo dňa účinnosti tohto zákona. Rozhodnutia vydané podľa doterajších predpisov bez obmedzenia ich časovej platnosti strácajú platnosť po uplynutí jedného roka odo dňa účinnosti tohto zákona.

(2) Konania, ktoré neboli dokončené do dňa účinnosti tohto zákona, dokončia sa podľa doterajšieho právneho predpisu. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred účinnosťou tohto zákona, zostávajú zachované.

(3) Lehoty, ktoré začali plynúť pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, sa až do ich uplynutia posudzujú podľa doterajších predpisov.

(4) Na ukladanie sankcií za porušenie ustanovení tohto zákona, ku ktorému došlo pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, sa použijú ustanovenia tohto zákona, ak sú pre toho, kto porušil zákon, priaznivejšie.

(5) Ten, kto vedie evidenciu o chránených druhoch podľa doterajších predpisov, je povinný uviesť ju do súladu s týmto zákonom do troch mesiacov odo dňa účinnosti tohto zákona; ak tak neurobí, platnosť evidencie uplynutím tejto lehoty zaniká.

(6) Ten, kto ku dňu účinnosti tohto zákona má v držbe chránené druhy, o ktorých sa vedie evidencia podľa tohto zákona, je povinný ju začať viesť najneskôr do troch mesiacov odo dňa účinnosti tohto zákona.

(7) Ten, kto ku dňu účinnosti tohto zákona má v držbe neživé chránené rastliny a chránené živočíchy, o ktorých sa vedie evidencia podľa tohto zákona, je povinný zaslať na obvodný úrad životného prostredia zoznam držaných neživých jedincov chránených rastlín a chránených živočíchov do šiestich mesiacov odo dňa účinnosti tohto zákona; zoznam musí obsahovať najmä slovenské alebo vedecké meno chráneného druhu, jeho opis, množstvo, dátum a spôsob nadobudnutia. Na chránené druhy uvedené v tomto zozname sa nevzťahuje vedenie evidencie podľa tohto zákona.

(8) Ten, kto drží chránené živočíchy nezameniteľne označené podľa doterajších predpisov, je povinný ich nezameniteľne označiť v súlade s týmto zákonom do šiestich mesiacov odo dňa účinnosti tohto zákona; ak tak neurobí, platnosť nezameniteľného označenia uplynutím tejto lehoty zaniká.

(9) Ten, kto ku dňu účinnosti tohto zákona má v držbe chránené živočíchy, ktoré sa nezameniteľne označujú podľa tohto zákona, je povinný ich nezameniteľne označiť najneskôr do šiestich mesiacov odo dňa účinnosti tohto zákona.

(10) Zákazy podľa § 34 ods. 1 písm. b), c) a d) a § 35 ods. 1 písm. f) a g) sa nevzťahujú na chránené rastliny a chránené živočíchy nadobudnuté pred účinnosťou tohto zákona v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi a medzinárodnými dohovormi, ktorými je Slovenská republika viazaná. Kto ku dňu účinnosti tohto zákona vlastní alebo drží takéto chránené rastliny alebo chránené živočíchy, ktoré neboli chránené podľa doterajších predpisov, je povinný oznámiť to orgánu ochrany prírody a písomne preukázať spôsob nadobudnutia jedinca chráneného druhu najneskôr do šiestich mesiacov odo dňa účinnosti tohto zákona.

(11) Podľa tohto zákona sa poskytuje náhrada škody podľa § 97 až 102 vzniknutá po dni nadobudnutia jeho účinnosti.

(12) Botanická záhrada, arborétum, chovná stanica a rehabilitačná stanica zriadené do účinnosti tohto zákona sa považujú za zariadenia na záchranu chránených rastlín alebo chránených živočíchov podľa tohto zákona. Záchytné strediská pre rastliny a živočíchy určené do účinnosti tohto zákona sa považujú za záchytné strediská pre rastliny a živočíchy podľa tohto zákona.

(13) Zoologická záhrada zriadená do účinnosti tohto zákona je povinná požiadať o vydanie súhlasu podľa § 44 ods. 2 do šiestich mesiacov odo dňa účinnosti tohto zákona. Takáto zoologická záhrada sa považuje za zoologickú záhradu zriadenú v súlade s týmto zákonom až do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia vydaného v súlade s § 44 ods. 2.

(14) Ten, kto prevádzkuje zariadenie, v ktorom vystavuje na verejnosti živočíchy viac ako sedem dní v roku a chce v tejto činnosti pokračovať po nadobudnutí účinnosti tohto zákona, je povinný do šiestich mesiacov odo dňa účinnosti tohto zákona požiadať o vydanie súhlasu podľa § 44 ods. 2. Takéto zariadenie sa považuje za zoologickú záhradu zriadenú v súlade s týmto zákonom až do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia vydaného v súlade s § 44 ods. 2.

(15) V prípadoch uvedených v odsekoch 13 a 14 rozhodne orgán ochrany prírody do jedného roka od podania kompletnej žiadosti. V prípade, že zoologická záhrada alebo ten, kto prevádzkuje

zariadenie podľa odseku 14, nesplní podmienky podľa § 44 ods. 5 ani do 31. decembra 2004, orgán ochrany prírody súhlas nevydá a ďalej postupuje podľa § 44 ods. 14.

(16) Krajský úrad životného prostredia do šiestich mesiacov odo dňa účinnosti tohto zákona overí, či členovia stráže prírody ustanovení podľa doterajších predpisov sú odborne spôsobilí podľa § 72 ods. 1 písm. f); overenie sa vykoná skúškou podľa § 72 ods. 3 a 4. Ak člen stráže prírody preukáže odbornú spôsobilosť, krajský úrad životného prostredia mu do 30 dní od vykonania skúšky vydá preukaz člena stráže prírody a odznak člena stráže prírody podľa tohto zákona; pri ich vydaní je člen stráže prírody povinný odovzdať preukaz člena stráže prírody a odznak člena stráže prírody vydané podľa doterajších predpisov. Ak člen stráže prírody nepreukáže odbornú spôsobilosť, krajský úrad životného prostredia ho zo zoznamu členov stráže prírody vyškrtne; osoba, ktorá bola zo zoznamu vyškrtnutá, je povinná do 15 dní od vyškrtnutia odovzdať krajskému úradu životného prostredia preukaz člena stráže prírody a odznak člena stráže prírody.

(17) Platnosť preukazu člena stráže prírody a odznaku člena stráže prírody vydaných podľa doterajších predpisov zostáva zachovaná až do vydania preukazu člena stráže prírody a odznaku člena stráže prírody podľa tohto zákona; platnosť preukazu člena stráže prírody a odznaku člena stráže prírody, ktorý nepreukázal odbornú spôsobilosť podľa odseku 16, sa končí dňom vyškrtnutia zo zoznamu členov stráže prírody, najneskôr však uplynutím šiestich mesiacov od účinnosti tohto zákona.

(18) Chránené územia vyhlásené do účinnosti tohto zákona sa považujú za chránené územia vyhlásené (ustanovené) podľa tohto zákona a na ich území platia podmienky ochrany ustanovené týmto zákonom. Ich ochranné pásma vyhlásené podľa doterajšieho predpisu sa považujú za ochranné pásma chránených území vyhlásené (ustanovené) podľa tohto zákona a vzťahujú sa na ne podmienky ochrany ustanovené týmto zákonom. Stupeň ochrany chránených území a ich ochranných pásiem určený podľa doterajšieho predpisu zostáva v platnosti, pokým orgán ochrany prírody všeobecne záväzným právnym predpisom neustanoví inak; v prípade prírodných rezervácií, národných prírodných rezervácií, prírodných pamiatok a národných prírodných pamiatok sú krajské úrady životného prostredia povinné stupne ochrany prehodnotiť a v prípade potreby aj zmeniť do piatich rokov od nadobudnutia účinnosti tohto zákona. Podrobnosti o podmienkach ochrany chránených území a ich ochranných pásiem vyhlásených po 1. januári 1995 ustanovené vo všeobecne záväzných vyhláškach, ktorými boli tieto územia vyhlásené za chránené, zostávajú v platnosti.

(19) Chránené stromy vyhlásené do účinnosti tohto zákona sa považujú za chránené stromy vyhlásené podľa tohto zákona a na ich území platia podmienky ochrany ustanovené týmto zákonom. Ich ochranné pásma vyhlásené podľa doterajšieho predpisu sa považujú za ochranné pásma chránených stromov vyhlásené podľa tohto zákona a vzťahujú sa na ne podmienky ochrany ustanovené týmto zákonom. Stupeň ochrany v ochrannom pásme chránených stromov určený podľa doterajšieho predpisu zostáva v platnosti, pokým orgán ochrany prírody neustanoví inak.

(20) Ministerstvo do jedného roka od nadobudnutia účinnosti tohto zákona vydá všeobecne záväzný právny predpis, ktorým ustanoví, ktoré prírodné rezervácie sa ustanovujú za národné prírodné rezervácie, a ktorým uverejní zoznam prírodných rezervácií.

(21) Zákaz ťažiť drevnú hmotu holorubným hospodárskym spôsobom[58]) podľa tretej časti tohto zákona sa nevzťahuje na takúto ťažbu predpísanú ku dňu účinnosti tohto zákona v programe starostlivosti o lesy platnom v čase nadobudnutia účinnosti tohto zákona.

(22) Nárok na náhradu za obmedzenie bežného obhospodarovania možno v prípade programov starostlivosti o lesy platných ku dňu účinnosti tohto zákona uplatniť do jedného roka odo dňa účinnosti tohto zákona, ak sú ku dňu účinnosti tohto zákona v týchto programoch zaevidované obmedzujúce požiadavky orgánov ochrany prírody; inak možno nárok na náhradu uplatniť až po schválení zmeny programu starostlivosti o lesy podľa § 61 ods. 3 druhej vety v lehote podľa § 61 ods. 7 písm. a).

(23) Nárok na náhradu majetkovej ujmy podľa doterajších predpisov uplatnený ku dňu účinnosti tohto zákona sa uhradí podľa doterajších predpisov.

(24) Vláda do jedného roka od nadobudnutia účinnosti tohto zákona vydá nariadenie, ktoré ustanoví vymedzenie hraníc Tatranského národného parku a jeho ochranného pásma a podrobnosti o územnej ochrane vrátane ich územnej a časovej platnosti (§ 19 ods. 5).

(25) Konania, ktoré neboli dokončené do 31. júna 2004, dokončia orgány ochrany prírody podľa doterajšieho právneho predpisu s výnimkou konaní podľa § 61.

(26) Nárok na náhradu za obmedzenie bežného obhospodarovania podľa doterajších právnych predpisov uplatnený do 31. júna 2004 sa uhradí podľa doterajších predpisov.

(27) Nárok na náhradu za obmedzenie bežného obhospodarovania možno v prípade programov starostlivosti o lesy schválených do 31. júna 2004 uplatniť podľa § 61 ods. 7, ak sú k tomuto termínu v týchto plánoch zaevidované obmedzujúce požiadavky orgánu ochrany prírody a nárok na náhradu nebol uplatnený podľa doterajších právnych predpisov.

(28) Vláda do jedného roka od nadobudnutia účinnosti tohto zákona vydá nariadenie, ktorým vyhlási zóny Tatranského národného parku.

(29) Zóny v chránených územiach ustanovené ministerstvom do 31. októbra 2005 sa od 1. novembra 2005 považujú za zóny vyhlásené vládou podľa § 30 ods. 2 tohto zákona.

§ 104a

Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. mája 2010

(1) Územia európskeho významu schválené Európskou komisiou pred 1. májom 2010 vyhlási orgán ochrany prírody za chránené územie alebo zónu chráneného územia najneskôr do dvoch rokov od 1. mája 2010.

(2) Ustanovenia § 28 sa nepoužijú na lesné hospodárske plány, ku ktorým bol pred 1. májom 2010 vyhotovený protokol podľa osobitného predpisu.[124])

(3) Konania, ktoré boli začaté a právoplatne neukončené do 30. apríla 2010, sa dokončia podľa doterajších právnych predpisov s výnimkou konaní podľa § 6 ods. 2, ktoré sa dokončia podľa tohto zákona.

(4) Programy starostlivosti o lesy vyhotovené podľa predpisov účinných do 1. mája 2010 a programy starostlivosti o lesy podľa odseku 2, ktoré sa dotýkajú území patriacich do európskej sústavy chránených území, sa považujú za programy starostlivosti o lesy podľa tohto zákona, ak prešli primeraným posúdením podľa § 28.

(5) Na ukladanie sankcií za porušenie ustanovení tohto zákona v znení platnom pred 1. májom 2010, ku ktorému došlo pred účinnosťou tohto zákona, sa použijú ustanovenia tohto zákona, ak sú pre toho, kto porušil zákon, priaznivejšie.

(6) Ten, komu bol vydaný súhlas na zásah do biotopu európskeho významu alebo biotopu národného významu podľa doterajších právnych predpisov, a ku dňu účinnosti tohto zákona neuplynula lehota vykonateľnosti náhradných revitalizačných opatrení alebo úhrady finančnej náhrady, môže v lehote do troch mesiacov od nadobudnutia účinnosti tohto zákona požiadať príslušný orgán ochrany prírody o zmenu súhlasu.

(7) Orgán ochrany prírody rozhodne o prehodnotení rozsahu náhradných revitalizačných opatrení podľa tohto zákona do troch mesiacov od doručenia žiadosti podľa odseku 1.

§ 104b

Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. januára 2014

(1) Konania začaté a právoplatne neukončené do 31. decembra 2013 sa dokončia podľa tohto zákona.

(2) Zákaz držby a prepravy inváznych druhov živočíchov a obchodovania s nimi podľa § 7a ods. 4 sa nevzťahuje na živočíchy, ktoré boli predmetom držby k 31. decembru 2013, ak držbu nezakazujú osobitné predpisy.[121c])

(3) Zákaz pestovania nepôvodných druhov podľa § 14 ods. 1 písm. g) sa nevzťahuje na lesné porasty, ktoré boli vysadené na lesných pozemkoch k 31. decembru 2013.

(4) Pri zmene, zrušení alebo postupe podľa § 30 pri chránených územiach a ich ochranných pásmach vyhlásených do účinnosti tohto zákona sa postupuje podľa tohto zákona; ustanovenie § 56 ods. 7 sa nepoužije.

(5) Súhlas podľa § 50 ods. 9 sa nevyžaduje, ak ide o územia medzinárodného významu (§ 17 ods. 11) a o územia sústavy chránených území (§ 28 ods. 2) zaradené v zoznamoch schválených vládou do účinnosti tohto zákona.

(6) Konanie o náhradách za obmedzenie bežného obhospodarovania začaté a právoplatne neukončené do 31. decembra 2013, sa dokončia podľa doterajšieho zákona.

(7) Nárok na vyplatenie finančnej náhrady možno v prípade programov starostlivosti o lesy, ktorých platnosť skončila od 1. januára 2011 do 31. decembra 2013, uplatniť v lehotách podľa doterajších predpisov.

(8) V prípade programov starostlivosti o lesy platných ku dňu účinnosti tohto zákona možno uplatniť nárok na vyplatenie pomernej časti finančnej náhrady za uplynulé obdobie platnosti programov starostlivosti o lesy do troch rokov odo dňa účinnosti tohto zákona. Na zostávajúce obdobie platnosti programu starostlivosti o lesy sa primerane uplatní postup podľa § 61e ods. 8.

(9) Kde sa vo všeobecne záväzných právnych predpisoch používa pojem „biotop“ vo význame podľa § 2 ods. 2 písm. r) v znení účinnom do 31. decembra 2013, rozumie sa tým „prírodný biotop“ podľa tohto zákona.

§ 104c

Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. septembra 2014

Konania začaté a právoplatne neukončené do 31. augusta 2014 sa dokončia podľa doterajšieho zákona.

§ 104d

Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. januára 2015

Konania podľa § 28 ods. 4 začaté a neukončené pred 1. januárom 2015 sa dokončia podľa právnej úpravy účinnej do 31. decembra 2014.

§ 104e

Prechodné ustanovenie k úprave účinnej od 1. júla 2016

V konaní začatom pred 1. júlom 2016, ktoré nebolo právoplatne skončené, sa postupuje podľa predpisov účinných do 30. júna 2016.

§ 104f

Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. augusta 2019

(1) Konania začaté a právoplatne neukončené do 31. júla 2019 sa dokončia podľa doterajších predpisov.

(2) Na pestovanie nepôvodných druhov lesných drevín[125]) vysadených alebo rastúcich na lesných pozemkoch v súlade s doterajšími predpismi sa považuje súhlas podľa tohto zákona za vydaný. Tým nie je dotknuté oprávnenie orgánu ochrany prírody určiť v záväznom stanovisku vydanom po 1. auguste 2019 podmienky regulácie pestovania pre tieto nepôvodné druhy lesných drevín postupom podľa § 7 ods. 5 alebo nariadiť ich likvidáciu podľa § 7 ods. 6.

§ 104g

Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. januára 2020

(1) Konania začaté a právoplatne neukončené do 31. decembra 2019 sa dokončia podľa tohto zákona okrem konaní podľa § 47 a 48, ktoré sa dokončia podľa tohto zákona v znení účinnom do 31. decembra 2019.

(2) Ten, kto ku dňu účinnosti tohto zákona v znení účinnom do 31. decembra 2019 vykonáva činnosť, na ktorú nebola do 31. decembra 2019 potrebná výnimka alebo súhlas podľa doterajších právnych predpisov, ale na ktorú je od 1. januára 2020 výnimka alebo súhlas podľa tohto zákona potrebná, je povinný požiadať príslušný orgán ochrany prírody o ich vydanie do šiestich mesiacov odo dňa účinnosti tohto zákona.

(3) Rozhodnutia o vydaní súhlasu na vykonanie činnosti a povolení výnimky zo zákazu činnosti vydané do 31. decembra 2019 sa považujú za rozhodnutia vydané podľa tohto zákona.

(4) Zákazy podľa § 13 ods. 1 písm. c) a § 14 ods. 1 písm. l) sa nevzťahujú na činnosti vykonávané podľa programov starostlivosti o lesy, ku ktorým bol protokol podľa osobitného predpisu[124]) vyhotovený do 31. decembra 2019.

(5) Zákaz pestovania nepôvodných druhov rastlín podľa § 14 ods. 1 písm. g) sa nevzťahuje na pestovanie lesných porastov podľa schváleného programu starostlivosti o lesy, ktoré boli vysadené alebo pestované na lesných pozemkoch do 31. decembra 2019.

(6) Správca pozemkov vo vlastníctve štátu má nárok na náhradu za obmedzenie bežného obhospodarovania podľa tohto zákona, len ak tento nárok vznikne

a) právoplatnosťou rozhodnutia o schválení programu starostlivosti o lesy alebo jeho zmeny, v ktorých boli uplatnené obmedzujúce požiadavky orgánu ochrany prírody po 1. januári 2020,

b) právoplatnosťou rozhodnutia orgánu ochrany prírody s určenými obmedzujúcimi podmienkami vykonávania činnosti alebo jej zákazu po 1. januári 2020.

(7) Ustanovenie § 104b ods. 5 sa rovnako uplatní na územie medzinárodného významu podľa § 28a ods. 1 a na územie európskej sústavy chránených území zaradené v zoznamoch schválených vládou do účinnosti tohto zákona.

(8) Chránené územia a ich ochranné pásma a chránené stromy a ich ochranné pásma vyhlásené podľa tohto zákona v znení účinnom do 31. decembra 2019 sa považujú za chránené územia a ich ochranné pásma a chránené stromy a ich ochranné pásma vyhlásené podľa tohto zákona. Zámery na vyhlásenie, zmenu a zrušenie osobitne chránených častí prírody a krajiny zverejnené podľa tohto zákona v znení účinnom do 31. decembra 2019 sa považujú za zámery na vyhlásenie, zmenu a zrušenie osobitne chránených častí prírody a krajiny zverejnené podľa tohto zákona.

(9) Národný zoznam ustanovený podľa tohto zákona v znení účinnom do 31. decembra 2019 sa považuje za národný zoznam ustanovený podľa tohto zákona. Vláda nariadením ustanoví aktualizovaný národný zoznam podľa § 27 ods. 5 do 31. decembra 2021; postup podľa § 50 sa primerane použije len vtedy, ak ustanovením národného zoznamu dôjde k zvýšeniu stupňa ochrany územia európskeho významu.

(10) Ustanovenia § 14 ods. 6 a 7 prvej a tretej vety sa rovnako vzťahujú aj na vykonanie úmyselnej ťažby[126]) v území európskej sústavy chránených území s iným ako piatym stupňom ochrany, ak súčasťou vyjadrenia podľa § 9 ods. 1 písm. m) k programu starostlivosti o lesy nebolo odborné stanovisko podľa § 28 ods. 4 v znení účinnom od 1. januára 2015 do 31. decembra 2019, podľa ktorého táto činnosť nebude mať samostatne alebo v kombinácii s iným plánom alebo projektom na toto územie významný vplyv.

(11) Organizácia ochrany prírody (§ 65a) najneskôr do 31. decembra 2020 posúdi vplyv úmyselnej ťažby podľa schválených programov starostlivosti o lesy podľa odseku 10 na územia európskej sústavy chránených území a v rámci tejto lehoty predloží orgánu ochrany prírody podnet na vydanie rozhodnutia podľa § 14 ods. 6 a 7, ak vykonaním takejto ťažby hrozí negatívne ovplyvnenie predmetu ochrany územia, alebo predloží orgánu ochrany prírody podnet na podanie žiadosti na zmenu programu starostlivosti o lesy za účelom zapracovania opatrení na vylúčenie takéhoto negatívneho vplyvu do programu starostlivosti o lesy.

(12) Preukazy členov stráže prírody vydané podľa tohto zákona v znení účinnom do 31. decembra 2019 sú platné do 31. decembra 2020; platnosť preukazu člena stráže prírody okresný úrad v sídle kraja potvrdí najneskôr do 31. januára 2020.

§ 104h

Prechodné ustanovenia počas trvania mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu vyhláseného v súvislosti s ochorením COVID-19

(1) Lehoty na uplatnenie si nároku na náhradu škody spôsobenej určenými živočíchmi a nároku na finančnú náhradu za obmedzenie bežného obhospodarovania podľa tohto zákona neplynú v čase odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona až do odvolania mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu vyhláseného v súvislosti s ochorením COVID-19.

(2) Lehoty na vykonanie úkonov podľa tohto zákona, ktorými sú prerokovanie (§ 50 ods. 4) a miestne zisťovanie (§ 101 ods. 1), neplynú v čase odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona až do odvolania mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu vyhláseného v súvislosti s ochorením COVID-19.

§ 104i

Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 15. januára 2022

(1) Správy národných parkov podľa § 65b ods. 1 (ďalej len „správy národných parkov“) sa zriaďujú 31. marca 2022. Na správy národných parkov prechádza 1. apríla 2022 majetok vo vlastníctve štátu v správe Štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky, ktorý je potrebný na zabezpečenie plnenia ich úloh podľa tohto zákona, ako aj súvisiace práva a povinnosti; vymedzenie majetku, ktorý prechádza do správy správ národných parkov, a s tým súvisiace práva a povinnosti vrátane práv a povinností vyplývajúcich z pracovnoprávnych vzťahov a iných vzťahov zamestnancov Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky a správy národných parkov upravia v protokole o prechode správy majetku.

(2) Príspevková organizácia Štátne lesy Tatranského národného parku so sídlom v Tatranskej Lomnici sa od 1. apríla 2022 zlučuje s príspevkovou organizáciou Správa Tatranského národného parku. Príspevková organizácia Štátne lesy Tatranského národného parku so sídlom v Tatranskej Lomnici jej zlúčením s príspevkovou organizáciou Správa Tatranského národného parku 1. apríla 2022 zaniká. Majetok vo vlastníctve štátu v správe príspevkovej organizácie Štátne lesy Tatranského národného parku so sídlom v Tatranskej Lomnici prechádza 1. apríla 2022 do správy príspevkovej organizácie Správa Tatranského národného parku, ak odsek 3 neustanovuje inak. Na Správu Tatranského národného parku prechádzajú 1. apríla 2022 aj práva a povinnosti príspevkovej organizácie Štátne lesy Tatranského národného parku so sídlom v Tatranskej Lomnici vrátane práv a povinností vyplývajúcich z pracovnoprávnych a iných právnych vzťahov zamestnancov, ak odsek 3 neustanovuje inak. Ustanovenia osobitného predpisu[127]) sa na zlúčenie príspevkovej organizácie Štátne lesy Tatranského národného parku so sídlom v Tatranskej Lomnici s príspevkovou organizáciou Správa Tatranského národného parku nepoužijú.

(3) Pozemky vo vlastníctve štátu a podiely vo vlastníctve štátu na pozemkoch a iný nehnuteľný majetok vo vlastníctve štátu v správe príspevkovej organizácie Štátne lesy Tatranského národného parku so sídlom v Tatranskej Lomnici v Pieninskom národnom parku a jeho ochrannom pásme prechádza 1. apríla 2022 do správy príspevkovej organizácie Správa Pieninského národného parku. Na príspevkovú organizáciu Správa Pieninského národného parku prechádzajú 1. apríla 2022 aj práva a povinnosti príspevkovej organizácie Štátne lesy Tatranského národného parku so sídlom v Tatranskej Lomnici súvisiace so správou tohto majetku a plnením úloh podľa tohto zákona vrátane práv a povinností vyplývajúcich z pracovnoprávnych a iných právnych vzťahov zamestnancov, ktorí vykonávajú činnosť vo vzťahu k územiu Pieninského národného parku a jeho ochranného pásma.

(4) Pozemky vo vlastníctve štátu a podiely vo vlastníctve štátu na pozemkoch a iný nehnuteľný majetok vo vlastníctve štátu v Národnom parku Slovenský raj, ktorý je v správe právnických osôb v zriaďovateľskej a zakladateľskej pôsobnosti ministerstva pôdohospodárstva, ktoré vykonávajú správu majetku štátu podľa osobitného predpisu,[128]) (ďalej len „správca lesného majetku vo vlastníctve štátu“) prechádza 1. apríla 2022 do správy príspevkovej organizácie Správa Národného parku Slovenský raj. Na príspevkovú organizáciu Správa Národného parku Slovenský raj prechádzajú 1. apríla 2022 aj práva a povinnosti správcu lesného majetku vo vlastníctve štátu súvisiace so správou tohto majetku vrátane práv a povinností vyplývajúcich z pracovnoprávnych a iných právnych vzťahov zamestnancov, ktorí vykonávajú činnosť vo vzťahu k územiu Národného parku Slovenský raj.

(5) Pozemky vo vlastníctve štátu a podiely vo vlastníctve štátu na pozemkoch a iný nehnuteľný majetok vo vlastníctve štátu v národných parkoch v územiach so štvrtým a piatym stupňom ochrany, ktorý je v správe správcu lesného majetku vo vlastníctve štátu okrem pozemkov, podielov na pozemkoch a iného nehnuteľného majetku podľa odsekov 2 až 4, prechádza 1. apríla 2022 do správy správ národných parkov, v ktorých územnej pôsobnosti je príslušný národný park. Do správy správ národných parkov prechádzajú 1. apríla 2022 podľa prvej vety aj pozemky vo vlastníctve štátu a spoluvlastnícke podiely vo vlastníctve štátu na pozemkoch, ktoré sa sčasti nachádzajú v národných parkoch v územiach so štvrtým a s piatym stupňom ochrany. Na správy národných parkov prechádzajú 1. apríla 2022 aj práva a povinnosti správcu lesného majetku vo vlastníctve štátu súvisiace so správou majetku podľa prvej a druhej vety.

(6) Pozemky vo vlastníctve štátu a podiely vo vlastníctve štátu na pozemkoch a iný nehnuteľný majetok vo vlastníctve štátu v národných parkoch, ktorý je v správe Slovenského pozemkového fondu a správcu lesného majetku vo vlastníctve štátu okrem pozemkov, podielov na pozemkoch a iného nehnuteľného majetku podľa odsekov 2 až 5, prechádza do správy správ národných parkov, v ktorých územnej pôsobnosti je príslušný národný park, prvým dňom po uplynutí troch mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti všeobecne záväzného právneho predpisu, ktorým sa vyhlásia zóny národného parku. Do správy správ národných parkov prechádzajú podľa prvej vety súčasne aj pozemky vo vlastníctve štátu a spoluvlastnícke podiely vo vlastníctve štátu na pozemkoch a spoločných nehnuteľnostiach, ktoré sa sčasti nachádzajú v národných parkoch. Na správy národných parkov prechádzajú prvým dňom po uplynutí troch mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti všeobecne záväzného právneho predpisu, ktorým sa zóny národného parku vyhlásia, aj práva a povinnosti správcu lesného majetku vo vlastníctve štátu súvisiace so správou majetku podľa prvej a druhej vety vrátane práv a povinností vyplývajúcich z pracovnoprávnych a iných právnych vzťahov zamestnancov, ktorí vykonávajú činnosť vo vzťahu k územiu príslušného národného parku.

(7) Spolu s nehnuteľným majetkom podľa odsekov 4 až 6 prechádza dňom nadobudnutia správy majetku podľa odsekov 4 až 6 zo správcu lesného majetku vo vlastníctve štátu a Slovenského pozemkového fondu do správy správ národných parkov aj hnuteľný majetok vo vlastníctve štátu v správe správcu lesného majetku štátu a Slovenského pozemkového fondu a nehnuteľný majetok vo vlastníctve štátu nachádzajúci sa mimo národných parkov v správe správcu lesného majetku štátu, ktorý bezprostredne slúži alebo ktorý je potrebný na zabezpečenie správy nehnuteľného majetku podľa odsekov 4 až 6 a plnenie úloh správ národných parkov podľa tohto zákona, najmä administratívne budovy, hospodárske budovy, pozemky, motorové vozidlá a materiálno-technické vybavenie.

(8) Správy národných parkov vstupujú dňom nadobudnutia správy podľa odsekov 2 až 7 do práv a povinností správcu lesného majetku vo vlastníctve štátu a Slovenského pozemkového fondu

vyplývajúcich zo všeobecne záväzných právnych predpisov a záväzkových vzťahov, najmä do práv a povinností

a) správcu poľnohospodárskeho a lesného majetku vo vlastníctve štátu podľa osobitných predpisov[129]) vrátane zastupovania štátu pred súdmi a orgánmi verejnej moci,[130]) a to aj v konaniach začatých pred prechodom správy podľa odsekov 2 až 7,

b) zástupcu štátu ako vlastníka nehnuteľností v konaniach o obnovenej evidencii pozemkov[131]) a v konaniach o pozemkových úpravách,[132])

c) Slovenského pozemkového fondu k podielom spoločnej nehnuteľnosti a správcu spoločne obhospodarovanej nehnuteľnosti alebo jej podielov podľa osobitného predpisu[133]) vrátane konaní pred súdom alebo pred orgánom verejnej správy, a to aj v konaniach začatých pred prechodom správy podľa odsekov 2 až 7 a účasti na valných zhromaždeniach a vo volených orgánoch pozemkových spoločenstiev,

d) správcu zdrojov lesného reprodukčného materiálu,[134])

e) vyplývajúcich z nájomných vzťahov a obdobných právnych vzťahov[135]) k pozemkom a inému majetku, ktorého správa je predmetom prechodu podľa odsekov 2 až 7,

f) vyplývajúcich z čerpania štrukturálnych fondov Európskej únie,[136])

g) v oblastí múzeí podľa osobitného predpisu,[137])

h) povinnej osoby správcu poľnohospodárskeho a lesného majetku vo vlastníctve štátu podľa osobitných predpisov,[138])

i) doterajšieho užívateľa podľa osobitných predpisov,[139])

j) obhospodarovateľa lesa podľa osobitného predpisu,[140])

k) osoby vykonávajúcej činnosti s lesným reprodukčným materiálom,[141])

l) vyplývajúcich zo správy majetku štátu, úloh poľovníckej organizácie a užívateľa poľovných pozemkov podľa osobitného predpisu,[142])

m) hospodárskeho subjektu alebo prepravcu dreva podľa osobitných predpisov,[143])

n) vyplývajúcich z obchodnoprávnych vzťahov týkajúcich sa pozemkov, ktorých správa je predmetom prechodu správy.

(9) Správca lesného majetku vo vlastníctve štátu, Slovenský pozemkový fond a správy národných parkov v spolupráci so Štátnou ochranou prírody Slovenskej republiky do dátumu prechodu správy pozemkov upravia podrobnosti o prechode správy majetku a s tým súvisiacich práv a povinností podľa odsekov 2 až 8 vrátane práv a povinností vyplývajúcich z pracovnoprávnych vzťahov a iných vzťahov zamestnancov v protokole o prechode správy majetku, ktorý obsahuje najmä vymedzenie majetku, ktorý prechádza do správy správ národných parkov, s tým súvisiace práva a povinnosti a spôsob rozdelenia pozemkov vo výlučnom vlastníctve štátu sčasti zasahujúcich na územie národného parku. Ministerstvo a ministerstvo pôdohospodárstva spoločne koordinujú a určujú postup správcov lesného majetku vo vlastníctve štátu, Slovenského pozemkového fondu, Štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky a správ národných parkov podľa prvej vety.

§ 104j

Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. apríla 2024

Orgán ochrany prírody je do 31. marca 2025 dotknutým orgánom v konaní o preskúmanie spôsobilosti stavby na užívanie.[144])

§ 105

Zrušovacie ustanovenie

Zrušujú sa:

1. zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 287/1994 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 222/1996 Z. z., zákona č. 211/2000 Z. z., zákona č. 416/2001 Z. z., zákona č. 553/2001 Z. z., zákona č. 237/2002 Z. z. a zákona č. 261/2002 Z. z.,

2. položky č. 74 až 90 prílohy k zákonu Národnej rady Slovenskej republiky č. 222/1996 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov,

3. zákon Slovenskej národnej rady č. 11/1949 Zb. SNR o Tatranskom národnom parku v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 287/1994 Z. z.,

4. nariadenie vlády Slovenskej socialistickej republiky č. 12/1987 Zb. o vyhlásení časti Západných Tatier za súčasť Tatranského národného parku v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 272/1991 Zb.,

5. body 3 a 105 v prílohe k vyhláške Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 83/1993 Z. z. o štátnych prírodných rezerváciách,

6. vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 295/1996 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona Národnej rady Slovenskej republiky o ochrane prírody a krajiny,

7. vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 218/1998 Z. z., ktorou sa ustanovujú niektoré podrobnosti o dokumentácii ochrany prírody a krajiny,

8. vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 93/1999 Z. z. o chránených rastlinách a chránených živočíchoch a o spoločenskom ohodnocovaní chránených rastlín, chránených živočíchov a drevín v znení vyhlášky č. 183/2001 Z. z. a vyhlášky č. 347/2002 Z. z.,

9. výnos Ministerstva kultúry Slovenskej socialistickej republiky č. 1162/1988-32 z 30. júna 1988 o chránenom nálezisku Dropie (registrovaný v čiastke č. 24/1988 Zb.),

10. ustanovenia výnosu Ministerstva kultúry Slovenskej socialistickej republiky č. 1160/1988-32 z 30. júna 1988 o štátnych prírodných rezerváciách (registrovaného v čiastke č. 24/1988 Zb.), ktorými boli Kiarovský močiar, Jedlinka, Ružínske jelšiny, Cigánka a Pohanský hrad vyhlásené za chránené,

11. úprava Ministerstva kultúry Slovenskej socialistickej republiky č. 9150/1979-OP z 30. novembra 1979 o vyhlásení chráneného náleziska Pstruša (registrovaná v čiastke č. 5/1980 Zb.),

12. úprava Ministerstva kultúry Slovenskej socialistickej republiky č. 806/1980-32 z 29. februára 1980 o vyhlásení chráneného náleziska Jurajova štôlňa (registrovaná v čiastke č. 17/1980 Zb.),

13. úprava Ministerstva kultúry Slovenskej socialistickej republiky č. 2652/1981-32 z 30. apríla 1981 o vyhlásení štátnej prírodnej rezervácie Klenovské Blatá (registrovaná v čiastke č. 25/1981 Zb.),

14. úprava Ministerstva kultúry Slovenskej socialistickej republiky č. 2660/1981-32 z 30. apríla 1981 o vyhlásení chránenej študijnej plochy Vejmutovkový porast (registrovaná v čiastke č. 25/1981 Zb.),

15. úprava Ministerstva kultúry Slovenskej socialistickej republiky č. 3258/1981-32 z 30. júna 1981 o vyhlásení chránenej záhrady Kochova záhrada (registrovaná v čiastke č. 26/1981 Zb.),

16. úprava Ministerstva kultúry Slovenskej socialistickej republiky č. 1566/1983-32 z 31. marca 1983 o vyhlásení chráneného náleziska Nad Furmancom (registrovaná v čiastke č. 27/1983 Zb.).

§ 105a

Týmto zákonom sa preberajú právne záväzné akty Európskej únie uvedené v prílohe č. 2.

§ 105b

Zrušovacie ustanovenia k úpravám účinným od 1. januára 2014

Zrušujú sa:

1. úprava Ministerstva kultúry Slovenskej socialistickej republiky č. 3491/1980-32 z 31. mája 1980 o vyhlásení štátnej prírodnej rezervácie Iľovnica (registrovaná v čiastke č. 34/1980 Zb.),

2. úprava Ministerstva kultúry Slovenskej socialistickej republiky č. 2960/1982-32 z 30. apríla 1982 o vyhlásení štátnej prírodnej rezervácie Udava (registrovaná v čiastke č. 30/1982 Zb.),

3. úprava Ministerstva kultúry Slovenskej socialistickej republiky č. 42/1984-32 z 30. apríla 1984 o vyhlásení štátnej prírodnej rezervácie Pod Pajštúnom (registrovaná v čiastke č. 16/1984 Zb.),

4. úprava Ministerstva kultúry Slovenskej socialistickej republiky č. 65/1984-32 z 30. apríla 1984 o vyhlásení chráneného náleziska Pod Rígľom (registrovaná v čiastke č. 16/1984 Zb.),

5. úprava Ministerstva kultúry Slovenskej socialistickej republiky č. 478/1986-32 z 31. januára 1986 o vyhlásení chráneného náleziska Pod Demjatou (registrovaná v čiastke č. 4/1984 Zb.).

§ 105c

Zrušovacie ustanovenia k úpravám účinným od 1. januára 2020

Zrušujú sa:

1. body 21, 87 a 110 v prílohe k vyhláške Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 83/1993 Z. z. o štátnych prírodných rezerváciách v znení neskorších predpisov,

2. ustanovenia výnosu Ministerstva kultúry Slovenskej socialistickej republiky č. 1161/88-32 z 30. júna 1988, ktorými boli vyhlásené chránené nálezisko Okšovské duby, chránené nálezisko

Kobela, chránené nálezisko Suchý vrch a chránené nálezisko Modrý vrch (registrovaný v čiastke č. 24/1988 Zb.),

3. úprava Ministerstva kultúry Slovenskej socialistickej republiky č. 3479/1980-32 z 31. mája 1980 o vyhlásení štátnej prírodnej rezervácie Zelienka (registrovaná v čiastke č. 34/1980 Zb.),

4. úprava Ministerstva kultúry Slovenskej socialistickej republiky č. 2965/1982-32 z 30. apríla 1982 o vyhlásení chráneného náleziska Periská (registrovaná v čiastke č. 30/1982 Zb.).

§ 106

Účinnosť

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januára 2003 s výnimkou § 27 ods. 10, ktorý nadobúda účinnosť dňom nadobudnutia platnosti zmluvy o pristúpení Slovenskej republiky k Európskej únii, a § 105 tretieho a štvrtého bodu, ktoré nadobúdajú účinnosť dňom nadobudnutia účinnosti všeobecne záväzného právneho predpisu vydaného podľa § 104 ods. 24.

Rudolf Schuster v. r.

Jozef Migaš v. r.

Mikuláš Dzurinda v. r.

Príloha č. 2 k zákonu č. 543/2002 Z. z.
ZOZNAM PREBERANÝCH PRÁVNE ZÁVÄZNÝCH AKTOV EURÓPSKEJ ÚNIE
1. Smernica Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 15/zv. 2; Ú. v. ES L 206, 22. 7. 1992) v znení smernice Rady 97/62/ES z 27. októbra 1997 (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 15/zv. 4; Ú. v. ES L 305, 8. 11. 1997) v znení nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1882/2003 z 29. septembra 2003 (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 1/zv. 4; Ú. v. EÚ L 284, 31. 10. 2003) v znení Aktu o podmienkach pristúpenia Rakúska, Švédska a Fínska (Ú. v. ES C 241, 29. 8. 1994) [upravené rozhodnutím Rady 95/1/ES, Euratom, ESUO (Ú. v. ES L 1, 1. 1. 1995)] v znení Aktu o podmienkach pristúpenia Českej republiky, Estónskej republiky, Cyperskej republiky, Lotyšskej republiky, Litovskej republiky, Maďarskej republiky, Maltskej republiky, Poľskej republiky, Slovinskej republiky a Slovenskej republiky a o úpravách zmlúv, na ktorých je založená Európska únia (Ú. v. EÚ L 236, 23. 9. 2003) v znení smernice Rady 2006/105/ES z 20. novembra 2006 (Ú. v. EÚ L 363, 20. 12. 2006) v znení smernice Rady 2013/17/EÚ z 13. mája 2013 (Ú. v. EÚ L 158, 10. 6. 2013).
2. Smernica Rady 1999/22/ES z 29. marca 1999 o chove voľne žijúcich živočíchov v zoologických záhradách (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 15/zv. 4; Ú. v. ES L 94, 9. 4. 1999).
3. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/147/ES z 30. novembra 2009 o ochrane voľne žijúceho vtáctva (Ú. v. EÚ L 20, 26. 1. 2010) v znení smernice Rady 2013/17/EÚ z 13. mája 2013 (Ú. v. EÚ L 158, 10. 6. 2013).

4. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/92/EÚ z 13. decembra 2011 o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie (kodifikované znenie) (Ú. v. EÚ L 26, 28. 1. 2012).
4) § 2 zákona č. 17/1992 Zb.
5) Napríklad zákon č. 23/1962 Zb. o poľovníctve v znení neskorších predpisov, zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov, zákon č. 61/1977 Zb. o lesoch v znení neskorších predpisov, zákon č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov, zákon č. 309/1991 Zb. o ochrane ovzdušia pred znečisťujúcimi látkami (zákon o ovzduší) v znení neskorších predpisov, zákon Slovenskej národnej rady č. 307/1992 Zb. o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu v znení neskorších predpisov, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 277/1994 Z. z. o zdravotnej starostlivosti v znení neskorších predpisov, zákon č. 139/2002 Z. z. o rybárstve, zákon č. 184/2002 Z. z. o vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (vodný zákon).
6) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 285/1995 Z. z. o rastlinolekárskej starostlivosti v znení zákona č. 471/2001 Z. z.
7) Zákon č. 132/1989 Zb. o ochrane práv k novým odrodám rastlín a plemenám zvierat v znení neskorších predpisov.

Vyhláška Federálneho ministerstva poľnohospodárstva a výživy č. 134/1989 Zb., ktorou sa vydáva zoznam hospodársky významných druhov a rodov rastlín a zvierat v znení neskorších predpisov.
8) Napríklad zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 285/1995 Z. z. v znení zákona č. 471/2001 Z. z., vyhláška Ministerstva poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva a Ministerstva spravodlivosti č. 62/1964 Zb., ktorou sa vydávajú vykonávacie predpisy k zákonu o rozvoji rastlinnej výroby v znení zákona č. 132/1989 Zb., vyhláška Ministerstva poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva č. 63/1964 Zb. o ochrane proti zavliekaniu škodcov a chorôb rastlín a burín pri dovoze, prevoze a vývoze (vonkajšia karanténa) v znení vyhlášky č. 51/1977 Zb.
9) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 277/1994 Z. z. v znení neskorších predpisov.
10) § 3 zákona č. 17/1992 Zb.
10a) Napríklad § 2 zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov, § 2 ods. 1 a ods. 2 písm. g) zákona č. 213/1997 Z. z. o neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne prospešné služby v znení neskorších predpisov, § 2 zákona č. 34/2002 Z. z. o nadáciách a o zmene Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov.
11) § 2 zákona č. 44/1988 Zb.
12) § 9 písm. g) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon).

Príloha č. 1 k vyhláške Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky č. 461/2009 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov.
14) § 2 ods. 2 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník.
15) Napríklad § 7 zákona Slovenskej národnej rady č. 307/1992 Zb. v znení zákona č. 83/2000 Z. z.
16) Napríklad zákon č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov, zákon č. 61/1977 Zb. v znení neskorších predpisov, zákon Slovenskej národnej rady č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušninách a o štátnej banskej správe v znení neskorších predpisov, zákon Slovenskej národnej rady č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách v znení neskorších

predpisov, zákon č. 313/1999 Z. z. o geologických prácach a o štátnej geologickej správe (geologický zákon), zákon č. 184/2002 Z. z.
17) Napríklad zákon č. 23/1962 Zb. v znení neskorších predpisov, zákon č. 337/1998 Z. z. o veterinárnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých ďalších zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 139/2002 Z. z.
17a) § 120 zákona č. 50/1976 v znení neskorších predpisov.
18a) § 48 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení zákona č. 384/2009 Z. z.
19) Čl. 3 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1143/2014 z 22. októbra 2014 o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia inváznych nepôvodných druhov (Ú. v. EÚ L 317, 4. 11. 2014).
20) § 2 ods. 1 zákona č. 150/2019 Z. z. o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia inváznych nepôvodných druhov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2016/1141 z 13. júla 2016, ktorým sa prijíma zoznam inváznych nepôvodných druhov vzbudzujúcich obavy Únie podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1143/2014 (Ú. v. EÚ L 189, 14. 7. 2016) v platnom znení.
21) Zákon č. 150/2019 Z. z. o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia inváznych nepôvodných druhov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Nariadenie (EÚ) č. 1143/2014.
21a) Príloha č. 5 k vyhláške Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky č. 461/2009 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon).
21b) § 40 ods. 1 zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov.
22) § 18 zákona č. 200/2022 Z. z. v znení zákona č. 205/2023 Z. z.
23) § 32 až 42 zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov.
24) § 58 až 70, § 120 a 121 zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov.
25) § 71 až 74 zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov.
27) § 85 zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov.
28) § 88, 88a, 89 a 90 zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov.
29) § 23 zákona č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach (geologický zákon) v znení neskorších predpisov.
30) § 17 zákona č. 44/1988 Zb. v znení neskorších predpisov.
31) § 27 zákona č. 44/1988 Zb. v znení neskorších predpisov.
32) Napríklad § 9 až 13 a § 17 až 19 zákona Slovenskej národnej rady č. 51/1988 Zb. v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 499/1991 Zb.
32a) § 9 zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
33) § 10 zákona č. 220/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.
34) Napríklad § 14 ods. 3 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov.
~~35) § 40 ods. 1 zákona č. 326/2005 Z. z. v znení zákona č. 117/2010 Z. z.~~
35) § 37 zákona č. 326/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov.
35a) § 40 až 43 zákona č. 326/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov.

36) § 12 zákona č. 569/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov.
37) § 5 zákona č. 503/2001 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja.
37a) Zákon č. 359/2007 Z. z. o prevencii a náprave environmentálnych škôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
37b) § 17 zákona č. 220/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.
37c) § 5 a 7 zákona č. 326/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov.
37d) § 6 a 7 zákona č. 274/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov.
37e) § 10 zákona č. 330/1991 Zb. v znení neskorších predpisov.
37f) § 3 ods. 3 zákona č. 326/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov.
37g) § 4 až 52 zákona č. 24/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov.
38) § 6 písm. h) zákona č. 319/2002 Z. z. o obrane Slovenskej republiky v znení zákona č. 333/2007 Z. z.
39) Napríklad zákon č. 50/1976 Zb., § 29 ods. 2 zákona č. 61/1977 Zb., zákon Slovenskej národnej rady č. 100/1977 Zb., zákon č. 23/1962 Zb., zákon č. 44/1988 Zb.
41) § 9 písm. b) až e) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníctva a iných práv k nehnuteľnostiam.
42) § 28 zákona č. 313/1999 Z. z.
43) § 34 ods. 4 zákona č. 139/2002 Z. z.
44) § 2 písm. x) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 315/1996 Z. z. o premávke na pozemných komunikáciách.
45) § 1 ods. 2 až 4 zákona č. 135/1961 Zb.
45a) § 9 písm. b) až e) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z. z.
45aa) § 18 zákona č. 326/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov.
46) Bod A.1. 6 písm. a) až c) prílohy č. 1 k vyhláške Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky č. 79/1996 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon Národnej rady Slovenskej republiky o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon).
47) Napríklad zákon č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov.
47a) § 46 ods. 1 písm. a) vyhlášky Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky č. 453/2006 Z. z. o hospodárskej úprave lesov a o ochrane lesa.
48) § 3 písm. b) zákona č. 337/1998 Z. z.
49) Príloha č. 1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 75/2015 Z. z., ktorým sa ustanovujú pravidlá poskytovania podpory v súvislosti s opatreniami programu rozvoja vidieka.
50) § 2 ods. 4 písm. c) zákona č. 313/1999 Z. z.
51) § 71 ods. 1 písm. c) a ods. 3 zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov.
52) Zákon č. 129/2002 Z. z. o integrovanom záchrannom systéme.
53) Zákon Slovenskej národnej rady č. 315/1992 Zb. o verejných telovýchovných, športových a turistických podujatiach.
54) § 43b a 43c zákona č. 50/1976 Zb. v znení zákona č. 237/2000 Z. z.
55) § 2 písm. ar) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 315/1996 Z. z.
56) § 19 zákona Slovenskej národnej rady č. 100/1977 Zb.
56a) § 22 ods. 2 písm. c) zákona č. 326/2005 Z. z. v znení zákona č. 360/2007 Z. z.
56aa) § 23 a 30 zákona č. 24/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov.
56b) § 23 ods. 7 až 9 zákona č. 326/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov.
56c) § 2 písm. x), § 18 ods. 4 a § 66 písm. c) zákona č. 326/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov.
57) § 2 písm. b) a c) zákona č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
57a) § 39a zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov.

57b) Zákon č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov.
57c) § 20 ods. 3 zákona č. 326/2005 Z. z. v znení zákona č. 117/2010 Z. z.
58) § 7 zákona Slovenskej národnej rady č. 100/1977 Zb.

§ 6 a 7 vyhlášky Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky č. 5/1995 Z. z.
58a) § 2 ods. 1 zákona č. 150/2019 Z. z.

Vykonávacie nariadenie (EÚ) 2016/1141 v platnom znení.
58b) § 2 písm. k) zákona 274/2009 Z. z.
58c) § 2 ods. 2 písm. g) zákona č. 216/2018 Z. z. o rybárstve a o doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.
59) Napríklad § 25 zákona č. 124/1992 Zb. o Vojenskej polícii, § 53 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov, § 7 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 255/1994 Z. z. o poľnej stráži.
62) Úprava Slovenského banského úradu č. 3000/1975, ktorou sa vydáva predpis o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o bezpečnosti prevádzky pri sprístupňovaní prírodných jaskýň a ich udržiavaní v bezpečnostnom stave (bezpečnostný predpis pre jaskyne) v znení neskorších predpisov (registrovaná v čiastke 33/1975 Zb.).
63) Čl. 4 Ústavy Slovenskej republiky v znení ústavného zákona č. 90/2001 Z. z.
64) Zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
64a) Napríklad § 12 zákona č. 364/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov, § 40 zákona č. 326/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov.
64aa) § 28 zákona č. 326/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov.
64b) § 3 písm. d) zákona č. 24/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov.
64c) § 3 písm. f) zákona č. 24/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov.
64d) § 9 a 31 zákona č. 24/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov.
64e) Napríklad Dohovor o mokradiach majúcich medzinárodný význam predovšetkým ako biotopy vodného vtáctva (oznámenie Federálneho ministerstva zahraničných vecí č. 396/1990 Zb.), Dohovor o ochrane svetového kultúrneho a prírodného dedičstva (oznámenie Federálneho ministerstva zahraničných vecí č. 159/1991 Zb.), Dohovor o biologickej diverzite (oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 34/1996 Z. z.), Dohovor o ochrane sťahovavých druhov voľne žijúcich živočíchov (oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 91/1998 Z. z.), Dohovor o ochrane európskych voľne žijúcich organizmov a prírodných stanovíšť (oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 93/1998 Z. z.), Dohoda o ochrane netopierov v Európe (oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 250/1999 Z. z.), Dohoda o ochrane africko-euroázijských druhov vodného sťahovavého vtáctva (oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 268/2002 Z. z.), Rámcový dohovor o ochrane a trvalo udržateľnom rozvoji Karpát (oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 111/2006 Z. z.).
64f) § 4 ods. 1 a 2 zákona č. 544/2002 Z. z. o Horskej záchrannej službe v znení neskorších predpisov.
65) § 39 ods. 4 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z. z. v znení zákona č. 255/2001 Z. z.
66) Čl. 8 Nariadenia Rady (ES) č. 338/97 z 9. decembra 1996 o ochrane druhov voľne žijúcich živočíchov a rastlín reguláciou obchodu s nimi (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 15/zv. 3; Ú. v. ES L 61, 3. 3. 1997) v platnom znení.

§ 8 zákona č. 15/2005 Z. z. o ochrane druhov voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín reguláciou obchodu s nimi a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
67) § 127 zákona č. 50/1976 Zb. v znení zákona č. 229/1997 Z. z.
68) § 71 ods. 1 písm. b) vyhlášky Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky č. 344/2009 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon o poľovníctve.
68b) Zákon č. 15/2005 Z. z.
69) Zákon č. 115/1998 Z. z. o múzeách a galériách a o ochrane predmetov múzejnej hodnoty a galerijnej hodnoty v znení neskorších predpisov.

Vyhláška Ministerstva kultúry Slovenskej republiky č. 342/1998 Z. z. o odbornej správe múzejných zbierkových predmetov a galerijných zbierkových predmetov.
70) Napríklad zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1993 Z. z. o občianskych preukazoch v znení neskorších predpisov, zákon č. 381/1997 Z. z. o cestovných dokladoch v znení neskorších predpisov, zákon č. 48/2002 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
71) § 8 zákona č. 337/1998 Z. z. v znení zákona č. 23/2002 Z. z.
72) § 181b Trestného zákona.
72a) § 10 ods. 4 zákona č. 330/2007 Z. z. o registri trestov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 91/2016 Z. z.
73) Napríklad vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky č. 231/1998 Z. z. o chove spoločenských zvierat, divých zvierat a nebezpečných živočíchov a o ochrane pokusných zvierat.
74) § 21 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 303/1995 Z. z. o rozpočtových pravidlách v znení neskorších predpisov.
75) Zákon č. 337/1998 Z. z. v znení neskorších predpisov.
76) Napríklad zákon č. 337/1998 Z. z. v znení neskorších predpisov, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 115/1995 Z. z. o ochrane zvierat.
76a) Príloha č. 1 k vyhláške Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky č. 461/2009 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov.
Príloha č. 8 k vyhláške Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky č. 508/2004 Z. z., ktorou sa vykonáva § 27 zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 59/2013 Z. z.
77) § 125 ods. 1 Trestného zákona.
78) Napríklad zákon č. 220/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov, zákon č. 405/2011 Z. z. v znení neskorších predpisov.
78a) § 18a zákona č. 220/2004 Z. z. v znení zákona č. 57/2013 Z. z.
78b) Napríklad zákon č. 135/1961 Zb. v znení neskorších predpisov, zákon č. 143/1998 Z. z. v znení neskorších predpisov, zákon č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov, zákon č. 364/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov, zákon č. 513/2009 Z. z., zákon č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami v znení zákona č. 180/2013 Z. z., zákon č. 351/2011 o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov, zákon č. 405/2011

Z. z. o rastlinolekárskej starostlivosti v znení neskorších predpisov, zákon č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
78c) § 56 zákona č. 326/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov.
79) Napríklad zákon č. 23/1962 Zb. v znení neskorších predpisov, zákon č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov, zákon č. 61/1977 Zb. v znení neskorších predpisov, zákon č. 44/1988 Zb. v znení neskorších predpisov, zákon Slovenskej národnej rady č. 307/1992 Zb. v znení neskorších predpisov, zákon č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu, zákon č. 184/2002 Z. z.
79a) § 26 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. v znení neskorších predpisov.
79b) § 34 ods. 3 zákona Slovenskej národnej rady č. 330/1991 Zb. v znení neskorších predpisov, § 50 ods. 6 zákona č. 326/2005 Z. z. v znení zákona č. 499/2009 Z. z.
80) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z. z. v znení neskorších predpisov.
81) § 6 zákona č. 3/2010 Z. z. o národnej infraštruktúre pre priestorové informácie v znení zákona č. 362/2015 Z. z.
82) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 63/1993 Z. z. o štátnych symboloch Slovenskej republiky a ich používaní v znení neskorších predpisov.
83) § 6 zákona č. 17/1992 Zb.
83a) § 2 písm. a) zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch.
83aa) Napríklad zákon č. 135/1961 Zb. v znení neskorších predpisov, zákon č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov, zákon č. 44/1988 Zb. v znení neskorších predpisov, zákon č. 51/1988 Zb. v znení neskorších predpisov, zákon č. 313/1999 Z. z. v znení neskorších predpisov, zákon č. 220/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov, § 40 ods. 1 zákona č. 326/2005 Z. z. v znení zákona č. 117/2010 Z. z.
83ab) § 38 ods. 2 písm. b) zákona č. 326/2005 Z. z.
83ac) § 32 vyhlášky Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky č. 453/2006 Z. z. o hospodárskej úprave lesov a o ochrane lesa v znení neskorších predpisov.
83ad) § 38 ods. 2 zákona č. 326/2005 Z. z.
83b) § 41 zákona č. 326/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov.
84) § 16 zákona č. 200/2022 Z. z. v znení zákona č. 205/2023 Z. z.
85) Zákon č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií).
86) Napríklad zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 303/1995 Z. z. v znení neskorších predpisov, zákon č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách v znení neskorších predpisov.
86a) Napríklad zákon č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
86b) § 2 ods. 1 zákona č. 172/2005 Z. z. o organizácii štátnej podpory výskumu a vývoja a o doplnení zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 185/2009 Z. z. o stimuloch pre výskum a vývoj a o doplnení zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov.
86c) Zákon č. 618/2003 Z. z. o autorskom práve a právach súvisiacich s autorským právom (autorský zákon).
86d) Zákon č. 281/1997 Z. z. o vojenských obvodoch a zákon, ktorým sa mení zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 222/1996 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
87) Napríklad zákon č. 281/1997 Z. z., zákon č. 40/1961 Zb. o obrane Československej socialistickej republiky v znení neskorších predpisov.
88) § 47 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 303/1995 Z. z. v znení neskorších predpisov.
89) § 1 až 8 zákona č. 220/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.
90) § 2 písm. k) zákona č. 326/2005 Z. z.
91) Napríklad zákon č. 200/2022 Z. z. v znení neskorších predpisov, § 27 zákona č. 44/1988 Zb. v znení neskorších predpisov, § 19 zákona Slovenskej národnej rady č. 51/1988 Zb. v znení neskorších predpisov, zákon č. 139/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov, § 56 ods. 3 zákona č. 274/2009 Z. z.
92) § 34 ods. 3 písm. a) zákona Slovenskej národnej rady č. 330/1991 Zb.
93) § 14 ods. 2 písm. e) zákona č. 326/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov.
93a) Napríklad § 1 ods. 3 zákona č. 504/2003 Z. z. o nájme poľnohospodárskych pozemkov, poľnohospodárskeho podniku a lesných pozemkov a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 492/2004 Z. z. o stanovení všeobecnej hodnoty majetku v znení neskorších predpisov, vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky č. 38/2005 Z. z. o určení hodnoty pozemkov a porastov na nich na účely pozemkových úprav, vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky č. 172/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o spôsobe a rozsahu vedenia a poskytovania evidencií a stanovenia obvyklej výšky nájomného.
93b) Vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 492/2004 Z. z. o stanovení všeobecnej hodnoty majetku v znení neskorších predpisov.
93c) Zákon č. 97/2013 Z. z. o pozemkových spoločenstvách.
93d) § 611 Občianskeho zákonníka.
93e) Zákon č. 504/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 326/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov.
93f) Napríklad zákon č. 220/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov, zákon č. 326/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov, zákon č. 139/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov, zákon č. 274/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov.
93g) § 663 až 684 Občianskeho zákonníka.
93h) § 588 až 610 Občianskeho zákonníka.
93i) § 473 až 480 Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov.
93j) Napríklad nariadenie Rady (ES) č. 1698/2005 z 20. septembra 2005 o podpore rozvoja vidieka prostredníctvom Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV) (Ú. v. EÚ L 277, 21. 10. 2005) v platnom znení, § 8a zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
93k) § 17 zákona č. 584/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady.
94) Napríklad zákon č. 403/1990 Zb. o zmiernení následkov niektorých majetkových krívd v znení neskorších predpisov, zákon č. 87/1991 Zb. o mimosúdnych rehabilitáciách v znení neskorších predpisov, zákon č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku v znení neskorších predpisov, zákon Slovenskej národnej rady č. 319/1991 Zb. o zmiernení niektorých majetkových a iných krívd a o pôsobnosti orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v oblasti mimosúdnych rehabilitácií v znení neskorších predpisov,

zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 282/1993 Z. z. o zmiernení niektorých majetkových krívd spôsobených cirkvám a náboženským spoločnostiam v znení zákona č. 97/2002 Z. z.
95) Zákon č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy.
96) § 7 a 8 zákona Slovenskej národnej rady č. 595/1990 Zb. o štátnej správe pre životné prostredie.
97) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 222/1996 Z. z. v znení neskorších predpisov.
98) § 8 ods. 4 písm. i) zákona č. 337/1998 Z. z.
98a) Zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
98aa) § 37 ods. 4 zákona č. 24/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov.
98ab) § 8 ods. 1 a § 30 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov.
98b) Napríklad § 4 ods. 5 zákona č. 139/2002 Z. z., § 21 zákona č. 15/2005 Z. z. v znení zákona č. 447/2012 Z. z.
98c) § 23 ods. 10 písm. b) zákona č. 326/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov.
99) Napríklad § 9 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu v znení neskorších predpisov, § 51 zákona č. 364/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.
100) Zákon č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách.
100a) § 2 zákona č. 338/2000 Z. z. v znení neskorších predpisov.
100aa) § 24 ods. 3 písm. f) a h), § 55, § 56 a § 65 zákona č. 274/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov.
100ab) § 3 písm. p) zákona č. 24/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov.
100b) § 8 ods. 1 zákona č. 281/1997 v znení neskorších predpisov.
101) Napríklad zákon č. 281/1997 Z. z., Trestný poriadok.
102) Zákon č. 241/2001 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 418/2002 Z. z.

Trestný poriadok.
103) § 39 zákona č. 241/2001 Z. z.
104) § 136 a 138 Zákonníka práce.

§ 149 zákona č. 312/2001 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

§ 1 ods. 5 zákona č. 313/2001 Z. z. o verejnej službe.
105) § 116 Občianskeho zákonníka.
106) § 10 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe.
107) § 76 ods. 2 Trestného poriadku.
108) Zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.
109) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 246/1993 Z. z. o zbraniach a strelive v znení neskorších predpisov.
110) § 13 a 14 Trestného zákona.
110a) § 9 ods. 2 a 3 zákona č. 124/1992 Zb. o Vojenskej polícii v znení neskorších predpisov.

§ 8 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 46/1993 Z. z. o Slovenskej informačnej službe.

§ 13 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov.

§ 8 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 198/1994 Z. z. o Vojenskom spravodajstve.

§ 16 zákona č. 652/2004 Z. z. o orgánoch štátnej správy v colníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
111) Napríklad § 52 zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. v znení neskorších predpisov, § 12 ods. 1 Trestného poriadku.
112) Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení zákona č. 215/2002 Z. z.
113) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 270/1995 Z. z. o štátnom jazyku Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.
113a) § 19 zákona č. 71/1967 Zb. v znení neskorších predpisov.
113b) § 24 a 25 zákona č. 24/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov.
114) Napríklad § 18 až 20a a § 20f až 21 Občianskeho zákonníka, zákon č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov.
114a) § 15a zákona č. 71/1967 Zb. v znení zákona č. 527/2003 Z. z.
115) Zákon č. 599/2001 Z. z. o osvedčovaní listín a podpisov na listinách okresnými úradmi a obcami.

Zákon Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov.
115a) Napríklad § 20h Občianskeho zákonníka, § 6 ods. 2 písm. c) zákona č. 83/1990 Zb.
115aa) Zákon č. 200/2022 Z. z. v znení neskorších predpisov.
115b) § 28 zákona č. 326/2005 Z. z. v znení zákona č. 360/2007 Z. z.
115c) § 305 Trestného zákona.
115d) Príloha A nariadenia (ES) č. 338/97 v platnom znení.
116) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu v znení neskorších predpisov.
117) § 89 ods. 13 a 14 Trestného zákona.
118) Zákon č. 36/1967 Zb. o znalcoch a tlmočníkoch v znení zákona č. 238/2000 Z. z.
118a) § 2 ods. 2 písm. f) zákona č. 216/2018 Z. z.
118b) § 2 ods. 2 písm. h) zákona č. 216/2018 Z. z.
118c) § 10 zákona č. 216/2018 Z. z.
118d) § 19a zákona č. 194/1998 Z. z. o šľachtení a plemenitbe hospodárskych zvierat a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov.
119) Zákon č. 238/1998 Z. z. o príspevku na pohreb.
120) § 420 až 450 Občianskeho zákonníka.Vyhláška ministerstiev zdravotníctva a spravodlivosti, Štátneho úradu sociálneho zabezpečenia a Ústrednej rady odborov č. 32/1965 Zb. o odškodňovaní bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia v znení neskorších predpisov.
121) Napríklad § 27 vyhlášky Ministerstva poľnohospodárstva a výživy č. 59/1967 Zb., ktorou sa vydávajú vykonávacie predpisy k zákonu o poľovníctve v znení neskorších predpisov.
121a) § 415 až 450 Občianskeho zákonníka.
121b) § 41 ods. 16 zákona č. 326/2005 Z. z.
121c) § 4 zákona č. 15/2005 Z. z. o ochrane druhov voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín reguláciou obchodu s nimi a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

§ 7 vyhlášky Ministerstva životného prostredia č. 110/2005 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ochrane druhov voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín reguláciou obchodu s nimi a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
122) Zákon č. 215/2004 Z. z.
124) § 41 ods. 9 zákona č. 326/2005 Z. z.
125) Príloha č. 1 zákona č. 138/2010 Z. z.
126) § 22 ods. 2 písm. a) zákona č. 326/2005 Z. z. v znení zákona č. 117/2010 Z. z.
127) § 21 ods. 11 a 13 zákona č. 523/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.
128) § 17 ods. 1 zákona č. 229/1991 Zb. v znení neskorších predpisov.

§ 50 a § 50a zákona č. 326/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov.
129) Napríklad zákon č. 326/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov, zákon č. 97/2013 Z. z. v znení neskorších predpisov.
130) § 50 ods. 6 zákona č. 326/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov.
131) Prvá časť zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 180/1995 Z. z. v znení neskorších predpisov.
132) Zákon č. 330/1991 Zb. v znení neskorších predpisov.
133) Zákon č. 97/2013 Z. z. v znení neskorších predpisov.
134) § 3 písm. a) zákona č. 138/2010 Z. z. o lesnom reprodukčnom materiáli v znení neskorších predpisov.
135) Napríklad § 13 ods. 4 zákona č. 504/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov, § 51b zákona č. 326/2005 Z. z., § 12 ods. 2 zákona č. 97/2013 Z. z. v znení zákona č. 110/2018 Z. z.
136) Zákon č. 292/2014 Z. z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
137) Zákon č. 206/2009 Z. z. o múzeách a o galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov.
138) Napríklad druhá atretia časť zákona č. 229/1991 Zb. v znení neskorších predpisov, § 50 až 50b zákona č. 326/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov.
139) Napríklad tretia aštvrtá časť zákona č. 229/1991 Zb. v znení neskorších predpisov, § 15b ods. 2 zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov.
140) § 2 písm. p) a § 4 až 4g zákona č. 326/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov.
141) § 2 písm. y) zákona č. 138/2010 Z. z.
142) Zákon č. 274/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov.
143) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 995/2010 z 20. októbra 2010, ktorým sa ustanovujú povinnosti hospodárskych subjektov uvádzajúcich na trh drevo a výrobky z dreva (Ú. v. EÚ L 295, 12. 11. 2010) v platnom znení.

Zákon č. 113/2018 Z. z. o uvádzaní dreva a výrobkov z dreva na vnútorný trh a o zmene a doplnení zákona č. 280/2017 Z. z. o poskytovaní podpory a dotácie v pôdohospodárstve a rozvoji vidieka a o zmene zákona č. 292/2014 Z. z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 355/2019 Z. z.
144) § 140d zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov.